

ความหวังที่แข่งบาน

PILGRIMS OF HOPE : SEEDS OF HOPE FLOURISHING

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 49
ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2025/2568

“IT IS THE PEACE OF THE RISEN CHRIST. A PEACE THAT IS UNARMED AND DISARMING, HUMBLE AND PERSEVERING. A PEACE THAT COMES FROM GOD, THE GOD WHO LOVES US ALL, UNCONDITIONALLY”

-POPE LEO XIV

วารสารแสงธรรมปริทัศน์ SAENGTHAM JOURNAL

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 49
ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2025/2568

PILGRIMS OF HOPE Seeds of Hope Flourishing

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วิทยาลัยแสงธรรม 20 หมู่ 6 ต.ท่าข้าม อ.สามพราน จ.นครปฐม 73110 โทรศัพท์ 02-429100-3 โทรสาร 02-4290819
Saengtham College 20 Petkasem Rd, Sampran, Nakorn Pathom 73110 Thailand. Tel. 02-429100-2 Fax. 02-4290819
Email. parithat@saengtham.ac.th

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 49 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2025/2568

เจ้าของ	วิทยาลัยแสงธรรม
คณะที่ปรึกษา	อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ คณบดีคณะศาสนศาสตร์ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ และ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม
วัตถุประสงค์	1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการในด้านเทววิทยา ปรัชญา และการศึกษาคาทอลิก 2. เพื่อเป็นสื่อกลางความรู้ และความสัมพันธ์อันดีทางด้านศาสนา

คณะผู้ทรงคุณวุฒิ

หมวดกระแสเรียก	บาทหลวง ผศ.เจริญ ว่องประชาณุกุล
หมวดการศึกษาคาทอลิก	บาทหลวง เดชา อภรณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ. ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ บาทหลวง ดร.เอกรัตน์ หอมประทุม บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ ภคินี ดร.ชวลา เวชยันต์ ภคินี ดร.น้ำทิพย์ งามสุทธา ผศ. ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์ ผศ. ดร.ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน
หมวดกฎหมายคริสต์ศาสนา	บาทหลวง ดร.ประจักษ์ บุญเผ่า บาทหลวง สักกรินทร์ ศิริบรรเทิง บาทหลวง ชิตพล แซ่โล้ว
หมวดคำสอนคริสต์ศาสนา	มุขนายก วีระ อภรณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ. ดร.วัชศิลป์ กฤษเจริญ บาทหลวง ทศมะ กิจประยูร บาทหลวง นุพันธ์ ทศมาลี อาจารย์ สุตหทัย นิยมธรรม
หมวดจริยศาสตร์	บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตรเลขา บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน บาทหลวง นันฐวี กังกั๋ง
หมวดชีวิตด้านจิตใจ	บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร
หมวดปรัชญา	บาทหลวง ดร.ออสติน สุกีโย ปีโตโย บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ วนาโรจน์สุวิช บาทหลวง ผศ. ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ บาทหลวง ผศ. ดร.วุฒิชัย อ่องนาวา บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน
หมวดพระคัมภีร์	มุขนายก ดร.ลือชัย ชาติวิสัย บาทหลวง ผศ.ทศไนย์ คมกฤษ บาทหลวง สมเกียรติ ตรีนิกร บาทหลวง ธรรมรัตน์ เรืองงาม บาทหลวง ดร.ทัศนุ หัตถการกุล บาทหลวง สมชาย เกษี
หมวดพระสังฆธรรม	บาทหลวง ผศ. ดร.ฟรังซิส ไก้ส์ บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์ บาทหลวง สหพล ตั้งถาวร บาทหลวง เกรียงชัย ตริมรรคา บาทหลวง สุพัฒน์ หลิวสิริ บาทหลวง วิทยา เลิศทนต์ศักดิ์

หมวดพิธีกรรม	มุขนายก ไตรรงค์ มุลตรี บาทหลวง เคลาดิโอ เบร์ตุซอร์ บาทหลวง ผศ.เชษฐา ไชยเดช บาทหลวง อนุสรณ์ แก้วขจร
หมวดประวัติศาสตร์คริสต์ศาสนา	บาทหลวง ดร.สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์ บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล
หมวดศาสนสัมพันธ์และคริสต์สัมพันธ์	มุขนายก ชูศักดิ์ สิริสุทธิ บาทหลวง เสนอ ดำเนินสดวง บาทหลวง วุฒิไกร ชินทรนลัย บาทหลวง ดร.แอนโทนี่ ลี ดัก
บรรณาธิการบริหาร	บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล
บรรณาธิการสร้างสรรค์	ผศ. ดร.ศรีบุญ พงศ์ประเสริฐสิน
กองบรรณาธิการ	บาทหลวง วิทยา เลิศนงศักดิ์ อาจารย์สุทธทัย นิยมธรรม นายวีรบุญ นางาม
จัดพิมพ์โดย	วิทยาลัยแสงธรรม
กำหนดออก	ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้ ประจำเดือนมกราคม - เมษายน ประจำเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม
ค่าบำรุงสมาชิก	สมาชิกรายปี ปีละ 300 บาท (จำนวน 3 ฉบับ/ปี) จำหน่ายปลีก ราคาฉบับละ 120 บาท ***สำหรับสมาชิกรายปี*** สามารถโอนเงินค่าสมาชิกเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4 และกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุล และหมายเลขสมาชิก (ถ้ามี) ส่งมาที่ e-mail: parithat@saengtham.ac.th หรือ โทรสาร 0-2429-0819 หรือ โทร. แจ้งการนำเงินเข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์ โทร. 0-2429-0100 ต่อ 624

*** บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ขอสงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย *
ในกรณีที่ต้องการบทความไปเผยแพร่ กรุณาแจ้งขออนุญาตอย่างเป็นทางการ**

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 49 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2025/2568

บทบรรณาธิการ

สวัสดีท่านผู้อ่านทุกท่าน วารสารแสงธรรมปริทัศน์ฉบับนี้ เป็นฉบับที่สามของปี 2568 ซึ่งนำเสนอเรื่อง ความหวังที่เบ่งบาน (Pilgrims of Hope : Seeds of Hope Flourishing) โดยสืบเนื่องจากจิตตารมณ์ของปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 ที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงประกาศให้เป็นปีแห่งความหวัง

แนวคิดเรื่อง ความหวังที่เบ่งบาน (Flourishing) ในฉบับนี้ มีความหมายถึงการเติบโตอย่างมั่นคงในด้านจิตใจ ซึ่งครอบคลุมถึงการบรรลุศักยภาพสูงสุดของชีวิตด้านจิตวิญญาณและร่างกาย ความหวังแบบคริสตชนนั้นไม่ใช่เพียงการมองโลกในแง่ดีเท่านั้น แต่เป็นคุณธรรมทางเทววิทยา ที่ช่วยให้เราวางความมั่นใจไว้กับพระสัญญาของพระคริสตเจ้า ซึ่งทำให้เราตระหนักว่า “ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง”

ในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ฉบับนี้ เราได้นำเสนอบทความเรื่อง “การฉลองปีศักดิ์สิทธิ์สำหรับผู้ร่วมงานสมัชชา: การกลับใจของความสัมพันธ์” ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยสำหรับ “ภัยร้ายของความแตกแยก” และบทความ “พระเยซูคริสตเจ้า องค์ความหวังที่เบ่งบาน” ที่ชี้ให้เห็นว่า การเจริญงอกงาม (Flourishing) อย่างแท้จริงต้องอาศัย “การหยั่งรากลึกในพระเยซูคริสตเจ้า” ผ่านทางพระวาจาและความรัก นอกจากนี้ ท่านผู้อ่านจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ “ความเพียรพยายาม” เป็นเข็มทิศชีวิตท่ามกลางความสับสน และนำผู้อ่านได้ตรงตรงพิจารณาถึงชีวิตของท่านนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ที่ใช้ “ความรัก” ทำกิจวัตรเล็กน้อยประจำวัน รวมไปถึงข้อสรุปจากพระสมณสาสน์ “การวาดแผนที่ใหม่แห่งความหวัง” ของ สมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 14 ที่ส่งเสริมการศึกษาสู่ความยุติธรรมทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งหมดนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจมุมมองของพระศาสนจักรในปัจจุบัน และร่วมเดินทางเป็นผู้จาริกแสวงบุญแห่งความหวังได้อย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ นักวิชาการ และนักเขียนทุกท่านที่ร่วมแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ผ่านบทความ ในการเป็นผู้จาริกแห่งความหวัง และขอเชิญชวนผู้อ่านทุกท่านร่วมใจกันในคำภาวนา เพื่อขอพระพรจากพระเป็นเจ้าผ่านทางคำเสนอวิงวอนของพระแม่มาเรีย ได้โปรดประทานพระปรีชาญาณและพระพร เพื่อให้การศึกษาอบรมในสถาบันแสงธรรม และการดูแลรักษาโลกใบนี้ของเราทุกคน เกิดผลดีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดไป

บรรณาธิการสร้างสรรค์

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 49 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2025/2568

- 7 พระเยซูคริสต์เจ้าองค์ความหวังที่เบ่งบานในโลกปัจจุบัน
บาทหลวงกฤษฎา ลี้มเฉลิม
- 21 การดำเนินชีวิตด้วยความหวัง คือ พื้นฐานของชีวิตในความเชื่อ
ธัญภรณ์ ลีกำเนิดไทย
- 25 การฉลองปีศักดิ์สิทธิ์สำหรับผู้ร่วมงานสมัชชา:
การกลับใจของความสัมพันธ์เพื่อการเป็นหนึ่งเดียวกัน
ในพระคริสตเจ้า
บาทหลวงนุพันธ์ ทัศนาลี
- 31 นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู : อัญมณีล้ำค่าในโลกปัจจุบัน
บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม, ธ.ม.น.
- 41 ให้การศึกษาส่งเสริมศักดิ์ศรี ความยุติธรรม
และความไว้วางใจในโลกที่สลักหักพังถูกทำลายจากสงคราม
บาทหลวงนุพันธ์ ทัศนาลี
- 47 ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง
ดร. มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 49 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2025/2568

59 เมื่อความหวังเบ่งบาน

ดร. สุภาวดี นัมคณิสสรณ์

81 ความหวังในพันธสัญญาเดิม

บาทหลวงศรศักดิ์ เจริญสุขทวีพูน

89 Laudate Deum : ความหวังของจักรวาล

บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม, ธ.ม.น.

98 รอบรู้แสงธรรม

105 แนะนำหนังสือ พระสมณสาสน์เตือนใจ “เรารักท่าน” (Dilexi Te)

บาทหลวง ผศ. สมชัย พิทยาพงศ์พร

(หมวดพระคัมภีร์)

พระเยซูคริสต์เจ้า องค์ความหวังที่เบ่งบาน ในโลกปัจจุบัน

บาทหลวงกฤษฎา ลี้มเฉลิม¹

ความหวังทำให้ทุกวันนี้เวลาในชีวิตดำเนินไปอย่างมีเป้าหมาย ความหวังเสริมกำลังให้เกิดความกล้าที่จะเผชิญปัญหาและความยากลำบาก กระตุ้นให้เกิดความคิดและกลยุทธ์ที่เหมาะสม เพื่อจะได้มาซึ่งความสำเร็จ “ความหวังทำให้เกิดความรู้สึกว่าความปรารถนาจะได้รับ การเติมเต็ม” (Margaret, 2021: 1) ในปัจจุบัน ผู้คนได้รับการหล่อหลอมจากระบบการศึกษา ที่เน้นการคิดอย่างมีเหตุผลและวิพากษ์ ซึ่งดูเหมือนว่าคนรุ่นใหม่ไม่ต้องการศาสนา แต่ความจริงแล้วไม่ได้เป็นเช่นนั้น คนรุ่นใหม่ก็สนใจศาสนาเช่นกัน เพียงแต่คนรุ่นใหม่มองศาสนาไม่ใช่เพียง พิธีกรรม แต่เป็นแหล่งเสริมสร้างชีวิต “ความหวัง” เป็นคุณค่าทางศาสนาที่จะมาเติมเต็มชีวิตใน ปัจจุบันได้ เป็นคำตอบที่พระศาสนจักรยืนยันสำหรับคนในยุคนี้ซึ่งสืบเนื่องมาจากการคุณค่าแห่ง ขาวดีในพระคัมภีร์ เมื่อนักบุญเปาโลโลกกล่าวว่า “ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง” (รม. 5:5) ท่านไม่ได้เขียนเพื่อให้กำลังใจ หรือตักเตือนกลุ่มคริสตชนในยุคแรกที่ต้องเผชิญกับความยากลำบากจากการเบียดเบียนเท่านั้น แต่ท่านกระตุ้นและเรียกร้องให้คริสตชนฝึกฝนเพื่อ หล่อหลอมชีวิตแห่งความหวัง เพราะ “ความหวังเป็นคุณธรรมและอุปนิสัยซึ่งคริสตชนพึงมี” (Reasoner, 2019: 100)

ศตวรรษที่ 21 เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว มนุษยชาติได้บรรลุความก้าวหน้าอย่างไม่เคยมีมาก่อน สังคมปัจจุบันอาจมองว่า “ความหวัง” เป็นแค่เพียงวาทกรรม (rhetoric) จะทำให้เป็นความจริง (reality) ได้อย่างไร

¹ บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการแผนกพระคัมภีร์ และ PMS, รองผู้อำนวยการศูนย์ คริสตศาสนธรรม และ รองอธิการสามเณรลัยแม่พระนิรมล ราชบุรี

ยังมีระยะห่างทางการรับรู้ (cognitive distance) และสิ่งที่เกิดขึ้น (is) ที่ชัดเจนและคงเป็นเช่นนั้นต่อไป (Graham, 2012: 247) แล้วความหวังจะมีประโยชน์อะไร ความหวังแบบคริสตชนต้องเผชิญกับความท้าทายในรูปแบบใหม่ซึ่งไม่ใช่อำนาจจากคัมภีร์ของทหารโรมันแต่เป็นอำนาจเจียบบจากกระแสใหม่ในปัจจุบันซึ่งรุนแรงมากกว่าที่เคย ความว่างเปล่าทางจิตวิญญาณ ความโดดเดี่ยว ความวิตกกังวลและความสิ้นหวัง อย่างไรก็ตาม มนุษย์ต่างแสวงหาความหวังซึ่งความหวังตามวิถีโลกสามารถมาเติมเต็มชีวิตได้เช่นกัน อาจเป็นความหวังในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองโดยมีรากฐานอยู่บนความรู้ เหตุผล และความน่าจะเป็น” (Graham, 2012: 244) แต่ความหวังเช่นนี้ เป็นความหวังที่ “เหน้อยล้า” (Margaret, 2021: 3)

พระศาสนจักรเล็งเห็นถึงความท้าทายนี้จึงไม่นิ่งนอนที่จะประกาศให้คริสตชนทุกคนสร้างเสริมความมีชีวิตชีวาในความเชื่อ ดำเนินชีวิตด้วยความหวัง เน้นย้ำถึงการเรียกร้องให้คริสตชนดำเนินชีวิตในฐานะพยานแห่งความหวัง สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเตือนพระศาสนจักรว่า ปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 เป็น “โอกาสให้เราแต่ละคนฟื้นฟูความหวังขึ้นมาใหม่” (ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง ข้อ 1) คริสตชนถูกเรียกให้เป็นพยานถึงความหวังเป็นความท้าทายสำคัญของการดำเนินชีวิตคริสตชนในโลกสมัยใหม่ ดำเนินชีวิตด้วยความรัก สร้างสันติสุข และธำรงไว้ซึ่งความหวังในโลกปัจจุบันโดยมีรากฐานอยู่ในพระเยซูคริสตเจ้า

ความหวังแบบคริสตชน

ความหวังไม่ใช่การมองโลกในแง่ดีอย่างไร้เดียงสา แต่เป็น “ความสุขของเราโดยวางความมั่นใจของเราไว้กับพระสัญญาของพระคริสตเจ้า” (คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก ข้อ 1817) ความหวังเป็นคุณธรรมทางเทววิทยาที่ช่วยให้ผู้ที่มีความเชื่อวางใจในพระเมตตาของพระเจ้าแม้จะต้องทนทุกข์ทรมาน ความหวังคือสมอของจิตวิญญาณ ที่ให้ความหมายแม้กระทั่งกับความเจ็บปวดและความตาย (เทียบ ฮบ. 6:19) พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงย้ำว่า “ความหวังเป็นคุณธรรมที่ให้ทิศทางและจุดหมายในชีวิตของผู้มีความเชื่อ” (ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง ข้อ 18) ในพันธสัญญาใหม่ พระเยซูทรงเป็นบุคคลแห่งความหวังผ่านพระชนม์ชีพ การสิ้นพระชนม์ และการฟื้นคืนพระชนม์ของพระองค์ (Wright, 2013: 204)

ความหวังในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมเป็นความจริงในพระเยซูคริสตเจ้า

พระเจ้าทรงเนรมิตสร้างและทรงค้ำจุนสรรพสิ่งไว้ด้วยพระวจนาตถ์ (เทียบ ยน. 1:3) แม้บิดามารดาเดิมของเราตั้งแต่แรกจะตกในบาป (เทียบ ปฐก. 3:15) “พระองค์ก็ทรงสัญญาจะกอบกู้มนุษยชาติและโปรดให้เรามีความหวังที่จะได้รับความรอดพ้น” (การเผยความจริงของพระเจ้า ข้อ 3) เมื่อถึงเวลาอันควร พระเจ้าทรงเลือกสรรและทำให้ความหวังนี้สมบูรณ์ พระองค์ทรงเรียกอับราฮัม เพื่อโปรดให้ท่านเป็นชนชาติใหญ่ (เทียบ ปฐก. 12:2) “แม้ดูเหมือนจะไม่มี ความหวัง แต่อับราฮัมก็หวังและเชื่อว่า เขาจะเป็นบิดาของประชาชาติจำนวนมาก” (รม. 4:18) พระเยซูเจ้าทรงเป็นลูกหลานของอับราฮัม ทรงเป็นผู้ที่นำความรอดพ้นมาสู่มวลมนุษยชาติ

องค์พระเจ้ายังทรงตรัสผ่านทางบรรดาประกาศกถึงพระเยซูเจ้า “หญิงพรหมจารีจะตั้งครุฑ และจะคลอดบุตรชาย ซึ่งจะได้รับนามว่า ‘อิมมานูเอล’ แปลว่า ‘พระเจ้าสถิตกับเรา’” (มธ. 1:23; อสย. 7:14) พระเยซูเจ้าทรงเป็นบุคคลแห่งพระสัญญา ผู้นำมาซึ่งความรอดพ้นที่ คาดหวังไว้ในพันธสัญญาเดิม (เทียบ อสย. 9:2) พระองค์บังเกิดที่เบธเลเฮมตามพระวาจาของ พระเจ้าที่ตรัสผ่านทางประกาศกมีคำที่ว่า “เจ้าเบธเลเฮม เอเฟธาห์เอ๋ย เจ้าเป็นเมืองเล็ก ๆ ในบรรดาหัวเมืองของยูดาห์จะมีผู้หนึ่งออกมาจากเจ้าสำหรับเรา เป็นผู้ที่จักปกครองอิสราเอล ตันกำเนิดของเขามาจากอดีต จากสมัยโบราณ” (มคา. 5:2) พันธกิจของพระองค์ท่ามกลาง คนยากจน การให้อภัยคนบาป และความทุกข์ทรมานบนไม้กางเขน แสดงให้เห็นว่าความหวังที่ แท้จริงไม่ได้เกิดจากฤทธิ์อำนาจ แต่เกิดจากความรัก “เรามาเพื่อให้เขามีชีวิต และจะมีชีวิตอย่าง สมบูรณ์” (ยน. 10:10) โดยการกลับฟื้นพระชนม์ชีพของพระองค์ พระคริสตเจ้าทรงเปลี่ยน ความสิ้นหวังให้เป็นความยินดี ทำให้พระองค์เป็น “ความหวังอันมีชีวิต” (1 ปต. 1:3)

ผู้นิพนธ์หนังสือต่างๆ ในพันธสัญญาใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นิพนธ์พระวรสารทั้ง 4 เล่มได้เขียนพระคัมภีร์อาศัยการดลใจจากพระจิตเจ้า (การเผยความจริงของพระเจ้า ข้อ 3) ไตร่ตรองถึงการเปิดเผยอันลึกซึ้งในชีวิตและคำสอนของพระเยซูเจ้าอันสอดคล้องกับพันธสัญญา เดิม ทำให้พันธสัญญาเดิมปรากฏชัดในพันธสัญญาใหม่ (การเผยความจริงของพระเจ้า ข้อ 16) พระเยซูเจ้าทรงเติมเต็มพระสัญญาในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม เริ่มตั้งแต่นักบุญยอห์น ผู้ทำพิธี ล้าง ผู้เตรียมทางของพระคริสตเจ้าตั้งที่ประกาศกอิสยาห์กล่าวว่า “เสียงหนึ่งร้องว่า จงเตรียม ทางของพระยาห์เวห์ในถิ่นทุรกันดาร จงเปิดทางตรงในทุ่งเว้งว่างสำหรับพระเจ้าของเราเถิด” (อสย. 40:3) เช่นเดียวกับที่ประกาศกมาลาคีกกล่าวว่า “ดูซิ เราจะส่งผู้ถือสารของเราเพื่อเตรียม ทางไว้ต่อหน้าเรา” (มลค. 3:1) นักบุญมาระโกเริ่มต้นเขียนพระวรสารเรื่องพระเยซูเจ้าเป็น พระคริสต พระบุตรของพระเจ้าโดยอ้างอิงถึงข้อความที่มีเขียนไว้ในหนังสือประกาศกเหล่านี้ (เทียบ มก. 1:1-3) เช่นเดียวกับนักบุญมัทธิวที่มองว่า นักบุญยอห์น ผู้ทำพิธีล้างคือผู้เตรียมทาง ของพระเมสสิยาห์ (เทียบ มธ. 11:10) และพระเยซูเจ้าคือ “ผู้ที่จะมา” (มธ. 11:3) คำสอนของ พระองค์สะท้อนวิถีแห่งธรรมบัญญัติ (มก. 10:19) พระองค์ทรงทำให้บัญญัติสมบูรณ์ (เทียบ มธ. 22:37,39) “ท่านจะต้องรักพระยาห์เวห์ พระเจ้าของท่าน สุดจิตใจ สุดวิญญาณ และสุดกำลัง ของท่าน” (ฉธบ. 6:5) และ “ท่านจะต้องไม่แค้น หรืออาฆาตคนชาติเดียวกับท่าน แต่จงรัก เพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง เราคือพระยาห์เวห์” (ลนต. 19:18) กางเขนของพระเยซูเจ้าคือ ความรอดพ้นเช่นเดียวกับรูปงูทองสัมฤทธิ์ในสมัยโมเสส (เทียบ กตว. 21:4-9) “โมเสสยกรูปงูขึ้น ในถิ่นทุรกันดารฉันใด บุตรแห่งมนุษย์ก็จะต้องถูกยกขึ้นฉันนั้น” (ยน. 3:14)

ผู้นิพนธ์พระวรสารใช้คำภาษากรีกว่า $\pi\lambda\eta\rho\acute{\omega}$ “ทำให้เป็นความจริง” (Gingrich, 1901-1993: 161) นักบุญมัทธิวเขียนว่า “เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเพื่อพระคำรัสขององค์พระผู้เป็น เจ้าที่ตรัสผ่านประกาศกจะเป็นความจริง ($\pi\lambda\eta\rho\omega\theta\eta$)” (มธ. 1:22; เทียบ มธ. 2:15,17; 4:14; ยน. 13:18) เผยให้เห็นความเข้าใจที่ว่า พระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่เป็นพยาน เติมเต็ม และบรรลุ ความสำเร็จถึงความหวังในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม ความรู้ลึกถึงความต่อเนื่องระหว่าง

พระคัมภีร์เดิมและพระคัมภีร์ใหม่ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ผู้เขียนพระวรสารเท่านั้น มีหลักฐานที่หนักแน่นว่าคริสตชนกลุ่มแรกของพระเยซูเจ้าได้ยึดมั่นในความเชื่อนี้ดังที่นักบุญเปาโล กล่าวไว้ “ข้าพเจ้ามอบธรรมประเพณีสำคัญที่สุดให้กับท่าน เป็นธรรมประเพณีที่ข้าพเจ้าได้รับมาอีกทอดหนึ่ง คือพระคริสตเจ้าได้สิ้นพระชนม์เพราะบาปของเรา ตามที่มีเขียนไว้ในพระคัมภีร์ และทรงถูกฝังไว้ พระองค์ทรงกลับคืนพระชนมชีพในวันที่สามตามความในพระคัมภีร์” (1 คร. 15:3-4) เช่นเดียวกับที่นักบุญลูกาอธิบายถึงพระเยซูเจ้าโดยอาศัยความเข้าใจพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมว่า ทุกสิ่งที่เขียนไว้ในธรรมบัญญัติของโมเสส บรรดาประกาศกและเพลงสดุดีนั้นเป็นความจริงในพระเยซูเจ้า พระองค์ทรงเป็นพระคริสตเจ้าที่ต้องรับทรมานและกลับคืนพระชนมชีพจากบรรดาผู้ตายในวันที่สาม (เทียบ ลก. 4:21; 24:27; 24:44-45) ความเข้าใจนี้เป็นความเชื่อมั่นอันแรงกล้าที่ผลักดันให้คริสตชนกลุ่มแรกนี้ ดำเนินชีวิตด้วยความหวังแม้ต้องเผชิญความยากลำบากในชีวิต

พระเยซูคริสตเจ้าผู้ทำให้ความหวังจากพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมสมบูรณ์

คำภาษากรีกว่า πληρόω ยังมีความหมายถึง “ทำให้สมบูรณ์” (Gingrich, 1901-1993: 161) พระเยซูเจ้าตรัสว่า “จงอย่าคิดว่าเรามาเพื่อลบล้างธรรมบัญญัติหรือคำสอนของบรรดาประกาศก เรามิได้มาเพื่อลบล้าง แต่มาเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ (πληρώσαι)” (มธ. 5:17) ในพระวรสารนักบุญมัทธิว พระเยซูเจ้าไม่เพียงแต่ถ่ายทอดประเพณีจากพันธสัญญาเดิมเท่านั้น แต่พระองค์ยังทรงเป็นผู้ตีความประเพณีเหล่านั้นอย่างมีอำนาจ ทรงเป็นผู้ที่พระสุรเสียงของพระเจ้าด่าว่าถึง “เสียงหนึ่งดังจากเมฆนั้นว่า ‘ท่านผู้นี้เป็นบุตรสุดที่รักของเรา เราพึงพอใจยิ่งนัก จงฟังท่านเถิด’” (17:5) พระองค์ทรงเป็นพระอาจารย์ผู้ที่ “นำทั้งของใหม่และของเก่าออกจากคลังของตน” (13:52) เช่นเดียวกับเจ้าของบ้าน พระองค์จะทรงแก้ไขประเพณีจากพันธสัญญาเดิม หากพระองค์ทรงเห็นว่าประเพณีเหล่านั้นไม่ส่งเสริมเจตนารมณ์ดั้งเดิมของพระเจ้า ในมัทธิว 19:7-9 พระเยซูทรงปฏิเสธคำวิงวอนของพวกฟาริสีต่อคำสั่งของโมเสสในเฉลยธรรมบัญญัติ 24:1-4 ที่ให้พวกเขาแสดงหนังสือรับรองการหย่าร้างเมื่อหย่าร้างภรรยา โดยอ้างว่าคำสั่งนั้นโมเสสเป็นผู้สั่งเพราะใจที่แข็งกระด้างของพวกเขา และเพราะไม่ได้สะท้อนเจตนารมณ์ดั้งเดิมของพระเจ้าสำหรับความสัมพันธ์แบบสามีภรรยา

นักบุญเปาโลแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกที่ว่าพันธสัญญาใหม่ได้รวมการเปิดเผยเพิ่มเติมจากที่พบในพันธสัญญาเดิม ในจดหมายถึงชาวเอเฟซัส นักบุญเปาโลได้อธิบายการเปิดเผยถึง “ธรรมล้ำลึกเรื่องพระคริสตเจ้า” (อฟ.3:4) ท่านกล่าวว่า “ธรรมล้ำลึกนี้พระองค์มิได้ทรงเปิดเผยให้มนุษย์ในอดีตรู้ แต่บัดนี้พระเจ้าทรงเปิดเผยเดชะพระจิตเจ้าให้แก่บรรดาอัครสาวกและประกาศกผู้ศักดิ์สิทธิ์” (อฟ. 3:5) ในบริบทนี้ “ธรรมล้ำลึก” (μυστήριον, “ธรรมล้ำลึก ความลับ คำสอนอันลึกลับ หรือความจริงอันลึกลับ”) (Gingrich, 1901-1993: 130) บรรดาผู้เขียนพันธสัญญาใหม่และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักบุญเปาโลได้ชี้ให้เห็นว่าคนต่างชาติต่างได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของประชากรของพระเจ้า ซึ่งความเข้าใจนี้ไม่ใช่ความคิดที่เกิดขึ้นใหม่แต่เป็น

พัฒนาการต่อเนื่องมาจากพันธสัญญาเดิมอันเป็นรูปธรรม (เทียบ ปฐก. 12:1-3; 18:18; อสย. 2:2-4; 11:10; 49:6; ยรม. 3:17) อย่างไรก็ตาม นักบุญเปาโลอ้างว่าความลึกซึ้งนี้ถูกเปิดเผยแก่ท่าน “ข้าพเจ้ารู้ธรรมล้ำลึกนี้เพราะพระเจ้าทรงเปิดเผย” (อฟ. 3:3) และการเปิดเผยนี้เป็นวิถีใหม่ที่มีบ่อเกิดจากพระเยซูคริสตเจ้า เป็นความเชื่อที่เกิดผล และได้ส่งต่อวิถีนี้ในการดำเนินชีวิตแบบคริสตชนที่มีพระเยซูเจ้าเป็นศูนย์กลาง “ท่านทุกคนเป็นบุตรของพระเจ้า โดยอาศัยความเชื่อในพระคริสตเยซู เพราะท่านทุกคนที่ได้รับศีลล้างบาปในพระคริสตเจ้า ก็สวมพระคริสตเจ้าไว้ ไม่มีชาวิวหรือชาวกรีก ไม่มีทาสหรือไทย ไม่มีชายหรือหญิงอีกต่อไป ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกันในพระคริสตเยซู” (กท. 3:26-28)

พระเยซูคริสตเจ้าผู้เป็นความหวังใหม่

นักบุญมัทธิวเล่าเหตุการณ์ที่พระเยซูเจ้าเสด็จขึ้นบนภูเขา (มธ. 5:1) เป็นภาพเดียวกับที่โมเสสขึ้นไปบนภูเขาซีนายเพื่อรับพระบัญญัติ (เทียบ อพย. 19-20) และพระบัญญัตินี้ชาวอิสราเอลยึดถือและนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต วางความหวังทั้งสิ้นของตนไว้กับธรรมบัญญัติของโมเสส “จงฟังเถิด ในวันนี้ ข้าพเจ้ากำลังเสนอให้ท่านเลือกชีวิตหรือความตาย เลือกความดีหรือความชั่ว ข้าพเจ้าจึงสั่งท่านในวันนี้ ให้รักพระยาห์เวห์ พระเจ้าของท่าน และเดินตามวิถีทางของพระองค์ ปฏิบัติตามบทบัญญัติ ข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ของพระองค์ แล้วท่านจะมีชีวิตและทวีจำนวนขึ้น พระยาห์เวห์ พระเจ้าของท่าน จะทรงอวยพรท่านในแผ่นดินที่ท่านกำลังจะเข้าไปครอบครอง” (ฉธบ. 30:15-16) นักบุญมัทธิวเล่าว่า พระเยซูเจ้าประทับ บรรดาศิษย์เข้ามาห้อมล้อมพระองค์ จากนั้นพระวรสารเขียนไว้เป็นภาษากรีกว่า “καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοῦς, λέγων” ซึ่งแปลตรงตัวได้ว่า “และทรงเผยพระโอษฐ์ของพระองค์ สอนพวกเขา ตรัสว่า” เป็นสามคำกริยาที่แสดงว่าคำสอนเหล่านี้มาจากพระองค์อย่างแท้จริง แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างพระเยซูเจ้าและโมเสส โมเสสเพียงขึ้นภูเขาไปรับพระบัญญัติเท่านั้น แต่พระเยซูเจ้าทรงเป็นบ่อเกิดของคำสอนใหม่นี้ พระเยซูเจ้าทรงเริ่มเทศน์สอนวิถีแห่งความสุขแท้ (มธ. 5:3-10)

“ผู้มีใจยากจนย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา
 ผู้เป็นทุกข์โศกเศร้าย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับการปลอบโยน
 ผู้มีใจอ่อนโยนย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับแผ่นดินเป็นมรดก
 ผู้ที่วิหิงหาความชอบธรรมย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะอิม
 ผู้มีใจเมตตาต่อผู้อื่นย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพระเมตตา
 ผู้มีใจบริสุทธิ์ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้เห็นพระเจ้า
 ผู้สร้างสันติย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า
 ผู้ถูกเบียดเบียนข่มเหงเพราะความชอบธรรมย่อมเป็นสุข
 เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา”

คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกได้อธิบายไว้ว่า “ความหวังของคริสตชนได้รับคำอธิบายในการประกาศสอนเรื่องความสุขแท้ ความสุขแท้เหล่านี้ยกความหวังของเราขึ้นไปหาสวรรค์ ซึ่งบรรดาศิษย์ของพระเยซูเจ้าจะต้องพบ” (คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก ข้อ 1820) นักบุญเปาโลเตือนว่า พระเยซูเจ้าทรงเป็นความหวังที่จะต้องดำรงในชีวิตของคริสตชน เป็นเสมือนยุทธภัณฑ์ที่ปกป้องเราในการต่อสู้เพื่อความรอดพ้นด้วย “จงสวมความเชื่อและความรักเป็นเกราะป้องกัน จงสวมความหวังที่จะได้รับความรอดพ้นเป็นเกราะป้องกันศีรษะ” (1 ธส. 5:8) แม้ยามถูกเบียดเบียนข่มเหง ความหวังนี้ยังคงเป็นกำลังใจ นำความชื่นชมยินดีเสมอ “จงชื่นชมยินดีในความหวัง จงมีความอดทนต่อความทุกข์ยาก” (รม. 12:12)

ในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม ชาวอิสราเอลต้องเผชิญความทุกข์ยาก การเบียดเบียน และการเนรเทศ ประกาศกเยเรมีย์ได้ประกาศว่า “ดูซิ วันเวลาจะมาถึง เมื่อเราจะทำพันธสัญญาใหม่กับพงศ์พันธุ์อิสราเอลและพงศ์พันธุ์ยูดาห์ จะไม่เหมือนกับพันธสัญญาที่เราทำไว้กับบรรพบุรุษของเขา” (ยรม. 31:31-32) พันธสัญญาใหม่นี้จึงเป็นความหวังใหม่ที่ชาวอิสราเอลรอคอย และเมื่อพระเยซูเจ้าเสด็จมา พระองค์ทรงมอบพระองค์เองบนไม้กางเขนเพื่อไถ่มนุษยชาติ ทรงมอบพระองค์เป็นเครื่องบูชาไถ่บาป ทรงตั้งศีลมหาสนิทอันเป็นเครื่องหมายถึงพระกายและพระโลหิตของพระองค์ที่มอบไว้เพื่อเรา พระองค์ตรัสว่า “ถ้อยนี้เป็นพันธสัญญาใหม่ในโลหิตของเราที่หลั่งเพื่อท่านทั้งหลาย” (ลก. 22:20; 1 คร. 11:25) ดังนั้นพระเยซูเจ้าจึงทรงเป็นพันธสัญญาใหม่ เป็นความหวังใหม่ของมนุษยชาติ ทรงเป็น “หนทาง ความจริง และชีวิต” (ยน. 14:6) ทุกคนที่มีความเชื่อและวางชีวิตของตนในพระองค์จะได้รับความอภัย ความหวังอยู่ในพระองค์ พระองค์เท่านั้นทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าสำหรับมนุษย์ทุกคน ทรงประทานพระพรมากมายให้กับทุกคนที่เรียกขานพระองค์ เพราะทุกคนที่เรียกขานพระนามขององค์พระผู้เป็นเจ้า ก็จะได้รับรอดพ้น (เทียบ รม. 10:11-13)

ความท้าทายต่อการดำเนินชีวิตคริสตชนในปัจจุบัน

สังคมแห่งวัฒนธรรมบริโภคนิยมและวัตถุนิยม

ความหวังในปัจจุบันท่ามกลางสังคมที่นิยามความสำเร็จอยู่บนพื้นฐานของความมั่งคั่งและการบริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมไทย ยุคหลังโควิด 2019 ประชาชนชาวไทยมีพฤติกรรมการซื้อของออนไลน์เพิ่มขึ้นสูงเป็นประวัติการณ์ ตลาดการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ของไทยยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว โดยมีปัจจัยหลักมาจากพฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปสู่ช่องทางดิจิทัลมากขึ้น ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อไม่ใช่สิ่งที่ซับซ้อน อันได้แก่ ส่วนลดและคูปองเป็นจุดใจทางการตลาดที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจซื้อ ค่าจัดส่งโดยไม่มีค่าบริการเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการซื้อ และวิธีการชำระเงินแบบเก็บเงินปลายทางยังคงเป็นตัวเลือกสำคัญที่ผู้บริโภคพิจารณา (The Nation, 2024: ออนไลน์) เงินทองหามาด้วยแรงกายและเวลาของชีวิตแต่ออกจากกระเป๋าได้โดยเพียงปลายนิ้วสัมผัสหน้าจอก สังคมสนุกสนานกับความมั่งคั่งและการบริโภค การสะสมเงินทองและการบริโภค คริสตชนจะอย่างไรเมื่อกระแสสังคมเป็นเช่นนี้ โลกทัศน์นี้ทำให้ผู้มีความเชื่อห่างไกลจากความเรียบง่ายของพระวรสาร พระเยซูเจ้าทรงเตือนว่า “อย่าสะสมทรัพย์สมบัติไว้บนโลก” (มธ 6:19) พระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 เตือนคริสตชนในปัจจุบันให้หันกลับมาสู่วิถีแห่งพระวรสาร เพื่อสร้างสมดุลระหว่างความปรารถนาด้านวัตถุกับวิถีฝ่ายจิตวิญญาณ (รอดพ้นด้วยความหวัง ข้อ 10)

ความสัมพันธ์ที่เลือนรางในโลก

ความท้าทายในการดำเนินชีวิตคริสตชนในโลกปัจจุบันเริ่มจากความสัมพันธ์กับโลกประเทศไทยถือเป็นประเทศเกษตรกรรมมาอย่างยาวนาน ทั้งในแง่ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม โดยเฉพาะในภูมิภาคชนบทที่การเกษตรยังคงเป็นวิถีชีวิตหลักของประชาชนจำนวนมาก ในปัจจุบันการเกษตรไทยเผชิญกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง โดยเฉพาะการใช้สารเคมีที่ตกค้างในดินและน้ำ ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนและความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เพาะปลูก การเผาไร่ย่อยและพืชผลยังเป็นต้นเหตุของฝุ่น PM2.5 ที่กระทบต่อคุณภาพอากาศและชีวิตในชุมชน การปลูกพืชเชิงเดี่ยวทำให้ระบบนิเวศเปราะบางและต้องพึ่งพาสารเคมีมากขึ้น นอกจากนี้ ภาคเกษตรยังเป็นแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เร่งภาวะโลกร้อน พระศาสนจักรจึงเชิญชวนให้หันมองความสัมพันธ์ระหว่างเรากับโลกอันเป็นเหมือนครอบครัวใหญ่ โลกซึ่งเป็นบ้านร่วมของเรา กำลังร้องเรียกหาเรา (เทียบ ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า ข้อ 2) จึงเป็นหน้าที่เราทุกคนที่ต้องตระหนักว่าโลกเกิดมาก่อนมนุษย์ พระเจ้าทรงสร้างขึ้นมา ทั้งทรงให้มนุษย์เป็นผู้ปกป้องรักษา พระเยซูเจ้าเสด็จมาทรงเชื่อเชิญให้มนุษย์มองสิ่งสร้างต่างอันสะท้อนพระอาณาจักรของพระเจ้า (เทียบ มธ. 13:31-32) นกในท้องฟ้าและดอกไม้ในทุ่งนาสะท้อนถึงความรักของพระเจ้า (เทียบ มธ. 6:26-30)

ความสัมพันธ์ระหว่างกันในระดับภูมิภาคหรือในระดับประเทศ ผูกสัมพันธ์กัน อย่างหลวมๆ ด้วยผลประโยชน์ เมื่อผลประโยชน์ขัดกันก็นำมาซึ่งความขัดแย้งดังที่ปรากฏ ในสถานการณ์สงครามระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางและ แอฟริกา ในประเทศไทยเช่นเดียวกันความขัดแย้งระหว่างชายแดนไทย-กัมพูชานำมาซึ่ง ความเกลียดชังและความรุนแรง ผู้คนจำนวนมากตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงที่โหดร้าย พระศาสนจักรเชื้อเชิญทุกคนให้หันกลับมาสู่หนทางแห่งการปองดอง ให้ทุกคนเป็น “ผู้สร้างสันติ” ซึ่งจะได้ชื่อว่า “เป็นบุตรของพระเจ้า” (เทียบ มธ. 5:9)

ความสัมพันธ์ในระดับครอบครัว ปัจจุบันครอบครัวไทยกำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการเข้าสู่สังคมสูงวัยและการลดลงของ ครอบครัวขยาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดูแลเด็กและผู้สูงอายุ รายงานปี 2024 ยังชี้ว่า ครอบครัวจำนวนมากเผชิญกับความยากจนและขาดการเข้าถึงบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง (101 Public Policy Think Tank, 2024: ออนไลน์) ความเครียดจากภาระหนี้และการดูแล สมาชิกในครอบครัวส่งผลต่อสุขภาพจิตใจของผู้ปกครอง เด็กจำนวนมากเติบโตใน สภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย เช่น ความรุนแรงในครอบครัวหรือการขาดการดูแลจากผู้ใหญ่ (ศูนย์ความรู้นโยบายเด็กและครอบครัว, 2024: ออนไลน์) นอกจากนี้ การเปลี่ยนผ่านสู่ครอบครัว เดี่ยวทำให้ขาดเครือข่ายสนับสนุนจากญาติและชุมชน ปัญหาเหล่านี้สะท้อนถึงความจำเป็นใน การพัฒนานโยบายครอบครัวที่ครอบคลุมและยั่งยืน การส่งเสริมบทบาทของครอบครัวในฐานะ เสาหลักของสังคมจึงเป็นภารกิจสำคัญของพระศาสนจักร พระศาสนจักรตระหนักถึงปัญหานี้ จึงปรารถนาที่จะประสานความสัมพันธ์อันเริ่มต้นจากครอบครัว เริ่มต้นจาก “พระศาสนจักรใน บ้าน” (คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก ข้อ 1655) พระสันตะปาปาฟรังซิสเขียนในสมณลิขิต เตือนใจความปิตินดีแห่งความรักเน้นว่าครอบครัวเป็นพระพรของพระเจ้าและเป็นสถานที่แห่ง ความรัก ความเมตตา และการให้อภัย โดยมีบทบาทสำคัญในการอบรมชีวิตคริสตชนและเป็น เสาหลักของสังคม แล้วท่ามกลางปัญหา คริสตชนจะต้องดำรงตนอย่างไรยังคงเป็นความท้าทาย

อาจจะกล่าวได้ว่าปัจจุบันเป็นสังคมยุคปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นยุคที่เทคโนโลยีและการ สื่อสารก้าวหน้า นำไปสู่ การพัฒนาระบบที่ซับซ้อนและมีประสิทธิภาพสูง ด้วยปัญญาประดิษฐ์มนุษย์ได้รับความประโยชน์และสะดวกสบายในการให้ชีวิตมากขึ้น เช่น การแพทย์ที่ทันสมัย การเรียนที่เข้าถึงได้ง่าย การพัฒนาเครื่องจักรกลในภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น พระศาสนจักรเปิดรับความก้าวหน้าแห่งปัญญาประดิษฐ์ เดินเคียงข้างไปกับการพัฒนา นี้ ในขณะที่เดียวกันก็คอยชี้แนะแก่นมนุษย์ถึงความเป็นไปได้หากใช้เครื่องมือนี้อย่างผิดทาง ปัญญาประดิษฐ์เป็นเพียงเครื่องมือซึ่งไม่สามารถเข้ามาแทนที่มนุษย์ได้ การพัฒนาเทคโนโลยี จำเป็นต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิต” (สิ่งเก่าและสิ่งใหม่ ข้อ 103) พระศาสนจักรเตือนให้ทุกคนตระหนักถึงรอยราวของความสัมพันธ์ในสังคมที่เกิดขึ้น อย่างเจียบๆ และค่อยเป็นค่อยไปจากรูปแบบการสื่อสารที่เปลี่ยนไป เทคโนโลยีได้ปฏิวัติ การสื่อสาร แต่ก็ทำให้ความสัมพันธ์แตกแยก ตัวตนเสมือนในโลกออนไลน์ไม่สามารถแทนที่

ชุมชนที่แท้จริงได้ ในสังคมออนไลน์หลายคนคุยกันแต่อาจไม่รู้จักกันเลย คบกันเป็นแฟนแต่ยังไม่เคยพบปะพูดคุยกันหน้าต่อหน้าในโลกความจริง เทคโนโลยีทำให้มนุษย์ติดต่อกันได้แต่ไม่สัมพันธ์กัน เหตุผลหนึ่งที่พระเยซูเจ้าทรงบังเกิดก็เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับมนุษย์ด้วยพระองค์เอง เพียงคำพยากรณ์ของบรรดาประกาศกไม่เพียงพอ “ในอดีต พระเจ้าตรัสกับบรรพบุรุษของเราโดยทางประกาศกหลายวาระและหลายวิธี ครั้นสมัยนี้เป็นวาระสุดท้าย พระองค์ตรัสกับเราโดยทางพระบุตร” (ฮบ. 1:1-2)

ความสิ้นหวังในสังคมไทยปัจจุบัน

ในปี 2025 สังคมไทยเผชิญกับความสิ้นหวังอย่างลึกซึ้งซึ่งจากปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง และโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลง โดยรายงาน Ipsos ระบุว่าคนไทยกังวลเรื่องการเงินและคอร์รัปชันมากที่สุดในโลก (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2025: ออนไลน์) ความไม่แน่นอนทางประชาธิปไตยและเศรษฐกิจที่โตช้า ทำให้ประชาชนรู้สึกหมดหวังต่ออนาคต (The101.world, 2025: ออนไลน์) ขณะเดียวกัน สังคมสูงวัยและครอบครัวเปราะบางยิ่งเพิ่มความรู้สึกโดดเดี่ยวและไร้ที่พึ่ง (Thairath, 2025: ออนไลน์) ท่ามกลางความมืดมนนี้ พระเยซูเจ้าทรงเป็นแสงสว่างแห่งความหวัง พระองค์ตรัสว่า “เรามาเพื่อให้พวกเขามีชีวิตและมีชีวิตอย่างสมบูรณ์” (ยน. 10:10) ความรักของพระคริสต์คือพลังที่ฟื้นฟูใจที่แตกสลาย และนำทางผู้สิ้นหวังกลับสู่ความหวังนิรันดร์ ในพระเยซูเจ้า เราพบความหวังที่ไม่ขึ้นกับสถานการณ์โลก แต่ตั้งมั่นในพระสัญญาแห่งชีวิตใหม่ คริสตชนต้องดำเนินชีวิตด้วยความหวังใหม่ในพระเยซูคริสต์ “จงร่าเริงยินดีเสมอ จงอธิษฐานภาวนาอย่างสม่ำเสมอ” (1 ธส. 5:16-17) หลอมรวมความรักของพระเจ้าในชีวิตประจำวัน ดำเนินชีวิตด้วยความเชื่อในพระวาจาของพระเจ้าและศีลศักดิ์สิทธิ์ แสดงความเมตตา เป็นพยานในชุมชน และประกาศข่าวประเสริฐด้วยความยินดี “ผู้ที่มีความหวังย่อมเจริญชีวิตแตกต่างไป ผู้ที่มีความหวังได้รับชีวิตใหม่เป็นของประทาน” (รอดพ้นด้วยความหวัง ข้อ 2)

การภาวนาเป็นคำตอบ

ในโลกปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความวุ่นวาย สังคมไทยเผชิญกับปัญหาหลากหลายที่บั่นทอนความหวังของมนุษย์ ทั้งวิกฤตสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรอย่างไม่ยั่งยืน ความขัดแย้งระหว่างประเทศที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความมั่นคง ปัญหาครอบครัวที่เปราะบางจากโครงสร้างประชากรและความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการที่เทคโนโลยีเข้ามาแทนที่มนุษย์ในหลายภาคส่วน ทำให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยวและไร้คุณค่า ความสิ้นหวังเหล่านี้สะท้อนถึงความต้องการที่ลึกซึ้งของมนุษย์ในการแสวงหาความหมายและที่พึ่งพิงที่แท้จริง พระศาสนจักรเสนอ “การภาวนา” เป็นทางออกที่ลึกซึ้งสำหรับชีวิตคริสตชนในท่ามกลางความมืดมนนี้ สมณสาส์นความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสารของพระสันตะปาปาฟรังซิสกล่าวว่า “การภาวนาเป็นพลังแห่งการเปลี่ยนแปลงโลก เพราะพระเจ้าไม่ทรงเฉยเมยต่อเสียงร้องของผู้ที่หวังในพระองค์” (ข้อ 283) การภาวนาไม่ใช่เพียงการขอความช่วยเหลือ แต่เป็นการเปิดใจรับพระพรพรทานและสันติสุขจากพระเจ้า เป็นการกลับคืนสู่ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งกับพระองค์ ผู้ทรงเป็นบ่อเกิดแห่งความหวังนิรันดร์

พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า “จงภาวนายู่เสมอโดยไม่ทอดทิ้ง” (ลก. 18:1) และทรงเชิญชวนว่า “ท่านทั้งหลายที่เหน็ดเหนื่อย และแบกภาระหนัก จงมาพบเราเถิด เราจะให้ท่านได้พักผ่อน” (มธ. 11:28) นักบุญเปาโลกล่าวว่า “จงวางใจในพระเจ้า... จงทูลขอต่อพระองค์ด้วยการภาวนาและการวอนขอพร้อมกับการขอบพระคุณ” (ฟป. 4:6-7) ซึ่งนำไปสู่สันติสุขของพระเจ้าที่เกินความเข้าใจของมนุษย์

พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเน้นว่า “การภาวนาที่กตัญญูต่อโลก” (ขอสรรเสริญพระเจ้าผู้เป็นเจ้า ข้อ 214) เป็นการปลุกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อโลก ทุกคนถูกเรียกร้องให้กลับใจทางนิเวศวิทยาซึ่งเป็นข้อเรียกร้องอันเป็นผลจากการที่พระเยซูคริสตเจ้าได้ทรงสัมพันธ์กับโลก การภาวนาในบริบทของครอบครัวก็เป็นหลักแห่งความรักและการอบรมชีวิตคริสตชน เป็นหนทางสร้างความสัมพันธ์ไม่ใช่เพียงสมาชิกในครอบครัวเท่านั้นแต่ขยายถึงเพื่อนบ้านด้วย การภาวนายังเป็นหนทางสู่ความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิตครอบครัว (ความปิติยินดีแห่งความรัก ข้อ 316) แม้เทคโนโลยีจะเปลี่ยนแปลงโลกอย่างรวดเร็ว แต่การภาวนาช่วยให้มนุษย์ไม่หลงลืมคุณค่าแท้ของตนเฉพาะพระพักตร์พระเจ้า ดังนั้น การภาวนาไม่ใช่การหลีกเลี่ยงจากโลก แต่เป็นการเผชิญโลกด้วยความเชื่อ ความหวัง และความรัก เป็นการยืนยันว่าแม้โลกจะสั่นคลอน แต่พระเจ้าทรงมั่นคง และในพระคริสต์ เรามีความหวังที่ไม่มีวันดับสูญ

ก้าวไปด้วยกันเพื่อทำให้ความหวังเบิกบาน

ความหวังไม่ใช่การคาดหวังของปัจเจกบุคคลถึงการเติมเต็มส่วนบุคคลหรือการบรรลุถึงความสมบูรณ์ตามลำพังแต่เป็นความหวังภายในชุมชนผู้มีความเชื่อศรัทธาว่าพระเจ้าจะทรงฟื้นฟูและเปลี่ยนแปลงโลกนี้ (Reasoner, 2019: 103) ในโลกที่เต็มไปด้วยความท้าทาย ทั้งวิกฤตสิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งระหว่างประเทศ ความเปราะบางของครอบครัว การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และความสิ้นหวัง พระศาสนจักรเรียกร้องให้ทุกภาคส่วนเป็นศิษย์แห่งความหวัง “ก้าวไปด้วยกัน” (synodality) โดยมีพระเยซูเจ้าเป็นศูนย์กลางของการเดินทางแห่งความเชื่อและความรัก (เทียบ Synod, 2023: B1.2) การก้าวไปด้วยกันคือการฟัง การแยกแยะ และการมีส่วนร่วมในพันธกิจของพระเจ้า เพื่อสร้างพระศาสนจักรที่เปิดกว้างและตอบสนองต่อความทุกข์ของโลกด้วยหัวใจแห่งพระคริสต์ พระเยซูเจ้าทรงเป็นแบบอย่างของการเดินร่วมกับมนุษย์ เสด็จพร้อมไปกับศิษย์บนถนนแห่งชีวิต ทรงฟัง ทรงรักษา และทรงปลอบโยนผู้เจ็บปวด (ลก. 24:13–35) พระองค์ทรงสอนว่า “จงรักกันและกันเหมือนที่เรารักท่าน” (ยน. 15:12) ซึ่งเป็นรากฐานของการก้าวไปด้วยกันในความเป็นหนึ่งเดียว พระสันตะปาปาฟรังซิสเน้นว่า “พระเยซูเจ้าทรงเป็นศูนย์กลางของการประกาศข่าวดี และพระศาสนจักรต้องออกไปพบผู้คนด้วยความเมตตา” (ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร ข้อ 164)

การดำเนินชีวิตท่ามกลางโลกนั้น คริสตชนจะต้องร่วมกันดูแลโลกด้วยจิตสำนึกแห่งการเป็นผู้ดูแลสร้างสรรค์ของพระเจ้า (ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า ข้อ 217) ร่วมมือร่วมกันผสมผสานความขัดแย้งระหว่างประเทศตั้งที่พระคัมภีร์สอนให้เราเป็น “ผู้สร้างสันติ” (มธ. 5:9) และให้อภัยศัตรู (มธ. 5:44) โดยสร้างความรักให้เกิดขึ้นเริ่มจากในครอบครัว โดยถือว่าครอบครัวคือพระพรและโรงเรียนแห่งความรักที่ต้องได้รับการสนับสนุนจากพระศาสนจักร (ความปิติยินดีแห่งความรัก ข้อ 87, 200) แม้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตมนุษย์เป็นอย่างมาก แต่ทุกคนจะต้องยืนยันว่าเทคโนโลยีไม่สามารถแทนที่ความสัมพันธ์ของมนุษย์ได้และเราจะต้องร่วมกันสร้างวัฒนธรรมแห่งการพบปะและความเป็นพี่น้องท่ามกลางความสิ้นหวัง พระคัมภีร์กล่าวว่า “พระเจ้าทรงเป็นแหล่งแห่งความหวัง” (รม. 15:13) และ “ผู้เหน็ดเหนื่อยและแบกภาระหนัก จงมาหาเราเถิด...เราจะให้ท่านพักผ่อน” (มธ. 11:28) ดังนั้น การก้าวไปด้วยกันจึงเป็นมือที่จับกันไป เท้าที่ก้าวเคียงข้างกัน หูที่ฟัง ตาที่เฝ้ารอ ปากที่ให้กำลังใจ และเป็นใจที่รวมเป็นหนึ่งเดียวกันโดยมีพระเยซูเจ้าเป็นศูนย์กลาง

บทสรุป

หากความหวังไม่สามารถทำให้เป็นความจริงได้ก็เป็นเพียงวาทกรรมที่เปล่าประโยชน์ ท่ามกลางความท้าทายในโลกปัจจุบัน คริสตชนได้รับเรียกให้เป็นประจักษ์พยานชีวิตแห่งความหวังในพระเยซูคริสตเจ้า ซึ่งเป็นความหวังที่ไม่ทำให้ผิดหวัง แม้ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว รวมถึงความว่างเปล่าทางจิตวิญญาณและความวิตกกังวล ความหวังแบบคริสตชนไม่ใช่การมองโลกในแง่ดีอย่างไร้เดียงสาแต่

เป็นการวางใจในพระสัญญาของพระคริสต์เจ้า พระเยซูคริสต์ทรงทำให้ความหวังในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมเป็นความจริง ทรงเป็นองค์ความรอดพ้น

ความหวังที่เคยมีมากลับเลือนราง ความหวังใหม่ปรากฏขึ้นคือความหวังในพระเยซูเจ้า (Reasoner, 2019: 97) พระศาสนจักรจึงเชิญชวนให้คริสตชนก้าวไปด้วยกันโดยมีพระเยซูเจ้าเป็นศูนย์กลาง ร่วมกันสร้างพระศาสนจักรที่เปิดกว้าง รับฟัง และพร้อมจะเยียวยาโลกที่เจ็บปวดด้วยหัวใจแห่งพระคริสต์ สร้างสันติ และส่งเสริมบทบาทของครอบครัว การภาวนาอันเป็นคำตอบสำหรับคริสตชนในการเผชิญกับความมืดมน พระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นความสว่างของโลก (ยน. 8:12) เป็นรากฐานอันมั่นคงของความหวังของคริสตชน “พระเยซูเจ้าทรงเป็นองค์ความหวังของเรา” (ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง ข้อ 1)

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2014). *พระคัมภีร์คาทอลิกฉบับสมบูรณ์*. แผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.
- สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส. (2013). *ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร*. สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- _____. (2015). *ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า*. สภาประมุขบาทหลวงคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- _____. (2024). *ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง*. แผนกพิธีกรรมในสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16. (2007). *รอดพ้นด้วยความหวัง*. สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย.
- สมเด็จพระสันตะปาปาเปาโล ที่ 6. (1965). *การเผยความจริงของพระเจ้า*. สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย.
- สมณสภาเพื่อพระสัจธรรม – สมณสภาเพื่อวัฒนธรรมและการศึกษา. (2025). *สิ่งเก่าและสิ่งใหม่*. สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม. (2019). *คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก*. แผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.
- Gingrich, F. Wilbur, (1901-1993). *Greek NT Lexicon (GIN)*. Chicago – London: The University of Chicago Press.
- Graham, Howes, “Sacred and Secular Sources of Hope for a Post-Modern Society,” In *Estudos Avancados*, Vol.26 no. 75, Sao Paulo, (May/Aug. 2012): 2-7,

- Margaret, Fagbamigbe, (2021). "Secular Hope and Christian hope." *Academia Letters*, Article 424. <https://doi.org/10.20935/AL424>.
- Reasoner, Mark. (2019). "Hope against Hope in Paul's Scriptures and in Rome." In Peter G. Bolt & James R. Harrison (eds.), (2019) *Romans and the Legacy of St Paul. Historical, Theological, & Social Perspectives* (Occasional Series 1; Macquarie Park, NSW: SCD Press)
- Synod on Synodality, (2023). *Instrumentum Laboris*.
- Wright, N.T. (2013). *Paul and the Faithfulness of God*. Minneapolis: Fortress Press.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2025, 20 กรกฎาคม). การเงิน-ทุจริต-คอร์รัปชันการเมือง' คนไทยกังวลมากที่สุดน่าโด่งโลก.
<https://www.bangkokbiznews.com/business/business/1190318>
- ศูนย์ความรู้นโยบายเด็กและครอบครัว (คิด for คิดส์). (2024, 31 ตุลาคม). รายงานสถานการณ์เด็กและครอบครัว 2022 แนวโน้มที่ 6 โครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยสมบูรณ์ ครอบครัวมีขนาดเล็กและเปราะบางยิ่งขึ้น. <https://kidforkids.org/child-and-family-situation-report-2022/family/>
- 101 Public Policy Think Tank, (2024, 31 ตุลาคม). เด็กและครอบครัวไทยที่ไม่ถูกมองเห็น: รายงานสถานการณ์เด็กและครอบครัว ประจำปี 2024. <https://101pub.org/child-family-situation-report-2024/>
- Thairath. (2025, 30 ตุลาคม). พลิกวิกฤติ "สังคมสูงวัย" สู่ "เศรษฐกิจอายุยืนยาว." <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/2891742>
- The101.world. (2025, 10 มกราคม). อนาคตไทยและโลก 2025: การเมืองนิ่ง – เศรษฐกิจไทยโตช้า – โลกหันขวา(?). <https://www.the101.world/101-round-table-2025-brief/>
- The Nation, (2024, 31 ตุลาคม). *Thailand's e-commerce market sees 14% growth in revenue in 2024*.
<https://www.nationthailand.com/business/economy/40042856>

“ผู้ที่มีความหวังย่อมมีชีวิตใหม่ เพราะความหวังคริสตชนมิใช่เพียงความรู้สึกหรือความปรารถนาที่คลุมเครือ แต่เป็นประสบการณ์ของการได้พบพระคริสตเจ้า ผู้ทรงเป็นองค์ความหวังด้วยพระองค์เอง ความรอดพ้นจึงไม่ใช่แนวคิดเชิงปรัชญา หากเป็นการได้พบพระเจ้าในพระคริสตเจ้า ซึ่งเปลี่ยนแปลงชีวิตมนุษย์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ความหวังนี้ทำให้เราทนทานต่อความทุกข์ เพราะเรารู้แน่ชัดว่าพระเจ้าไม่เคยทอดทิ้งเราและนำเราสู่จุดหมายอันสมบูรณ์แบบซึ่งพระองค์ทรงสัญญาไว้”

— Spe Salvi, 2–3

การดำเนินชีวิตด้วยความหวัง คือพื้นฐานของชีวิตในความเชื่อ

ธัญภรณ์ ลีกำเนิดไทย¹

ก่อนที่การติดต่อสื่อสารจะกลายเป็นสิ่งที่ง่ายตาย และรวดเร็ว “การที่ไม่มีข่าวสารใตๆ นับว่าเป็นข่าวดี” ซึ่งในอดีตนั้นข่าวสารที่ได้รับนั้นมักเป็นเรื่องเลวร้าย แต่ทว่าเมื่อความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้ทำให้การติดต่อกับผู้คนได้ทันที คุณค่าของเวลาที่แต่ละคนมีในแต่ละวันก็เริ่มเปลี่ยนไป ความกลัว และความสงสัยมักเข้ามาแทนที่อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเราสามารถติดต่อกับคนรักห้วงแหวน จนกลายเป็นว่า “หากเราไม่ได้รับข่าวสารใตๆ เลย คงเป็นข่าวร้าย !” ความสงสัย ความกังวล และความกลัวเปิดทางให้กับความสิ้นหวัง ซึ่งบางครั้งอาจนำไปสู่ความคิดที่จะจบชีวิตตนเอง

¹ นักวิเคราะห์เศรษฐกิจและการเงิน นักแปล นักเขียน มหาคณบดีด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศจากมหาวิทยาลัยรัฐศาสตร์ปารีส, อดีตนักเรียนทุนรัฐบาลฝรั่งเศสที่สนใจศึกษาค้นคว้าทางเทววิทยา และพยายามเป็นศิษย์ธรรมทูตตามแบบฉบับฆราวาสในโลกปัจจุบัน

เหตุการณ์ต่างๆ ทั่วโลกในปัจจุบัน เผยให้เห็นภาพหายนะที่จะมนุษย์ในแต่ละแห่งกำลังเผชิญ รวบรวมว่าจุดจบของโลกมาถึงแล้วในไม่ช้า ไม่ว่าจะเป็นสงคราม การก่อการร้าย ภัยคุกคาม ภัยพิบัติ การถดถอยทางเศรษฐกิจ ภาวะหนี้สาธารณะ อัตราการเกิดที่ลดลงในหลายประเทศ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนอนาคตที่มีมืดมิดและไร้ทางออก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องถามตนเองอย่างจริงจังว่า “เรายังเชื่อว่าอนาคตมีอยู่จริงหรือไม่ ? เราคาดหวังอะไรในชีวิตแต่ละวัน? เรามองปัจจุบันด้วยอย่างไร ? ด้วยความไว้วางใจ โดยไม่ยึดติดกับอดีตที่ผ่านมา และในขณะที่เดียวกันก็ไม่ได้คิดถึงแต่อนาคตข้างหน้า ?” เมื่อทุกอย่างดูมืดแปดด้าน เราควรทำอย่างไร ? เราจะก้มหน้ารอให้เวลาที่อยากลำบากผ่านไปเฉยๆ พร้อมกับพูดว่า “ไม่เป็นไร เดี๋ยวมันก็ผ่านไป” ? ด้วยสถานการณ์ในโลกปัจจุบันที่หมุนไปอย่างรวดเร็ว การรักษาคุณค่าพื้นฐานของมนุษย์อันได้แก่ ปริชาญาณ ความเพียรพยายาม และความหวัง เป็นสิ่งที่จำเป็นในการใช้ชีวิตในโลกที่เราเป็นผู้ตามอย่างไม่หวาดกลัว

ความเพียรพยายาม (Perseverance) ประกอบไปด้วยใจที่ไม่ยอมจำนนต่อความทุกข์ยาก อันเป็นความไว้วางใจอย่างมีสติท่ามกลางความยากลำบากในชีวิต ความเพียรพยายาม คือ เข้มทิศชีวิตที่ช่วยให้เราเดินหน้าต่อไป โดยไม่สับสนระหว่างอดีตและอนาคต แม้ว่าในปัจจุบันนั้นเรายังคงอยู่ท่ามกลางความสับสนก็ตาม สุภาษิตในภาษาฮีบรูได้กล่าวไว้ว่า “การทำผิดเป็นเรื่องของมนุษย์ แต่ทว่าการเพียรพยายามที่จะทำสิ่งผิดนั้นต่อไปคือหายนะ” (Errare humanum est, perseverare diabolicum) อย่างไรก็ตาม การเพียรพยายามในความหวัง กลับสร้างกำลังใจให้เรา

ทั้งนี้ความเพียรพยายามไม่ใช่การยึดอยู่แต่ในเส้นทางเดิม ทว่าเป็นปริชาญาณซึ่งแสวงหาหนทางใหม่อยู่เสมอ อีกทั้งยังคือความเชื่อมั่นว่า ความอดทนสามารถเปลี่ยนสถานการณ์ได้ ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันขึ้น ความเพียรพยายามช่วยให้เราก้าวต่อไปด้วยความไว้วางใจ ข้ามผ่านความล้มเหลวโดยไม่ยอมแพ้อย่างเจียบ ๆ ความอดทนเช่นนี้ช่วยให้เรามองเห็นอุปสรรคที่ยากจะมองเห็นในชีวิตประจำวัน พร้อมกับมอบโอกาสให้เราสามารถกลับมาเริ่มต้นใหม่ ดังนั้นความเพียรพยายาม คือ ความกล้าที่จะใช้ชีวิตในแต่ละวันด้วยความหวังและความไว้วางใจ

หากพิจารณาเวลาที่ผ่านไป อาจทำให้เห็นเวลาเราอยู่ระหว่างช่วงที่เราเพียรพยายาม และภาวะที่ไม่อยากทนอีกต่อ ภาวะดังกล่าวทำให้เราคิดว่าเราเสียเวลา และควรจะทำอย่างอื่น เพื่อที่จะได้ใช้เวลาอย่าง “คุ้มค่า” สำหรับคนที่ใจร้อน เวลาได้ถูกตั้งเงื่อนไขโดยความตาย ซึ่งไม่มีมนุษย์คนใดสามารถหลีกเลี่ยง และเป็นสิ่งเดียวที่แน่นอนบนโลก ผู้คนที่ใจร้อนนั้นย่อมเห็นความตายรออยู่ที่จุดหมายปลายทางความชีวิต ซึ่งทำให้พวกเขาารู้สึกกังวล ทว่าผู้ที่เปี่ยมด้วยความเพียรพยายาม และความหวัง แม้จะทราบดีว่าจุดจบของชีวิตตนคือความตาย ก็ยังมองเห็นชีวิตที่คอยอยู่เบื้องหน้า “ด้วยการยืนหยัดมั่นคงท่านจะรักษาชีวิตของท่านไว้ได้” (ลก. 21,19; เทียบ รม. 8,25) บุคคลที่ใจร้อนย่อมครุ่นคิดแต่เรื่องเวลาที่เสียไป ในขณะที่บุคคลที่เปี่ยมด้วยความเพียรพยายามให้ความสำคัญกับ “เวลาที่มีคุณค่า”

นี่อาจจะเป็นปรัชญาญาณที่ทำให้เราสามารถใช้เวลาเพื่อตนเอง และแบ่งปันเวลาเพื่อผู้อื่นไปได้ในพร้อม ๆ กัน ความเพียรพยายามเช่นนี้ก่อให้เกิดความสงบภายในจิตใจ ที่จัดระเบียบทั้งความคิด และความรู้สึก “มารธา มารธา เธอเป็นห่วงและวุ่นวายหลายสิ่งนัก” (ลก 10,41)

หากเวลาที่ผ่านไปทำให้เรารู้สึกกลัว การเชื่อว่าจุดมุ่งหมายของชีวิตที่แท้จริงไม่ได้หยุดอยู่ที่ความตายหรือความล้มเหลว ย่อมนำเราไปสู่อิสระไม่ใช่หรือ ? ความมั่นคงภายในจิตใจทำให้เรารู้สึกมีคุณค่าไม่ว่าจะเป็นในในทุกช่วงเวลาของชีวิต ทั้งในยามที่มีมืดมิด และช่วงที่สว่างสดใสของชีวิต “ฉะนั้น เราบอกท่านทั้งหลายว่า อย่ากังวลถึงชีวิตของท่านว่าจะกินอะไร อย่ากังวลถึงร่างกายของท่านว่าจะนุ่งห่มอะไร ชีวิตย่อมสำคัญกว่าอาหาร และร่างกายย่อมสำคัญกว่าเครื่องนุ่งห่มมิใช่หรือ จงมองดูนกในอากาศเถิด มันมิได้หว่าน มิได้เก็บเกี่ยว มิได้สะสมไว้ในยุ้งฉาง แต่พระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์ทรงเลี้ยงมัน ท่านทั้งหลายมิได้มีค่ามากกว่านกหรือ” (มธ 6, 25-26)

อย่างไรก็ดี เราต้องระมัดระวังอย่าเพิ่งด่วนตัดสินตนเอง หรือผู้อื่นเนื่องจากเรากลัวหรือสงสัย การด่วนตัดสินไม่มีประโยชน์ใด ๆ ทว่าหากเรามองพร้อมใจด้วยความเชื่อในพระเยซูคริสตเจ้า ผู้สิ้นพระชนม์และกลับคืนพระชนม์ชีพ ตามที่เรากล่าวในบทข้าพเจ้าเชื่อ “ข้าพเจ้าเชื่อในพระเจ้าหนึ่งเดียว (...) ข้าพเจ้ารอวันที่ผู้ตายจะกลับคืนชีพ และคอยชีวิตในโลกหน้า” ดังนี้แล้ว ความหวังสูงสุดของมนุษย์นับตั้งแต่ในอดีต คือการแสวงหาความหมายของชีวิต ในขณะที่ตนเองกำลังเดินอยู่ในโลกปัจจุบัน พร้อมกับตั้งคำถามเกี่ยวกับความตาย และสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากความตาย ?

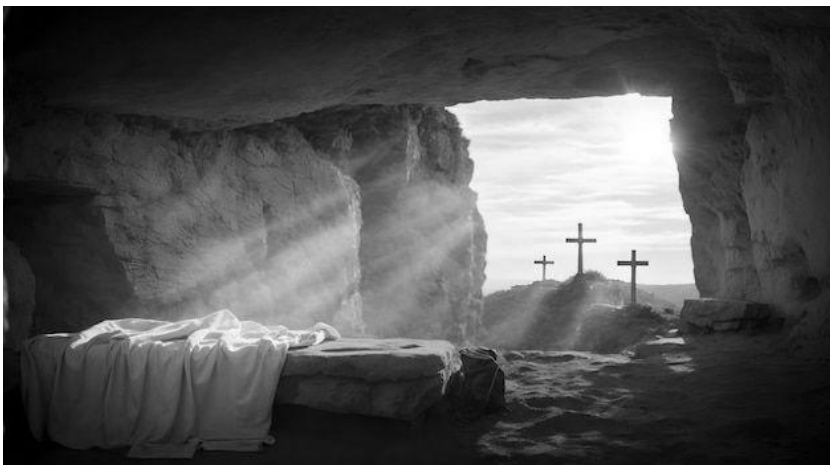
จากบทสนทนาระหว่างพระยาร์เวห์และประกาศกเอเสเคียล ในหนังสือประกาศกเอเสเคียล บทที่ 37 : “พระองค์ตรัสถามข้าพเจ้าว่า “บุตรแห่งมนุษย์เอ๋ย กระดูกเหล่านี้จะกลับมีชีวิตได้ไหม” ข้าพเจ้าทูลตอบว่า “ข้าแต่พระยาร์เวห์องค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ก็ทรงทราบอยู่แล้ว” พระองค์ตรัสกับข้าพเจ้าอีกว่า “จงประกาศพระวาจาเหนือกระดูกเหล่านี้ จงกล่าวแก่กระดูกเหล่านี้ว่า ‘กระดูกแห่งเอ๋ย จงฟังพระวาจาของพระยาร์เวห์เถิด พระยาร์เวห์องค์พระผู้เป็นเจ้าตรัสแก่กระดูกเหล่านี้ว่า ดูซิ เราจะนำจิตเข้าไปในเจ้า และเจ้าจะมีชีวิตอีก เราจะวาง

เส้นเอ็นไว้บนเจ้า จะทำให้เนื้อขึ้นมา จะเอาหนังมาคลุมไว้ จะใส่จิตในเจ้า และเจ้าจะมีชีวิต แล้วเจ้าจะรู้ว่าเราเป็นพระยาห์เวห์”(อสค. 37,3-6) ดูเหมือนจะสอดคล้องกับเพลงสดุดีที่ 104 “ถ้าพระองค์เป็นพระพักตร์ไปทางทิศอื่น สิ่งมีชีวิตก็ตื่นตระหนก ถ้าพระองค์ทรงเรียกลมปราย กลับคืน สิ่งมีชีวิตก็ตายและกลับเป็นฝุ่นดิน” (สดค. 104,29)

หลังจากที่พระเยซูเจ้าทรงสำแดงพระองค์ต่อศิษย์ระหว่างทางไปเอมมาอัส (ลก. 24, 13) ซึ่งสร้างความสงสัยให้กับมนุษย์ที่อาศัยเหตุผลเพียงอย่างเดียวในการใช้ชีวิต พระองค์ทรงแสดงให้เห็นต่อหน้าศิษย์ของพระองค์ว่า พวกเขาสามารถเห็น ได้ยิน และสัมผัสพระองค์ได้ หลังจากที่พระองค์ทรงกลับคืนพระชนมชีพ ถึงกระนั้น บรรดาศิษย์ของพระองค์ก็ยังคงลังเลสงสัย อย่างไรก็ตาม พระเยซูเจ้าทรงทำให้เหล่าบรรดาศิษย์รับรู้ว่าพระองค์จริง ๆ: “พระองค์ทรงเป่าลมเหนือเขาทั้งหลาย ตรัสว่า จงรับพระจิตเจ้าเถิด” (ยน. 20,22) “แล้วตรัสกับโทมัสว่า “จงเอานิ้วมาที่นี่ และดูมือของเราเถิด จงเอามือมาที่นี่ คล้ำที่สีข้างของเรา” (ยน. 20,27)

เมื่อมีคำถามเกี่ยวกับความหวัง ก็จะมีคำถามอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย เราสามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับความหวังได้อย่างไรบ้าง ? อะไรคือสิ่งที่เราหวัง ? ความหวังนั้นเกี่ยวข้องกับใคร ? มีนัยยะเกี่ยวกับเวลาหรือไม่ ? อะไรคือเหตุผลที่ทำให้เราหวัง ? ไม่มีถ้อยคำของมนุษย์สามารถนิยาม “สิ่งที่เหนือความเป็นมนุษย์” สิ่งที่มาจากพระเจ้า ใครกันที่สามารถให้นิยาม “พระเจ้า” ? ใครที่สามารถวางแผนล่วงหน้าหลังความตาย ? แน่แน่นอนว่าไม่มี สิ่งเดียวที่มนุษย์สามารถกล่าวได้คือคำกล่าวที่เปี่ยมด้วยความเชื่อว่า “ข้าพเจ้าเชื่อ” ข้าพเจ้าเชื่อในพระเจ้า ข้าพเจ้าเชื่อในพระจิต พระเจ้าผู้ทรงบันดาลชีวิต ข้าพเจ้าเชื่อในวันนี้... ข้าพเจ้ามีความหวังในชีวิตหลังความตาย ... ในพระเจ้าองค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงดำรงอยู่ในปัจจุบัน ผู้ทรงดำรงอยู่ในอดีตและผู้เสด็จมา (Qui est, et qui erat, et qui venturus est !)

จอร์จ แบร์นานอส นักเขียนชาวฝรั่งเศส (1888-1948) เคยกล่าวในการบรรยายช่วงค.ศ. 1945 ไว้ว่า “เรามีความหวังได้ เมื่อเรายืนอยู่บนความจริง โดยไม่ละทิ้งความมุ่งมั่น”

การฉลองปีศักดิ์สิทธิ์สำหรับผู้ร่วมงานสมัชชา:
การกลับใจของความสัมพันธ์เพื่อการเป็นหนึ่งเดียวกัน
ในพระคริสตเจ้า
(Jubilee of Synodal Teams: Converting
relationships to be ‘One in Christ’)

เรียบเรียงโดย บาทหลวงนุพันธ์ ทัตมาลี¹

เมื่อตอนบ่ายวันศุกร์ที่ 24 ตุลาคม 2025 โอกาสฉลองปีศักดิ์สิทธิ์สำหรับผู้ร่วมงานสมัชชาเป็นวันแรก ณ หอประชุมเปาโลที่ 6 ก่อนการพบปะกับสมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 14 ได้มีการเสวนาร่วมกันถึงความหวังสำหรับอนาคต ความตึงเครียดที่ยังคงดำเนินอยู่ และบทบาทของพระศาสนจักรที่ก้าวเดินไปด้วยกันในพระศาสนจักรเองและในโลก เรียกเรื่องให้มี “การกลับใจของความสัมพันธ์” อย่างแท้จริง ซึ่งจะกลายเป็น “บทบาทของการเป็นประกาศกในสังคม” การประณาม “เทวลิระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม” และจุดประกายการเรียกร้องของพระเยซูเจ้าให้ “เป็นหนึ่งเดียวกัน” อีกครั้ง

¹ บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเลขาธิการสังฆมณฑลและเลขานุการพระสังฆราช, ผู้ช่วยพระสังฆราชฝ่ายสื่อสารสังคม และผู้อำนวยการแผนกคริสตศาสนธรรม

ซึ่งวิทยากรประกอบไปด้วย

1) พระคาร์ดินัล มาริโอ เกรช (Cardinal Mario Grech) เลขาธิการใหญ่ของสำนักเลขาธิการสมัชชาบิชอปสากล

2) พระคาร์ดินัล กรเซกอร์ซ ริช (Cardinal Grzegorz Ryś) พระอัครสังฆราชแห่งลอคซ์ประเทศโปแลนด์ (Łódź, Poland)

3) มิเกล เด ซาลิส อมารัล (Miguel De Salis Amaral) นักเทววิทยาชาวโปรตุเกสและรองศาสตราจารย์ด้านศาสนศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยสันตะสำนักไมก้างเซนคัคคีลิสท์ และ

4) มาเรียนา อาปาเรซีดา เวนันซีโอ (Mariana Aparecida Venâncio) สมาชิกคณะกรรมการแอนิเมชันแห่งชาติบราซิล เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานสมัชชา

- ดำเนินรายการโดย พระสังฆราช ลุยส์ มาร์ติน เด ซาน มาร์ติน คณะอัครสังฆราช (Bishop Luis Marín de San Martín, OSA) รองเลขาธิการใหญ่สำนักเลขาธิการสมัชชาบิชอปสากล

พระคาร์ดินัลเกรช: **ความหวังที่หยั่งรากในพระคริสตเจ้า** (Grech: Hope, rooted in Christ)

พระคาร์ดินัลเกรชได้เริ่มต้นทักทายด้วยการกล่าวถึงหนังสือ “ประตูสู่พระธรรมล้ำลึกแห่งความหวัง” ของชาร์ลส์ เปอกี ซันมา (The Portal of the Mystery of Hope by Charles Pégu) โดยเล่าถึงวิสัยทัศน์ของผู้เขียนเกี่ยวกับคุณธรรมทางเทววิทยาสามประการ คือ

- 1) ความเชื่อมองเห็นสิ่งที่
- 2) ความหวังมองเห็นสิ่งที่จะเป็น และ
- 3) ความรักรักสิ่งที่

นี่เป็นเข็มทิศทางจิตวิญญาณ เป็นกรอบความคิดสำหรับ “การจินตนาการใหม่ว่าพระศาสนจักรรับฟัง พิจารณา และดำเนินไปอย่างไร?”

พระคาร์ดินัลเกรชกล่าวต่อไปว่า

ก) ความรักไม่ใช่แค่ “อารมณ์” แต่เป็นท่าทีที่เรา “อยู่” ในพระศาสนจักร ความรักไม่ได้รอคอยความสมบูรณ์แบบ แต่เลือกที่จะยอมรับความเป็นจริง “ตามที่เป็น” มันคือ “การตัดสินใจที่จะอยู่กับปัจจุบัน” ซึ่งเป็นสัญญาณของความเป็นผู้ใหญ่ทางจิตวิญญาณที่ตระหนักว่าความเป็นหนึ่งเดียวไม่ได้หมายถึงการมีรูปแบบที่เหมือนกันแต่เพียงอย่างเดียว (Unity does not mean uniformity.)

ข) ความรักดำเนินไปควบคู่กับความเชื่อ ซึ่งเป็นคำขวัญที่ใช้ในพระศาสนจักร “เราเห็นบางสิ่งที่มีมากกว่ามนุษย์ บางสิ่งศักดิ์สิทธิ์” นี่ไม่ใช่ “การมองโลกในแง่ดีอย่างมีขอบเขต” แต่เป็นมุมมองที่แจ่มชัดต่อความเป็นจริง ซึ่งการเดินทางของสมัชชาเริ่มต้นด้วยการรับฟังเสียงร้องไห้ของผู้คนที่อยู่ชายขอบของสังคมอย่างสุดโต่ง

ค) ความหวัง สำหรับชาร์ลส์ เปอกี ตั้งอยู่บนวิสัยทัศน์ร่วมกันเกี่ยวกับอนาคตในฐานะที่เป็น “ความมั่นใจ” ในสิ่งที่จะเกิดขึ้น หยั่งรากลึก “ในพระบุคคลของพระเยซูคริสตเจ้า และในความแน่นอนในสิ่งที่พระเจ้าทรงสัญญาไว้กับพระองค์” ดังนั้น ความหวังจึงต้องการทัศนคติของ “การปล่อยวาง” ของการทำงาน “โดยปราศจากสิ่งที่เราสร้าง”

เรามองไปยังอนาคตด้วยความไว้วางใจ ไม่ใช่เพราะเราเห็นผลแล้ว แต่เพราะเราได้พบกับพระองค์ผู้ทรงดูแลอนาคตไว้ในพระหัตถ์ของพระองค์ นี่คือข้อคิดสำคัญในการทำความเข้าใจกระบวนการของการสมัชชาว่า: “เราได้ทำไปมากแล้ว” แต่งานยังคงดำเนินต่อไปด้วยความถ่อมตน “เราได้ทำส่วนของเราแล้ว ส่วนที่เหลืออยู่ในพระหัตถ์ของพระเจ้า” ดังที่ ชาร์ลส์ เปอกีเตือนเราว่า “ ความหวังรักสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ”

ริส: การเป็นพระศาสนจักรที่ยากจนสำหรับผู้ยากจน (Ryś: Becoming “a poor Church for the poor”)

พระคาร์ดินัลริส ได้เน้นการไตร่ตรองถึงความตึงเครียดหลักสามประการที่เผยให้เห็นในกระบวนการก้าวเดินไปด้วยกัน

1) ประการแรก ความแตกต่างระหว่าง “ฉัน” และ “เรา” ความเป็นหนึ่งเดียวกันเรียกร้อง “การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์” แต่โลกสมัยใหม่กลับหวาดหวั่นต่อความสัมพันธ์ที่แท้จริงและยั่งยืน ดูเหมือนว่าความผูกพันแบบเดียวที่โลกเข้าใจได้ คือความสัมพันธ์แบบแข่งขัน — “ฉันมีในสิ่งที่คนอื่นไม่มี!”

2) ความตึงเครียดประการที่สองอยู่ระหว่างความเป็นหนึ่งเดียวกันและความเหมือนกัน ในแง่หนึ่ง พระศาสนจักรคือความเป็นหนึ่งเดียวกัน ในอีกด้านหนึ่ง การล่องลอยของความเหมือนกลายเป็นเมล็ดพันธุ์แห่งความแตกแยก ไม่สามารถยอมรับอุดมคติของความแตกต่างและความหลากหลายได้ พระคาร์ดินัลริสได้กล่าวถึงคำสอนของนักบุญออกัสตินและนักบุญฟรังซิส เดอ ซาลส์ เปรียบเทียบพระศาสนจักรกับสวนอันเขียวชอุ่มที่เต็มไปด้วยดอกไม้ นานาพันธุ์ ความหลากหลายไม่ได้แบ่งแยก แต่ความเยอหยิ่งและการใช้อำนาจในทางที่ผิดต่างหากที่แบ่งแยก ในแง่นี้ การก้าวเดินไปด้วยกันเป็น “ยา” ที่กำหนดให้มีการฟังและการแลกเปลี่ยนของขวัญฝ่ายวิญญาณ

3) จากตรงนี้ ความตึงเครียดประการที่สามจึงเกิดขึ้น นั่นคือ ระหว่างการสงวนรักษาและพันธกิจ การก้าวเดินไปด้วยกันคือโฉมหน้าของ “พระศาสนจักรที่ก้าวเดิน” เปิดรับ “ทุกคน ทุกคนทุกคน” ดังที่พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงยืนยัน เพื่อโอบรับครอบครัวมนุษยชาติทั้งหมด ชุมชนพระศาสนจักรต้องดำรงอัตลักษณ์ใหม่ นั่นคือการละทิ้ง “โครงสร้างที่ซับซ้อน” เพื่อก้าวสู่ “พระศาสนจักรที่ยากจนสำหรับผู้ยากจน” อย่างแท้จริง

เดอ ซาลิส อามารัล: การเป็นศาสนบริกรพระสงฆ์และการเป็นพระสงฆ์ในศีลล้างบาปมีความสัมพันธ์กัน (De Salis Amaral: Ministerial and common priesthood are interdependent)

ศาสตราจารย์เดอ ซาลิส อามารัล ได้ศึกษาแนวคิดนี้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยอาศัยการอ้างอิงถึง “การเปลี่ยนความสัมพันธ์” ของพระคาร์ดินัล ริชส์ เขาเตือนว่า นี่ไม่ใช่ “เพียงคำเชิญชวนให้ทำดีต่อกัน” นั่นจะลดทอนข้อความที่เหลือเพียงศีลธรรมแบบผิวเผิน แต่เป็นการเรียกร้องให้ค้นพบความหมายที่ลึกซึ้งที่สุดของการก้าวเดินไปด้วยกัน

นักเทววิทยาชาวโปรตุเกสท่านนี้ ได้สรุปขั้นตอนที่เป็นไปได้หลายประการไว้ โดยมีพื้นฐานอยู่บนความสัมพันธ์ที่หลั่งไหลมาจากศีลศักดิ์สิทธิ์: สายสัมพันธ์ที่ “พระผู้เป็นเจ้าทรงสร้างขึ้นระหว่างเรากับพระองค์”

1) ประการแรก **ศีลล้างบาป**: ความสัมพันธ์ฉันพี่น้องและบุตรธิดาที่เรียกร้อง ส่งเสริม และทำให้แต่ละคนมีความรับผิดชอบ (Sensus fidei) ก่อให้เกิดสายสัมพันธ์สำคัญที่สุดในชีวิตของพระศาสนจักร

2) ประการต่อมา **ศีลมหาสนิท**: การรับใช้เฉพาะที่มุ่งเน้น “การช่วยเหลือผู้อื่นให้เติบโตในฐานะศิษย์ธรรมทูต” ความรอดไม่ได้เกิดจากความรู้อยู่ใน “ดั่งที่ลัทธิโนสติคทั้งโบราณและสมัยใหม่กล่าวอ้าง” แต่มาจากภายนอก “เป็นของขวัญที่มาถึงเราผ่านพระวาจาที่ได้ยินด้วยความเชื่อ ดั่งเช่นข้อความที่ว่า ความเชื่อเกิดจากการได้ยิน (fides ex auditu) (เทียบ โรม 10:17)

3) ในการเป็นพระสงฆ์ที่เป็นทั้งศาสนบริกรและการเป็นพระสงฆ์ในศีลล้างบาป (Ministerial and common priesthood) ยังคงดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน หมายความว่า ไม่มีใคร “พึ่งพาตนเองได้” ภายในชุมชนพระศาสนจักร แนวคิดนี้สมควรได้รับความสนใจอีกครั้งเนื่องจากโครงสร้างของพระศาสนจักรต้องดึงพลังชีวิตจากความสัมพันธ์ที่ดำรงอยู่เหล่านี้ ไม่ใช่ถูกจำกัดให้เป็นเพียง “องค์กร” ดังนั้น ศาสนบริกรพระสงฆ์และการเป็นพระสงฆ์ในศีลล้างบาปจึงพึ่งพาอาศัยกัน ดำรงอยู่ และมีบทบาทอย่างต่อเนื่อง และทั้งสองต่างก็มีส่วนร่วมในฐานะการเป็นพระสงฆ์หนึ่งเดียวของพระคริสตเจ้า

เวนันซิโอ: การก้าวเดินไปด้วยกันเป็นยาแก้พิษสำหรับภัยร้ายของความแตกแยก (Venâncio: Synodality as an antidote to the ‘scourge of polarization’)

“พระศาสนจักรที่ก้าวเดินไปด้วยกันเปรียบเสมือนธงที่ชูขึ้นท่ามกลางประชาชาติ” จากคำกล่าวของพระสันตะปาปาฟรังซิสนี้ ดร.เวนันซิโอ ได้พัฒนาความคิดของเธอ โดยอ้างอิงถึงเอกสารฉบับสมบูรณ์ของสมัชชาบิชอปสากล (Final Document) ครั้งล่าสุด ซึ่งอธิบายว่าการก้าวเดินไปด้วยกันว่าเป็น “ประกาศกในสังคม”

ไม่ใช่แค่แบบจำลองโครงสร้างของพระศาสนจักรเท่านั้น แต่ยังรวมถึง วิธีแห่งการดำรงชีวิตและการกระทำ (modus vivendi et operandi) อีกด้วย การเปลี่ยนจาก “ฉัน” ไปสู่ “เราในพระศาสนจักร” หมายถึง การเสนอแบบจำลองชุมชนที่ได้รับแรงบันดาลใจจากบรรดาอัครสาวกกลุ่มแรก นั่นคือจิตวิญญาณแห่ง “การตอบแทนกันและการให้เปล่า” (reciprocity and gratuitousness) ซึ่งกลายเป็นเหมือนประกาศกในโลกปัจจุบันที่เน้นปัจเจกบุคคลซึ่งเต็มไปด้วย “ความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงไป”

ดร. เวนันซิโอ ยกตัวอย่างประเทศของเธอเอง คือ บราซิล ซึ่งในช่วงแรกของการประชุมสมัชชาใหญ่ ผู้คนจำนวนมากกล่าวว่าพวกเขาารู้สึกว่า “พระศาสนจักรรับฟังเป็นครั้งแรก” นี่ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งในการต่อต้าน “ระบอบเผด็จการทางเศรษฐกิจที่ฆ่าคน” ซึ่งทั้งพระสันตะปาปาฟรังซิสและพระสันตะปาปาเลโอที่ 14 ได้ประณามในคำเทศนาของพระองค์ในสมณลิขิตเตือนใจที่ชื่อเรารักท่าน (Dilexi te)

การเสวนาในการก้าวเดินไปด้วยกันเป็นเสมือนยาแก้พิษสำหรับ “พิษร้ายของความแตกแยก” ที่แผ่ขยายไปทั่วทั้งพระศาสนจักรและสังคม “เป็นไปได้ที่จะรับฟังและมีส่วนร่วมในการเสวนาที่ก่อให้เกิดผล ซึ่งไม่ได้ทำให้เกิดความสอດคล้องกัน แต่เป็นการรวมตัวกันของความคิดและจุดยืนที่หลากหลายภายใต้หลักการพื้นฐานที่ว่า “ความเป็นหนึ่งเดียวกันย่อมชนะความขัดแย้ง”

*** ทั้งหมดนี้ต้องนำพาให้พระศาสนจักรประณาม “สาเหตุเชิงโครงสร้างที่สืบทอดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มสังคม ความโลภที่แทรกซึมเข้าสู่อำนาจสาธารณะ และความเฉยเมยเมื่อเผชิญกับความไม่เท่าเทียม อกติ และการแบ่งแยก” ***

โดยสรุป พระศาสนจักรถูกเรียกร้องให้ตั้งพลังใหม่จากศูนย์กลางของการประกาศพระวรสาร ทำให้การประชุมสมัชชาไม่เพียงแต่เป็นวิธีการเท่านั้น แต่ยังเป็นการแสดงออกถึงสิ่งที่พระศาสนจักรเป็นอย่างแท้จริง นั่นคือการตอบสนองอย่างมีชีวิตชีวาต่อเสียงเรียกของพระเยซูเจ้าที่ต้องการให้เรา “เป็นหนึ่งเดียวกัน” การฉลองปีศักดิ์สิทธิ์สำหรับผู้ร่วมงานสมัชชา: การกลับใจของความสัมพันธ์เพื่อการเป็นหนึ่งเดียวกันในพระคริสตเจ้า (Jubilee of Synodal Teams: Converting relationships to be ‘One in Christ’)

“คริสตชนไม่อาจเป็นผู้ประกาศข่าวดีได้เลย หากปล่อยให้ตนถูกปล้นความหวัง เพราะผู้ที่ประกาศพระวรสารย่อมต้องเป็นผู้มีหัวใจเปี่ยมด้วยความยินดีและความหวัง ผู้ซึ่งเห็นได้ว่าพระเจ้ากำลังก่อร่างสร้างโลกใหม่ แม้ในท่ามกลางความสับสนและความมืด ความหวังคริสตชนจึงเป็นพลังที่สร้างการเปลี่ยนแปลงสังคม เป็นเชื้อไฟที่จุดประกาย ให้เราทำความดีและนำแสงสว่างของพระคริสตเจ้าไปสู่ผู้ที่กำลังสิ้นหวัง”

— *Evangelii Gaudium*, 86

(หมวดชีวิตด้านจิตใจ)

นักบุญเทเรซาแห่ง พระกุมารเยซู

อัญมณีล้ำค่าในโลกปัจจุบัน

บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม, ธ.ม.น.¹

คงไม่ล้ำสมัยจนเกินไปนัก ถ้าพวกเราจะเหลียวกลับไปมองชีวิตอันดูแสนธรรมดา แต่แฝงไว้ด้วยความลุ่มลึกด้วยพระพรแห่งชีวิตธรรมจิต คือ เหลียวดูชีวิตของท่านนักบุญที่ผ่านมาแล้วกว่า 150 ปี (ท่านนักบุญเกิดวันที่ 2 มกราคม 1873/2416)

ทุกสองปี องค์กร UNESCO จะยกย่องให้เกียรติบุคคลผู้ได้ทำคุณประโยชน์ต่อโลก ในกิจการด้านสันติภาพ ด้านการศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ ไม่เคยมีใครคาดคิดถึงเหตุการณ์อันน่าปลื้มปีตินี้ กล่าวคือ องค์กร UNESCO ได้บันทึกรายชื่อของท่านนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู (Lisieux) ลงในปี 2022/2565 - 2023/2566 ว่าเป็นบุคคลที่ได้สร้างคุณประโยชน์ต่อโลก แปลว่าพวกเราสามารถพูดได้ว่า โลกได้ยอมรับรู้มรดกทางชีวิตธรรมจิต และการแผ่กระจาย โปรยปรายทั่วไปในโลก ท่านนักบุญได้กลายเป็นบุคคลหนึ่งที่มีคนพูดถึงมาก เป็นเหมือนลูกคนโปรดคนหนึ่งของพระศาสนจักรและของโลก

ท่านนักบุญได้กล่าวเมื่อวันที่ 30 กันยายน 1897/2440 ไม่นานก่อนท่านเดินไปสู่อ้อมอกของพระบิดาเจ้าว่า “ขอให้คอยดูนะ คนจะชื่นชอบในตัวซิสเตอร์” จากวันนั้นรังสีของชีวิตของท่านนักบุญก็เจิดจรัสในการช่วยสร้างคุณประโยชน์บนโลก

ท่านได้รับแต่งตั้งเป็นนักบุญในปี 1925/2468 พระศาสนจักรได้ประกาศให้ท่านเป็นอุปถัมภ์ของเขตแพร่ธรรม/มิสซัง

ในปี 2023/2566 องค์กร UNESCO ประรณานาเน้นถึงวันเกิดครบรอบ 150 ปี ประจวบเหมาะครบรอบ 100 ปี ในวันที่ 29 เมษายน 1923/2466 ท่านเป็นหนึ่งใน 67 บุคคลที่ได้รับเลือกให้เป็นบุคคลที่ได้สร้างคุณประโยชน์ต่อโลก

¹ บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล, O.M.I.

สำหรับองค์กร UNESCO ‘การฉลองวันครบรอบวันเกิดของท่านนักบุญ เป็นการให้ความหมายที่ประจักษ์แจ้งรวมถึงหยิบยื่นความเป็นธรรมแก่บรรดาสตรีผู้ช่วยสร้างคุณค่าของสันติภาพผ่านทางกิจการของพวกเธอ’

อัศจรรย์ที่นำไปสู่การสถาปนาเป็นบุญราศีและเป็นนักบุญ

วันที่ 10 มิถุนายน 1941/2494 พระสันตะปาปาปิอุสที่ 10 (Pope Pius X) ได้ทรงออกพระสมณกฤษฎีกาให้เริ่มกระบวนการเสนอให้นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูเป็นนักบุญ พระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่สิบห้า (Pope Benedict XV) ได้ทรงยกเลิกประเพณีที่ให้มีช่วงเวลา 50 ปีระหว่างมรณภาพและการประกาศเป็นบุญราศี ได้ทรงประกาศสมณกฤษฎีกาให้ท่านนักบุญเป็น**คารวาระริยะ/ผู้นำเลื่อมใส** (Venerable) และได้รับแต่งตั้งเป็นบุญราศีในวันที่ 29 เมษายน 1923/2476 พระสันตะปาปาปิอุสที่สิบเอ็ด (Pope Pius XI) ได้ประกาศให้เทเรซาแห่ง ลีซีเยอ เป็นนักบุญในวันที่ 17 1925/2468 เพียง 28 ปีหลังมรณภาพของท่านนักบุญ และเพียงห้าปีหลังการประกาศของนักบุญฌานดาร์ก (Jeanne d’Arc/Joan of Arc) ในปี 1927/2470 พระสันตะปาปาปิอุสที่สิบเอ็ด (Pope Pius XI) ได้ทรงสถาปนา**นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู** เป็นองค์อุปถัมภ์ของดินแดนแพร่ธรรม (missions) เทียบเท่า**นักบุญฟรานซิสซาเวียร์** ในปี 1944/2487 พระสันตะปาปาปิอุสที่สิบสอง (Pope Pius XII) ได้ออกสมณกฤษฎีกาให้ท่านเป็นองค์อุปถัมภ์ของ**สาธารณรัฐฝรั่งเศส** เทียบเท่า**นักบุญฌานดาร์ก** (Jeanne d’Arc/Joan of Arc)

อัศจรรย์ที่นำไปสู่การสถาปนาเป็นบุญราศี

วันที่ 26 พฤษภาคม 1908/2451 **หนูน้อย Reine Fauquet** ตาบอดและไม่สามารถรักษาให้หายได้ แต่เมื่อเธอกลับมาจากการแสวงบุญครั้งนั้น เธอกลับมองเห็น มารีย์ พี่สาวของเธอ เขียนถึงซิสเตอร์คาร์เมไลต์อธิบายว่า เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 1908/2451 Reine Fauquet รู้สึกทรมานอย่างมาก แต่แล้วก็สงบลงในทันที เธอเห็นน้องสาวจ้องมองอะไรสักอย่าง น้องสาวยิ้มแล้วก็กลับไป หนูน้อยได้อธิบายให้พี่สาวฟังว่า ‘หนูได้เห็นท่านเทเรซาน้อยยืนอยู่ข้างเตียง เธอยื่นมือมาจับหนูแล้วยิ้ม เธอสวยมาก มีผ้าโพกหัว และศีรษะของเธอมีรัศมีสว่างไสว’ วันที่ 6 กรกฎาคม 1922/2465 นายแพทย์ได้ออกใบรับรองว่าหนูน้อยหายสนิทจากการตาบอด อัศจรรย์คล้ายคลึงกันนี้เกิดขึ้นกับ Edith Piaf (นักร้องเรื่องนามชาวฝรั่งเศสที่โลกตะวันตกรู้จักดี) เธอเกือบจะตาบอดในช่วงเวลาหนึ่งของชีวิต แต่เมื่อได้ไปแสวงบุญที่หลุมฝังศพของท่านนักบุญในปี 1922/2465 สายตาของเธอก็กลับมาดี และเธอได้ยืนหยัดในความศรัทธาต่อท่านนักบุญตลอดชีวิตของเธอ

Charles Anne เป็นสามเณรที่มาจากเมือง Lisieux ในปี 1906/2449 เขาได้รับเชื้อวัณโรคที่ปอด นายแพทย์ได้พิเคราะห์โรคไปในทางลบมาก ทำให้สามเณรผู้นั้นต้องอยู่ในท่าที่เตรียมตัวตาย แต่ด้วยความหวังบังเกิด เขาตัดสินใจทำงานพวารต่อนักบุญเทเรซาสองครั้ง จากนั้นสภาพร่างกายและสุขภาพเขาก็ดีขึ้นเกือบทันที บรรดาแพทย์พูดอะไรไม่ออก เพราะผลของ

การเอกซเรย์บ่งบอกว่าวรรณโรคได้หายไปแล้วอย่างเด็ดขาด อัจฉรย์นี้ได้นำไปสู่การแต่งตั้งซิสเตอร์เทเรซาแห่งพระกุมารเยซูเป็นบุญราศี ในวันที่ 29 เมษายน 1923/2466

ซิสเตอร์ หลุยส์ (Soeur Louise) เวลานั้นเป็นนวกนารีของอาราม des Filles de la Croix, (Daughters of the Cross) ที่ Ustaritz (ทางตะวันตกเฉียงใต้ของสาธารณรัฐฝรั่งเศส) เธออาศัยเป็นประจำจากการตรวจของแพทย์ พบว่าเธอเป็นโรคกระเพาะอักเสบอย่างแรง เมื่อเข้าพักรักษาตัวอยู่หลายเดือนก็คิดว่าอาการดีขึ้น แต่ความเจ็บปวดก็กลับมาเกือบฉับพลัน ในสภาพที่อ่อนล้าเกือบหมดเรี่ยวแรง เธอได้ขอรับศีลเจิมคนป่วย เธอไปถึงสภาพกายที่ไม่สามารถกลืนอะไรได้เลยแม้แต่น้ำ กลุ่มชีวิตรวมของอารามรู้สึกเป็นห่วงเธอมาก จึงตัดสินใจเข้าพืงนักบุญเทเรซาได้ช่วยวิงวอนแทน ซิสเตอร์หลุยส์ร่วมใจอย่างหนักแน่นในการภาวนาครั้งนั้น

ซิสเตอร์หลุยส์ได้เล่าว่า “หนู/ซิสเตอร์รักนักบุญน้อยผู้นี้มาก เธอได้เมตตาหนู/ซิสเตอร์ในช่วงการภาวนาพวารครั้งนี้ เธอให้หนู/ซิสเตอร์รู้สึกว่าคุณอยู่ด้วย หนู/ซิสเตอร์ได้สัมผัสมืออันอ่อนนุ่มของเธอที่ปกเหนือหัวหนู/ซิสเตอร์เพื่อให้หนู/ซิสเตอร์มั่นใจและทุเลาใจ” และยืนยันว่า “ตลอดสามวันหนู/ซิสเตอร์ได้กลืน หอมประหลาดที่อธิบายไม่ถูกอบอวลในห้องของหนู/ซิสเตอร์” แต่ครั้งนี้นักบุญเทเรซาได้ถ่วงเวลา การหายจากโรคมิได้มาดังที่ทุกคนได้หวังไว้ จนในที่สุดซิสเตอร์หลุยส์ยอมสยบไม่ขอการหายจากโรค แต่ได้เพียงวอนขอท่านนักบุญให้คอยอยู่บรรเทาใจซิสเตอร์ แต่แล้ว คืนหนึ่งของเดือนกันยายน นักบุญเทเรซาน้อยได้ปรากฏมาหาเธอกำลังทนมานอยู่ และกล่าวว่า “ทำใจดี ๆ ไว้ ไม่ช้าเธอจะหายจากโรค เราขอสัญญา” วันรุ่งขึ้นสมาชิกของอารามได้พบว่ามิกลิบกุหลาบรอบ ๆ เติงของซิสเตอร์หลุยส์ สองสามวันต่อมาซิสเตอร์หลุยส์ได้ตื่นขึ้นและอยู่สภาพของคนหายจากโรค ไม่เหลือความเจ็บปวดใด ๆ ทั้งสิ้น

อัจฉรย์ที่นำไปสู่การประกาศเป็นนักบุญ

Gabrielle Trimusi เป็นสาวชาวอิตาลี ได้เข้าอารามของคณะ la Congrégation de Pauvre Filles des Sacrés Cœurs/ Poor Daughters of Sacred-Hearts เมื่ออายุ 23 ปี แม้ต้องทรมานจากการเจ็บปวดที่หัวเข่า เธอก็ยอมรับงานบ้านทุกอย่าง ทำให้เข่าของเธอค่อยๆ เสื่อมสภาพลงทุกวัน จนในที่สุดการอักเสบทำให้เธอทนมานอย่างมาก ไม่อยากทานอะไรจนกินไม่ได้ นอนไม่หลับ และผอมลงทุกวันแม้เธอต้องทานสารพัดยาที่บรรดาแพทย์สั่งให้ทาน แต่แล้วความเจ็บปวดก็เริ่มลามไปยังไขสันหลัง เธอรู้สึกหมดหวังที่จะเห็นตนเองหายจากโรค เธอจึงหันเข้าพืงนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูด้วยการทำนพวาร ในวันสุดท้ายของการภาวนานพวาร เธอเดินเข้าวัดน้อยแทบไม่ไหว แต่กลับคุกเข่าได้และร่วมภาวนานพวารโดยไม่รู้สึกเจ็บปวดอะไรเลย จากนั้นความเจ็บปวดที่ไขสันหลังก็อันตรธานไปพร้อมทั้งความเจ็บปวดที่เคยมีมา

ในปี 1919/2462 **Maria Pellmans** เชื้อชาติเบลเยียมเริ่มทรมานจากรรณโรคในลำไส้ เธอได้เดิน ทางแสวงบุญไปยังเมืองลัวร์เพื่อวอนขอการหายจากโรค แต่ดูเหมือนพระแม่แห่งเมืองลัวร์มีพระประสงค์ให้ Maria ได้พบกับนักบุญเทเรซา ปีต่อมา เธอได้ร่วมเดินทางแสวงบุญ

ไปยัง Lisieux และหลังจากได้สำรวจจิตใจด้วยความศรัทธา ณ หลุมของนักบุญเทเรซา โรคนิวตัวเธอก็หายไปโดยฉับพลัน ต่อมา Maria ได้มีโอกาสเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้อารามแห่ง Lisieux ฟังว่า

“หนูได้ตั้งใจขอให้หายจากโรค ณ ห้องรับแขกของอาราม เพื่อว่าต่อไป หนูจะสามารถทำให้ความฝันของหนูเป็นจริง นั่นคือ เป็นสมาชิกคาร์เมลไลท์ และแม้จะเมื่อยล้าอย่างสุดๆ หนูก็ปรารถนาไปที่หลุมของท่านนักบุญ เพียงไม่กี่นาทีที่หนูอยู่ที่นั่น หนูรู้สึกอบอุ่นใจเหมือนมีบุคคลเหนือธรรมชาติจากสวรรค์แทรกตัวเข้าไปในดวงวิญญาณและร่างกายของหนู นี่ทำให้หนูเหมือนอยู่คนละโลก ที่เคลือบด้วยสันติที่แผ่ไปรอบด้าน และจากภายในตัวหนูซึมซับด้วยความรู้สึกที่ประหลาด จนต้องพูดกับตัวเองว่า ‘นี่หนูหายแล้วนี่’”

เมื่อกลับบ้าน นายแพทย์ประจำตัวได้ตรวจอาการของ Maria สุดประหลาดใจในผลพิเคราะห์และได้กล่าวว่า “หมอไม่เข้าใจจริง ๆ หมอพบว่าซิสเตอร์มีสุขภาพดีขึ้นมาก ยากที่จะอธิบายตามธรรมชาติได้ เพราะวรรณโรคในลำไส้และในกระเพาะที่ว่า ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ถ้าการเปลี่ยนแปลงเป็นต่อไปในลักษณะนี้ ก็ต้องยอมรับว่านี่คืออัศจรรย์ขั้นสุดยอด” และแล้วการหายจากโรคก็เป็นจริง

อีกอัศจรรย์หนึ่งซึ่งไม่ใช่การช่วยให้หายจากโรค แต่เป็นอัศจรรย์แห่งช่วยแบ่งเบาภาระที่ ท่านนักบุญได้มอบให้ **คุณแม่ Maria Carmela du Coeur de Jésus (ดวงหทัยของพระเยซู)** เป็นคุณแม่อธิการของอารามแห่งหนึ่งทางตอนใต้ของสาธารณรัฐอิตาลี คุณแม่กังวลอย่างมากเพราะอารามขาดทุนทรัพย์ ไม่สามารถใช้หนี้ที่อารามมี ขณะที่กำลังเครียดและทุกข์ใจมากอยู่นั้น นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูได้ปรากฏตัวมาในฝันของเธอ มอบความบรรเทาใจ และพูดกับคุณแม่ด้วยวาจาที่อ่อนโยนว่า “จงดูให้ดีเถิด พระเจ้าทรงรับใช้และทรงช่วยทั้งประชากรที่อยู่บนสวรรค์และที่อยู่บนแผ่นดินเหมือนกัน นี่คือน้ำเงินที่คุณแม่จะสามารถนำไปใช้หนี้ของอารามได้”

เมื่อคุณแม่ Maria Carmela ตื่นขึ้น และอยู่ในสภาพที่สมาชิกของอารามเห็นว่าเธอยังทุกข์และทรมานใจมาก จึงเสนอให้เรียกแพทย์มาดูแล แต่เพื่อมิให้เหตุการณ์วุ่นวายมากขึ้น คุณแม่ได้บอกเพียงแต่ว่าคุณแม่กำลังอยู่ในวงค์ของฝันและยังตื่นตื้นกับฝันนั้นอยู่ และได้เล่าเหตุการณ์ของฝันเมื่อคืนอย่างเรียบง่าย คุณแม่ Maria Carmela ได้อธิบายในภายหลังให้คุณแม่ Agnes อธิการิณีของอารามแห่ง Lisieux ให้เข้าใจว่า “เมื่อได้ยินความฝัน ซิสเตอร์ทั้งสองท่านขอให้ไปเปิดตู้นิรภัยดูทันที แต่ตัวซิสเตอร์เองได้ตอบว่าไม่ควรไปเชื่อดู เพราะอาจเป็นการทำบาปอีกด้วย แต่เมื่อถูกคยั้งคยอมากขึ้น และเพื่อความพอใจของทุกคน ซิสเตอร์ได้เปิดตู้นิรภัย และต้องชะงัก...ซิสเตอร์ได้เห็นเงินจำนวนที่นักบุญเทเรซาได้สัญญาไว้”

อัศจรรย์นี้เกิดขึ้นที่ Gallipoli ที่ซึ่งได้กลายเป็นสถานแสวงบุญ ที่แม่กระจารย์ศีมิของความศรัทธาต่อนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูในสาธารณรัฐอิตาลี

อัศจรรย์เหล่านี้บ่งบอกถึงพลังของการเสนาอวิจวอนแทนของท่านนักบุญ ที่มีต่อผู้ยากไร้ ผู้เจ็บป่วย ผู้อยู่โดดเดี่ยว ดังที่ท่านเคยสัญญาไว้ว่า **“ซิสเตอร์จะอยู่บนสรวงสวรรค์เพื่อแผ่คุณธรรมบนแผ่นดิน”**

ตั้งแต่ปี 1994/2537 พระธาตุของนักบุญเทเรซา แห่งพระกุมารเยซู ได้ถูกนำไปสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกกว่า 80 ประเทศแล้วเวลานี้ (ปี 2025) เป็นการถ่ายทอดวิธีหนึ่งของเจตนารมณ์ของท่านนักบุญในการเป็นธรรมทูตและในการประกาศข่าวดีอย่างเป็นทางการ

นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูเป็นนักปราชญ์ของพระศาสนจักร

ในปี 1997/2540 นักบุญพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้ทรงประกาศให้ท่านนักบุญเป็นนักปราชญ์ของพระศาสนจักร สมญานามว่า **“นักปราชญ์แห่งศาสตร์ของความรัก”** เพราะชีวิตอันเรียบง่ายแต่แฝงไว้ด้วยความใหม่และเข้าถึงทุกคน ชีวิตที่ครบครันนี้เป็นชีวิตแท้จริงผ่านทางกิจวัตรเล็กน้อยประจำวัน ต้องยอมรับว่าเป็นความรักที่ดึงดูดท่านนักบุญให้ดำเนินชีวิตแบบนั้น เป็นความรักที่อุทิศตนจนหมดใจ ที่รู้จักให้อภัย ที่รู้จักมองทุกสิ่งอย่างสดใส ที่ได้เลือกทุกสิ่งที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของท่าน **‘เป็นความวางใจไว้วางใจเท่านั้น ที่สามารถพาเราไปสู่ความรักได้’** (เทียบจดหมาย 1970) สำหรับท่านนักบุญเทเรซา เป็นพระเยซูเท่านั้นที่สามารถมอบคุณค่าแก่กิจการของท่านนักบุญ

“พระเยซูมิได้สอนซิสเตอร์ ให้วัดผลคุณค่าของกิจการของตนเอง พระองค์ทรงสอนให้ซิสเตอร์ทำทุกอย่างด้วยความรัก และไม่ปฏิเสธอะไรพระองค์เลย รู้จักพอใจทุกครั้งที่ได้มีโอกาสได้พิสูจน์ ว่าซิสเตอร์รักพระองค์ และกระทำไปในสันติและความนิ่งของใจ ในการยอมมอบถวายตัวตน เป็นพระเยซูผู้ทรงกระทำทุกสิ่ง ส่วนตัวซิสเตอร์นั้น มิได้ทำอะไรเลย” (เทียบจดหมาย 142)

นอกจากประกาศแต่งตั้งสตรีและบุรุษเป็นนักบุญแล้ว บรรดาพระสันตะปาปายังทรงสามารถจัดและประกาศนักบุญบางองค์ให้เป็น**นักปราชญ์ของพระศาสนจักร** ประเพณีนี้เริ่มในศตวรรษที่ 13 เมื่อเห็นว่าแบบ อย่างการสอนอันเด่นชัดในเรื่องเทววิทยาหรือด้านชีวิตธรรมจิต รากศัพท์มาจากคำภาษาลาติน **docere**

สิ่งที่น่าสนใจ คือตั้งแต่ศตวรรษที่ 13 มีเพียงนักบุญ 36 ท่านเท่านั้นที่ได้รับฉายา/ตำแหน่งนี้ และแม้จนถึงสมณสมัยของนักบุญพระสันตะปาปายอห์น ปอล ที่ 2 ได้มีการสถาปนา นักบุญมาแล้ว 482 ท่าน นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูเป็นผู้เดียวตลอดสมณสมัย 26 ของการครองเป็นประมุขสูงสุดของพระศาสนจักร ผู้ได้รับการประกาศเป็น **“นักปราชญ์ของ**

พระศาสนจักร” (19 ตุลาคม 1997/2550) ท่านกลายเป็นหนึ่งในสี่ของนักบุญสภาพสตรีในเวลา นั้น พร้อมกับท่านนักบุญเทเรซาแห่งอาวิล่า นักบุญคาทารีนาแห่งเวียนนา และนักบุญ Hildelgard of Bingen การประกาศและการเลือกนี้ล่าสุดเสนอหา ยิ่ง เพราะนักบุญเทเรซา แห่ง Lisieux หรือเป็นที่รู้จักดีว่าเป็น “บุปผาน้อย” ไม่ใช่ นักเทววิทยาและได้รับการศึกษา เพียงน้อยนิด

มรณภาพเมื่ออายุ 24 ปี เธอเป็นนักปราชญ์ของพระศาสนจักร ผู้อายุน้อยที่สุด แต่ทว่า นักบุญพระสันตะบิดรยอห์น ปอลที่ 2 เชื่อว่าท่านนักบุญเป็น “นักวิทยาศาสตร์” ดังที่พระองค์ได้ ทรงพระอักษรไว้ในสมณลิขิต Divini Amoris Scientia ว่า

“ ในชีวิต ท่านนักบุญได้ค้นเจอ ‘แสงประทีปแห่งความรู้แจ้งใหม่ อันให้ความหมายที่ ซ่อนเงื่อนและลึกลับน่าพิศวง’ อันเป็น ‘ศาสตร์แห่งความรัก’ จากพระเจ้า พระอาจารย์ผู้ คักคัสสิทธ์ และท่านนักบุญได้แพร่กระจายศาสตร์นี้ในลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของตนเองในข้อเขียน ของท่าน เป็นศาสตร์แห่งการแสดงออกอย่างเจิดจ้าถึงความรู้ความเข้าใจในธรรมล้ำลึกของ พระอาณาจักรและของประสบการณ์ส่วนตัวของพระพร อาจถือได้ว่าเป็นพรพิเศษใน ความปรีชาฉลาดเชิงพระวรสาร ที่ท่านนักบุญเทเรซาได้บรรลุในการภาวนาเหมือนบรรดานักบุญ และอาจารย์สอนความเชื่อหลาย ๆ ท่าน

เราอาจไม่พบเจอสำนวนทางวรรณกรรมในการนำเสนอธรรมล้ำลึกแห่งพระเจ้าเหมือนใน นักปราชญ์ของพระศาสนจักรท่านอื่น ๆ แต่เราสามารถสัมผัสและแยกแยะได้ถึงพยานชีวิตที่รู้ แจ่มในความเชื่อ โดยการน้อมรับอย่างวางใจต่อพระเมตตากรุณาของพระเจ้าที่ทรงน้อมตัวลง มาหาพวกเรา และต่อความรอดพ้นที่พระเยซูคริสต์ทรงนำมาให้ อันเผยแสดงถึงธรรมล้ำลึกและ ความคักคัสสิทธ์ของพระศาสนจักร

ด้วยเหตุนี้เราสามารถยอมน้อมรับรู้อย่างถูกต้องได้ว่า นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู เปี่ยมด้วยพรพิเศษท่านหนึ่งในบรรดานักปราชญ์ของพระศาสนจักร เพราะประสบการณ์ชีวิต ของความเชื่อของท่านแสดงออกถึงพระพรขององค์พระจิตที่ท่านได้รับมาในการดำเนินชีวิต และ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านนักบุญเข้าใจธรรมล้ำลึกแห่งพระเยซูคริสต์ ในตัวท่าน เราจึงสามารถค้น เจอพระพรของกฎใหม่ นั่นคือ พระหรรษทานขององค์พระจิต ผู้เป็นแรงบันดาลใจดำเนินชีวิต ความเชื่อผ่านทางความรักเมื่อแม่

นักบุญพระสันตะบิดรยอห์น ปอลที่ 2 ทรงเชื่ออีกเช่นกันว่า ข้อเขียน ‘Story of a Soul’ สามารถสื่อสารแก่ประชากรโลกในปัจจุบัน ทั้งที่เป็นคริสต์ศาสนิกชนหรือไม่เป็น

“นักบุญเทเรซามีเพียงเป็นนักปราชญ์ผู้มีพรชาน้อยสุดของพระศาสนจักร แต่ยังเป็นนักปราชญ์ ผู้อยู่ใกล้ชิดกับพวกเราในกาลเวลา เหมือนปรารถนาเน้นย้ำความต่อเนื่องของบรรดาผู้นำ สารของพระศาสนจักรประดุจอาจารย์และพยานชีวิตแห่งความเชื่อ

คุณพ่อ Olivier Ruffrey อธิการสักการสถานแห่งลิซีเยอ ยังได้กล่าวว่า

“เมื่อพระธาตุของนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ผ่าน ณ ที่ใด เป็นความเชื่อในการกลับคืนพระชนม์ชีพของพระเยซูคริสต์ในรุ่งอรุณของวันปีสกกา ที่เอื้อให้กล้าพูดได้ว่า ‘ท่านนักบุญอยู่ที่นั่น’

ในเดือนกันยายน ปี 2018/2561 ณ สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ Josua Catano อายุ 13 ปี เชื้อสายโคลอมเบียได้ประสบอุบัติเหตุในการเล่นฟุตบอล และได้รับบาดเจ็บอย่างสาหัสที่หัวเข่าขวา แพทย์ได้เปรยว่าเขาอาจไม่สามารถเล่นกีฬาชนิดใดได้เลยในอนาคต เพราะรักกีฬามาก Josua จึงอยู่ในสภาพสิ้นหวัง ในเวลานั้น พระธาตุของนักบุญเทเรซามาประดิษฐานพอดีที่กรุง Reykjavik เมืองหลวงของสาธารณรัฐไอซ์แลนด์ มารดาของเขาได้ชวนเขาให้ไปคารวะพระธาตุของท่านนักบุญ

มารดาของเขาได้เล่าว่า “Josua ร้องไห้อย่างมากและได้วอนขอความช่วยเหลือจากนักบุญเทเรซา เพราะเขาไม่สามารถยอมรับในภาพในอนาคตว่าตนจะไม่สามารถเล่นฟุตบอล อันเป็นชีวิตจิตใจของได้อีก เขาได้เริ่มภาวนาอย่างขะมักเขม้น และได้สัญญาว่าจะเยี่ยมท่านนักบุญที่ Lisieux พร้อมทั้งดอกไม้และเทียน ทุกๆวันเสาร์เขาได้ไปร่วมบูชาขอบพระคุณและได้แวะเข้าไปภาวนาที่พระธาตุจนถึงวันที่พระธาตุได้ออกจากประเทศ”

หลังจากนั้น Josua ได้ไปพบแพทย์เพื่อประเมินผลของการบาดเจ็บที่หัวเข่า ผลปรากฏเป็นที่ประหลาดใจของแพทย์ หัวเข่าของ Josua กลับมาเป็นปกติเหมือนไม่เคยมีอะไรเกิดขึ้นกับเขามาก่อนเลย Josua ได้บอกกับแพทย์ว่าเป็นอัศจรรย์ที่เกิดขึ้นผ่านทางพระพรหรรษาของการเสนาวิงวอนแทนของ “ซิสเตอร์ผู้อยู่บนสวรรค์เพื่อแผ่คุณธรรมบนแผ่นดิน” และโดยไม่ลังเลใจครอบครัวของ Josua ได้ปฏิบัติตามคำสัญญาที่เขาได้ให้ไว้ โดยได้เดินทางไปที่ Lisieux เพื่อขอบคุณนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูเมื่อเดือนพฤษภาคม 2019/2562

อยากจะรักแต่พระเยซู

การสัพยอุธอันหนักหน่วงตลอดกาลในชีวิต ตั้งแต่วันที่นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ได้เปลี่ยนจิตใจ/กลับใจในคืนของคริสตสมภพ 1886/2429 คือการต่อกรเพื่อให้ได้มาซึ่งความรัก การต่อกรนี้คือเครื่องจักรขับเคลื่อนลงในทุกกิจวัตรประจำวัน ท่านได้เขียนไว้ว่า “**ปราศจากความรัก ทุกผลงานไร้ประโยชน์ แม้อันที่ทุกคนเห็นว่าเจิดจรัส**” การต่อกรทำให้ท่านเป็นเหมือน ‘นักรบรบเครื่อง’

การสัพยอุธนี้กระทำในนามของความรักในทุกกิจกรรมเล็กน้อยประจำวันและกระทำอย่างหมัดใจ สำหรับท่านนักบุญ สิ่งที่น่าตื่นเต้นประทับใจ คือ การต่อกรนี้ก้าวเข้าไปจนถึงความรักต่อผู้ที่ท่านรู้สึกไม่ชอบ เพราะท่านเข้าใจว่ามันหาใช่แค่เรื่องความรู้สึกไม่ แต่เป็นเรื่องของน้ำใจและความปรารถนาอยากปฏิบัติ

ความปรารถนาของท่านนักบุญเทเรซา ‘นารีแห่งความรัก’ คือ รักพระเยซูและทำให้พระเยซูรักเธอตอบ ทั้งบนแผ่นดินและในโลกหน้าบนฟ้าอันสดใส ในข้อเขียนของท่านนักบุญจะพบสามคำนี้ทั่วไปหมด คือ ‘ปรารถนา’ ‘รัก’ และ ‘พระเยซู’ ชีวิตธรรมจิต (spirituality) ของท่านนักบุญรวมสรุปลงอยู่ที่ความตั้งใจอันลุ่มลึกหนักแน่นของดวงใจ ที่วางไว้ในปฏิบัติการของพระเจ้า และด้วยความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะรัก

ท่านเป็นนักบุญที่ก้าวเดินที่ละก้าวแบบสั้นๆ มือเปล่า มีหัวใจของเด็กน้อยที่มองทุกอย่างว่าเป็นพระพร เหมือนมีน้อยๆ ที่คอยตั้งอารมณ์ของพระเจ้าปฏิบัติกรแห่งความรักของท่านนักบุญ สร้างแรงบันดาลใจแก่บุคคลหลากหลาย อาทิ Édith Piaf, Jean Guilton, Maximilian Kolbe, Édith Stein, คุณแม่ เทเรซา, และพระสันตะปิตรฟรานซิส เป็นต้น

พระสันตะปิตร เบนดิกต์ที่ 16 และ ‘เทเรซา’ ได้ยึดแรงผลักดันเดียวกันก่อนจากโลกนี้ไป ‘พระเจ้าข้า ลูกรักพระองค์’ เป็นประโยคสุดท้ายที่นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูได้ภาวนาขณะมองกางเขนที่ถืออยู่ในวัน 30 กันยายน 1897/2440 ก่อนดวงวิญญาณออกเดินทางไปหาพระบิดา 125 ปีต่อมา พระสันตะปิตร เบนดิกต์ที่ 16 ได้ตรัสจากเดียวกันในคืนวันเสาร์ที่ 30 และสิ้นพระชนม์ในวันที่ 31 ธันวาคม 2022/2565 ด้วยอายุ 95 พรรษา

อาจดูมิใช่ประโยคสลักสำคัญอะไร แต่นักบุญหลายองค์ได้กล่าวกับพระเยซูคริสต์แบบนี้ ก่อนจบชีวิต อาทิ Jeanne d’Arc กล่าวประโยคนี้หลายครั้งเวลาถูกเผาทั้งเป็น คุณแม่เทเรซา แห่งกลักตาต้า ได้ภาวนาประโยคนี้เมื่อวันที่ 5 กันยายน 1997/2550 ท่านอายุ 87 พรรษา พระสันตะปิตรเบนดิกต์ที่ 16 ทรงเน้นประโยคอันล้ำเลิศของท่านนักบุญในการเข้าเฝ้าแบบทั่วไปเมื่อวันที่ 6 เมษายน 2011/2554 ว่า

“พอใคร่กล่าวในวันนี้ถึงนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ผู้ได้ดำเนินชีวิตเพียง 24 ปีบนโลกนี้ด้วยวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและไม่มีใครรู้จักเท่าใดนัก แต่หลังท่านได้จากโลกเราไปหาพระบิดาไม่นาน ได้กลายเป็นนักบุญ ที่คนรู้จักและเป็นที่ยกย่องมากมาย จากการพิมพ์ข้อเขียนของท่าน”

ปฏิบัติการแห่งความรักของท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเขตรัฐ เป็นดังลมหายใจที่ถาวรยั่งยืนอย่างไม่รู้จบสิ้นในจิตวิญญาณของท่าน ประหนึ่งเป็นการเต้นของหัวใจ ประโยคอันล้ำค่านี้คือกุญแจไขสู่หลักความเชื่อของท่าน เป็นการตีความของท่านในเรื่องพระวรสาร

เป็นแรงผลักดันให้รักเดียวกันนี้เองที่พระสันตะปิตร เบนดิกต์ที่ 16 ทรงมีขณะกำลังเสด็จไปหาพระบิดาเจ้า เป็นวิธีหนึ่งในการเจริญชีวิตอย่างเต็มเปี่ยมของศีลจุ่ม/ศีลล้างบาป “ในการมอบถวายตนทั้งชีวิตเพื่อความรักต่อพระบิดาเจ้า เพื่อสามารถเจริญตั้งพระเยซูคริสต์ในเปลวเพลิงของพระจิตเจ้า และเพื่อสามารถให้ความรักของตนเพื่อผู้อื่นด้วย”

นารีแห่งสันติภาพ

นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูได้ช่วยสร้างสันติภาพตลอดชีวิตนักพรตของท่าน เป็นสันติภาพในจิตวิญญาณและท่ามกลางปวงประชา ความปรารถนาสุดใจ คือ ‘ได้ท่องเที่ยวทั่วทั้งสี่ทิศ ประกาศพระวรสารไปจนสุดปลายแผ่นดิน’ และความปรารถนาสุดใจนี้สามารถนำสารแห่งความปิติยินดี เป็นสารนำชีวิต เป็นสารแห่งสันติภาพและความรักที่เวลานี้แพร่กระจายไปทั่วทั้งพื้นพิภพ

ท่านนักบุญได้พยายามสัจย์ซื่อต่อสารแห่งสันติภาพและความรักนี้อย่างคงเส้นคงวา ตั้งแต่เวลาที่ยังมีชีวิตอยู่และยังช่วยแผ่กระจายคุณประโยชน์นี้ต่อการจากโลกนี้ไปหาพระบิดา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกคาทอลิก

ตัวอย่างเหตุการณ์ที่มีแรงโน้มถ่วงจิตใจต่อสถานการณ์ของโลกหลังจากการจากไปหาพระบิดาเจ้าของท่านนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู

คุณพ่อ Olivier Ruffrey อธิการสักการสถานแห่ง Lisieux ได้กล่าวไว้ว่า การปรากฏของพระธาตุของท่านนักบุญมีแรงโน้มถ่วงจิตใจเช่นกันต่อสถานการณ์อันล่อแหลมของการเมือง โดยในเดือน มกราคม ปี 2000/2543 ทักษสถานของกรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ขอให้ นำพระธาตุของท่านนักบุญมาประดิษฐานในทางเดินของนักโทษประหาร สถานที่นี้ทำให้นักถึง ‘ลูกวิญญาณคนแรก’ ของท่านนักบุญเมื่อยังอายุ 14 ขวบก่อนที่ท่านจะเข้าอารามคาร์แมล คือ Pranzini เป็นนักโทษประหาร ต้องโทษเมื่อปี 1888/2431 ‘เทเรซาน้อย’ ได้ตัดสินใจภาวนาเพื่อการกลับใจสำนึกในความผิดที่ตนได้กระทำให้ไป ทั้งได้ขอบูชาขอบพระคุณ (มิสซา) รวมถึง การเสียดสละตนเองให้ด้วย ก่อนการประหารชีวิต นักโทษ Pranzini ได้ขอพบพระสงฆ์และได้ จูบกางเขนสามครั้ง สำหรับนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู นี่คือการหมายแสดงถึงการกลับใจเป็นทุกข์ต่อฆาตกรรมที่ตนได้กระทำให้ไป อีกทั้งเป็นเครื่องหมายของพระเมตตาอันล้นพ้นของพระเจ้า

ในปี 2000/2543 ในทัณฑสถานของกรุงมะนิลา ได้ปรากฏรูปถ่ายของบรรดานักโทษประหารที่พยายามเอื้อมมือผ่านลูกกรงเหล็กเพื่อสัมผัสพระธาตุของท่านนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ซึ่งต่อมาสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในปี 2006/2549

ช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายนปี 2002/2545 สาธารณรัฐเลบานอนทั้ง สาธารณรัฐ โดยมีได้คำนึงถึงว่าผู้ใดนับถือศาสนาใด เกิดเกียรติพระธาตุของท่านนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู และในวันที่ 17 ตุลาคม ที่กรุงเบรุตประธานาธิบดี Jacques Chirac ของฝรั่งเศส ได้สนับสนุนให้เกิดสันติภาพและได้ถอนกำลังทหารออกจากเขตสู้รบตามสนธิสัญญาของ Taëf เมื่อปี 1989/2532

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2002/2545 เวลาสองทุ่มที่สาธารณรัฐฝรั่งเศสได้ออกข่าวว่ามีคณะผู้แทนของ UN ที่สนามบินของกรุงแบกแดดพร้อมทั้งมีการเกิดเกียรติพระธาตุของท่านนักบุญเทเรซาในเวลาเดียวกันในประเทศอิรัก ซึ่งขณะนั้นกำลังมีการเจรจาเพื่อหยุดสงคราม

ในปี 2004/2547 ที่สาธารณรัฐโคลอมเบีย คณะนักพรตคาร์เมลไลท์ได้ให้มี ‘การแสวงบุญเพื่อวอนขอสันติภาพในสาธารณรัฐโคลอมเบีย’ พร้อมการแห่พระธาตุของนักบุญเทเรซาภายใต้การคุ้มกันของกองทหาร ในปี 2016/2559 ได้มีสนธิสัญญาเกิดขึ้น

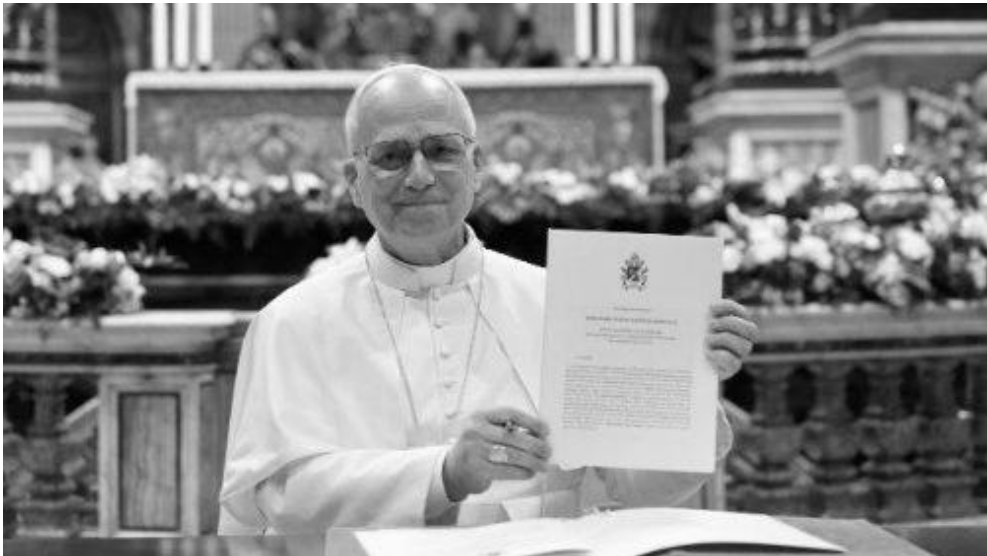
1 ตุลาคม ระลึกถึงนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู

ตามธรรมดา ในปฏิทินของนักบุญจะฉลองหรือระลึกถึงท่านในวันที่ท่าน ‘จากไปหาพระบิดาเจ้า/เกิดในสวรรค์’ ยกเว้นบางกรณีที่ฉลองหรือระลึกถึงในวันอื่น อาทิ วันแต่งงานของคู่ชีวิต Martin วันย้ายพระธาตุของนักบุญ François de Sales วันฉลองหรือระลึกถึงใกล้เคียงกันเพราะความเกี่ยวพันหรือความผูกพันของนักบุญ นักบุญออกัสตินและมารดาของท่านคือนักบุญโมนิกา

นักบุญเทเรซาแห่งลีซีเยอ มรณภาพด้วยอายุเพียง 24 ปี เมื่อวันที่ 30 กันยายน 1897/2450 วันระลึกถึงท่านควรเป็นวันนี้ ซึ่งเป็นวันที่ปฏิทินของนักบุญต้องระลึกถึงนักบุญเยโรมนักปราชญ์ของพระศาสนจักร

ปฏิทินของนักบุญในอดีต ระลึกถึงนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูในวันที่ 3 ตุลาคม เพราะวันที่ 1 ตุลาคมระลึกถึงนักบุญเรมี (Saint Rémi) และวันที่ 2 ตุลาคมระลึกถึงทูตสวรรค์ผู้อารักขา หลังสังคายนาวาติกันที่สอง การปฏิรูปปฏิทินของนักบุญให้ระลึกถึงนักบุญแห่งพระกุมารเยซูในวันที่ 1 ตุลาคม สำหรับการระลึกถึงนักบุญเรมีเลื่อนขึ้นไปเป็นวันที่ 15 มกราคมแทน

ให้การศึกษาส่งเสริมศักดิ์ศรี ความยุติธรรม และ
ความไว้วางใจในโลกที่สลักหักพังถูกทำลายจากสงคราม
Educate to promote dignity, justice,
and trust in a war-torn world

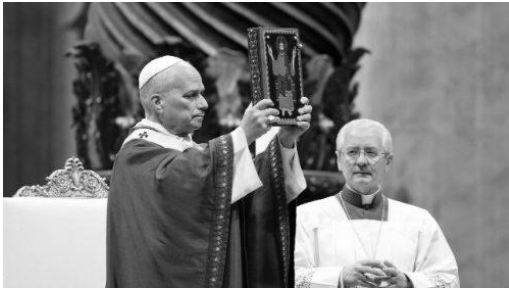
เรียบเรียงโดย บาทหลวงนุพันธ์ ทัตมาลี¹

พระสมณลิขิตของสมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 14 “การวาดแผนที่ใหม่แห่งความหวัง” (Drawing New Maps of Hope) ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2025 โอกาสครบรอบ 60 ปีของแถลงการณ์เกี่ยวกับการศึกษาคาทอลิก (Gravissimum Educationis) จากสังคายนาวาติกันที่สอง สมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 14 ทรงยืนยันและขยายวิสัยทัศน์ของเอกสารดังกล่าว โดยประยุกต์ให้เข้ากับความท้าทายในปัจจุบัน

จากสถานการณ์ของเด็กหลายล้านคนที่ยังคงขาดโอกาสเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิกฤติการณ์ทางการศึกษาที่เกิดจากสงคราม การอพยพย้ายถิ่นฐาน ความเหลื่อมล้ำ และความยากจน สมเด็จพระสันตะปาปาทรงตั้งคำถามว่า การศึกษาของคริสตชนจะรับมือกับสถานการณ์ในปัจจุบันได้อย่างไร?

¹ บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเลขาธิการสังฆมณฑลและเลขานุการพระสังฆราช, ผู้ช่วยพระสังฆราชฝ่ายสื่อสารสังคม และผู้อำนวยการแผนกคริสตศาสนธรรม

ในพระสมณสาส์น “การวาดแผนที่ใหม่แห่งความหวัง” ซึ่งลงนามเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2025 พระองค์ทรงตั้งข้อสังเกตว่า ข้อมูลเชิงลึกของเอกสารการศึกษาคาทอลิก (Gravissimum Educationis) นี้ ยังคงมีความสำคัญในสภาพแวดล้อมที่กระจุกกระจายและดิจิทัลในปัจจุบัน และยังคงสร้างแรงบันดาลใจให้ชุมชนการศึกษาสร้างสะพานเชื่อมโยง และนำเสนอการฝึกฝนด้านพลเมืองและวิชาชีพด้วยความคิดสร้างสรรค์ แนวทางนี้ ซึ่งได้รับการติดตามครั้งแรกโดยสภาสังคายนาวาติกันที่สอง ได้ก่อให้เกิดผลงานและพระพรอันหลากหลาย ที่ยังคงเป็นสมบัติทางจิตวิญญาณและขุมทรัพย์ด้านการสอนสำหรับพระศาสนจักร

บทความนี้เป็นการย่อบทความการศึกษาคาทอลิกจากพระสมณลิขิตของสมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 14 “การวาดแผนที่ใหม่แห่งความหวัง” (Drawing New Maps of Hope) มีเนื้อหาสำคัญเป็นข้อควรคำนึงในด้านการศึกษาในยุคปัจจุบันมีดังนี้

1. พระพรด้านการศึกษาเป็นการตอบรับที่มีชีวิต (Educational charisms as living responses)

พระสมณสาส์นฉบับใหม่นี้เน้นย้ำว่า พระพรทางการศึกษาไม่ใช่สูตรสำเร็จตายตัว แต่เป็นการตอบสนองต่อความต้องการของแต่ละยุคสมัย โดยระลึกถึงคำสอนของนักบุญออกัสตินที่ว่า นักการศึกษาที่แท้จริง คือผู้ปลุกเร้าความปรารถนาในความจริงและอิสรภาพตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ครอบคลุมตั้งแต่ชุมชนนักพรต คณะภราดา คณะเยสุอิต ซึ่งเป็นที่ความคิดแบบนักวิชาการมาบรรจบกับจิตวิญญาณแบบนักบุญอิกญาซีโอ

มีคุณูปการของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น นักบุญโยเซฟ คาลาซานซ์ (Saint Joseph Calasanz), นักบุญยอห์น บัปติสต์ เดอ ลาซาล (Saint John Baptist de La Salle), นักบุญมาร์แซลลิน แชมเปญต์ (Saint Marcellin Champagnat), และนักบุญยอห์น บอสโก (Saint John Bosco) ซึ่งแต่ละท่านได้พัฒนาวิธีการศึกษาเฉพาะทางเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส

นอกจากนี้แล้วยังมีบรรดานักบวชหญิงและคริสตชนฆราวาส ได้แก่ บิเซนตา มาเรีย โลเปซ อี บิกูญญา (Vicenta María López y Vicuña), ฟรานเชส คาบรินี (Frances Cabrini), โจเซฟิน บาคิตา (Josephine Bakhita), มาเรีย มอนเตสซอรี (Maria Montessori), แคทารีน เดร์กเซล (Katharine Drexel), และเอลิซาเบธ แอนน์ เซตัน (Elizabeth Ann Seton) ผู้ขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับเด็กหญิง ผู้อพยพ และผู้ด้อยโอกาส

2.การศึกษาเป็นพันธกิจร่วมกัน (Education as a shared mission)

การศึกษาคือความพยายามร่วมกันเสมอ ซึ่งครู นักเรียน ครอบครัว ผู้บริหาร พระสงฆ์ และภาคประชาสังคมต่างมีส่วนร่วม แนวคิดด้านการศึกษาของนักบุญยอห์น เฮอร์ นิวแมน ซึ่งปัจจุบันได้รับแต่งตั้งให้เป็นองค์อุปถัมภ์ร่วมของโลกการศึกษาร่วมกับนักบุญโทมัส อะไควนัส ในฐานะแบบอย่างของความเข้มงวดทางปัญญาที่ผสานรวมเข้ากับมนุษยธรรมอันลึกซึ้ง

การส่งเสริมการฟื้นฟูในสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ผ่านความเห็นอกเห็นใจและความเปิดกว้าง การศึกษาจะต้องหล่อหลอมบุคคลทั้งครบ บูรณาการความรู้เข้ากับหัวใจและความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรอง

โรงเรียนและมหาวิทยาลัยคาทอลิกควรเป็นสถานที่ที่การแสวงหาความรู้ได้รับการชี้นำและสนับสนุน ไม่ใช่ถูกกดขี่ การสอนควรถูกเข้าใจว่าเป็นกระแสเรียกแห่งการรับใช้ที่มีอบเวลา ความไว้วางใจ ความสามารถ และความเห็นอกเห็นใจ ผสมผสานความยุติธรรมเข้ากับ ความเมตตา

3.บุคคลมนุษย์คือศูนย์กลาง (The human person at the centre)

จดหมายฉบับนี้ยืนยันคำเตือนของนักบุญสมเด็จพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 ว่า “ไม่ควรลดทอนการศึกษาลงเพียงแค่การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ หรือผลผลิตทางเศรษฐกิจ” สมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 14 ทรงเขียนว่า “การศึกษาต้องรับใช้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความดีส่วนรวม บุคคลหนึ่งไม่อาจจำกัดอยู่เพียงชุดทักษะที่วัดผลได้ หรือเพียงโปรไฟล์ดิจิทัลที่คาดเดาได้ แต่ต้องได้รับการยอมรับในฐานะบุคคลพิเศษที่มีใบหน้า เรื่องราว และกระแสเรียก”

4.การฟื้นฟูความไว้วางใจท่ามกลางความขัดแย้ง (Restoring trust amid conflict)

ความจริงถูกค้นพบในความเป็นหนึ่งเดียวกัน เสรีภาพหมายถึงความรับผิดชอบ และอำนาจต้องถูกใช้เพื่อรับใช้ การศึกษาคาทอลิกต้องฟื้นฟูความไว้วางใจในโลกที่เต็มไปด้วยความกลัวและความแตกแยก ปลูกฝังความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งร่วมกัน ซึ่งส่งเสริมภราดรภาพในหมู่ประชาชนและประเทศชาติ

5.การผสมผสานระหว่างความเชื่อ วัฒนธรรม และชีวิต (The interweaving of faith, culture, and life)

ช่วงเวลาหลายปีที่สมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 14 ทรงรับใช้สังฆมณฑลชิกลาโย ประเทศเปรู พระองค์ทรงสะท้อนให้เห็นว่า การศึกษาคือเส้นทางแห่งการเติบโตอย่างค่อยเป็นค่อยไป สร้างขึ้นด้วยความทุ่มเทและความมุ่งมั่น พระองค์ทรงยกย่องโรงเรียนคาทอลิกว่าเป็นชุมชนที่มีความเชื่อ มีวัฒนธรรม และมีชีวิตที่ผสมผสานรวมกันอย่างกลมกลืน

การปรับปรุงทางเทคนิคเพียงอย่างเดียว ไม่เพียงพอที่จะรับมือกับความท้าทายในปัจจุบัน สิ่งที่สำคัญคือวิจรณ์ญาณและความสอดคล้องของวิสัยทัศน์ พยานหลักฐานของนักการศึกษาทั้งทางปัญญาและจิตวิญญาณ มีความสำคัญพอ ๆ กับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ด้วยเหตุนี้ การอบรมครู ทั้งในด้านวิชาการ การสอน วัฒนธรรม และจิตวิญญาณ จึงถูกมองว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อพันธกิจของการศึกษาคาทอลิก

6.ครอบครัวเป็นดั่งนักการศึกษาคนแรก (The family as the primary educator)

ครอบครัวยังคงเป็นสถานที่แรกและสำคัญที่สุดของการศึกษา สถาบันอื่น ๆ สามารถช่วยเหลือได้ แต่ไม่สามารถทดแทนได้ ความร่วมมือระหว่างครอบครัว โรงเรียน และชุมชนโดยรวมเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรับฟัง ความรับผิดชอบร่วมกัน และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ในโลกที่เชื่อมโยงถึงกัน การอบรมสั่งสอนก็ต้องเชื่อมโยงถึงกันด้วย โรงเรียนประจำตำบล และโรงเรียนของสังฆมณฑล มหาวิทยาลัย สถาบันวิชาชีพ ขบวนการต่าง ๆ และโครงการริเริ่มด้านดิจิทัลและงานอภิบาล ควรส่งเสริมความร่วมมือร่วมกันมากยิ่งขึ้น

ความแตกต่างในวิธีการหรือโครงสร้าง ควรถูกมองว่าเป็นทรัพยากรมากกว่าอุปสรรค ซึ่งนำไปสู่องค์รวมที่สอดคล้องและเกิดผล อนาคตต้องการการเติบโตในความร่วมมือและความเป็นหนึ่งเดียวกันในจุดมุ่งหมาย

7. สังคมที่เกี่ยวข้องกันและความยุติธรรมทางด้านสิ่งแวดล้อม (Linking social and environmental justice)

การศึกษาแบบองค์รวมควรเชื่อมโยงทุกมิติของบุคคลเข้าด้วยกัน และถือว่าความเชื่อไม่ใช่วิชาเสริม แต่เป็นลมหายใจที่ให้อชีวิตแก่การเรียนรู้ทั้งหมด ด้วยวิธีนี้ การศึกษาคาทอลิกจึงกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของมนุษยนิยมแบบองค์รวม ซึ่งสามารถตอบสนองต่อคำถามเร่งด่วนในยุคสมัยของเราได้

ในโลกที่บอบช้ำจากความขัดแย้งและความรุนแรง การศึกษาเพื่อสันติภาพไม่ใช่เชิงรับ แต่เป็นการลงมือปฏิบัติ ปฏิเสธการรุกราน สอนการปรองดอง และปลูกฝังภาษาแห่งความเมตตาและความยุติธรรม พันธกิจนี้เชื่อมโยงกับความยุติธรรมทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เมื่อโลกต้องทนทุกข์ คนยากจนต้องทนทุกข์มากที่สุด ดังนั้น การศึกษาจึงต้องสร้างจิตสำนึกที่สามารถเลือกสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ใช่แค่สิ่งที่เป็นประโยชน์ และส่งเสริมวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและเรียบง่าย

8. เทคโนโลยีเพื่อการรับใช้มนุษยชาติ (Technology at the service of humanity)

ตามคำสอนของสภาสังคายนาวาติกันที่ 2 อายายอมให้การศึกษาตกอยู่ภายใต้ตรรกะทางการตลาดหรือผลประโยชน์ทางการเงิน ควรใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ ซึ่งควรส่งเสริมการเรียนรู้มากกว่าทำลายความสัมพันธ์หรือชีวิตชุมชน

กระบวนการเทคนิคล้วน ๆ ที่ขาดจิตวิญญาณ และความรู้อัตนฐานที่ทำให้จิตวิญญาณของมนุษย์เสื่อมถอย ไม่มีระบบดิจิทัลใดที่สามารถทดแทนศักยภาพของมนุษย์ที่ทำให้การศึกษามีชีวิตชีวาได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นจินตนาการ ศิลปะ ความคิดสร้างสรรค์ ความเห็นอกเห็นใจ และแม้แต่ความเต็มใจที่จะเรียนรู้จากความผิดพลาด เขาเสริมว่าปัญญาประดิษฐ์และสภาพแวดล้อมดิจิทัลต้องได้รับการชี้นำจากการไตร่ตรองอย่างมีจริยธรรม และความห่วงใยต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความยุติธรรม และคุณค่าของงาน

9. มุ่งไปสู่วัฒนธรรมแห่งการพบปะกัน (Toward a culture of encounter)

โดยอาศัยมรดกของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส และข้อตกลงระดับโลกว่าด้วยการศึกษา สมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 14 ทรงกำหนดประเด็นสำคัญ 3 ประการในปัจจุบันได้แก่

- 1) การปลูกฝังชีวิตจิตภายในจิตใจ ซึ่งตอบสนองต่อการค้นหาความลึกซึ้งของเยาวชน
- 2) การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลที่เน้นมนุษยธรรม โดยให้ความสำคัญกับบุคคลมากกว่าอัลกอริทึม
- 3) การให้การศึกษาแก่คนรุ่นใหม่ในวิถีแห่งสันติภาพ การเสวนา และการปรองดอง พระองค์ทรงเรียกร้องให้มีวัฒนธรรมการศึกษาแบบใหม่ ที่เน้นความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน และด้วยการมีวิจารณ์ญาณร่วมกันมากกว่าลำดับชั้นที่เข้มงวด

10. วงออเคสตราแห่งจิตวิญญาณ (A symphony of the Spirit)

ขอให้ให้นักการศึกษาใช้ภาษาที่เรียบง่ายจิตใจ เปิดใจกว้างและมองการณ์ไกล และเผชิญกับความท้าทายในปัจจุบันด้วยความกล้าหาญและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ท่ามกลางความยากลำบากที่แท้จริงในปัจจุบัน ได้แก่ ความสนใจที่กระจัดกระจายอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลอย่างเกินขอบเขต ความสัมพันธ์ที่เปราะบาง ความไม่มั่นคงทางสังคม และความไม่เท่าเทียม

เพื่อต่อต้านภัยคุกคามเหล่านี้ ขอให้ทุกคนให้มีจิตวิญญาณแห่งการมีส่วนร่วม และการประกาศพระวรสารโดยไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ใดตอบแทน (Evangelical Gratitude, ดู EG 272) ซึ่งแสดงออกผ่านการกระทำที่เป็นรูปธรรมแห่งความยุติธรรมและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เมื่อการศึกษาละเลยคนยากจน การศึกษาจะสูญเสียจิตวิญญาณของมันไป

เอกสารอ้างอิง

Leo XIV. (2025). *Drawing new maps of hope* [Encyclical letter]. Vatican.

Second Vatican Council. (1965). *Gravissimum educationis* [Declaration on Christian education]. Vatican.

ความหวังนี้ ไม่ทำให้เราผิดหวัง

ดร.มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์¹

สถานการณ์ความแปรปรวนของโลก ความเปราะบางทางสังคมและความผันผวนทางเศรษฐกิจ สร้างความหวั่นไหวแก่บุคคลมากมาย สิ่งที่จะทำให้บุคคลก้าวผ่านความไม่มั่นคงได้คือ “ความหวัง” ถือเป็นดาวนำทางแห่งชีวิต เพื่อให้บุคคลก้าวเดินที่ละย่างก้าวท่ามกลางสถานการณ์ที่ไม่มั่นคงทั้งทางกายหรือจิตใจ สามารถมีพลังที่จะก้าวผ่านเรื่องราวที่ไม่พึงปรารถนาได้

ข้อความในพระคัมภีร์ชี้ให้เห็นว่า ความหวังเป็นแรงผลักดันให้กับเรา เพื่อรอคอยเรื่องราวดี ๆ ให้เกิดขึ้นกับชีวิต เป็นพันธสัญญาที่พระเจ้าทรงให้ไว้กับมนุษย์ ดังในหนังสือประกาศกอิสยาห์ที่กล่าวว่า “ผู้ที่หวังในพระยาห์เวห์จะได้รับพลังใหม่” (อิสยาห์ 40:31) หรือเป็นเครื่องหมายแห่งความงดงามของชีวิต เมื่อต้องผ่านเรื่องราวที่แสนเจ็บปวด ดังในหนังสือปฐมกาลที่กล่าวว่า “เมื่อรุ่งปรากฏขึ้นบนเมฆ เราจะเห็นและจะระลึกถึงพันธสัญญานิรันดร์ที่เราได้ทำระหว่างพระเจ้ากับสิ่งมีชีวิตทั้งปวง” (ปฐมกาล 9:13) ซึ่งเป็นเครื่องหมายแห่งชีวิตใหม่ โดยมีรุ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งความหวังของมนุษย์ เมื่อเราแหงนหน้ามองรุ่ง พลันทำให้เราคิดถึงพันธสัญญาแห่งความหวัง ที่พระเจ้าทรงให้ไว้กับเรา หรือที่นักบุญเปาโลกล่าวถึงชาวโรมที่กล่าวว่า “เราได้รับความรอดพ้น เพียงในความหวัง แต่ความหวังที่มองเห็นได้ก็ไม่ใช่ความหวัง เพราะสิ่งที่มองเห็นแล้ว เขาจะหวังไปทำไมอีก” (โรม 8:24) ทำให้เราได้ตระหนักว่า “ความหวัง” เป็นรากฐานของจิตใจของมนุษย์ เป็นสิ่งที่มนุษย์ควรมี เพื่อให้เราก้าวเดินผ่านแต่ละวันได้ด้วยความสะดวกสบายทางจิตใจ เพราะเมื่อเรามีความหวังแล้วนั้น ความหวังที่เกิดขึ้นจะต้องไม่ทำให้เราผิดหวังอย่างแน่นอน

¹ นักจิตวิทยาพัฒนาการและการให้คำปรึกษา และ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนนักบุญเปโตร อ.สามพราน จ.นครปฐม

เรามักได้ยินคนมากมาย กล่าวถึงความหวังในหลากหลายมิติ เช่น สำหรับบุคคลที่พบความทุกข์มักกล่าวกับตัวเองว่า “ฉันหวังว่า พรุ่งนี้ต้องดีกว่าวันนี้” เป็นการมองอนาคตให้งดงามกว่าที่เป็น อาศัยความเชื่อว่า สิ่งดี ๆ จะต้องเกิดขึ้นกับตน หรือในวัยรุ่นมักตั้งความหวังกับเป้าหมายในชีวิต เช่น “ฉันหวังว่า ถ้าฉันอ่านหนังสือทุกวันฉันน่าจะสอบได้คะแนนที่ดี” หรือ “ฉันหวังว่า ถ้าฉันทำงานที่ดี ฉันจะสามารถทำให้พ่อแม่สบายขึ้นได้” สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความหวังในวิธีการ คิดว่าวิธีการที่บุคคลคิดนั้น จะส่งผลให้เกิดสิ่งดี ๆ ได้ในอนาคต

โดย “ความหวัง” ถือเป็นเครื่องหมายของการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย สามารถช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตด้วยความผาสุกทางจิตใจได้อย่างดี เป็นประสบการณ์ทางอารมณ์ที่สำคัญยิ่งที่ช่วยสร้างความหมายของชีวิตให้แต่ละบุคคล Remes (2020) กล่าวเกี่ยวกับความหวังในบทความ เรื่อง “วิสัยมองโลกในแง่ดีในปี 2020” ว่า “ความหวัง ได้รับการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์แล้วว่า มีอยู่จริง” มีงานวิจัยมากมายที่ชี้ให้เห็นถึงความมีอยู่ และความสำคัญของความหวัง มีหลักฐานเชิงประจักษ์มากมายที่แสดงให้เห็นว่าความหวัง สามารถส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความพึงพอใจในชีวิต และความสามารถในการบรรลุศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคลได้อย่างชัดเจน

ความหวัง ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า เป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มความสามารถของบุคคลเพื่อหาทางบรรลุเป้าหมาย และความเชื่อในศักยภาพของตนเอง ที่ส่งผลต่อความผาสุกของบุคคล โดยความหวังเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับมนุษย์ แผงอยู่ในสถานะของการมีชีวิตอยู่ หากชีวิตจะดำรงอยู่ได้ ความหวังต้องคงอยู่ แม้ในยามที่ความเชื่อมั่นได้รับความเสียหาย หรือความไว้วางใจถูกทำลาย ความหวังนี้จะถูกพัฒนาขึ้นในช่วงวัยเด็ก อาศัยความไว้วางใจและไม่ไว้วางใจ เกิดขึ้นเมื่อเด็กเรียนรู้ที่จะไว้วางใจบุคคล หรือสภาพแวดล้อม เกี่ยวกับการตอบสนองตามความต้องการของพวกเขา ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างมั่นใจว่า ความปรารถนาของพวกเขาสามารถบรรลุได้ การส่งเสริมให้เกิดความหวังนั้น เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการทั้งด้านอารมณ์และสติปัญญา ซึ่งเป็นรากฐานเพื่อการเติบโตอย่างมั่นคงในอนาคต (Erikson, 1964)

ด้วยเหตุนี้ความหวังจึงได้รับการพิสูจน์แล้วว่า เป็นแรงจูงใจที่สำคัญอย่างยิ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ แนวคิดนี้ได้รับความสนใจมากขึ้นในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาจากหลากหลายสาขาวิชา เช่น จิตวิทยาเชิงบวก การศึกษา มานุษยวิทยา (Kleist & Jansen, 2016) อีกทั้งความหวังสามารถสร้างแรงดึงดูดแก่ผู้คนให้ทำบางสิ่งบางอย่างเพื่ออนาคตได้ (Duflo, 2012)

โดยแรงจูงใจที่เปี่ยมไปด้วยความหวังเช่นนี้ จำเป็นต้องมีความเชื่อและจินตนาการถึงสิ่งดี หรือความปรารถนาบางอย่าง อีกทั้งยังตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อในความสามารถของบุคคลเพื่อการบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ หรือความเชื่อมั่นในความสามารถของผู้อื่นที่จะทำเช่นนั้น ความหวังยังสามารถช่วยให้ผู้คน ก้าวข้ามสถานการณ์ปัจจุบัน และต่อสู้กับความเฉื่อยเมยหรือมอม ความกระตือรือร้นในชีวิตที่ตงามขึ้นในยามยากลำบาก เช่น ช่วงเวลาเจ็บป่วย ช่วงเวลายากจน หรือช่วงเวลาอุทิศธรรมที่เกิดขึ้นทางสังคมได้ (Benzein & Saveman, 1998)

จากการศึกษาที่ผ่านมา มีการกล่าวถึงองค์ประกอบหลักสามประการของความหวัง (Lopez & Snyder, 2003; Luo et al., 2022) ได้แก่ ความเชื่อหรือ ความคิดต่อความเป็นไปได้ ที่เกี่ยวกับอนาคต ซึ่งเป็นความปรารถนาในผลลัพธ์ที่คิดไว้ในอนาคต และความรู้สึกเชิงบวก อีกทั้งยังพบว่าความหวังจะประกอบไปด้วย ด้านทางปัญญา ด้านแรงจูงใจ และด้านอารมณ์ โดยงานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่องค์ประกอบทางปัญญาและแรงจูงใจเป็นหลัก ซึ่งเป็นผลจาก อิทธิพลของแนวคิดเรื่องความหวังของ Snyder et al. (1991)

ภายใต้กรอบแนวคิดของ Snyder (1991) ความหวังถูกนิยามว่าเป็นความรู้สึกถึงความ เป็นเป็นกระทำ (Agency) หรือความเชื่อที่ว่าตนสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับความเชื่อเกี่ยวกับวิถีทาง (Pathways) หรือการมีหนทางที่หลากหลาย ในการนำไปสู่เป้าหมาย งานวิจัยจำนวนมากสนับสนุนว่าการมีความเชื่อมั่นในระดับสูงต่อ ทั้งความเป็นผู้กระทำและหนทางที่เป็นไปได้ นั้น ส่งผลดีต่อการทำงาน และสุขภาพจิตของบุคคล (Chang et al., 2022) นอกจากนี้ ยังมีประโยชน์ต่อสภาวะและการเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจในชีวิต (Cotton et al., 2009) การรับมือเชิงบวกต่อเหตุการณ์เครียด (Danoff, 2004; Irving, 1998) และการลดลงของความเครียด (Lewensohn, 2021) เมื่อพิจารณาว่า ความเป็นผู้กระทำและวิถีทางสู่เป้าหมายเป็นลักษณะสำคัญของการค้นหาความหมาย จึงไม่น่า แปลกใจที่ปัจจัย ทั้งสองจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกและสามารถทำนายความหมายในชีวิตได้ (Feldman & Snyder, 2005)

ความหวังนั้นอาจเกิดขึ้นเป็นอารมณ์เชิงบวกที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์ที่คาดหวังและพึง ปรารถนา (Edwards et al., 2024) ความรู้สึกมีความหวังจึงหมายถึงความเป็นไปได้ของ การเปลี่ยนแปลง หรือการเปลี่ยนผ่านไปสู่สถานการณ์ที่ดีกว่าปัจจุบัน แม้ว่าคำว่า “มีความหวัง” จะไม่ปรากฏในมาตรวัดอารมณ์ทั่วไป (Watson et al., 1988) แต่ก็ถูกรวมอยู่ในมาตรวัด ความรู้สึกเชิงบวกชุดอื่น (Miao et al., 2019) ซึ่งคนทั่วไปมักมองว่าความหวังเป็นเรื่องของ อารมณ์เป็นหลัก (Bruininks & Malle, 2006) ถึงอย่างไรก็ตามอารมณ์ที่เปี่ยมด้วยความหวัง กลับได้รับความสนใจเพียงเล็กน้อย (Edwards et al., 2024) ทั้งที่มีเหตุผลหลายประการให้ คาดการณ์ได้ว่า อารมณ์แห่งความหวังนี้มีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับประสบการณ์ แห่งความหมายในชีวิต

โดยอารมณ์แห่งความหวังที่เกิดขึ้นนั้น ก็ต่อเมื่อบุคคลให้ความสำคัญกับผลลัพธ์เชิงบวก กับสิ่งที่สำคัญในอนาคต (Bruiniks & Malle, 2005), “ต้นทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก” (Luthans & Jensen, 2002) ไปจนถึง “พลังภายในที่มุ่งไปสู่การตระหนักรู้ใหม่และความงอกงามแห่ง ที่เกี่ยวกับการดำรงอยู่ (Herth, 1993) แม้วานิยามเหล่านี้มักจะแตกต่างและบางครั้งถึงกับ ขัดแย้งกัน แต่เป็นไปได้ว่านิยามส่วนใหญ่ต่างมีความจริงแฝงอยู่ โดยมีมิติที่แตกต่างกันของ ความหวังอาจถูกกระตุ้นท่ามกลางสถานการณ์ที่ต่างกัน และเนื่องจากสาขาวิชาจิตวิทยาศาสตร์แต่ ละสาขามีขอบเขตและจุดเน้น ของตนเอง จึงนำไปสู่การตีความแนวคิดนี้ที่แตกต่างกันออกไป

มีหลักฐานสนับสนุนหลายประการที่บ่งชี้ว่าอารมณ์แห่งความหวังนั้น มีความสัมพันธ์ อย่างลึกซึ้งกับประสบการณ์การค้นหาความหมายในชีวิต ดังเช่นมุมมองในปัจจุบันที่นิยาม ความหวังในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลมุ่งความสนใจไปยังผลลัพธ์ เชิงบวกที่สำคัญในอนาคต (Bruiniks & Malle, 2005) การมองในมุมของจิตวิทยาเชิงบวก (Luthans & Jensen, 2002) หรือพลังภายในที่ขับเคลื่อนสู่การตระหนักรู้และเสริมสร้าง การดำรงอยู่ในรูปแบบใหม่ (Herth, 1992)

การมองความหวังผ่านนิยามที่หลากหลายล้วนสะท้อนความจริงเกี่ยวกับ “ความหวัง” ดังที่ Webb (2007) ได้กล่าวถึง รูปแบบแห่งความหวัง (modes of hope) ไว้ว่า “เราแต่ละคน อาจประสบกับ รูปแบบแห่งความหวัง ที่แตกต่างกันไปตามเวลาและสถานการณ์ ความหวังของ เราอาจเป็นไปได้ในลักษณะกระตือรือร้นหรือสงบนิ่ง อดทนรอคอย หรือตั้งคำถามวิพากษ์วิจารณ์ นั้นเป็นเรื่องประสบการณ์ส่วนบุคคล เราทุกคนล้วนมีความหวัง แต่เราสัมผัสรับรู้อารมณ์ ความรู้สึกที่มีความเป็นมนุษย์อย่างที่สุดนี้ ในรูปแบบที่หลากหลายที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาของ Pleeging (2021) พบว่า ความหวัง สามารถแบ่งออกได้เป็น สองแนวทางหลักตามจุดเน้นที่แตกต่างกัน ได้แก่ ความหวังในฐานะประสบการณ์ส่วนบุคคล โดยพิจารณาเฉพาะลักษณะที่จำเป็นที่สุด (Essential Characteristics) ของสิ่งที่บุคคลกำลัง ประสบในช่วงเวลาที่มีความหวัง และความหวังในฐานะกระบวนการที่ขึ้นอยู่กับบริบท โดยเชื่อว่า การจะเข้าใจความหวังได้อย่างชัดเจน ต้องพิจารณาองค์ประกอบหลายด้าน ได้แก่ แหล่งกำเนิดของความหวัง วัตถุประสงค์ ผลกระทบที่มีต่อบุคคล และบริบทที่ ความหวังนั้นดำรงอยู่

ความหวังเป็นเรื่องของสิ่งที่เราไม่อาจคาดเดาได้โดยทั่วไป การรับมือกับความไม่แน่นอน จึงเป็นหัวใจสำคัญของความหวัง (Webb, 2007; Ojala, 2012) ดังนั้น ความหวังจึงไม่ใช่เพียงแค่การอธิษฐานหรือความต้องการลอยๆ แต่เป็นการเลือกที่จะจดจ่ออยู่ กับความเป็นไปได้ที่จะสมหวัง โดยยอมรับความจริง ดังนั้นการแสดงออกถึงความหวังจึงเป็น การบอกเป็นนัยว่าเรารู้ตัวดีถึงความไม่แน่นอนนี้ (Elliot, 2007)

การเกิดความหวัง จึงเป็น “ความสมดุล” ระหว่างความเชื่อในความเป็นไปได้กับความเข้าใจถึงโอกาสที่จะล้มเหลว (Elliot, 2007) ความสมดุลนี้จะช่วยกระตุ้นให้เรามุ่งมั่น

ตามเป้าหมาย แต่ก็ยังตั้งอยู่บนความเป็นจริงมากพอที่จะรับมือกับความผิดหวังและรู้เท่าทันไม่ให้ถูกผู้อื่นชักจูงได้ง่าย (McCormick, 2017)

ในยามที่มีความไม่แน่นอนสูง ความหวังมักจะเปลี่ยนรูปแบบไปเน้นที่กระบวนการมากขึ้น เช่น เมื่อเราหวังถึงอนาคตที่ดีกว่าโดยไม่รู้แน่ชัดว่าหน้าตาของอนาคตนั้นจะเป็นอย่างไร เราจำเป็นต้องเปิดกว้างต่อสิ่งที่กำลังจะมาถึง (Webb, 2010) ในภาวะเช่นนี้ ผู้มีความหวังจะรู้สึกว่าเป็นเพียงแค่ได้ก้าวเดินไปข้างหน้าสู่สถานะที่ดีขึ้น สิ่งนี้ก็มีความหมายในตัวเองแล้ว แม้จะไม่รู้เป้าหมายที่แน่ชัดก็ตาม (Webb, 2007)

ความหวังเป็นแนวคิดที่มีหลายมิติ ประกอบด้วยอารมณ์ ความคิด แรงจูงใจ สังคม และอัตลักษณ์ (Webb, 2013) ความซับซ้อนนี้อธิบายได้ว่าทำไมในบางครั้ง เราอาจยังคงมีความหวังในระดับหนึ่ง แต่ในอีกระดับกลับรู้สึก สิ้นหวังไปพร้อมๆ กัน หรืออาจมีความหวังที่ขัดแย้งกันเองได้ (Jansen, 2016) เช่น แม้จะได้รับข่าวร้ายเกี่ยวกับโอกาสที่จะสำเร็จและเข้าใจผลกระทบของมันดี แต่ลึกๆ เราก็อาจยังรู้สึกมีความหวังอยู่

จากที่กล่าวไปว่า ความหวังอาจไม่ใช่ประสบการณ์เดียว ๆ แต่คือการทำงานร่วมกันของความคิด ความรู้สึก การกระทำ และการแสดงออกเข้าไว้ด้วยกัน (Eaves et al., 2016) โดยมี 3 องค์ประกอบหลักที่ถูกกล่าวถึงบ่อยที่สุด ได้แก่ ความคิด (Cognition), อารมณ์ (Emotion) และแรงจูงใจ (Motivation)

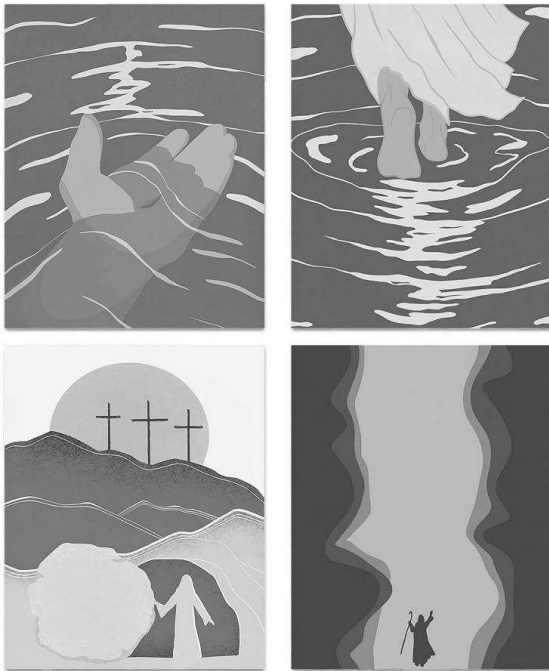
สำหรับด้านความคิดนั้น คือการประเมินอนาคตและโอกาสที่จะสมหวัง (Drahos, 2004) ความหวัง ถือเป็นปฏิบัติการทางจิตในการคาดการณ์และจินตนาการถึงอนาคต ซึ่งเปรียบเสมือนทรัพยากรทางจิตที่ช่วยให้เราเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง (Webb, 2010) ต่างจากความกลัวที่เกิดขึ้นโดยสัญชาตญาณ ความหวังมักต้องอาศัยกระบวนการคิดอย่างมีสติ

ด้านอารมณ์ (Emotion) โดยมีข้อโต้แย้งว่าความหวังเป็นเรื่องของอารมณ์เป็นหลัก บางแนวคิดมองว่าความคิดเรื่องเป้าหมายเป็นเพียง “แหล่งกำเนิด” ของความหวัง แต่ตัวความหวังจริงๆ คือ “อารมณ์เชิงบวก” ที่เกิดขึ้นควบคู่กับความคิดเหล่านั้น (Boukala & Dimitrakopoulou, 2017) นอกจากนี้ ลักษณะของความหวังมักควบคุมได้ยาก มีระดับความรู้สึก และเกี่ยวข้องกับการประเมินค่า ซึ่งล้วนเป็นลักษณะของอารมณ์ (Cohen-Chen et al., 2014) อีกทั้งความหวัง มักเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เราไม่อาจรู้ได้แน่ชัดและต้องอาศัย “ความเชื่อ ความศรัทธา” ที่อยู่เหนือเหตุผล จึงไม่อาจเป็นเรื่องของความคิดเพียงอย่างเดียวได้ (Ludema, Wilmot & Srivastva, 1997)

ด้านแรงจูงใจ (Motivation) เป็นองค์ประกอบสำคัญคือพลังในการขับเคลื่อน บางทฤษฎีมองว่าความหวังเป็นสิ่งที่มีความกระตือรือร้น (Active) เพราะเกี่ยวข้องกับการคิดหาหนทางสู่เป้าหมาย (Kleist & Jansen, 2016) แต่บางแนวคิดก็มองว่าความหวังควรเป็นไปในลักษณะสงบนิ่ง (Passive) คือการถ่อมตนและรอคอยในสิ่งที่เราควบคุมไม่ได้ (Edera, 2015) ทฤษฎีส่วนใหญ่อยู่กึ่งกลาง โดยระบุว่าความหวังคือ ความพร้อมที่จะกระทำ (Readiness to

act) เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม (Pechenino, 2015) พลังใจนี้เห็นได้ชัดที่สุดเมื่อมันช่วยให้ผู้คนอดทนและยืนหยัดฝ่าฟันสถานการณ์ที่ยากลำบากหรือ ไร้ความแน่นอน (Hornsey & Fielding, 2016)

เป็นไปได้สูงว่า การแสดงออกของความหวัง จะประกอบด้วยทั้งความคิด อารมณ์ และแรงจูงใจ นอกจากนี้ ยังอาจมีองค์ประกอบอื่นๆ เช่น จิตวิญญาณ คุณธรรม หรือปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เข้ามาเกี่ยวข้องในบางบริบท (Griggs & Walker, 2016) แม้จะไม่มีวิธีระบุแน่ชัดว่าส่วนใดคือสิ่งสำคัญของความหวัง แต่คงไม่ใช่เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่า ความหวัง ถือเป็นกระบวนการที่สมบูรณ์ที่ถักทอความคิดและความรู้สึกเข้าด้วยกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นพลังที่รวบรวมและเป็นรากฐานแห่งการกระทำของมนุษย์ (Webb, 2010)

โดยทั่วไปแล้ว ความปรารถนาหรือความต้องการมักถูกพิจารณาว่าเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่ทำให้เกิดความหวัง (Eaves et al., 2014) ความปรารถนานี้สามารถกำหนดทั้งในเชิงบวก หรือเชิงลบ กล่าวคือ เป็นสิ่งที่เราต้องการให้บรรลุ หรือเป็นสถานการณ์เชิงลบในปัจจุบันที่เราต้องการหลุดพ้นไป (Webb, 2010) การจินตนาการถึงอนาคตที่เป็นไปได้และการคาดคะเนผลลัพธ์ที่ปรารถนาในใจนั้น ถือเป็นสิ่งสำคัญในเรื่องนี้ และมักถูกเข้าใจว่าเป็นการแยกความหวังออกจากความปรารถนาอย่างเรียบง่าย (Drahos, 2004; Eaves et al., 2014)

ความหวังยังถือเป็นการสร้างเรื่องเล่า ที่อธิบายพัฒนาการของเรา โดยการเชื่อมโยงสถานการณ์ปัจจุบันกับอนาคต (Smith & Sparkes, 2005) โดยความปรารถนาอย่างแรงกล้าเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ช่วยให้เราจินตนาการถึงทางเลือกในอนาคต การตั้งเป้าหมายและเตรียมพร้อมรับผลลัพธ์เชิงลบที่อาจเกิดขึ้น (Elliot, 2007) โดยความหวังนั้น คือการเลือกที่จะมุ่งเน้นไปที่สิ่งดีๆ ที่อาจเกิดขึ้น แม้จะไม่แน่นอนก็ตาม (Hornsey & Fielding, 2016) ซึ่งจินตนาการจะช่วยให้เราสามารถสำรวจพัฒนาตนเอง เพื่ออนาคตที่เป็นไปได้

แม้ว่าการมีความหวัง จะเป็นการคาดการณ์เกี่ยวกับเป็นในการบรรลุความปรารถนา แต่ก็มีแนวคิดที่ค่อนข้างขัดแย้งกันเกี่ยวกับวิธีการทำงานของการประมาณ ค่าความน่าจะเป็นเหล่านี้ กล่าวคือ เป้าหมายที่หวังไว้ควรได้รับการรับรู้ว่ามีโอกาสเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น

ในอีกแง่หนึ่ง มีทฤษฎีที่ระบุว่าความหวังมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นเมื่อความคาดหวังเป็นไปได้ในเชิงบวก (Hobbs, 2013) เพื่อที่จะให้ผลลัพธ์เป็นจริง ควรแยกความหวังออกจากความปรารถนาหรือการมองโลกในแง่ดีออกจากกัน และความหวังควรมุ่งเน้นไปที่เป้าหมายที่สามารถบรรลุได้ (Edera, 2015)

การระบุจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของความหวังนั้นแทบเป็นไปได้ เนื่องจากความหวังเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมอย่างแยกไม่ออก ซึ่งเป็นแนวทางของความหวังประการที่สอง คือ ความหวังในฐานะกระบวนการที่ขึ้นอยู่กับบริบท

ความหวังสามารถถูกมองว่าเป็นกระบวนการหรือช่วงเวลาหนึ่งที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีพลวัตหลายประการ ได้แก่ การประเมินสถานการณ์ แรงจูงใจ การตอบสนองทางร่างกาย พฤติกรรม และความรู้สึก โดยการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบหนึ่งสามารถส่งผลต่อองค์ประกอบอื่นๆ ได้ (Moors et al., 2013) ส่งผลให้ความหวังมีลักษณะเป็นกระบวนการแบบวัฏจักร กล่าวคือ วิธีที่เราประเมินสถานการณ์จะส่งผลต่อความรู้สึก ซึ่งจะไปกระตุ้นแรงจูงใจ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงมุมมองที่มีต่อสถานการณ์นั้นๆ ดังนั้น การนิยามความหวังในฐานะกระบวนการ จึงหมายความว่า ผลลัพธ์ของความหวังย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และประสบการณ์แห่งความหวังสามารถส่งอิทธิพลต่อตัวมันเองได้ ทำให้ยากต่อการกำหนดขอบเขตเวลาที่แน่นอน (Elliot & Olver, 2007)

ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ซึ่งความหวังอาจเปลี่ยนรูปจากความปรารถนาที่เป็นนามธรรมหรือจินตนาการ ไปสู่ความหวังที่ตั้งอยู่บนความเป็นจริง และเป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้จริงภายในระยะเวลาอันสั้น โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความคาดหวัง และความเป็นไปได้ในการรักษา (Nichter & Ritenbaugh, 2016)

นอกจากนี้ ความหวังยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของเวลา ทั้งเวลาในการประเมินและรับมือกับสถานการณ์ (Folkman, 2010) และเวลาในการทำความเข้าใจความปรารถนาของตนเอง (Kadlac, 2015) โดยเฉพาะในช่วงวิกฤต บุคคลอาจตั้งใจยึดถือความหวังที่ไม่สมจริงไว้เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ แต่เมื่อเวลาผ่านไป ความหวังดังกล่าว อาจแปรเปลี่ยนเป็นการยอมรับความจริง หรือพัฒนาไปสู่ความหวังใหม่ที่มีความเป็นไปได้มากกว่า (Eaves et al., 2014)

ยิ่งไปกว่านั้น สิ่งที่เราคาดหวังยังได้รับอิทธิพลอย่างมากจากเรื่องเล่า (Narratives) ที่บุคคลสร้างขึ้นเกี่ยวกับตนเอง สภาพแวดล้อม และความหวังของพวกเขา (Antelius, 2007) ซึ่งพัฒนาการในลักษณะนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในระดับสังคมเช่นกัน เรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์ร่วมกันอาจปลูกฝังความไม่พอใจต่อสถานการณ์ปัจจุบันและสร้างความปรารถนาาร่วมกันสู่ออนาคตที่ดีกว่า โดยนักการเมืองมักใช้กลยุทธ์การเล่าเรื่องเช่นนี้ เพื่อจุดประกายการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยอาศัยพลังของความหวัง (Cohen-Chen et al., 2014)

Abeyta (2023) กล่าวว่า เมื่อมีความหวัง จะทำให้เรามีความสุข การมีความหวังช่วยให้บุคคลบรรลุความปรารถนาต่อสิ่งที่ต้องการ และหลีกเลี่ยงผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์

ผ่านความยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และอำนาจต่อความเชื่อมั่นที่มั่นคงและแข็งแกร่ง สิ่งเหล่านี้ทำให้บุคคลสามารถเพิ่มพูนประสบการณ์ชีวิตเชิงบวก และลดทอนประสบการณ์ทางลบได้

เมื่อมีความหวัง จะสามารถส่งเสริมความพึงพอใจในชีวิต ผู้คนส่วนใหญ่มองว่าชีวิตที่มีความสุขนั้น เป็นชีวิตที่น่าพึงพอใจ จึงกว่าได้ว่า หากมีความหวัง และเมื่อชีวิตเป็นในสิ่งที่หวัง ก็จะนำความพึงพอใจมาสู่ชีวิตของบุคคลได้

เมื่อมีความหวัง จะทำให้ชีวิตมีความหมาย ซึ่งถือเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการมีความผาสุกทางจิตใจ ชีวิตที่มีความหมาย คือชีวิตที่บุคคลรับรู้ว่ามีค่าสำคัญ สอดคล้อง และมีจุดมุ่งหมาย การมีชีวิตที่มีความหมาย ไม่ได้หมายถึงการมีชีวิตที่มีความสุขตลอดเวลา แต่คือการดำเนินชีวิตด้วยการเจริญเติบโต อาศัยประสบการณ์ในแต่ละวัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งที่ตนคาดหวัง

เมื่อมีความหวัง จะส่งเสริมความสัมพันธ์ โดยความสัมพันธ์นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการดำรงชีวิตอยู่ บุคคลต้องการความรู้สึกถึงการเป็นบุคคลที่ถูกรัก และปรารถนา การสนับสนุนทางสังคม ความหวังนั้นเป็นการส่งเสริม และสนับสนุนกันและกัน ในสังคม

เราจะเห็นว่า ความหวัง นั้นจะส่งผลต่อชีวิตในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านจิตใจและจิตวิญญาณ ความหวังที่แท้จริง จะทำให้เรามีความสุข แม้อยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมหรือสภาพสังคมที่แปรปรวน ความหวังจะทำให้เรามีความมั่นคงทางจิตใจ และแสวงหาเส้นทางสู่ความดีบริบูรณ์ และที่สำคัญความหวังนั้น จะทำให้เราเกิดความมั่นใจในสิ่งที่เรามองไม่เห็น และด้วยความหวังที่แท้จริงนี้ ก็จะทำให้เราไม่ผิดหวัง

เอกสารอ้างอิง

- Abeyta, A. A., & Juhl, J. (2023). Nostalgia restores meaning in life for lonely people. *Emotion*, 23(6), 1791–1795. <https://doi.org/10.1037/emo0001190>
- Antelius E. The meaning of the present: hope and foreclosure in narrations about people with severe brain damage. *Med Anthropol Q.* 2007 Sep;21(3):324-42. doi: 10.1525/maq.2007.21.3.324. PMID: 17937252.
- Benzein, E., & Saveman, B. (1998). Nurses' perception of hope in patients with cancer: A palliative care perspective. *Cancer Nursing*, 21(1), 10-16
- Boukala, Salomi & Dimitrakopoulou, Dimitra. (2016). The politics of fear vs. the politics of hope: analysing the 2015 Greek election and referendum campaigns. *Critical Discourse Studies*. 14. 1-17.
- Bruininks, P., & Malle, B. F. (2005). Distinguishing Hope from Optimism and Related Affective States. *Motivation and Emotion*, 29(4), 327–355. <https://doi.org/10.1007/s11031-006-9010-4>

- Chang, E.C. (2022). Hope agency and hope pathways as potential mediators of trauma exposure and psychological adjustment in emerging adults. *Adultspan Journal*, 21(1).
- Cohen-Chen, S., Crisp, R. J., & Halperin, E. (2015). Perceptions of a Changing World Induce Hope and Promote Peace in Intractable Conflicts. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 41(4), 498-512.
<https://doi.org/10.1177/0146167215573210> (Original work published 2015)
- college students coping with race-related stress. *Journal of Black Psychology*, 30(2), 208-228.
- Cotton Bronk, K., Hill, P. L., Lapsley, D. K., Talib, T. L., & Finch, H. (2009). Purpose, hope, and life satisfaction in three age groups. *The Journal of Positive Psychology*, 4(6), 500- 510.
- Danoff-Burg, S., Prelow, H. M., & Swenson, R. R. (2004). Hope and life satisfaction in Black
- Drahos, Peter. (2004). Trading in Public Hope. *Annals of The American Academy of Political and Social Science - ANN AMER ACAD POLIT SOC SCI*. 592. 18-38. [10.1177/0002716203261614](https://doi.org/10.1177/0002716203261614).
- Duflou, E. (2012) *Human values and the design of the fight against poverty*. Cambridge: Tanner lectures.
- Eaves ER, Nichter M, Ritenbaugh C. Ways of Hoping: Navigating the Paradox of Hope and Despair in Chronic Pain. *Cult Med Psychiatry*. 2016 Mar;40(1):35-58. doi: [10.1007/s11013-015-9465-4](https://doi.org/10.1007/s11013-015-9465-4). PMID: 26194780; PMCID: PMC4721951.
- Eaves, E.R., Nichter, M., & Ritenbaugh, C. (2016). *Ways of hoping: navigating*
- Edwards, M. E. (2024). *Hope in the dark: Hope most improves meaning during difficult life events*. Doctoral dissertation, University of Missouri, Columbia.
- Elliott JA, Olver IN. Hope and hoping in the talk of dying cancer patients. *Soc Sci Med*. 2007 Jan;64(1):138-49. doi: [10.1016/j.socscimed.2006.08.029](https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2006.08.029). Epub 2006 Sep 29. PMID: 17011094.
- Elliott, J. A., & Olver, I. N. (2007). Hope and hoping in the talk of dying cancer patients. *Social Science & Medicine*, 64(1), 138–149.
<https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2006.08.029>
- Elliott, Jaklin & Olver, Ian. (2007). Hope and hoping in the talk of dying cancer patients. *Social science & medicine* (1982). 64. 138-49.
[10.1016/j.socscimed.2006.08.029](https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2006.08.029).

- Erikson, E. (1964). *Insight and responsibility*. W. W. Norton & Company.
- Feldman, D. B., & Snyder, C. R. (2005). Hope and the meaningful life: Theoretical and empirical associations between goal-directed thinking and life meaning. *Journal of social and clinical psychology*, 24(3), 401-421.
- Fielding, Kelly & Hornsey, Matthew. (2016). A Social Identity Analysis of Climate Change and Environmental Attitudes and Behaviors: Insights and Opportunities. *Frontiers in Psychology*. 7. 10.3389/fpsyg.2016.00121.
- Folkman, S. (2010). Stress, coping, and hope. *Psycho-Oncology*, 19(9), 901–908. <https://doi.org/10.1002/pon.1836>
- Griggs S, Walker RK. The Role of Hope for Adolescents with a Chronic Illness: An Integrative Review. *J Pediatr Nurs*. 2016 Jul-Aug;31(4):404-21. doi: 10.1016/j.pedn.2016.02.011. Epub 2016 Mar 22. PMID: 27021596.
- Herth, K. (1992). Abbreviated instrument to measure hope: Development and psychometric evaluation. *Journal of Advanced Nursing* 17, 1251-1259.
- Irving, L. M., Snyder, C. R., & Crowson, Jr, J. J. (1998). Hope and coping with cancer by college women. *Journal of Personality*, 66(2), 195-214.
- Kleist, N., & Jansen, S. (2016). Introduction - Hope over time: Crisis, immobility and future-making. *History and Anthropology*, 27(4), 373-392 . <https://doi.org/10.1080/02757206.2016.1207636>
- Kleist, N., & Jansen, S. (2016). Introduction: Hope over time—Crisis, immobility and future-making. *History and Anthropology*, 27(4), 373-392.
- Lopez, S. J., Snyder, C. R., & Pedrotti, J. T. (2003). Hope: Many definitions, many measures. In S. J. Lopez & C. R. Snyder (Eds.), *Positive psychological assessment: A handbook of models and measures* (p. 91–106). American Psychological Association.
- Lopez, S. J., Snyder, C.R., & Pedrotti, J. T. (2003). Hope: Many definitions, many measures. *Positive psychological assessment: A handbook of models and measures*, 91-106.
- Luo, S. X., Van Horen, F., Millet, K., & Zeelenberg, M. (2022). What we talk about when we talk about hope: A prototype analysis. *Emotion*, 22(4), 751.
- Luthans, F. & S. M. Jensen (2002). Hope: A New Positive Strength for Human Resource Development. *Human Resource Development Review* 1(3).
- Luthans, F. & S. M. Jensen (2002). Hope: A New Positive Strength for Human Resource Development. *Human Resource Development Review* 1(3).

- McCormick, Miriam Schleifer (2017). Rational hope. *Philosophical Explorations* 20 (sup1):127-141.
- Miao, M., & Gan, Y. (2019). How does meaning in life predict proactive coping? The selfregulatory mechanism on emotion and cognition. *Journal of Personality*, 87(3), 579-592.
- Moors, Agnes & Ellsworth, Phoebe & Scherer, Klaus & Frijda, Nico. (2013). Appraisal Theories of Emotion: State of the Art and Future Development. *Emotion Review*. 5. 119-124. 10.1177/1754073912468165.
- Ojala, M. (2012). Hope and climate change: The importance of hope for environmental engagement among young people. *Environmental Education Research*, 18(5), 625–642.
<https://doi.org/10.1080/13504622.2011.637157>
- Pleeting, E., Burger, M., & van Exel, J. (2021). The relations between hope and subjective well-being: A literature overview and empirical analysis. *Applied Research in Quality of Life*, 16(3), 1019–1041.
<https://doi.org/10.1007/s11482-019-09802-4>
- Psychiatry, 40(1), 35-58.
- Smith, B., & Sparkes, A. C. (2005). Men, sport, spinal cord injury, and narratives of hope. *Social Science & Medicine*, 61(5), 1095–1105.
<https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2005.01.011>
- Snyder, C. R., Harris, C., Anderson, J. R., Holleran, S. A., Irving, L. M., Sigmon, S. T., Yoshinobu, L., Gibb, J., Langelle, C., & Harney, P. (1991). The will and the ways: Development and validation of an individual-differences measure of hope. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(4), 570.
- Snyder, C.R., Harris, C., Anderson, J.R., Holleran, S.A., Irving, L.M., Sigmon, S.T., Yoshinobu, L., Gibb, J., Langelle, C. & Harney, P. (1991). The will and the ways: development and validation of an individual-differences measure of hope. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(4), 570–585.
- the paradox of hope and despair in chronic pain. *Culture, Medicine, and*
- Watson, D., Clark, L. A., & Tellegen, A. (1988). Development and validation of brief measures of positive and negative affect: the PANAS scales. *Journal of personality and social psychology*, 54(6), 1063.
- Webb, D. (2007). Modes of hoping. *History of the Human Sciences*, 20(3), 65-83.
<https://doi.org/10.1177/0952695107079335> (Original work published 2007)

“แม้โลกจะเต็มไปด้วยความขัดแย้ง ความแตกแยก และความไม่แน่นอน พระศาสนจักรยังคงเชิญชวนเรามองไปสู่อนาคตด้วยสายตาแห่งความหวัง เพราะความหวังทำให้เรากล้าที่จะฝ่าฟันถึงภวตภาพที่เป็นไปได้ระหว่างมนุษย์ทุกคน ความหวังคือพลังที่ทำให้เราไม่ยอมจำนนต่อความเกลียดชังหรือความเฉยชา แต่กระตุ้นให้เราก้าวออกไปสู่ผู้อื่นด้วยความรัก เพื่อร่วมกันสร้างโลกที่ยุติธรรมและสงบสุขยิ่งขึ้น”

— *Fratelli Tutti*, 55

เมื่อความหวังเบ่งบาน

ดร. สุภาวดี นัมคณิสสรณ์¹

กว่าที่ต้นไม้สักต้นจะเติบโตจนสามารถที่จะผลิดอกและออกผลที่งดงามจนเราได้มีโอกาสเห็นลำต้น ที่บ้างก็แข็งแรง บ้างก็โอนอ่อน หรือกว่าที่เราจะได้สัมผัสถึงความเขียวขจีและได้สัมผัสถึงความเบ่งบานของบรรดาดอกไม้ทั้งหมดนั้น ดอกไม้ก็จะต้องใช้เวลาในการเจริญเติบโต ต้องได้รับการเอาใจใส่ การทำนุบำรุงรักษาและการรอคอยจนถึงเวลาที่เหมาะสมเพราะดอกไม้แต่ละชนิดจะเบ่งบานในเวลาที่แตกต่างกันทั้งนี้ก็เนื่องมาจากปัจจัยทางธรรมชาติของวงจรชีวิตซึ่งแตกต่างกันไปตามชนิดของดอกไม้ เช่น ดอกทานตะวัน ดอกผีเสื้อ ดอกราชพฤกษ์ ดอกกัลปพฤกษ์ ดอกชมพูพันธุ์ทิพย์ จะเบ่งบานได้ดีในฤดูร้อน ส่วนดอกกระดังงา ดอกลำดวน ดอกปีบ ดอกจันทร์กะพ้อ ดอกพะยอม จะเบ่งบานได้ดีในฤดูหนาว

ความรู้สึกที่ได้เฝ้ามองดอกไม้ที่ค่อยๆ เบ่งบานนั้นคือความสุข ความหวัง และความอดทน ซึ่งเปรียบเสมือนกับการรอคอยความสำเร็จในชีวิตที่ต้องใช้เวลา เป็นความรู้สึกที่ได้เห็นผลลัพธ์ของการดูแลอย่างต่อเนื่องทำให้รู้สึกชื่นชมในกระบวนการเติบโตและความสวยงามที่ค่อยๆ ปรากฏ

¹ อดีตอาจารย์อาวุโสประจำศูนย์วิจัยธรรมวิชาชีพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ความหมายของเบ่งบาน

เบ่งบาน หรือ เจริญรุ่งเรือง เจริญงอกงาม เฟื่องฟู (Flourishing) หมายถึงเติบโตอย่างแข็งแกร่งและประสบความสำเร็จซึ่งมีความหมายได้ทั้งในเชิงรูปธรรม เช่น ดอกไม้ที่กำลังเบ่งบานเต็มที่ และในเชิงเปรียบเทียบ เช่น ธุรกิจที่กำลังเติบโตหรือบุคคลที่กำลังก้าวหน้าอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังมีความหมายเชิงนามธรรมที่หมายถึง การเติบโตและบรรลุศักยภาพสูงสุดของชีวิต ซึ่งมาจากปัจจัยภายในตนเองและประสบการณ์ในชีวิต

เบ่งบานที่ใช้ในเชิงรูปธรรมจึงหมายถึงการบานอย่างเต็มที่ของดอกไม้หรือพืชผล ส่วนเจริญรุ่งเรืองนั้นใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบเพื่ออธิบายถึงความสำเร็จและการเติบโต ความมั่งคั่ง ความกระตือรือร้นและกิจกรรมมากมาย ตัวอย่างเช่น “ทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินไปเหมือนร่างกายอินทรีย์ที่ใหญ่โตและเจริญเติบโตอย่างน่าอัศจรรย์” “เทศกาล Animation is Film ปีนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสนับสนุนการเติบโตของสื่อที่เฟื่องฟูในเมืองหลวงแห่งการผลิตภาพยนตร์ของโลก”

ดังนั้น ความหมายหลักของ เบ่งบาน(Flourishing) ก็คือ การเจริญเติบโตอย่างดี และยังมีความหมายเชิงเปรียบเทียบที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับบริบทที่ใช้ ซึ่งความหมายของคำนี้ ก็ครอบคลุมทั้งการเติบโตทางร่างกาย การประสบความสำเร็จทางธุรกิจ และการบรรลุศักยภาพสูงสุดในชีวิตด้านจิตวิญญาณและความสุข

ดอกไม้จะเบ่งบานได้อย่างไร

วงจรการเจริญเติบโตของพืชดอกหรือที่เรียกอีกอย่างว่าวงจรชีวิตนั้นประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้:

1. การงอก: การเจริญเติบโตของดอกไม้จะเริ่มต้นด้วยการงอกของเมล็ดซึ่ง เมล็ดนั้น ก็ต้องการน้ำ ออกซิเจน และอุณหภูมิที่เหมาะสมเพื่อหยุดการพักตัวและเริ่มงอก จากนั้นเมล็ด ก็จะพัฒนาระบบรากที่ยึดเมล็ดไว้กับดินและเริ่มดูดซับน้ำและสารอาหาร

2. การเจริญเติบโตของพืช: หลังจากการงอก พืชจะเข้าสู่ระยะการเจริญเติบโตของพืช ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การเจริญเติบโตของราก ลำต้น และใบ ซึ่งในระยะนี้ พืชจะสังเคราะห์แสงเพื่อเปลี่ยนแสงอาทิตย์ให้เป็นพลังงานที่จำเป็นสำหรับการเจริญเติบโตและพัฒนาการ

3. การออกดอก: ระยะการเจริญเติบโตของพืช (vegetative phase) จะตามด้วยระยะของการออกดอก ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น ความยาวของวัน อุณหภูมิ และการเจริญเติบโตเต็มที่ของพืช ในระยะนี้ พืชจะพัฒนาเป็นตาดอกซึ่งจะบานเป็นดอกในที่สุด และหน้าที่หลักของดอกไม้ก็คือการสืบพันธุ์

4. การผสมเกสรและการปฏิสนธิ: การผสมเกสรจะเกิดขึ้นเมื่อละอองเรณูจากเกสรตัวผู้ ซึ่งเป็นส่วนของดอกเพศผู้ ได้ถูกถ่ายเทไปยังเกสรตัวเมีย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของดอกเพศเมีย ซึ่งการผสมเกสรสามารถทำได้โดยอาศัยลม น้ำ หรือแมลงผสมเกสร เช่น ผึ้งและผีเสื้อ และหลังจากการผสมเกสรแล้ว ก็จะเกิดการปฏิสนธิ ซึ่งนำไปสู่การสร้างเมล็ด

5. การแพร่กระจายและการพักตัวของเมล็ด: เมื่อเมล็ดเจริญเติบโตเต็มที่แล้ว เมล็ดก็จะแพร่กระจายโดยวิธีต่างๆ เช่น ลม น้ำ หรือสัตว์ ซึ่งโดยทั่วไปเมล็ดจะเข้าสู่ช่วงพักตัว แล้วก็จะคงสภาพอยู่เฉยๆ จนกว่าสภาพแวดล้อมจะเอื้ออำนวยต่อการงอกอีกครั้ง ซึ่งเป็นการสิ้นสุดของวงจรชีวิต

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของดอกไม้

มีปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและทางชีวภาพหลายประการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและสุขภาพของพืชดอกดังนี้คือ

แสงสว่าง: แสงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสังเคราะห์แสง ซึ่งเป็นกระบวนการที่พืชใช้สร้างอาหาร ปริมาณ คุณภาพ และระยะเวลาของแสง ล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโตและการออกดอกของพืช แสงสว่างเปรียบเหมือนการให้อาหารเพื่อให้ร่างกายอยู่รอด เพราะดอกไม้ต้องการแสงในการสังเคราะห์ เพื่อเปลี่ยนจากน้ำและคาร์บอนไดออกไซด์ ให้กลายเป็นน้ำตาลและออกซิเจน ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานตัวช่วยที่ทำให้เติบโต การที่ไม่ได้ดอกได้รับแสงที่เหมาะสมกับชนิดของมัน ก็จะทำให้สามารถเจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์แบบ และสามารถออกดอกต่อยอดได้อย่างสวยงาม ตัวอย่างเช่น ขนุน ชม ทานตะวัน พวงคราม เข็ม เฟื่องฟ้า จะชอบแสงแดดจัด ส่วนโป๊ยเซียนจะชอบแสงแดดกลางๆ พอประมาณ ในขณะที่ แว่ววิเชียร หรือ ฟอ์เก็ตมีนोटไทย จะชอบแสงแดดตอนเช้าหรือแสงแดดรำไร

น้ำ: การรดน้ำอย่างเพียงพอเป็นสิ่งสำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืช การรดน้ำมากเกินไปและน้อยเกินไปอาจทำให้พืชไม่แข็งแรงและออกดอกน้อยลง ทั้งนี้ก็เพราะว่าน้ำนั้นเปรียบเหมือนกับเลือดที่มีความสำคัญในการหล่อเลี้ยงร่างกาย ทำให้ดอกไม้ค่อย ๆ เติบโตจนสวยงาม ช่วยดูดซึมธาตุอาหาร ลำเลียงสารอาหารไปทั่วทั้งต้น และยังช่วยรักษาอุณหภูมิของพืชให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม หากต้องการให้ดอกไม้แข็งแรงและมีอายุยืน จึงควรให้ความสำคัญกับการให้น้ำอย่างถูกวิธี เพราะถ้าเมื่อไรที่พืชขาดน้ำ ก็จะออกดอกน้อย เหี่ยวเฉา หรือร้ายแรงถึงขั้นหยุดการเจริญเติบโตได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น เดซี่ชอบน้ำมากแต่ต้องไม่มากเกินไป ในขณะที่เฟื่องฟ้า ถ้าวรดน้ำมากเกินไปก็จะไม่ออกดอก

อุณหภูมิ: พืชส่วนใหญ่มีช่วงอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต ความเย็นจัดหรือความร้อนจัดอาจขัดขวางการเจริญเติบโตและการออกดอกของพืชได้

คุณภาพดิน: คุณภาพดินที่ดี อุดมไปด้วยอินทรีย์วัตถุ และมีการระบายน้ำที่ดีนับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสุขภาพของพืชดอก นอกจากนี้ ดินควรมีค่า pH สมดุลอย่างเหมาะสมตามความต้องการของพืชแต่ละชนิด ดินจึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยแรกซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในการเจริญเติบโตของไม้ดอก และเปรียบเสมือนร่างกายที่มีรากฐานที่มั่นคง เพราะมีน้ำ แร่ธาตุ และสารอาหารที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต การเลือกดินที่ดี และเหมาะสมกับไม้ดอกต่าง ๆ จะทำให้ดอกไม้สามารถเติบโตได้อย่างสวยงาม สมบูรณ์ และแข็งแรง โดยคุณสมบัติของดินที่ดีมีดังต่อไปนี้

ดินร่วนซุย : เป็นดินที่มีโครงสร้างดี และมีช่องว่างให้รากเจริญเติบโตได้ดี ไม้ดอกที่ชอบดินร่วนซุย ได้แก่ ขวนชม ทานตะวัน บัวดิน เป็นต้น

ดินอุ้มน้ำได้ดี : เป็นดินที่สามารถเก็บกักน้ำไว้ในปริมาณที่เหมาะสม ไม้ดอกที่ชอบดินที่อุ้มน้ำ ได้แก่ พุทธรักษา ไอริสน้ำ เป็นต้น

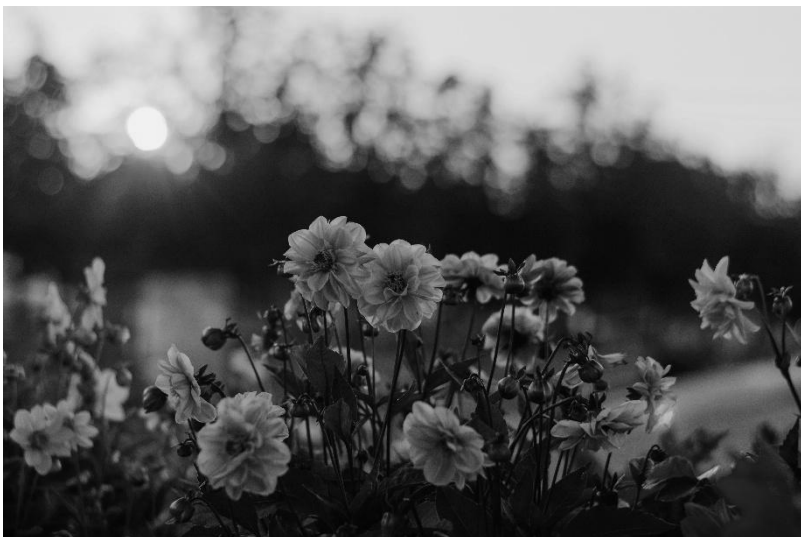
ดินระบายน้ำดี : เป็นดินที่ช่วยระบายน้ำส่วนเกินได้อย่างรวดเร็ว จึงป้องกันไม่ให้อากเน่า ไม้ดอกที่ชอบดินที่ระบายน้ำได้ดี ได้แก่ โป๊ยเซียน พุดน้ำบุษย์ เป็นต้น

สารอาหาร: ดอกไม้ต้องการสารอาหารสำคัญหลายชนิดเพื่อการเจริญเติบโต ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม สารอาหารเหล่านี้สามารถได้รับจากความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติหรือจากการเติมปุ๋ย

ไนโตรเจน (N) : หนึ่งในสารอาหารหลักที่พืชต้องการคือไนโตรเจน สารอาหารนี้มีผลต่อพืชเช่นเดียวกับโปรตีนที่มีผลต่อสัตว์ ไนโตรเจนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเจริญเติบโตของลำต้นที่ดีและสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญคือต้องไม่เติมไนโตรเจนมากเกินไป เพราะอาจทำให้ภูมิคุ้มกันของพืชลดลงและขัดขวางการติดผล

ฟอสฟอรัส (P) : สารอาหารชนิดต่อไปที่พืชต้องการคือฟอสฟอรัส สารอาหารชนิดนี้มีประโยชน์มากมาย ยกตัวอย่างเช่น ฟอสฟอรัสมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างระบบราก เพิ่มความสามารถในการสร้างเมล็ด และเสริมสร้างความต้านทานโรค นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการป้องกันศัตรูพืชและส่งเสริมความสามารถในการออกดอกและบานของพืช ในกรณีของพืชที่รับประทานได้ ฟอสฟอรัสยังช่วยเพิ่มรสชาติของพืชได้อีกด้วย

โพแทสเซียม (K) : เช่นเดียวกับฟอสฟอรัส โพแทสเซียมยังมีประโยชน์ต่อรากพืชและการสร้างเมล็ด หน้าที่หลักอย่างหนึ่งของโพแทสเซียมคือการช่วยให้พืชทนต่ออุณหภูมิที่รุนแรง สิ่งสำคัญคือพืชไม่ควรได้รับโพแทสเซียมมากเกินไป เพราะจะทำให้พืชไม่สามารถดูดซึมแร่ธาตุอื่นๆ ได้ โดยเฉพาะแมกนีเซียมและแคลเซียม

หากต้องการเพิ่มศักยภาพของการออกดอกให้สูงสุด ควรจะต้องใส่ใจและดูแลเพิ่มเติมดังต่อไปนี้:

การตัดแต่งกิ่ง: การตัดแต่งกิ่งเป็นประจำจะช่วยส่งเสริมการออกดอกโดยการตัดส่วนที่เก่า ตาย หรือเป็นโรคของต้นไม้ออกไป ทำให้ต้นไม้เจริญเติบโตได้แข็งแรงมากขึ้น การตัดแต่งกิ่งจึงเปรียบเหมือนกับการดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรงซึ่งถือเป็นกุญแจสำคัญในการบำรุงรักษาและส่งเสริมให้ดอกไม้เจริญเติบโต เป็นเทคนิคที่สำคัญในการดูแลไม้ดอกให้มีรูปทรงที่สวยงามและมีสุขภาพที่ดี เพียงแค่เราตัดแต่งอย่างถูกวิธี ดอกไม้ของเราก็จะมีความงดงามมากขึ้นกว่าเดิม

การเลือกพืชที่เหมาะสม: ควรเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและดินในสวนที่ปลูกดอกไม้ชิ้นๆ

การใส่ปุ๋ย: ใช้ปุ๋ยที่มีความสมดุลซึ่งมีสารอาหารที่จำเป็นทั้งหมดสำหรับการพัฒนาดอกไม้

การจัดการน้ำ: ใช้วิธีการรดน้ำที่สม่ำเสมอ โดยปรับเปลี่ยนตามสภาพอากาศเพื่อหลีกเลี่ยงความเครียดจากน้ำ

การควบคุมศัตรูพืชและโรค: ตรวจสอบพืชเป็นประจำและดำเนินการทันทีเพื่อควบคุมการระบาดของศัตรูพืชหรือโรค

การเข้าใจพื้นฐานการเจริญเติบโตของดอกไม้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพและพัฒนาการของดอกไม้ และการเรียนรู้เรื่องช่วงเวลา que ดอกไม้จะเบ่งบานจะช่วยให้เราสามารถวางแผนในการปลูกและดูแลรักษาได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้ดอกไม้ของเรามีความสวยงามได้ตลอดปี ดังนั้นสถานที่ที่ดอกไม้เบ่งบานจึงเป็นสัญลักษณ์แห่งความหวังและความงดงามและปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพและพัฒนาการของดอกไม้จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะช่วยให้เราสามารถดูแลต้นไม้ได้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ดอกไม้ของเรานั้นได้เบ่งบานและงดงามตลอดไป

ชีวิตมนุษย์กับการเบ่งบานของดอกไม้

ดอกไม้ที่เบ่งบานสามารถเปรียบเทียบกับชีวิตมนุษย์ได้ในหลายแง่มุมดังนี้

การเติบโตตามเวลา: ดอกไม้แต่ละชนิดจะมีช่วงเวลาในการเบ่งบานแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ดอกบัวดินซึ่งเป็นดอกไม้ที่มีสีสดใสให้เลือกร อากิ สีชมพู สีขาว สีเหลือง สีแดง สีส้ม และได้รับฉายาว่า ราชินีแห่งสายฝน เพราะเป็นดอกไม้ที่บานสะพรั่งหลังจากฝนตก ดังนั้น ดอกบัวดินจึงเป็นสัญลักษณ์แห่งการเริ่มต้นใหม่ และเป็นการตอกย้ำว่าฟ้าหลังฝนนั้นย่อมสวยงามเสมอ ดอกบัวดินนี้ยังบานนานได้หลายวัน จึงทำให้ผู้คนนิยมปลูก เพื่อเพิ่มความมีชีวิตชีวาให้กับสวนด้วย ส่วนดอกแอสเตอร์จะเบ่งบานตั้งแต่ช่วงปลายฤดูร้อนจนถึงต้นฤดูใบไม้ร่วง ส่วนดอกซากุระนั้นก็เป็นที่ชื่นชอบของหลายคนเพราะความสวยงามของดอกไม้ที่มีกลีบสีชมพูอ่อนหรือสีขาว เมื่อบานเต็มทีพร้อมกัน จะสร้างทัศนียภาพที่สวยงามน่าทึ่ง ดอกซากุระจะเริ่มบานในช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน และจะบานเต็มที่ประมาณ 1-2 สัปดาห์

ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สั้นมาก ทำให้ผู้คนต้องรอชมดอกที่บ้านสะพรั่งในเวลาอันจำกัดนี้ ความงดงามของดอกซากุระที่บ้านสะพรั่ง ทำให้หลายคนรอคอยที่จะได้สัมผัสและเก็บภาพประทับใจเอาไว้ ดอกซากุระที่บ้านสะพรั่งเต็มที่เพียงประมาณ 6-8 วันเท่านั้น ก่อนที่จะร่วงโรยลงสู่พื้น จึงทำให้การได้ชมดอกซากุระในช่วงเวลาที่เหมาะสมนั้นค่อนข้างท้าทายและต้องอาศัยการวางแผน ช่วงเวลาที่ดอกซากุระบานจะแตกต่างกันไปในแต่ละปีและแต่ละภูมิภาค ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ ซึ่งทำให้ผู้ที่ต้องการชมดอกซากุระนั้นต้องคอยติดตามการพยากรณ์การบานของดอกซากุระในแต่ละพื้นที่

ช่วงเวลาในการเบ่งบานของดอกไม้ที่แตกต่างกันของดอกไม้แต่ละชนิดนั้นจึงเปรียบได้กับชีวิตของคนเราที่มีจังหวะและช่วงเวลาแห่งความสำเร็จที่ไม่เหมือนกัน การยอมรับว่าทุกอย่างต้องใช้เวลาจะช่วยลดความเครียดและทำให้ชีวิตมีความสุขกับช่วงเวลาในปัจจุบันได้

ความอดทนและวินัย: ดอกไม้ต้องใช้เวลา แสงแดด และน้ำที่เหมาะสมจึงจะบานได้สวยงาม ตัวอย่างเช่น ดอกมะลิจะเจริญเติบโตได้ดีในดินที่ร่วนซุย มีความชุ่มชื้นปานกลาง มีการระบายน้ำที่ดี ต้องการแสงแดดจัดและต้องการปริมาณน้ำปานกลาง ในขณะที่ดอกไฮเดรนเยียชอบดินร่วนปนทรายที่สามารถระบายน้ำได้ดี ต้องการน้ำในปริมาณปานกลางและชอบแสงแดดปานกลาง ชอบอากาศที่เย็น ส่วน ดอกหน้าวัวจะเจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียวและต้องการปริมาณน้ำมากกับแสงแดดปานกลาง เช่นเดียวกับชีวิตมนุษย์ที่ก็ต้องอาศัยความอดทน ความเพียร และวินัย การทำงานหนักอย่างสม่ำเสมอเพื่อที่จะนำไปสู่วันแห่งความสำเร็จและการเติบโตในชีวิต

ความแข็งแกร่งท่ามกลางความทุกข์ยาก: แม้ออกไม้จะเหี่ยวเฉาไป แต่ถ้าลำต้นหรือเมล็ดพันธุ์ยังแข็งแรง ก็สามารถผลิตดอกได้อีกหลายครั้ง ตัวอย่างเช่น ดอกพิทูเนีย ซึ่งมีดอกขนาดใหญ่ มีสีสันทากหลาย และมีกลีบดอกที่เปล่งประกายด้วยใบรูปหัวใจซึ่งถือได้ว่าเป็นดอกไม้ที่นอกจากจะมีความสวยงามแล้ว ยังช่วยดูดซับสารพิษและปรับปรุงคุณภาพในอากาศได้ดีด้วย จึงได้รับความนิยมในการนำมาประดับสวนเพื่อความมีชีวิตชีวาและสวยงาม นอกจากนี้ ดอกพิทูเนีย ยังมีความสามารถที่จะออกดอกได้ตลอดปี ดังนั้น ดอกไม้ชนิดนี้จึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของความยั่งยืนอีกด้วย ดอกไม้อีกหนึ่งชนิดหนึ่งก็คือดอกเฟื่องฟ้าซึ่งเป็นตัวแทนแห่งสีสันของชีวิต ด้วยดอกไม้ที่มีสีสันสดใสและบานได้ยาวนานอย่างเฟื่องฟ้า ดอกไม้ชนิดนี้จึงได้รับความนิยมอย่างมากในการปลูกในบ้านเพราะดอกเฟื่องฟ้า สามารถออกดอกได้ตลอดทั้งปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความอดทนและความแข็งแรงได้ด้วย จึงเป็นดอกไม้ที่ช่วยเสริมตัวตนให้ดูมีชีวิตชีวาตลอดทั้งปี และยังเป็นดอกไม้ที่ดูแลง่าย มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ดอกไม้ทั้งสองชนิดที่ยกตัวอย่างมานี้จึงเปรียบได้กับมนุษย์ที่แม้จะล้มเหลวหรือเผชิญความยากลำบาก トラバโตที่ยังมีลมหายใจก็ยังมีโอกาสที่จะสร้างวันที่มีความสุขและสวยงามได้อีกครั้ง ความงามที่เป็นเอกลักษณ์: ดอกไม้แต่ละชนิดจะมีความงามที่แตกต่างกันไป ตัวอย่างเช่น ดอกทานตะวันที่ได้รับสมญาว่าเป็น ราชนินีแห่งท้องทุ่ง ซึ่งดอกทานตะวันจะชอบหันหน้าเข้าหา

พระอาทิตย์ตลอดเวลา ดอกทานตะวันนั้นมีสีเหลืองโดดเด่น ทุกครั้งที่ได้เห็นก็จะมีความสุข รู้สึกเบิกบานใจ เหมือนได้รับพลังงานบวกเสมอ และดอกไม้ชนิดนี้ก็ยังเป็นสัญลักษณ์ของความหวัง และการเริ่มต้นใหม่ ในขณะที่ดอกพวงคราม จะเป็นดอกไม้ที่มีดอกสวยงามสะดุดตา ดูสดใส มีชีวิตชีวาและได้ชื่อว่าเป็น ราชนิแห่งไม้เลื้อยซึ่งเป็นดอกไม้ที่สวยงาม และนิยมนำมาปลูกเพื่อประดับรั้ว ดอกพวงครามที่มีดอกสีม่วงอมฟ้าบานสะพรั่งยังเป็นตัวแทนแห่งความรักที่มั่นคง และเถาที่เลื้อยพันก็คือตัวแทนของความผูกพันที่ยั่งยืนอีกด้วย ความงามที่เป็นเอกลักษณ์ของดอกไม้แต่ละชนิดนั้นจึงเปรียบเหมือนกับมนุษย์ทุกคนที่มีเอกลักษณ์และพรสวรรค์เป็นของตัวเอง ซึ่งการเข้าใจและยอมรับความต่างนี้จะทำให้เราภูมิใจในตัวเอง และเติบโตได้อย่างมีความสุข

ikigai

/iki,gai/ [noun]

(Japanese) (1) The feeling of accomplishment and fulfillment that follows when pursuing your passion. (2) What gets you up in the morning

ในหนังสือชื่อ อิคิไก: ความหมายของการมีชีวิตอยู่ บทที่สิบในหัวข้อ การยอมรับตัวเองอย่างที่เป็นได้ ยกตัวอย่างชีวิตของ โทมิโซ ยามาคุจิซึ่งเป็นเจ้าของร้าน และครูสอนทำขนมหวานแห่งร้านซูเอโทมิที่โด่งดังซึ่งร้านซูเอโทมินี้ได้ทำขนมสำหรับพิธีชงชาและโอกาสพิเศษอื่นๆ มาตั้งแต่ปี 1893

ยามาคุจิบอกว่าขนมหวานคือตัวแทนของดอกไม้ซึ่งพวกมันต่างก็ถูกสร้างให้มีความแตกต่างกันในรูปทรงและสีอันเล็กๆ น้อยๆ ไม่ใช่เพราะว่าทักษะฝีมือของผู้สร้างงานชิ้นนั้นบกพร่องผิดพลาดจึงทำให้ผลผลิตที่ออกมาไม่เหมือนกันแต่โดยความเป็นจริงแล้ว ช่างฝีมือ

เหล่านั้นมีเจตนาที่จะสร้างสรรค์ชิ้นงานนั้นให้มีรูปร่างที่แตกต่างกันแบบขึ้นต่อขึ้นด้วยเหตุผลที่ว่าไม่มีดอกไม้ใดในธรรมชาติที่มีความเหมือนกันจนไม่มีความแตกต่างกันเลย ซึ่งวิธีคิดดังกล่าวนี้สามารถนำมาใช้ได้กับการสร้างสรรค์ของธรรมชาติรวมถึงชีวิตของมนุษย์ด้วย ทั้งนี้ก็เพราะว่าเมื่อเรามองดูผู้ที่อยู่รอบตัวของเรา เราก็จะพบว่า ทุกคนล้วนมีความแตกต่างกัน แม้แต่ฝาแฝดแท้ซึ่งเมื่อเติบโตขึ้นก็จะมีพัฒนาการมากขึ้นไปเป็นลำดับจนมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน หรือผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน คนทั่วไปก็มักจะคิดว่าจะต้องมีลักษณะเหมือนกันแต่เมื่อพิจารณาดูให้ดีๆ ก็จะสามารถแยกแยะความแตกต่างของแต่ละปัจเจกได้

จากข้อสังเกตของยามาคุจิที่ว่า ความผันแปรคือหนึ่งในความยิ่งใหญ่ของธรรมชาติ ดังนั้นสำหรับเขาแล้ว การทำขนมทุกชิ้นให้มีความแตกต่างกันเล็กน้อยจึงเป็นสิ่งที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงของชีวิตมากที่สุดและถ้าหากนำมาเปรียบเทียบกับชีวิตของมนุษย์แล้วก็จะพบว่า ชีวิตของมนุษย์นั้นมีความผันแปรมากกว่าดอกไม้ ใบไม้และสรรพสิ่งที่มีชีวิตในธรรมชาติมากนักเพราะมนุษย์นั้นจะต้องเล่นตามบทบาทที่ถูกกำหนดโดยวัฒนธรรมและ

การเรียนรู้ บางคนยังต้องทำตามแรงกดดันของสังคมและคนที่อยู่รอบข้างจนเหนื่อยล้าและไม่ได้เป็นตัวของตัวเอง

มีสุภาษิตญี่ปุ่นที่ชื่อว่า จูนิท โทอิโร (ลึบสี่สำหรับลึบคน) ซึ่งมีความหมายว่า คนเรานั้นมีความแตกต่างและมีความหลากหลายในบุคลิกภาพ ความรู้สึก ระบบคุณค่าที่ยึดถือในการแสวงหาความหมายของการมีชีวิตอยู่นั้น เราต้องยอมรับตัวเองอย่างที่เราเป็นอยู่ให้ได้ และเราก็สามารถที่จะเป็นตัวของตัวเองได้มากเท่าที่เราต้องการเพียงแค่ว่าเราจะต้องเป็นตัวของตัวเองตามธรรมชาติเพราะแต่ละคนเปรียบเสมือนสีที่แตกต่างกันออกไป เช่นเดียวกับที่ ยามาคุจิ ตั้งข้อสังเกต เมื่อกล่าวถึงวิธีการที่ขนมหวานในเกียวโตถูกทำขึ้นมาว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในธรรมชาติล้วนแตกต่างกัน มนุษย์เราแต่ละคนก็ล้วนแตกต่างกันเช่นเดียวกัน

ความดีและคุณค่า: ดอกไม้ต่างก็เติบโตตามสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับตัวเองและต่างก็ทำหน้าที่ของตัวเองอย่างดีในการผลิตดอกออกใบอย่างสวยงาม ความงดงามของดอกไม้ได้สร้างความสุขและความผ่อนคลายให้กับผู้ที่ได้พบเห็นโดยไม่ต้องอวดตัว

ความดีและคุณค่าของดอกไม้เปรียบเหมือนชีวิตของมนุษย์ที่ต่างก็มีคุณค่าในตนเอง “หญ้า” ที่อยู่ในกระถางต้นไม้มันก็จะกลายเป็นส่วนเกินแต่ถ้ามันไปขึ้นอยู่ในทุ่งกว้างมันจะมีความสวยงามในตัวของมันเอง ชีวิตของมนุษย์ก็เช่นกัน “ทุกคนมีคุณค่า” และมีสิ่งที่ดีในตัวที่ไม่เหมือนกันแต่ทุกคนก็สามารถที่จะสร้างคุณค่าและสามารถช่วยกันเติมเต็มความงดงามให้กับโลกใบนี้ได้เสมอ

มนุษย์จะแบ่งบานหรือเจริญงอกงามได้อย่างไร

เมื่อกล่าวถึง การแบ่งบาน ความเจริญงอกงาม ความเจริญรุ่งเรือง ความเฟื่องฟู (Flourishing) เราก็จะนึกถึงพืชที่เจริญเติบโตผลิดอก ออกผลหรือถ้าพูดถึงในแง่ของธุรกิจก็จะนึกถึงการประกอบธุรกิจที่กำลังทำกำไรได้อย่างมากมายมหาศาล แต่ถ้าเรากล่าวว่ามนุษย์มีความเจริญงอกงามนั้น จะมีความหมายว่าอย่างไร

ในปัจจุบันนี้ ความเจริญงอกงาม (Flourishing) เป็นตัวแปรทางด้านจิตวิทยาเชิงบวกที่กำลังได้รับความสนใจจากนักวิจัยเป็นอย่างมาก ในอดีตนั้น นักจิตวิทยาจำนวนมากจะมุ่งเน้นและให้ความสนใจที่จะศึกษาเฉพาะแนวความคิดที่เกี่ยวกับความสุขแต่ต่อมาได้หันมาให้ความสนใจในเรื่องของความเจริญงอกงามซึ่งเป็นแนวคิดที่อธิบายถึงความสุขในขั้นที่สูงมากขึ้นไปอีก ความเจริญงอกงามในความหมายของจิตวิทยาเชิงบวก คืออะไร ?

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ว่า “ความเจริญงอกงาม” เป็นความสุขระดับสูงสุดของบุคคล โดยการศึกษาของ มาร์ติน เซลิกแมน (Martin Seligman) (2011) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ซึ่งเป็นผู้บุกเบิกด้านจิตวิทยาเชิงบวก ได้เสนอว่า ความเจริญงอกงามเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในตนเองเป็นหลัก ซึ่งเป็นการค้นพบความสมบูรณ์หรือความพึงพอใจในชีวิต การบรรลุกิจกรรมหรืองานที่มีความหมาย และการมีความสัมพันธ์ใน

ระดับที่ลึกซึ้งกับผู้อื่น ซึ่งความเจริญงอกงามนี้ไม่ใช่ลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพของบุคคล แต่เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความพยายามอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามในชีวิต

องค์ประกอบและการวัดความเจริญงอกงามของมนุษย์

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ความเจริญงอกงามนั้นมีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ 1) ความเป็นอยู่ที่ดี 2) ความสุข และ 3) ความพึงพอใจในชีวิต อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของ Vander Weele ในปี 2017 ได้มีการเสนอให้พิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับด้านคุณธรรมและสุขภาพของบุคคล รวมทั้งเสถียรภาพทางการเงินและจิตวิญญาณทางศาสนา ด้วย Vander Weele จึงได้นำเสนอการวัดความเจริญงอกงามไว้ทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้

ความสุขและความพึงพอใจในชีวิต (Happiness and Life Satisfaction) เป็นการประเมินระดับความสุขและความพึงพอใจที่เกิดจากการมีชีวิตที่มีความหมาย โดยคำนึงถึงอารมณ์โดยรวมและความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับการมีชีวิตที่ดีในทุกมิติ

สุขภาพจิตและสุขภาพทางกาย (Mental and Physical Health) กล่าวคือ การมีสุขภาพจิตและสุขภาพทางกายที่ดีนั้นถือเป็นพื้นฐานสำคัญของความเจริญงอกงามในชีวิต ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตได้ และช่วยให้สามารถจัดการกับความเครียดและอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตได้ดีขึ้นด้วย

ความหมายและเป้าหมายของชีวิต (Meaning and Purpose) อาจกล่าวได้ว่าความหมายและเป้าหมายของชีวิตนั้นเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการสร้างความพึงพอใจในชีวิต เนื่องจากบุคคลที่มีเป้าหมายมักจะมีแรงจูงใจในการทำสิ่งต่าง ๆ และมีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายที่เติมเต็มให้ชีวิตของตนได้

ลักษณะนิสัยและคุณสมบัติทางจิตใจ (Character and Virtue) กล่าวคือ ลักษณะนิสัยและคุณสมบัติทางจิตใจ ตัวอย่างเช่น ความซื่อสัตย์ ความเห็นใจ ความอดทน ความเสียสละและความสามารถในการปรับตัว เป็นลักษณะนิสัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์และการพัฒนาชีวิต ดังนั้นหากบุคคลมีลักษณะนิสัยและคุณสมบัติทางจิตใจที่ดี ก็จะช่วยให้อาจใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและช่วยพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดีอีกด้วย

ความผูกพันทางสังคม (Close Social Relationships) กล่าวคือ ความสัมพันธ์ที่ดีทั้งกับครอบครัว เพื่อน และสังคม มักจะส่งผลต่อความสุขและความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญกับอุปสรรคในชีวิตได้ง่ายขึ้นและทำให้ชีวิตมีความหมายมากขึ้น

ความมั่นคงทางการเงินและทรัพย์สิน (Financial and Material Stability) กล่าวคือ ความมั่นคงทางการเงินและทรัพย์สินเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถจัดการกับชีวิตในด้านต่าง ๆ ได้ดีขึ้น แม้ว่าเงินอาจจะไม่ได้ทำให้ชีวิตมีความหมายได้ในตัวเอง แต่ความมั่นคงทางการเงินก็อาจจะช่วยให้คุณเกิดความสบายใจในการดำเนินชีวิตได้มากขึ้น รวมทั้งสามารถนำเงินไปใช้เพื่อลงทุนให้กับความพึงพอใจในด้านอื่น ๆ ได้อีกด้วย

วิธีที่ช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามของมนุษย์

จากการทบทวนการศึกษาและงานวิจัยในช่วงที่ผ่านมา ได้พบว่า วิธีที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามของมนุษย์นั้นไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว แต่ก็มีกรนำเสนอผ่านการศึกษาไว้มากมาย โดย เซลิกแมน (Seligman) ได้เสนอว่า PERMA Model นั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดความเจริญงอกงาม ซึ่งประกอบด้วย อารมณ์เชิงบวก การมีส่วนร่วมหรือความผูกพันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ความสัมพันธ์ที่ดี การรู้สึกว่ามีชีวิตมีความหมาย และความรู้สึกของการประสบความสำเร็จจากการทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามเป้าหมาย นอกจากนี้ อคติโกซึ่งเป็นปรัชญาญี่ปุ่นก็ได้เสนอแนวคิดสำหรับผู้ที่แสวงหาจุดมุ่งหมายและคุณค่าในชีวิตของตนเองเอาไว้ด้วยเช่นกัน

ปรัชญาอคติโกกับการแสวงหาจุดมุ่งหมายและคุณค่าในชีวิต

อคติโก มีนิยามที่เข้าใจง่าย ๆ ว่า เหตุผลของการมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า มีประโยชน์ต่อโลก ซึ่งเป็นชีวิตที่งดงามและเป็นสุข เป็นชีวิตที่เมื่อตื่นนอนตอนเช้าแล้วจะรู้สึกมีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้นและพร้อมที่จะออกไปทำในสิ่งที่ตนเองรัก การมีความสุขเล็กน้อยกับสิ่งที่อยู่ตรงหน้า และการได้มีโอกาสขอบคุณต่อสิ่งที่มีคุณค่าต่อตัวเรา

อคติโก เป็นคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้อธิบายถึงความสุขและความหมายของชีวิต คำนี้ประกอบด้วย อคติซึ่งแปลว่ามีชีวิต และ โก แปลว่า เหตุผล ในภาษาญี่ปุ่นนั้น คำว่า อคติโก ได้ถูกนำไปใช้ในหลายบริบทโดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเรื่องเล็กๆ ในชีวิตไปจนถึงเรื่องเป้าหมายใหญ่ๆ และความสำเร็จ มันเป็นคำธรรมดาสามัญที่ผู้คนใช้ในชีวิตประจำวันโดยไม่ได้คิดว่าจะมีนัยพิเศษอื่นใด ที่สำคัญก็คือ ทุกคนสามารถมีอคติโกได้โดยไม่จำเป็นต้องประสบความสำเร็จในอาชีพการงานก็ได้ซึ่งในแง่นี้ อคติโก จึงเป็นแนวคิดที่เปิดกว้างอย่างเท่าเทียมกัน แม้ว่าการมีอคติโกจะสามารถยังผลให้เกิดความสำเร็จได้แต่ความสำเร็จก็ไม่ใช่เงื่อนไขที่จำเป็นต่อการมีอคติโก เพราะมันเปิดกว้างมากสำหรับทุกคน ยกตัวอย่างเช่นเรื่องราวของเจ้าของร้านซูชิยาบาชิ จิโร่

สำหรับเจ้าของร้านซูชิผู้ประสบความสำเร็จอย่าง จิโร่ โอนะนั้น การที่เขาได้รับคำชมจากประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาอย่างคือที่มาของอคติโก และการได้รับคำยกย่องว่าเป็นเชฟระดับมิชลินสามดาวที่มีอายุมากที่สุดก็ต้องนับได้ว่าเป็นอคติโกอีกเช่นกัน อย่างไรก็ตามอคติโกก็ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่นั้นขอบเขตของคำยกย่องชื่นชมในระดับโลก โอนะอาจจะพบอคติโกได้ด้วยการเสิร์ฟพู่नाที่ตีดีที่สุดให้กับลูกค้าผู้ยิ้มแย้มหรือแค่การได้สัมผัสกับอากาศที่เย็นสดชื่นตอนเช้าเมื่อก่อนตื่นขึ้นมาและเตรียมตัวออกไปตลาดปลาสดิจิ เขาอาจจะพบอคติโกในกาแฟที่จิบก่อนที่จะเริ่มต้นจับงานในแต่ละวันหรือในแสงแดดที่ส่องแสงลอดกิ่งใบของต้นไม้มลงมาเป็นลำ ตอนที่เขาเดินผ่านไปยังร้านซึ่งตั้งอยู่กลางโตเกียวก็ได้

ครั้งหนึ่ง โอนะเคยกล่าวไว้ว่า เขาหวังว่าเขาจะตายตอนกำลังปั้นซูชิอยู่ จะเห็นได้ชัดเจนว่างานนี้ทำให้เขาเต็มตัวล้าลึกกับสัมผัสแห่งอคติโก ถึงแม้ว่าในความเป็นจริงแล้ว งานที่เขาทำนั้นมีขั้นตอนที่ยุงยากมากมาย มีความซ้ำซากน่าเบื่อหน่ายและใช้เวลานาน ยกตัวอย่างเช่น

โอโนะจะต้องนวดปลาหมึกยักษ์นานเป็นชั่วโมงเพื่อที่จะทำให้เนื้อปลาหมึกยักษ์นั้นมีความนุ่มนวลและมีรสชาติที่ดี

อิกิโกะ จึงสามารถอยู่ได้ในสิ่งเล็กๆทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าจะ เป็นอากาศยามเช้า กาแฟแก้วหนึ่ง แสงแดดที่ส่องมา การนวดเนื้อปลาหมึกยักษ์และคำชมจากประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ซึ่งทั้งหมดนี้ก็ต้องอยู่บนฐานที่เท่าเทียมกันโดยผู้ที่สามารถรับรู้ถึงคุณค่าของความหลากหลายทั้งปวงนี้เท่านั้นจึงจะสามารถชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับสิ่งเหล่านี้ได้ ทั้งนี้ก็เพราะว่า ในโลกที่คุณค่าในฐานะมนุษย์คนหนึ่งและความรู้สึกถึงคุณค่าของตัวเองนั้นได้ถูกกำหนดขึ้นจากความสำเร็จจนทำให้ผู้คนมากมายที่อยู่ในสังคมต้องตกอยู่ภายใต้แรงกดดันโดยไม่จำเป็น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเราจะพบว่าระบบคุณค่าทั้งหลายนั้นล้วนให้ค่าและตัดสินกันเพียงแค่ว่ามันสามารถที่จะแปลงความสำเร็จที่มีเป็นสิ่งที่สามารถจับต้องได้ ยกตัวอย่างเช่น การได้เลื่อนตำแหน่งหรือการลงทุนที่ได้ผลออกมา เป็นต้น แต่เราจะเห็นได้ว่าเราสามารถมีอิกิโกะคุณค่าที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไปได้โดยไม่จำเป็นที่จะต้องพิสูจน์ตัวเองไปตามแนวทางแบบวัตถุนิยม

ผู้เขียนได้มีโอกาสดูภาพยนตร์ญี่ปุ่นเรื่องหนึ่งที่ถ่ายทอดชีวิตประจำวันอันเรียบง่ายของพนักงานคนหนึ่งที่มีอาชีพทำความสะอาดห้องน้ำสาธารณะในเมืองใหญ่ที่เต็มไปด้วยความเร่งรีบอย่างเช่นโตเกียว ในขณะที่คนทั่วไปตื่นเพราะเสียงนาฬิกาปลุก แต่สิ่งที่จะปลุกเขาจากภวังค์ก็คือเสียงคนกวาดถนนด้านนอกบ้าน ในทุกเช้าตรู่หนุ่มใหญ่ผู้มีจิตใจเบิกบานคนนี้จะยิ้มแย้มแจ่มใสให้กับตัวเองและท้องฟ้าก่อนที่เขาจะขับรถออกไปทำงานล้างห้องน้ำสาธารณะตามที่ได้รับมอบหมายประมาณ 3-4 แห่งต่อวัน

งานทำความสะอาดอาจไม่ใช่งานที่น่าจะมีความสุขในสายตาของคนทั่วไป เพราะไม่เพียงแต่จะต้องทำงานกับสิ่งปฏิกูล แต่ยังต้องใช้แรงกายไม่น้อยกว่าที่จะปิดกวาดเช็ดถูทุกซอกมุมจนเสร็จ อย่างไรก็ตาม หนุ่มใหญ่คนนี้ก็กลับไม่เคยบ่น ไม่เคยเบื่อ แต่กลับตั้งหน้าตั้งตาทำหน้าที่ของตัวเองอย่างแข็งขัน

เมื่อถึงเวลาพักกินข้าวเที่ยง เขาจะกินแซนด์วิชและดื่มนมในสวนสาธารณะพร้อมทั้งจับจ้องมองความสวยงามของธรรมชาติ และเขาก็มักจะเก็บต้นไม้อ่อนต้นเล็กๆไปเพาะเลี้ยงต่อที่ห้องพักของเขาและยังชอบนำกล้องฟิล์มมาถ่ายภาพร่มเงาของต้นไม้ใบหญ้าและเก็บเอาไว้เป็นที่ระลึกเสมอแม้ว่าจะมีอยู่เพียงไม่กี่ภาพเท่านั้นที่จะดูสวยงามตามที่เขาคงต้องการ

หลังจากนั้น เมื่อเขาเสร็จงานเขาก็จะแวะไปอาบน้ำในโรงอาบน้ำสาธารณะ และผลัดเปลี่ยนไปรับประทานอาหารที่ร้านประจำ 2-3 ร้าน เขาก็ได้มีโอกาสพบเจอและพูดคุยกับมิตรสหายที่ยิ้มแย้มแจ่มใสซึ่งส่วนใหญ่ก็จะอยู่ในวัยเดียวกัน บางครั้งเขาก็จะแวะซื้อหนังสือหรือแวะชมอะไรที่ที่น่าสนใจ ก่อนที่เขาจะกลับมานอนหลับอย่างมีความสุข เพื่อที่จะได้ตื่นเช้าขึ้นมาแล้วก็ต้องเจอกับวิถีชีวิตแบบเดิมซ้ำไปซ้ำมาเช่นนี้ทุกวันและทุกวันก็จะต้องมีอุปสรรคเล็กบ้างใหญ่บ้างให้เขาต้องข้ามผ่านเสมอ เช่น การทำงานกับเพื่อนร่วมงานรุ่นหลานที่มัวแต่สนใจกับการจีบสาวมากกว่าการทำความสะอาด การเจอเด็กหลงอยู่ในห้องน้ำ หรือการที่อยู่ๆ หลานสาวของเขาก็มาขอพักด้วยเพราะมีปัญหาที่บ้าน และอื่นๆ อีกมากมาย การทำงานนี้พาให้เขาได้

พบเจอกับผู้คนที่หลากหลายซึ่งก็มีทั้งคนที่ปฏิบัติสิ่งที่ดีต่อเขา และคนที่มองเขาและปฏิบัติต่อเขาอย่างดูถูกเหยียดหยาม แต่แทนที่เขาจะรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ และหงุดหงิด เขากลับสามารถควบคุมตัวเอง แล้วเดินหน้าต่อไปด้วยรอยยิ้มได้ทันที

ในช่วงกลางเรื่องเป็นฉากที่กล่าวถึงหลานสาวของเขาที่ได้หนีออกจากบ้านเป็นครั้งแรก และขอมาอาศัยอยู่กับเขาผู้เป็นลุง ทำให้ผู้ชมได้เห็นถึงมุมมองชีวิตของเขาได้มากขึ้น โดยผ่านฉากที่หลานสาวของเขามาฟ้องว่าแม่ผู้รักรวยของเธอมีกบอกว่าเขาไม่เหมือนกับเธอเลยสักนิดราวกับอยู่กันบนโลกคนละใบ ซึ่งเขาก็ตอบกับหลานสาวของเขาไปว่า “เธออาจจะพูดถูกโลกของเราประกอบไปด้วยโลกหลายใบ มีบางที่เชื่อมต่อกัน แต่บางโลกก็ไม่ โลกที่ลุงอาศัยอยู่มันแตกต่างจากโลกของแม่หนู”

ส่วนอีกฉากหนึ่งก็คือตอนที่เขาโทรบอกน้องสาวให้มารับตัวลูกสาวของเธอหลังจากที่หลานสาวหนีมาอยู่กับเขาได้ประมาณสองวัน ซึ่งระหว่างที่หลานสาวของเขากำลังเก็บกระเป๋ากลับบ้าน ภาพยนตร์ก็ได้เปิดเผยปมของเขาวว่าแท้จริงแล้วเขาน่าจะเคยเป็นลูกของเศรษฐีคนหนึ่ง โดยผ่านบทสนทนาของสองพี่น้องดังนี้ “พ่อเขาจำอะไรไม่ได้แล้ว ไปเยี่ยมเขาได้นะ เขาคงไม่ว่าพี่แล้ว พี่ทำงานล้างห้องน้ำจริงๆ เหรอ” น้องสาวของเขาถามด้วยท่าทีกระอักกระอ่วนใจ

แต่สิ่งที่น่าประทับใจก็คือ แทนที่เขาจะรู้สึกอับอาย เขากลับพยักหน้ายิ้มอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นท่าทีที่แตกต่างกับน้องสาวที่มีสีหน้าสะเทือนใจกับคำตอบของพี่ชาย จากใบหน้าที่แตกต่างกันนี้ทำให้ผู้ชมสามารถจะนึกย้อนไปถึงคำพูดที่เขาเคยบอกกับหลานสาวของเขาว่าโลกที่เขาอยู่มันแตกต่างกับโลกของน้องสาวจริงๆ เพราะดูเหมือนว่านิยามของการมีชีวิตที่ดีของน้องสาวจะอยู่ที่เงินทองและภาพลักษณ์ทางสังคม ซึ่งแตกต่างกับเขาที่พอใจกับชีวิตที่เรียบง่ายและใช้ทุกช่วงเวลาอย่างใส่ใจ ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การพบปะกับผู้คน การอ่านหนังสือ การดูแลต้นไม้หรือการได้เฝ้ามองสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัว

แม้ชีวิตประจำวันของเขาจะวนเวียนเหมือนเดิมทุกวันและเดาทางได้ แต่ชีวิตของเขาก็ไม่ต่างกับวงจรชีวิตของผู้คนในสังคมที่มีชีวิตอยู่เพื่อทำงาน กินข้าว และใช้เวลาส่วนตัวเล็กน้อยก่อนที่จะเข้านอนและตื่นขึ้นเพื่อทำแบบเดิมนั้นอีกในวันต่อมา ทว่าความแตกต่างของคุณลุงที่เป็นพนักงานขัดห้องน้ำสาธารณะก็คือ การที่เขาสามารถยิ้มและมีความสุขกับสิ่งเล็กน้อยรอบตัวแต่นั้นไม่สำคัญเท่ากับการที่เขามีความพอใจกับสิ่งที่ตัวเองเป็นโดยไม่ต้องไขว่คว้าหาสิ่งที่ดีอื่นมองว่าดี

สำหรับคนที่มีอิทธิพลแล้ว การประสบความสำเร็จในความเป็นมนุษย์จึงไม่ได้หมายถึงการมีลาภยศสรรเสริญ แต่เป็นการที่เราใช้ชีวิตอย่างเห็นคุณค่าของผู้คนหรือสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวและมีความสุขอย่างเรียบง่ายได้ในทุกๆวัน

ศาสนาช่วยให้ชีวิตมนุษย์มีความเจริญงอกงาม

โครงการ Global Flourishing Study เป็นโครงการที่เป็นการสำรวจประจำปีระยะเวลา 5 ปีและเป็นโครงการที่มีความครอบคลุมผู้เข้าร่วมกว่า 200,000 คน จาก 22 ประเทศ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนระดับประเทศเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี ทีมงานนี้ประกอบด้วยนักวิจัยมากกว่า 40 คน จากหลากหลายสาขาวิชา วัฒนธรรม และสถาบัน ด้วยความช่วยเหลือจาก Gallup Inc. โครงการนี้ได้ทำการสอบถามผู้คนเกี่ยวกับในเรื่องของชีวิต ความสุข สุขภาพ ประสบการณ์ในวัยเด็ก และความรู้สึกที่เกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเงินของพวกเขา ในการศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณาถึงมิติทั้งหมดของชีวิตที่เจริญงอกงาม ซึ่งประกอบไปด้วย:

ความสุขและความพึงพอใจในชีวิต : ผู้คนรู้สึกพอใจและสมหวังในชีวิตอย่างไร

สุขภาพกายและใจ : คนเรารู้สึกอย่างไรถึงสุขภาพดีทั้งกายและใจ

ความหมายและจุดประสงค์ : ผู้คนรู้สึกว่าชีวิตของพวกเขามีความสำคัญและกำลังก้าวไปในทิศทางที่ชัดเจนหรือไม่

ลักษณะนิสัยและคุณธรรม : ผู้คนปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อส่งเสริมความดี แม้ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก

ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ใกล้ชิด : ผู้คนพึงพอใจกับมิตรภาพและสายสัมพันธ์ในครอบครัวมากเพียงใด

เสถียรภาพทางการเงินและวัตถุ : ผู้คนรู้สึกมั่นคงกับความต้องการพื้นฐานของตนหรือไม่ รวมทั้งอาหาร ที่อยู่อาศัย และเงิน

โครงการได้พยายามวัดผลว่าผู้เข้าร่วมมีพัฒนาการอย่างไรบ้างในแต่ละมิติ โดยใช้มาตราส่วนตั้งแต่ 0 ถึง 10 และนอกจากการใช้มาตรการ Secure Flourish จากโครงการ Human Flourishing ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดแล้ว โครงการนี้ยังได้เพิ่มคำถามเพิ่มเติมขึ้นเพื่อสำรวจปัจจัยอื่นๆที่มีอิทธิพลต่อระดับความเจริญงอกงามของบุคคลนั้นๆอีกด้วย

ตัวอย่างเช่น ได้ประเมินความเป็นอยู่ที่ดีโดยผ่านคำถามเกี่ยวกับการมองโลกในแง่ดี ความสงบสุขและความสมดุลในชีวิตซึ่งวัดจากสุขภาพโดยการถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับความเจ็บปวด ภาวะซึมเศร้า และการออกกำลังกาย โดยวัดจากความสัมพันธ์ผ่านคำถามที่เกี่ยวข้องกับความไว้วางใจ ความเหงา และการสนับสนุน ใครที่กำลังเจริญงอกงามและทำไม? ผลลัพธ์ชุดแรกเผยให้เห็นว่าบางประเทศและบางกลุ่มมีสถานะที่ดีกว่ากลุ่มอื่นๆ

สิ่งที่น่าประหลาดใจก็คือคนหนุ่มสาวในหลายประเทศมีคุณภาพชีวิตไม่ดีเท่าผู้สูงอายุ งานวิจัยก่อนหน้านี้ชี้ให้เห็นว่าความเป็นอยู่ที่ดีจะมีลักษณะเป็นรูปตัว U ตลอดช่วงชีวิต โดยจุดต่ำสุดคือวัยกลางคน แต่ผลการศึกษาใหม่ของโครงการนี้บ่งชี้ว่าคนหนุ่มสาวในปัจจุบันกำลังเผชิญกับความท้าทายในด้านสุขภาพจิตที่เพิ่มมากขึ้น เกิดความไม่มั่นคงทางการเงิน และการสูญเสียความหมายในชีวิตซึ่งเป็นสิ่งที่กำลังรบกวนเส้นโค้งรูปตัว U แบบดั้งเดิมของความเป็นอยู่ที่ดี

คนที่แต่งงานแล้วมักรายงานว่าได้รับการสนับสนุนมากขึ้น มีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น และมีความหมายในชีวิตมากขึ้น

ผู้ที่ทำงาน – ไม่ว่าจะทำงานให้กับตนเองหรือให้ผู้อื่นทำงาน – มักจะมีความรู้สึกมั่นคงและมีความสุขมากกว่าคนที่กำลังหางานทำ

ผู้ที่ไปร่วมพิธีกรรมทางศาสนาสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่านั้น มักมีรายงานคะแนนที่สูงขึ้นในทุกด้านของความเจริญงอกงามโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากความสุข ความหมายและความสัมพันธ์ซึ่งการค้นพบนี้เป็นจริงในเกือบทุกประเทศ แม้แต่ประเทศที่เน้นเรื่องศาสนาอย่างมาก เช่น สวีเดน

จากผลสำรวจนี้ได้ชี้ให้เห็นว่าศาสนามีส่วนช่วยให้มนุษย์มีความเจริญงอกงามในชีวิต ช่วยให้ผู้สามารถค้นหาคุณค่าและพบความหมายที่แท้จริงของชีวิต

ต้นไม้ของพระเจ้า

“ ดั่งนั้น จงฟังความหมายของอุปมาเรื่องผู้หว่านเถิด เมื่อคนหนึ่งฟังพระวาจาเรื่องพระอาณาจักรและไม่เข้าใจ มารร้ายก็มาและถอนสิ่งที่หว่านลงในใจของเขาไปเสีย นั่นได้แก่เมล็ดที่ตกริมทาง เมล็ดที่ตกบนหินคือผู้ที่ฟังพระวาจาและมีความยินดีรับไว้ทันที แต่เขาไม่มีรากในตัว จึงไม่มั่นคง เมื่อเผชิญความยากลำบากหรือถูกเบียดเบียนเพราะพระวาจานั้น

เขาก็ยอมแพ้ทันที....” (มธ. 13:18-21)

อุปมาของพระเยซูคริสต์เจ้าในมัทธิวบทที่ 13 นั้นเกี่ยวกับดินและเมล็ดพืชทั้งหมดและคำอธิบายของพระเยซูคริสต์เจ้าเองเกี่ยวกับอุปมานี้พระองค์ก็ได้ประทานไว้ในข้อ 20 ถึง 21 โดยพระองค์ตรัสว่า เมล็ดที่ตกบนพื้นดินที่มีหิน หมายถึงผู้ที่ได้ยินพระวาจาแล้วรับไว้ทันทีด้วยความยินดี แต่เนื่องจากไม่มีรากจึงอยู่ได้เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งและเมื่อเกิดความยากลำบากหรือการข่มเหงเพราะพระวาจานั้น พวกเขาจะกระจัดไปอย่างรวดเร็ว

จากอุปมาของพระเยซูคริสต์เจ้าข้างต้นนี้ทำให้เราเห็นว่า สิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเมื่อเมล็ดงอกออกมาคืออะไร? และคำตอบก็คือ มันคือรากนั่นเอง รากเป็นสิ่งแรกที่งอกออกมาจากเมล็ด และเพื่อให้พืชเจริญเติบโต แข็งแรง สมบูรณ์ และเจริญงอกงาม รากเหล่านั้นจำเป็นจะต้องมีความแข็งแรง ตัวอย่างเช่นไม้ดอกยืนต้นนั้นสามารถงอกใหม่ได้ทุกปีก็เพราะว่ามีระบบรากที่แข็งแรง อันที่จริง รากของพวกมันแข็งแรงขึ้นทุกปี และต้นไม้ก็กลับมาใหญ่ขึ้น แข็งแรงขึ้น และสวยงามขึ้นกว่าปีก่อน ทั้งนี้ก็เพราะว่าในฤดูหนาวพวกมันจะเข้าสู่ช่วงเวลาของการพักตัวและเก็บพลังงานทั้งหมดเอาไว้เพื่อช่วยเสริมสร้างรากให้แข็งแรง จากนั้นในฤดูใบไม้ผลิมันก็จะมิใบและผลิบานขึ้นใหม่อีกครั้ง รากจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการอยู่รอดและต่อสุขภาพของพืชเพราะรากช่วยยึดเกาะพืชไว้ ช่วยป้องกันไม่ให้ถูกพัดหรือพัดพาไป รากยังทำหน้าที่ดึงน้ำที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และค้นหาสารอาหารที่พืชต้องการเพื่อการดำรงชีวิตและการออกผล ดังนั้น รากจึงมีความสำคัญมาก เพราะรากมีหน้าที่หลักสองอย่าง อย่างแรกก็คือการดูดซับสารอาหารและนำสารอาหารเหล่านั้นไปยังต้นไม้ และอย่างที่สองก็คือการทำให้ต้นไม้มั่นคง ดังนั้น รากจึงเป็นช่องทางที่ต้นไม้ใช้ดูดน้ำและสารอาหาร ซึ่งพวกมันใช้ควบคู่ไปกับแสงแดดในการเจริญเติบโต เราจึงได้เห็นต้นไม้ใหญ่ที่มีชีวิตยืนยาว สู้ลม สู้ฝน ผ่านแดด ผ่านแล้งมาได้เพราะมีรากที่แผ่ขยายออกไป และหยั่งรากลึกลงในดินจนมั่นคง มันจึงมิได้หวั่นไหวโดยง่ายถึงแม้ว่าจะเจอสถานการณ์ใดๆ ที่ผ่านเข้ามา ชีวิตของคริสตชนก็เช่นกัน หากเรามีชีวิตที่ผิวเผินกับพระเจ้า และไม่เคยลงลึกในฝ่ายจิตวิญญาณ เมื่อเราเจอปัญหาใดๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเราก็จะทำให้เราล้มลงได้โดยง่ายตาย

หยิ่งรากลึกลงในพระเยซูคริสตเจ้า

เกียรติแต่พระเจ้าซึ่งหนทางที่จะนำไปสู่การเจริญเติบโตทางฝ่ายวิญญาณและการบังเกิดผลก็คือการวางรากฐานที่มั่นคงในพระเยซูคริสตเจ้าซึ่งพระองค์ทรงเป็นผู้ประทานสารอาหารที่จำเป็นทั้งหมดแก่เราเพื่อการเจริญเติบโตและบังเกิดผล และยังทรงประทานรากฐานที่เราต้องการเพื่อให้เราได้ยืนหยัดอย่างมั่นคงเมื่อต้องเผชิญกับการทดลองหรือช่วงเวลาที่ยากลำบาก โดยพระองค์ทรงตรัสถึงศิษย์ที่จริงว่า“.....ทุกคนที่มาหาเรา ย่อมฟังคำของเราและนำไปปฏิบัติ เราจะชี้ให้ท่านทั้งหลายเห็นว่า เขาเปรียบเสมือนผู้ใด เขาเปรียบเสมือนคนที่สร้างบ้าน เขาขุดหลุม ขุดลงไปลึก และวางรากฐานไว้บนหิน เมื่อเกิดน้ำท่วม น้ำในแม่น้ำไหลมาปะทะบ้านหลังนั้นแต่ทำให้บ้านหลังนั้นสั่นคลอนไม่ได้ เพราะบ้านหลังนั้นสร้างไว้อย่างดี แต่ผู้ที่ฟังและไม่ปฏิบัติตามก็เปรียบเสมือนคนที่สร้างบ้านไว้บนพื้นดินโดยไม่มีรากฐาน เมื่อน้ำในแม่น้ำไหลมาปะทะ บ้านนั้นก็พังทลายลงทันที และเสียหายมาก” (ลก 6:47-49)

คริสตชนที่สร้างชีวิตบนพื้นฐานของพระเยซูคริสตเจ้า เฉกเช่นบ้านที่สร้างบนศิลาชีวิตของเรา ก็จะมีรากฐานที่แข็งแรง ดังนั้น เราก็จะสามารถมีชีวิตที่ยืนหยัดได้อย่างมั่นคงแม้ในยามทุกข์ยากหรือยามมีพายุเฮอร์ริเคนเข้ามาในชีวิต และเราก็จะไม่ถูกโยนไปมาแม้ในเวลาที่ยากลำบาก เพราะเราได้สร้างชีวิตของเราไว้บนรากฐานอันมั่นคงของพระเยซูคริสตเจ้า คำถามก็คือ แล้วคริสตชนจะสามารถดำเนินชีวิตที่หยิ่งรากลึกลงไปในพระเยซูคริสตเจ้าได้อย่างไร?

การหยิ่งรากลึกลงในพระเจ้า

การอ่านและศึกษาพระวาจาของพระเจ้าเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างรากฐานที่มั่นคงในพระเยซูคริสตเจ้า เราควรจะมีความรู้สึกเหมือนกษัตริย์ดาวิดที่ร้องเพลงสดุดีว่า “.....ข้าแต่พระเจ้า พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าแสวงหาพระองค์แต่เช้าตรู่ จิตใจข้าพเจ้ากระหายหาพระองค์ ร่างกายข้าพเจ้าปรารถนาจะพบพระองค์ เหมือนแผ่นดินที่แห้งผากแห้งแล้งและไม่มีน้ำ.....” (สดด 63:1) และเช่นเดียวกับกษัตริย์ดาวิดและชาวเบธเลเฮมที่นักบุญเปาโลกล่าวถึงว่า “เขาตรวจสอบดูพระคัมภีร์ทุกวัน” เพราะ “ชาวยิวที่เมืองนี้มีจิตใจดีกว่าชาวยิวที่เมืองเธสะโลนิกา เขารับข่าวดีด้วยความกระตือรือร้นอย่างมาก ทุกวันเขาอ่านพระคัมภีร์เพื่อตรวจสอบดูว่าพระคัมภีร์กล่าวดังที่เปาโลสอนหรือไม่ ชาวยิวหลายคนมีความเชื่อชาวกรีกทั้งสตรีฐานะดีและบุรุษจำนวนไม่น้อยมีความเชื่อเช่นเดียวกัน....” (กจ 17:11-12)

นอกจากนี้เรายังต้อง ขอ แสวงหา และเคาะประตู เพราะ “ จงขอเถิด แล้วท่านจะได้รับ จงแสวงหาเถิด แล้วท่านจะได้พบ จงเคาะประตูเถิด แล้วเราจะเปิดประตูรับท่าน เพราะคนที่ขอย่อมได้รับ คนที่แสวงหาย่อมพบ คนที่เคาะประตูย่อมมีผู้เปิดประตูให้ (มัทธิว 7:7-8) ดังนั้น เราจะต้องกระหายที่จะใกล้ชิดกับพระเจ้าให้มากขึ้น และเราควรจะต้องจัดสรรเวลาในตารางเวลาของเราตลอดสัปดาห์เพื่อให้เวลากับพระองค์ในการอธิษฐาน การสวดภาวนา การศึกษาพระคัมภีร์ และการไคร่ครวญพระวาจาของพระองค์ เพราะการรู้จักและดำเนินชีวิตตามพระวาจาของพระเจ้าจะช่วยให้คริสตชนสามารถที่จะแยกแยะความจริงของพระเจ้าออก

จากสิ่งที่คุณเหมือนดีตามประสาของโลก ซึ่งเรายังได้เห็นการเน้นย้ำถึงพระวาจาของพระเจ้าในเพลงสดุดีบทที่ 1 ผู้ที่ใคร่ครวญพระวาจาของพระเจ้าจะเปรียบเสมือนต้นไม้ที่ปลูกไว้ริมลำธาร เพราะว่า “ผู้ชอบธรรมย่อมเป็นสุข เขาไม่เดินตามคำแนะนำของคนชั่ว ไม่ยืนในทางของคนบาป ไม่นั่งร่วมกับคนที่ชอบเยาะเย้ยผู้อื่น แต่ชื่นชมในธรรมบัญญัติของพระยาห์เวห์ ท่องปณธรรมบัญญัติของพระองค์ทั้งวันทั้งคืน เขาเป็นต้นไม้ปลูกไว้ริมลำธาร ออกผลตามฤดูกาล ใบเขียวสดไม่เหี่ยวแห้ง เขาคิดจะทำการใดก็สำเร็จทุกประการ ส่วนคนชั่วไม่เป็นเช่นนั้นเลย เขาเป็นเหมือนแกลบซึ่งลมพัดกระจัดกระจายไป....” (สดด1:1-4)

การเป็น "ต้นไม้ที่ปลูกริมลำธารของพระเจ้า" จึงหมายถึงการเป็นบุคคลที่ วางใจในพระเจ้าจึงทำให้ชีวิตมีความมั่นคงและเจริญงอกงามเหมือนต้นไม้ที่ยังรากลึกเข้าไปในน้ำ ซึ่งคือ "น้ำแห่งชีวิต" ที่พระเยซูคริสตเจ้าทรงประทานให้ ทำให้ คริสตชนมีความมั่นคง แม้ในยามแห้งแล้งหรือช่วงเวลาที่ยากลำบาก ก็จะไม่มีความกลัวและยังคงเชื่อวางใจสามารถผลิตดอกออกผลและชีวิตก็จะยังคงมีผลผลิตอย่างต่อเนื่องในทุกฤดูกาลของชีวิต เนื่องจากรากที่แข็งแรงทำให้ไม่หยุดที่จะเกิดดอกออกผล ดังนั้น ผู้ที่วางใจในพระเจ้าย่อมจะเกิดผลในทุกฤดูกาลของชีวิต

ในเพลงสดุดีข้อนี้ยังได้กล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้ที่ไม่ได้ปลูกหรือหยั่งรากลึกโดยพระวาจาของพระเจ้าด้วย ในขณะที่คนๆ หนึ่งเป็นเหมือนต้นไม้ที่ปลูกไว้ริมลำธารจากการใคร่ครวญพระวาจาของพระเจ้า คนชั่วย่อมเหมือนกับแกลบที่ลมพัดปลิวไป

ผู้ที่ไม่รู้จักหรือศึกษาพระวาจาของพระเจ้าก็จะไม่สามารถหยั่งรากลึกในพระเยซูคริสตเจ้าได้ พวกเขาจะหลงไปกับคำสอนที่ผิดหรือวิถีทางของโลกซึ่งนักบุญเปาโลก็ได้กล่าวเตือนในจดหมายถึงชาวโคโลสีให้ดำเนินชีวิตตามความเชื่อที่แท้จริงในพระเยซูคริสตเจ้าไม่ใช่เชื่อตามคำสอนที่ไม่ถูกต้องโดยท่านได้กล่าวเตือนเอาไว้ว่า “เมื่อท่านได้รับองค์พระเยซูคริสตเจ้าแล้ว จงดำเนินชีวิตในพระองค์ต่อไป จงหยั่งรากลึกในพระองค์ จงมีความเชื่ออย่างมั่นคงดังที่ท่านได้รับคำสั่งสอนมา จงเต็มเปี่ยมไปด้วยการขอบคุณพระเจ้า จงระวังอย่าให้ผู้ใดใช้ “ปรัชญา” หรือใช้เล่ห์กลอันไร้แก่นสารหลอกลวงท่านตามขนบธรรมเนียมประเพณีของมนุษย์หรือหลักการของโลก ไม่สั่งสอนตามคำสอนของพระเยซูคริสตเจ้า” (คส 2:6-8)

นักบุญเปาโลรู้ว่าคริสตชนจะถูกหลอกและหลงผิดไปจากการติดตามพระเยซูคริสตเจ้า และพระวาจาของพระเจ้า เปาโลรู้ว่าผู้คนจะละทิ้งธรรมเนียมเพราะแรงกดดันของโลกที่สังคมเห็นว่าเป็นที่ยอมรับ และข้อพระคัมภีร์นี้ก็ยิ่งได้เน้นย้ำอีกว่า คริสตชนอาจจะถูกหลอกได้ด้วยข้อโต้แย้งที่ฟังดูสมเหตุสมผล

และนี่ก็คือเหตุผลว่าทำไมการอ่าน การศึกษา และใคร่ครวญพระวาจาของพระเจ้าจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญมาก ทั้งนี้ก็เพื่อที่เราจะได้ไม่ถูกหลอกลวงด้วยสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ที่ดูดีหรือสมเหตุสมผลนั่นเอง

ดังนั้น การอ่านและการศึกษาพระวาจาของพระเจ้า จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการสร้างรากฐานที่มั่นคงในพระเยซูคริสตเจ้า การรู้จักและดำเนินชีวิตตามพระวาจาของพระเจ้า

จะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้คริสตชนสามารถแยกแยะความจริงของพระเจ้าออกจากสิ่งที่คุณเหมือนดีในโลกได้

พระเยซูคริสต์เจ้าตรัสว่า “ผู้ใดรักเรา ผู้นั้นจะปฏิบัติตามวาจาของเรา” (ยน 14:23) การรู้พระคัมภีร์อย่างลึกซึ้ง จะช่วยให้คริสตชนรู้จักคำสอนของพระเยซูคริสต์เจ้า แต่สิ่งที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น ก็คือการที่เราเชื่อฟังคำสอนของพระองค์และนำไปปฏิบัติในชีวิตของเรา

ในจดหมายของนักบุญเปโตรฉบับที่สอง ท่านก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเพิ่มพูนคุณธรรมในการดำเนินชีวิตว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากเพราะจะทำให้เรารู้จักพระเยซูคริสต์เจ้าได้อย่างลึกซึ้งขึ้น ดังนั้น คริสตชนทั้งหลาย “.....จงพยายามทุกวิถีทางที่จะใช้คุณธรรมเพิ่มพูนความเชื่อของท่าน ใช้ความรู้เพิ่มพูนคุณธรรม ใช้การรู้จักบังคับตนเพิ่มพูนความรู้ ใช้ความอดทนเพิ่มพูนการรู้จักบังคับตน ใช้ความเลื่อมใสศรัทธาเพิ่มพูนความอดทน ใช้มิตรภาพฉันพี่น้องเพิ่มพูนความเลื่อมใสศรัทธา ใช้ความรักเพิ่มพูนมิตรภาพฉันพี่น้อง ถ้าท่านมีและเพิ่มพูนคุณธรรมเหล่านี้อยู่เสมอ ท่านจะไม่อยู่อย่างไรประโยชน์ แต่จะมีผลคือได้รู้จักพระเยซูคริสต์เจ้าองค์พระผู้เป็นเจ้าของเรามากขึ้น.....” (2ปต:5-8)

ต้นไม้ที่เจริญเติบโตอย่างมั่นคง ย่อมมาจากการหยั่งรากที่ลึกกลงไปในดิน การเจริญเติบโตในชีวิตของคริสตชนจะมั่นคงขึ้นได้ก็ต้องมาจากการหยั่งรากลึกกลงไปในพระเจ้าเช่นกัน คริสตชนที่ดำเนินชีวิตโดยใช้เวลาในการพิจารณาใคร่ครวญพระวาจาของพระเจ้าอย่างสม่ำเสมอ และให้พระวาจาของพระเจ้าเป็นหลักเป็นรากฐานของชีวิตก็จะทำให้คริสตชนมีชีวิตที่เป็นสุขและมีความเจริญงอกงามและเต็มเปี่ยมด้วยพระพรของพระเจ้าเช่นกัน

การหยั่งรากลึกกลงไปในความรักของพระเยซูคริสต์เจ้า

ในจดหมายของนักบุญเปาโลถึงชาวเอเฟซัส ท่านได้อธิษฐานให้พระเยซูคริสต์เจ้าประทับอยู่ในใจพวกเขาและขอให้พวกเขามีรากฐานที่มั่นคงในความรักของพระเยซูคริสต์เจ้า ท่านได้ภาวนาว่า “ ขอพระองค์ประทานพละกำลังแก่ท่านเดชะพระจิตเจ้าตามความไพบูลย์แห่งพระสิริรุ่งโรจน์ของพระองค์ ให้ชีวิตภายในของท่านเข้มแข็งยิ่งขึ้น พระเยซูคริสต์เจ้าจะได้ทรงพำนักในจิตใจของท่านอาศัยความเชื่อ เมื่อท่านหยั่งรากและตั้งมั่นอยู่บนความรักแล้ว ท่านและบรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจะได้เข้าใจถึงความกว้าง ความยาว ความสูง ความลึก อีกทั้งหยั่งรู้ซึ่งถึงความรักซึ่งเกินกว่าจะหยั่งรู้ได้ของพระเยซูคริสต์เจ้า เพื่อท่านจะได้รับ ความไพบูลย์ทั้งปวงของพระเจ้าอย่างเต็มเปี่ยม” (อฟ 3:16-19)

จากข้อความในจดหมายของ นักบุญเปาโล ทำให้เราเรียนรู้ว่าคริสตชนที่มีความเชื่อจะเข้าใจถึงความรักที่กว้างใหญ่ไพศาลอันไร้ขอบเขตของพระเยซูคริสต์เจ้าว่าพระองค์ทรงรักมนุษย์ทุกคน ทุกชาติ ทุกภาษา ความรักของพระองค์นั้นยาวไกลเป็นนิรันดร์และสูงส่งเพราะพระองค์ต้องการให้มนุษย์ทุกคนได้มีส่วนร่วมกับพระองค์ในพระราชาธิปไตยและความรักของพระองค์ นั่นก็ลึกซึ้งและปราศจากเงื่อนไขเพราะว่าไม่มีบาปหรือความผิดใดๆของมนุษย์ที่พระองค์จะยกโทษให้ไม่ได้

สำหรับคริสตชน การหยั่งรากลึกในความรักของพระเจ้า จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและอัตลักษณ์อันแข็งแกร่งในพระเยซูคริสตเจ้า เพราะการที่เรารู้ว่าพระเจ้าทรงรักเรามากเพียงใด จะช่วยให้เราเปี่ยมล้นด้วยความเชื่อมั่นและด้วยฤทธิ์อำนาจของพระจิต เราจะสามารถทำตามพระประสงค์ของพระเจ้าให้สำเร็จลุล่วงได้ และด้วยการหยั่งรากในความรักของพระเจ้า เราก็จะสามารถยืนหยัดต่อสู้กับแรงกดดันจากโลกภายนอกได้ เพราะเรารู้ว่าพระเจ้าทรงรักและยอมรับเราเสมอและเมื่อเราถูกล่อลวงให้หลงเชื่อสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ที่ดูสมเหตุสมผล เราก็จะมีความมั่นใจที่จะปฏิเสธวิถีทางของโลก

เราอยู่ในโลกที่ผู้คนในสังคมมักจะทำให้คุณค่ากับวัตถุภายนอกที่เป็นสิ่งชั่วคราวและไม่จีรังยั่งยืนจนหลายครั้งที่เราก็อาจหลงไหลไปกับกระแสของการเติมเต็มคุณค่าและการยอมรับผ่านสิ่งต่างๆ เหล่านั้น โดยลืมไปว่าคุณค่าที่แท้จริงภายในของเรานั้นอยู่ในพระเจ้าผู้ทรงรักเราอย่างไม่เปลี่ยนแปลง

ในขณะที่การแสวงหาสิ่งชั่วคราวมาเติมเต็มมักจะทำให้เราผิดหวังซ้ำแล้วซ้ำอีก จนในบางครั้งก็ทำให้เรารู้สึกว่าคุณค่าในตัวของเราถูกเปรียบเทียบ ถูกลดทอน จนหายไปที่สุดในที่นั่น คริสตชนที่มีความเชื่อจึงควรมีมุมมองต่อตัวเองใหม่โดยผ่านสายพระเนตรของพระเจ้าผู้ทรงรักเรา เพื่อเราจะได้ค้นพบคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต

คริสตชนทุกคนนั้นมีสถานะเป็นบุตรของพระเจ้าโดยความเชื่อในพระเยซูคริสตเจ้า พระองค์ทรงไถ่เราให้พ้นจากบาป และชำระเราให้เป็นผู้ชอบธรรมและเป็นบุตรของพระองค์ แต่ในบางสถานการณ์เราอาจจะมีความรู้สึกว่าตัวเองโดดเดี่ยว หรือไร้ตัวตน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเราคือ ลูกของพระเจ้าผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่งและพระองค์ก็ทรงรักเรามาก และนี่คือความจริงที่เราควรจะตระหนักเสมอเพื่อไม่ให้เราหลงทางไปเมื่อพบกับการทดลอง

“.....ท่านทุกคนเป็นบุตรของพระเจ้าโดยอาศัยความเชื่อในพระเยซูคริสตเจ้า เพราะท่านทุกคนที่ได้รับศีลล้างบาปในพระเยซูคริสตเจ้า ก็สวมพระเยซูคริสตเจ้าไว้.....” (กท 3:26-27)

ในสายตาของชาวโลกเราอาจจะถูกมองว่าเรายังไม่ดีพอ และเราก็ไม่สมควรที่จะได้รับความรักที่ดี หรือการยอมรับจากสังคม แต่ในพระเจ้า พระองค์ทรงรักเราตั้งแต่เรายังเป็นคนบาป รักตั้งแต่เรายังไม่รู้จักพระองค์ และความรักของพระองค์นั้นก็เป็ความรักที่มั่นคงและเป็นนิรันดร์ ไม่มีสิ่งใดที่จะสามารถแยกเราออกจากความรักของพระองค์ได้ ทั้งนี้ก็เพราะว่าพระเจ้าทรงรักเราอย่างที่เราเป็น เมื่อพระเจ้าทรงรักเรา นั้นหมายความว่าเรามีคุณค่าและพระองค์ก็ได้ทรงพิสูจนให้เราเห็นด้วย “ แต่พระเจ้าทรงพิสูจนว่าทรงรักเพราะพระเยซูคริสตเจ้าสิ้นพระชนม์เพื่อเราขณะที่เรายังเป็นคนบาป.....” (รม 5:8)

“เพราะข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ไม่ว่าความตาย หรือชีวิต ไม่ว่าทิวสวรรค์ หรือผู้มีอำนาจปกครอง ไม่ว่าปัจจุบัน หรืออนาคต ไม่ว่า ฤทธิ์อำนาจใด หรือความสูง ความลึก ไม่มีสรรพสิ่งใดๆ จะพรากเราได้จากความรักของพระเจ้า ซึ่งปรากฏอยู่ในพระเยซูคริสตเจ้าองค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา” (รม 8:38-39) และเมื่อเราเชื่ออย่างแท้จริงว่าพระเจ้าทรงรักเรา ดังนั้น “....ท่านที่

รักทั้งหลาย ถ้าพระเจ้าทรงรักเราเช่นนี้ เราก็ควรจะรักกันด้วย ไม่มีผู้ใดเคยเห็นพระเจ้า แต่ถ้าเรา รักกัน พระเจ้าย่อมดำรงอยู่ในเรา และความรักของพระองค์ในเราก็จะสมบูรณ์...” (1ยอ 4:11)

สำหรับคริสตชนผู้มีความเชื่อ รากของเราก็จะหยั่งลึกลงไปในดินอันอุดมสมบูรณ์แห่ง ความรักของพระเจ้า ซึ่งมีสารอาหารที่ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับเราและช่วยให้เราสามารถ เจริญเติบโต งอกงาม บังเกิดผล และเมื่อเรามีชีวิตสนิทสัมพันธ์กับพระเยซูคริสตเจ้า แม้ใน บางเวลาที่เราอาจต้องฟันฝ่ากับพายุที่ถาโถมเข้ามาในชีวิตของเรา เราก็จะสามารถยืนหยัดอยู่ได้ เมื่อเราหยั่งรากลงในพระองค์ผู้เป็นแหล่งแห่งชีวิตและความรัก

ชีวิตที่สนิทสัมพันธ์อยู่ในองค์พระเยซูคริสตเจ้า

“.....เราเป็นเถาองุ่น ท่านทั้งหลายเป็นกิ่งก้าน ผู้ที่ดำรงอยู่ในเรา และเราดำรงอยู่ในเขา ก็ย่อมเกิดผลมาก เพราะถ้าไม่มีเราท่านก็ทำอะไรไม่ได้เลย ถ้าผู้ใดไม่ดำรงอยู่ในเรา ก็จะถูกโยน ทิ้งไปอยู่ข้างนอก เหมือนกิ่งก้าน และจะเหี่ยวแห้งไป กิ่งก้านเหล่านั้นจะถูกเก็บไปทิ้งในไฟ และถูกเผา ถ้าท่านทั้งหลายดำรงอยู่ในเราและวาทะของเราดำรงอยู่ในท่าน ท่านอยากได้สิ่งใด ก็จงขอเถิดและท่านจะได้รับ.....” (ยอ 15:5-7)

ความหมายของอุปมานี้มีความหมายว่า พระเยซูคริสตเจ้า คือเถาองุ่นแท้และพระองค์ ก็คือลำต้นหรือต้นกำเนิดแห่งชีวิตที่ให้สารอาหารแก่เรา

ผู้ที่มีความเชื่อในพระองค์ก็คือ "กิ่งก้าน" ที่ต้องมีชีวิตสนิทสัมพันธ์กับพระเยซูคริสตเจ้า อย่างต่อเนื่องเพื่อรับพลังงานชีวิตจากพระองค์

การหยั่งราก หมายถึงการสร้างรากฐานในพระเยซูคริสตเจ้าและยอมรับว่าเราไม่ สามารถทำอะไรได้หากปราศจากพระองค์

การเกิดผลจะมีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราดำรงอยู่ในพระองค์และเราก็จะ "เกิดผลมาก" ซึ่งหมายถึงการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับพระประสงค์ของพระเจ้า

พระเยซูคริสตเจ้าทรงเปรียบเทียบกับพระองค์เองกับเถาองุ่น และสาวกของพระองค์กับ กิ่งก้าน เพราะเช่นเดียวกับกิ่งก้านที่ไม่อาจดำรงอยู่ได้หากปราศจากการเชื่อมต่อกับเถาองุ่น คริสตชนก็ไม่สามารถมีชีวิตที่สมบูรณ์ได้หากปราศจากการเชื่อมต่อกับองค์พระเยซูคริสตเจ้า เพราะพระองค์ทรงเป็นบ่อเกิดแห่งชีวิตของเรา และหนทางเดียวที่จะมีชีวิตนิรันดร์ได้ก็คือ การผ่านทางพระองค์ เถาองุ่นต้องหยั่งรากในดินจึงจะเติบโตได้ฉับไฉน คริสตชนก็ต้องมีรากฐาน ในพระเยซูคริสตเจ้าเพื่อให้ชีวิตของเราเติบโตและดำเนินชีวิตเป็นที่พอพระทัยพระเจ้าฉับนั้น

การ "หยั่งรากลงในพระเยซูคริสตเจ้าเพื่อเป็นกิ่งก้านในเถาองุ่นของพระเยซูคริสตเจ้า" จึงหมายถึง การพึ่งพาพระองค์ให้เป็นแหล่งชีวิตและสารอาหารอย่างสมบูรณ์ เพื่อให้ชีวิตฝ่ายจิต วิญญาณของเราเจริญงอกงามเติบโตและเกิดผล การกระทำเช่นนี้จึงมีความเกี่ยวข้องกับ การยอมรับความอ่อนแอของตนเองเพื่อ เข้าสู่ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับพระองค์อย่างสม่ำเสมอ และใช้ชีวิตตามแบบอย่างของพระองค์ เพื่อให้ชีวิตของเราสามารถยืนหยัดได้แม้ในยาม ยากลำบาก ซึ่งคริสตชนจะสามารถหยั่งรากและมีความสนิทสัมพันธ์กับพระเยซูคริสตเจ้าได้ด้วย

การเรียนรู้เกี่ยวกับพระองค์โดยผ่านทางการศึกษาพระคัมภีร์และการอธิษฐานภาวนา การเลียนแบบพระองค์ด้วยการพยายามทำทุกสิ่งให้เหมือนกับพระองค์ในทุกด้านของชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการรับใช้ผู้อื่นเพื่อเป็นการรับใช้พระองค์ซึ่งจะช่วยให้ชีวิตของเราเจริญเติบโตมากขึ้น ความสำคัญของการหยั่งรากด้วยการมีชีวิตสนิทสัมพันธ์กับพระเยซูคริสต์เจ้าจะช่วยให้ชีวิตคริสตชนบังเกิดผลมากมาย ได้แก่ การมีความแข็งแกร่งทางจิตวิญญาณ เพื่อจะได้มีผละกำลังในการต้านทานมรสุมของชีวิตได้ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มพูนความศรัทธาและช่วยให้ชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณของเราเจริญเติบโตยิ่งขึ้น

โดยพื้นฐานแล้ว ยิ่งรากของต้นไม้ลึกมากเท่าใดก็จะยิ่งส่งผลดีต่อสุขภาพที่ดีของชีวิต และช่วยให้มีสารอาหารในดินรอบๆ ต้นไม้มากยิ่งขึ้นเท่านั้นซึ่งก็จะเป็นการช่วยบำรุงพืชอื่นๆ และช่วยให้พืชเหล่านั้นเจริญเติบโตได้ด้วย คริสตชนที่เจริญชีวิตที่หยั่งรากลึกกลงไปในพระเยซูคริสต์เจ้า หากเราเติบโตเป็นต้นไม้ที่แข็งแรง เราก็จะสามารถแบ่งปันร่มเงาทางจิตวิญญาณของเราจากความร้อนให้แก่พี่น้องที่อยู่รอบข้างของเรา ซึ่งเป็นแหล่งแห่งการปกป้อง บำรุงเลี้ยง และปลอดภัย เรายังสามารถเป็นแสงสว่างเพื่อนำความอบอุ่น และการปกป้องไม่ให้เกิดความมืดมิด และแน่นอนว่าผลของความเจริญงอกงามทางด้านจิตวิญญาณที่เราได้มอบออกไปนั้น จะให้ผลตอบแทนอย่างอุดมสมบูรณ์ ไม่เพียงแต่เฉพาะต่อตัวเราเอง แต่ยังส่งผลแก่เพื่อนพี่น้องของเราด้วย ดังที่พระเยซูคริสต์เจ้าได้ทรงสอนว่า “.....พระบิดาของเราทรงรักเราอย่างไร เราก็รักท่านทั้งหลายอย่างนั้น จงดำรงอยู่ในความรักของเราเถิด ถ้าท่านปฏิบัติตามบทบัญญัติของเรา ท่านก็จะดำรงอยู่ในความรักของเรา เหมือนกับที่เราปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระบิดาของเรา และดำรงอยู่ในความรักของพระองค์ เราบอกเรื่องเหล่านี้แก่ท่านทั้งหลายแล้วเพื่อให้ความยินดีของเราอยู่กับท่าน และความยินดีของท่านจะสมบูรณ์ นี่คือนิยามบัญญัติของเรา ให้ท่านทั้งหลายรักกัน เหมือนดังที่เรารักท่าน.....” (ยน 15:9-11)

บทสรุป

ปีค.ศ.2025 เป็นปีที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงประกาศสมณโองการกำหนดให้เป็นปีศักดิ์สิทธิ์ (Jubilee Year) “ความหวังนี้ไม่ทำให้ผิดหวัง” (รม 5:5) โดยให้ “ความหวัง” เป็นหัวใจของการเฉลิมฉลองปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ.2025 ซึ่งพวกเรา คริสตชนต่างตระหนักรู้และสำนึกอยู่เสมอว่า “องค์พระเยซูคริสต์เจ้า” นั้นทรงเป็นองค์ความหวังของเรา (1ทธ1:1) และความหวังนี้ก็ปรากฏอยู่ใน “ไม้กางเขน” ที่การสิ้นพระชนม์และการกลับคืนชีพของพระเยซูคริสต์เจ้าเป็นหัวใจของความเชื่อและเป็นรากฐานความหวังของเรา (สมณโองการปีศักดิ์สิทธิ์ ข้อ20)

แม้ความหวังจะปรากฏอยู่ในไม้กางเขนของพระเยซูคริสต์เจ้า แต่ความหวังจะต้องปรากฏเป็นจริงด้วย ในชีวิตของคริสตชนแต่ละคน แม้ว่าปีศักดิ์สิทธิ์นี้จะจบลงอย่างเป็นทางการด้วยพิธีมิสซาและปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ที่มหาวิหารนักบุญเปโตร วาติกัน ในวันที่ 6 มกราคม ค.ศ. 2026 ในโอกาสสมโภชพระคริสต์เจ้าแสดงพระองค์ แต่จิตตารมณ์ของปีศักดิ์สิทธิ์และการมีชีวิตที่หยั่งรากลึกลงในความรักของพระเยซูคริสต์เจ้านั้นก็ควรที่จะต้องเป็นวิถีชีวิต สำหรับคริสต

คนที่จะนำมาใช้ต่อไป ตัวอย่างเช่น เราสามารถที่จะเป็นแสงสว่างให้กับผู้อื่นผ่านการปลอมโยนหรือด้วยคำพูดที่เปี่ยมด้วยความเมตตา เราสามารถเป็นผู้ให้โดยที่เราไม่ต้องรอให้เราร่ำรวยก่อน แต่เป็นการให้ด้วยความจริงใจ เช่นการไปเยี่ยมเยียนให้กำลังใจ ผู้สูงวัย ผู้ป่วย และเราก็สามารถเป็นผู้ที่สร้างสันติ ในครอบครัว ชุมชน ที่ทำงานและทุกหนทุกแห่งด้วยการฟังอย่างตั้งใจ เข้าใจ ยอมรับและการให้อภัย หากคริสตชนสามารถที่จะดำเนินชีวิตด้วยจิตตารมณ์ของปีศาจดีลิสต์แล้ว ความหมายของปีศาจดีลิสต์ก็จะแบ่งบานอยู่ในหัวใจและอยู่ในชีวิตของเราตลอดไป การแบ่งบานเป็นภาพที่สวยงามและทรงพลังเป็นอย่างยิ่งเพราะมันเป็นการเจริญงอกงามของจิตวิญญาณ การเริ่มต้นใหม่และเป็นพระพรสำหรับพวกเรา

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์.(2014).พระคัมภีร์คาทอลิกฉบับสมบูรณ์. แผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
- Ken Mogi. (2561). อิคิโก ความหมายของการมีชีวิตอยู่. แปลโดย วุฒิชัย กฤษณะประกรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์ Move Publishing.
- Aromaunga Baxters Flowers. (2567,30 เมษายน).พื้นฐานการเจริญเติบโตของดอกไม้.
<https://www.aroflowers.co.nz>news>how-flowers-grow>
- Communities in Bloom.(ม.ป.ป.). พี่ซรักคุณ:ดอกไม้ทำให้ผู้คนมีความสุข-ชุมชนที่กำลังแบ่งบาน. <https://www.communitiesinbloom.ca>plants-love-you>
- The DailyBlooms. (2568,13 เมษายน).17 ดอกไม้ที่สื่อถึงความหวังและความหมายอันทรงพลัง.<https://thedailyblooms.com>flowers-respresent-hope>
- PositivePsychology.com (2561,9 พฤษภาคม). ความเจริญรุ่งเรืองในจิตวิทยาเชิงบวกคืออะไร? <https://positivepsychology.com>flourishing>
- The Conversation (2568,1 พฤษภาคม). อะไรทำให้ผู้คนเจริญรุ่งเรือง?การสำรวจครั้งใหม่
<https:theconversation.com>what-makes-people-flouri...>
- มูลนิธิสืบนาคะเสถียร. (2561,25 พฤษภาคม).นิเวศน่ารู้-เรื่องราวก-มูลนิธิสืบนาคะเสถียร.
<https://www.seub.or.th>

“ความหวัง” ในพันธสัญญาเดิม

บาทหลวงศรัศกดิ์ เจริญสุขทวีพูน¹

หากจะเขียนและตีความทุกข้อความในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมที่เกี่ยวกับความหวังหรือพูดถึงความหวังนั้นคงเป็นงานเขียนที่กว้างและต้องใช้เวลาตลอดช่วงชีวิต สิ่งที่ข้าพเจ้าพยายามค้นหาคือที่มาของรากศัพท์ ความหมายของคำ บุคคลตัวอย่างบางคน และบางข้อความ ซึ่งถือเป็นกุญแจในการทำความเข้าใจว่า การมีความหวัง หมายถึงอะไร ตามธรรมเนียมของชาวยิวในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม ก่อนอื่นต้องชี้แจงก่อนว่า ความหวังในลักษณะนี้ไม่ได้หมดสิ้นไปในยุคสมัยนั้น แต่ยังคงเป็นปัจจุบันเมื่อได้อ่านพระคัมภีร์แล้วเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

ก่อนอื่นในสมณลิขิต “Dei Verbum” ข้อที่ 11 กล่าวว่า “เป็นสิ่งที่ยังคงดำรงอยู่ให้เห็นว่า พระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมทั้งปวง ปรากฏแก่พวกเราในฐานะเรื่องราวที่พระเจ้าทรงสื่อสารพระวาจาของพระองค์ เพราะว่า “โดยพันธสัญญาซึ่งพระองค์ทรงทำกับอับราฮัม (เทียบปฐมกาล 15:18) และโดยทางโมเสสกับเชื้อสายอิสราเอล (เทียบ อพยพ 24:8) พระองค์ได้ทรงเลือกชนชาติหนึ่งไว้เป็นประชากรของพระองค์ และทรงสำแดงพระองค์แก่เขาทั้งหลายด้วยพระวาจาและกิจการว่า พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าผู้ทรงชีวิตและทรงความจริงเพียงพระองค์เดียว

¹ บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และฝ่ายจิตตาศาสนาวิทยาลัยแสงธรรม

พระประสงค์ของพระองค์คือ เพื่อให้อิสราเอลได้เรียนรู้จากประสบการณ์ถึงหนทางของพระเจ้ากับมนุษยชาติ และโดยการฟังพระสุรเสียงของพระเจ้าผู้ตรัสแก่เขาทั้งหลายผ่านบรรดาประกาศก เขาจะได้ค่อย ๆ เข้าใจหนทางของพระองค์อย่างครบถ้วนและแจ่มชัดยิ่งขึ้น และเผยแผ่หนทางเหล่านั้นให้เป็นที่ประจักษ์ในหมู่ประชาชาติทั้งหลาย (เทียบ สดุดี 21:28-29; 95:1-3; อีสยาห์ 2:1-4; เยเรมีย์ 3:17)''² และนี่คือความหวังผ่านทางความเชื่อที่ผ่านกาลเวลา มาสู่เราจนกระทั่งวันนี้

1. มิติทางภาษา: รากศัพท์ของ “ความหวัง”

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับ “ความหวัง” นั้น มีความเชื่อมโยง โดยเฉพาะกับรากศัพท์ภาษาฮีบรู (qāwāh *คควาห์*), *ยะฮัล* (yāhal) และ *บะตัค* (bātah) ซึ่งบรรดานักแปลพระคัมภีร์ได้พยายามถ่ายทอดความหมายของคำเหล่านี้เป็นภาษากรีก (ἐλπίζω – *elpizō*, ἐλπίς – *elpis*, πέποιθα – *pépoitha*, ὑπομένω – *hypoménō*) และเป็นภาษาละติน (*spero*, *spes*, *confido*, *sustineo*, *exspecto*)³. ในพระคัมภีร์ฮีบรู (TM) คำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับ “ความหวัง” มีรากศัพท์มาจากคำกริยาหลัก 4 คำ ได้แก่ qwh (קַו), yhl (חָל) และ sbr (צָבַר) (ซึ่งปรากฏ 151 ครั้ง ไม่รวมในหนังสือบุตรสิรา) รากศัพท์สองคำแรก (qwh קַו และ yhl חָל) เป็นคำที่พบได้บ่อยที่สุด ส่วนคำที่สี่ (sbr צָבַר) พบได้ไม่บ่อยนัก คำแรก qwh (קַו) เป็นรากศัพท์ที่สำคัญที่สุด แปลตรงตัวได้ว่า “ความตึงเครียดที่มุ่งไปข้างหน้า” ซึ่งสื่อถึง “คาดหวัง” หรือ “มุ่งรอสิ่งดีในอนาคต” คำที่ 2 yhl (חָל) หมายถึง “รอคอยด้วยความหวัง” คำที่ 3 hkh (חָכַן) แปลว่า “รอคอย” และควรถือเป็นรากศัพท์ที่มีความสำคัญเช่นกัน คำที่ 4 sbr (צָבַר) ในรูปของ qal หมายถึง “มอง” หรือ “มองดูอยู่” แต่ในรูป piel หมายถึง “มีความหวัง” ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแนวคิดเรื่องความหวังในภาษาฮีบรูนั้น เชื่อมโยงกับร่างกาย เช่น “การเพ่งมองไปข้างหน้า”⁴

มีคำอื่นที่พบได้อีก คือ bth (בָּטַח) ปรากฏ 134 ครั้ง หมายถึง “ความไว้วางใจ” หรือ “ความหวังที่มาพร้อมกับความเชื่อมั่น” นอกจากนี้ ยังมีคำนามที่เกี่ยวข้อง เช่น tiqwāh (תִּקְוָה) หมายถึง “ความหวัง” และ tōhelet (תּוֹהֵלֶת) ซึ่งหมายถึง “ความหวัง” เช่นกัน ส่วน šēber (שֶׁבַר) หมายถึง “ความหวัง” หรือ “ความคาดหวัง” และ mibtāh (מִבְּטָח) หมายถึง “ความไว้วางใจ” หรือ “ความมั่นใจ” แต่คำศัพท์ชุดนี้แทบจะไม่ปรากฏในพระคัมภีร์ภาคปัญญาบรรพ (Pentateuco) แต่พบได้บ่อยในหนังสือประเพณีวรรณกรรมปรัชญาญาณ (เช่น โยบ, สุภาษิต, บุตรสิราภาคฮีบรู), หนังสือประกาศก และในหนังสือสดุดี⁵

² BENEDETTO XVI PAPA, “*Esortazione Apostolica Postsidonale Verbum Domini*”, Libreria Editrice Vaticana, 2010, 27-28, Cf. CONC. ECOM. VAT. II, Cost. Dogm. Sulla divina Rivelazione *Dei Verbum*, 14.

³ J. DUPLACY, “Speranza”, *Dizionario di teologia biblica*, Marietti Bologna, 1971, 1223.

⁴ (A cura di) R. PENNA, G. PEREGO E G. RAVASI, “Speranza”, *Temi Teologici della Bibbia*, San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano), 2010, 1327-1328.

⁵ Cf. *Ibid.*, 1328.

สำหรับชาวยิวแล้ว ความเชื่อ คือรากฐานของความหวัง ด้วยเหตุนี้ในพระคัมภีร์รากฐานของ “ความหวัง” ของพวกเขา จึงถูกแสดงออกด้วย “ความเชื่อ” และ “ความศรัทธา” การเชื่อในพระเจ้าจึงเป็นเครื่องหมายแรกของการมีความหวังในสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นการหวังใน พระสัญญาที่จะเกิดขึ้น ต่อมาในบรรดาหนังสือของบรรดาประกาศก (Profeti) และหนังสือปรีชาญาณ (Sapenziali) คำว่า “หวัง” ได้พัฒนาไปจนหมายถึง “การรอคอย” ด้วย ดังนั้น “ความเชื่อ” เป็นพื้นฐาน และจากความเชื่อนี้เอง “การรอคอย” จึงเกิดขึ้น จึงเป็นเส้นทางของความสัมพันธ์ระหว่าง “ความเชื่อศรัทธา” และ “ความหวัง” ในพระคัมภีร์ฉบับภาษากรีก (LXX)⁶

รากศัพท์ภาษาฮีบรูเหล่านี้ถูกแปลเป็นภาษากรีกโดยใช้กริยา ἐλπίζω (elpizō) หมายถึง “หวัง”, และ ὑπομένω (hypoménō) หมายถึง “รอคอย”, “อดทน”, รวมทั้งคำนามที่เกี่ยวข้องคือ ἐλπίς (elpis) แปลว่า “ความหวัง” และ ὑπομονή (hypomoné) แปลว่า “ความอดทน” คำว่า elpizō ใช้แปลทั้งรากศัพท์ qwh, yhl, šbr, และ bth (โดยที่ bth ไม่จำเป็นต้องแปลเป็น pépoitha, “ไว้วางใจ”) การที่ฉบับภาษากรีก (LXX) ไม่แยกความหมายระหว่าง “ความเชื่อมั่น” (fiducia) กับ “ความหวัง” (speranza) อย่างเด็ดขาดนั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้แปลตระหนักดีว่า ความไว้วางใจเป็นศูนย์กลางของความหวัง⁷

2. มิติด้านเวลาแห่งความหวัง

ก. เวลาเชิงเส้นที่มีทิศทาง (Un tempo lineare e orientato)

พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมเปิดเรื่องด้วย เงื่อนไขพื้นฐานของความหวัง คือ เวลาเชิงเส้นที่ดำเนินไปข้างหน้าอย่างมีทิศทาง ในหนังสือปฐมกาล บทที่ 1 บอกเล่าการสร้างโลกในระยะเวลาเจ็ดวัน เป็นกระบวนการที่ก้าวหน้าไปที่ละขั้น และแสดงให้เห็นว่า “เวลา” คือ การให้กำเนิด ที่ถูกประทับด้วย พระพรแห่งพระวาจาของพระเจ้า (เทียบ ปฐมก. 1:22, 28) เวลาซึ่งอุดมสมบูรณ์และเปี่ยมพระพรนี้ ถูกความชั่วร้ายทำให้สั่นคลอน มนุษย์ตกในบาป (ปฐมก. 3) แต่ไม่ถึงกับถูกทำลายสิ้น: พระเจ้าตรัสว่า “เจ้าจะให้กำเนิดบุตร” (ปฐมก. 3:16) ซึ่งหมายความว่าชีวิตยังคงดำเนินต่อไป ซึ่งในบทถัดมา (ปฐมก. 4) เล่าถึง การฆาตกรรมครั้งแรก ที่นำมนุษย์เข้าสู่ภาวะสิ้นหวัง กาอินทูลพระยาห์เวห์ว่า “โทษของข้าพเจ้าหนักเกินกว่าจะแบกรับได้” (ปฐมก. 4:13) แต่พระยาห์เวห์ทรงวาง เครื่องหมายบนคาอิน เพื่อไม่ให้ใครทำร้ายเขา (ปฐมก. 4:15) ซึ่งหมายความว่า อนาคตไม่ได้ถูกปิดตาย และประวัติศาสตร์ของชนชาติอิสราเอล และเรื่องราวของประชากรที่ถูกเลือกสรร ที่ถูกนำออกจากอียิปต์เพื่อเข้าสู่แผ่นดินที่พระเจ้าทรง

⁶ พระคัมภีร์ฉบับภาษากรีก Septuaginta (LXX) ซึ่งมาจากภาษาละติน *septuaginta* ซึ่งแปลว่า “เจ็ดสิบ” ส่วนตัวย่อ LXX เป็นเลข 70 ของโรมัน เนื่องจากตามตำนาน กษัตริย์อียิปต์ชื่อ ปโตเลมีที่ 2 ฟิลาเดลฟัส (Ptolemy II Philadelphus) ต้องการให้มี พระบัญญัติของชาวยิว (โตราห์) อยู่ใน หอสมุดแห่งเล็กซานเดรียจึงเชิญนักปราชญ์ชาวยิว 70 คน (หรือ 72 คน) จาก 12 เผ่า เผ่าละ 6 คน ได้ร่วมกันแปลพระคัมภีร์ภาษาฮีบรูเป็นภาษากรีกที่เมืองเล็กซานเดรีย ในศตวรรษที่ 3-2 ก่อนคริสตกาล เหตุผลบริบททางประวัติศาสตร์ ต้องการการแปลเป็นภาษากรีกเพราะชาวยิวในอเล็กซานเดรียส่วนใหญ่ไม่พูดฮีบรู แต่ใช้ภาษากรีก

⁷ Cf. *Ibid.*, 1328.

สัญญาไว้ ยังคงดำเนินไปตามเส้นเวลานี้ที่ ตรงไปข้างหน้า มีทิศทาง และเปี่ยมพระพร จึงสามารถพูดได้ว่า โดยอาศัยการสร้างและการเปิดเผยประวัติศาสตร์ พระเจ้าเองทรงเป็นคนแรกที่ “มีความหวัง”⁸

ข. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของความหวัง (Gli oggetti della speranza)

เป้าหมายหลักของความหวังในพันธสัญญาเดิมคือ แผ่นดินแห่งพันธสัญญา (อพย 3:8, 17) และ เชื้อสายประชากรที่พระเจ้าทรงสัญญาไว้ ซึ่งหมายถึง ความอุดมสมบูรณ์และความรุ่งเรือง ผลแห่งคำอวยพรขององค์พระผู้เป็นเจ้า (ฉธบ 28:1-14) ความหวังที่มุ่งสู่ “อาหารและความอุดมสมบูรณ์ทางโลก” นี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของความเชื่อสัตย์ต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า ซึ่งบางครั้งก็เรียกร้องให้มนุษย์ละทิ้งสิ่งนั้น (1 ซมอ 15) ตัวอย่างที่เด่นชัดที่สุดคือ เรื่องราวของอับราฮัมที่พร้อมที่จะถวายอิสอัคเป็นเครื่องบูชา เขายอมสละบุตรที่เป็นที่คาดหวัง ตามที่พระเจ้าทรงสัญญาไว้ (ปฐม. 22:1-19) ในมิติด้านเทววิทยาแบบเฉลยธรรมบัญญัติ และคำสอนของบรรดาประกาศก การบรรลุผลของความหวังนั้นขึ้นอยู่กับ ความเชื่อสัตย์ต่อพระบัญญัติ (ฉธบ. 28:13-14; สดด. 1) ความยำเกรงพระเจ้า (สภษ. 3:7-8; บุตรสิรา 34:14) และการกลับใจ (ฮย 14:2-9) ในมิติของช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ทรมาน ความหวังมุ่งไปยังสิ่งต่าง ๆ เช่น การเยียวยา (1 พกษ 20:1-11) การให้อภัย (สดด. 51; ปชญ 12:19) สันติภาพ (ยรม 8:15) และความรอดพ้น ส่วนในมิติด้านความรอดนั้น ถูกเข้าใจว่าเป็น การปลดปล่อยจากศัตรู (สดด. 7:2), การพิพากษา, การฟื้นคืนชีพของประชากร (อสค 37:1-14), การดำรงอยู่ของ “กลุ่มชนที่เหลืออยู่” (อสย 10:20-21), การกลับมาจากแดนเนรเทศ (ยรม 29:10-11; 30-33), และ อาณาจักรแห่งความยุติธรรมและสันติภาพ ผลของการรู้จักพระยาห์เวห์ (อสย 11:1-9) โดยพื้นฐานแล้ว พระยาห์เวห์เองคือ “ความหวังของอิสราเอล” (ยรม 14:8; 17:13) เมื่ออิสราเอลลืมพระองค์ และหันหลังไปวางใจในรูปเคารพ วางใจพันธมิตรทางการเมืองหรืออำนาจทางทหาร ประกาศกจึงประณามสิ่งเหล่านั้นว่าเป็น ภาพลวงตาแห่งความหวังเทียม (อสย 59; ยรม 8:15) ความหวังในพันธสัญญาเดิมยังคงอยู่ใน ขอบเขตของประวัติศาสตร์ และชีวิตมนุษย์ เช่นเดียวกับความคาดหวังใน “กษัตริย์ผู้มาจากเชื้อสายดาวิด” (สดด. 132:17)⁹

⁸เทียบ (A cura di) R. PENNA, G. PEREGO E G. RAVASI, “Speranza”, *Temi Teologici della Bibbia*, San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano), 2010, 1328.

⁹ Cf. *ibid.*, 1328

3. มิติด้านความสัมพันธ์ของความหวัง (La dimensione relazionale della speranza)

ความหวังในพระคัมภีร์เป็นคุณธรรมทางเทววิทยา (virtù teologale) คือความสัมพันธ์ที่มนุษย์หันหน้าเข้าหาพระเจ้าและวิงวอนต่อพระองค์ว่า “ข้าแต่พระยาห์เวห์ ผู้ทรงเป็นความหวังของอิสราเอล” (ยรม 14:8; เทียบ บสร 34:14) ดังนั้น ความหวังจึงมีธรรมชาติของความสัมพันธ์ ไม่ใช่เพียงอารมณ์หรือความคิดส่วนตัว แต่เป็นการเชื่อมโยงกับอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งก็คือองค์พระผู้เป็นเจ้า ดังที่ประกาศกเยเรมีห์ได้ยืนยันถึงความสัมพันธ์พิเศษของพระเจ้ายกกับประชากรของพระองค์ว่า “ข้าแต่พระยาห์เวห์องค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ทรงสร้างฟ้าและแผ่นดินด้วยพระอานุภาพยิ่งใหญ่ และด้วยพระหัตถ์ที่เหยียดออก สำหรับพระองค์ไม่มีสิ่งใดที่ทรงทำไม่ได้ พระองค์ทรงสำแดงความรักมั่นคงแก่นุชนุษย์พันชั่วอายุคน... พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่และทรงอานุภาพ... พระองค์ทรงทำเครื่องหมายอัศจรรย์และปาฏิหาริย์ในแผ่นดินอียิปต์ และจนถึงบัดนี้ก็ยังทรงกระทำในอิสราเอลและในหมู่มนุษย์... พระองค์ทรงนำอิสราเอลประชากรของพระองค์ออกจากแผ่นดินอียิปต์ ด้วยเครื่องหมายอัศจรรย์และปาฏิหาริย์... พระองค์ประทานแผ่นดินนี้ให้แก่เขาทั้งหลายตามที่ทรงสาบานไว้แก่บรรพบุรุษของเขา เป็นแผ่นดินที่มีน้ำนมและน้ำผึ้งไหลบริบูรณ์” (ยรม 32:17-22)¹⁰

ดังนั้น การหวังในพระเจ้าหมายถึง การหวังว่าจะได้ ยินพระสุรเสียงของพระองค์ (สดด 27:7; โยบ 14:15) หรือได้ เห็นพระพักตร์ของพระองค์หน้าต่อหน้า (สดด 42:3; โยบ 19:26-27) มิติแห่งความสัมพันธ์ ของความหวังนี้เองที่ค้ำจุนมิติแห่งกาลเวลาของมันไว้ เพราะมีพระเจ้าผู้ทรงมีอยู่จริง ทรงสัญญาและทรงผูกพันกับประชากรของพระองค์ในพันธสัญญา พระองค์ได้ทรงทำให้เวลาเป็นสิ่งที่เปี่ยมพระพร เป็น “เวลาที่เป็นมิตร” และเป็น “ประวัติศาสตร์ศักดิ์สิทธิ์” (เทียบ ปฐก 9:11) ความหวังยังคงมีมิติด้านความสัมพันธ์เมื่อมันเป็นความหวังของชุมชน “ข้าแต่พระยาห์เวห์ ขอความรักมั่นคงของพระองค์สถิตกับข้าพเจ้าทั้งหลาย เพราะข้าพเจ้าทั้งหลายมีความหวังในพระองค์” (สดด 33:20-22; อสย 33:2) หรือเมื่อมันกลายเป็นความหวังเพื่อผู้อื่น เช่น อับราฮัมอ้อนวอนเพื่อเมืองโสโดม (ปฐก 18:17-33), คำอ้อนวอนของโมเสส (อพย 32:11-14), การวอนขอพระกรุณาจากพระเจ้าแทนประชากรของประกาศกอาโมส และเยเรมีห์ (อมส 7:2-6; ยรม 42:2-4), หรือแม้แต่ของโยบ ลูกขึ้นแต่เข้าตุ๋น ถวายเครื่องเผาบูชาตามจำนวนของบุตรทุกคน เพราะเขาคิดว่า “บุตรของฉันอาจทำบาป และสาปแช่งพระเจ้าในใจ” โยบทำเช่นนี้เป็นประจำ (โยบ 1:5) เมื่อโยบอธิษฐานภาวนาสำหรับเพื่อนแล้ว พระยาห์เวห์ทรงคืนสภาพเดิมให้โยบ ยิ่งกว่านั้น พระองค์ทรงเพิ่มสิ่งที่ยอเบเคยมีให้มากเป็นสองเท่า (42:10)

¹⁰ G. CAVALLOTTO, *Il Grido Dei Profeti; Parole senza tempo*, San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano), 2023, 187.

4. บุคคลตัวอย่างในพระคัมภีร์

อับราฮัม: การวางใจในพระเจ้าในฐานะต้นกำเนิดของความหวัง

อับราฮัมบิดาแห่งความเชื่อได้กลายเป็นต้นแบบของความหวังทั้งหมด เมื่อพิจารณาข้อสังเกตบางประการ ในการสนทนาระหว่างพระเจ้าและอับราฮัม ในหนังสือปฐมกาล บทที่ 15 จะพบประเพณีแห่งความเชื่อ “ข้าแต่พระยาห์เวห์พระเจ้า พระองค์จะประทานสิ่งใดแก่ข้าพเจ้า ถ้าข้าพเจ้ายังคงไม่มีบุตร เอลีเอเซอร์ชาวดามัสกัสก็จะเป็นผู้รับมรดกของข้าพเจ้า^b” อับรามทูลอีกว่า “พระองค์ไม่ได้ประทานบุตรให้แก่ข้าพเจ้า ดังนั้น บ่าวที่เกิดในบ้านของข้าพเจ้าก็จะได้รับมรดก”⁴ แล้วพระยาห์เวห์ตรัสกับอับรามอีกว่า “บ่าวผู้นี้จะไม่เป็นผู้รับมรดกของท่าน แต่บุตรชายที่เกิดจากท่านเท่านั้นจะเป็นผู้รับมรดก”⁵ พระองค์ทรงพาอับรามออกไปข้างนอก แล้วตรัสว่า “จงมองดูท้องฟ้า นับจำนวนดวงดาวเถิด ถ้าท่านนับได้” พระองค์ทรงเสริมว่า “ลูกหลานของท่านจะมีจำนวนมากมายเช่นนี้”⁶ อับรามเชื่อพระยาห์เวห์ และพระองค์ทรงนับว่าความเชื่อนี้เป็นความชอบธรรมสำหรับเขา”

มีสองคำกริยา ที่ผู้เขียนพระคัมภีร์จงใจเลือกใช้คือ “พาออกมา” (*far uscire*) “มองขึ้นไปข้างบน” (*guardare verso l'alto*) (ปฐมก 15: 5) คำว่า “ออกมา” ไม่ได้หมายถึงเพียงแค่การออกจากเต็นท์ ออกจากบ้านเกิดเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการออกจากมุมมองของตนเอง ออกจากวิถีแห่งโชคชะตาของตน เพื่อมองชีวิตจากมุมมองของพระเจ้า พระองค์ทรงพาอับรามออกไปข้างนอก นักบุญอัมโบรซิอัสอธิบายว่า ประกาศก “ถูกพาออกไป” (*eductus est foras propheta*) เพื่อ “ออกจากร่างกายและพ้นจากความคับแคบของเครื่องห่อหุ้มแห่งเนื้อหนัง” (*ut egrediatur de corpore et angustia carnis indumenti*)¹¹

การ “ออกไป” จึงหมายถึงการเข้าสู่สภาวะจิตวิญญาณที่สูงกว่า ซึ่งมนุษย์สามารถรับรู้ถึง “การเสด็จลงมา” (*descensio*) ของพระจิตในตนเองได้¹² เพราะเมื่อก่อน พระองค์ทรงพาอับรามออกไปและตรัสกับเขาว่า ‘จงออกจากแผ่นดินของท่านและจากครอบครัวของท่าน’ (ปฐมก. 12,1) และเขาได้เชื่อฟังพระองค์ แน่นนอนในบทที่ 12 ข้อ 1 พระคัมภีร์ภาษาฮีบรูใช้คำว่า **גָּזַל-גָּזַל** (เลค เลคา) วลีนี้แปลตรงตัวได้ว่า “จงไปเพื่อตัวเอง” หรือ “จงไปเพื่อประโยชน์ของตัวเอง” และเป็นชื่อของตอนที่สาม Parshah (*พาราชาห์*) ในวงรอบการอ่านโทราห์ประจำปีของชาวยิว ซึ่งครอบคลุมปฐมกาล 12:1–17:27 วลีนี้ยังถูกเข้าใจว่าเป็นคำสั่งทางจิตวิญญาณว่า “จงไปสู่ตัวตนของตัวเอง” หมายถึงการเดินทางแห่งความเชื่อศรัทธา การค้นหาตนเอง และการละสิ่งที่คุ้นเคยไว้เบื้องหลังเพื่อก้าวสู่สิ่งที่ไม่รู้จัก¹³ การถูกพาออกไป ที่นี้ไม่ใช่เพียงการเคลื่อนย้ายทางกายภาพ แต่เป็นสัญลักษณ์ของการออกจากโลกเดิม ความผูกพันทางโลก

^b ต้นฉบับไม่สมบูรณ์ ข้อความนี้เป็นคำพูดครั้งแรกของอับราม แสดงความไม่แน่ใจต่อพระสัญญา ข้อ 3 ข เป็นข้อความเพิ่มเติมในภายหลัง

¹¹ Ambrogio (Ambrose), *In Genesim*, II, 48; 120, 516; I, 21, 516–517.

¹² a cura di U. Neri, *GENESI, BIBLIA I libri della Bibbia interpretati dalla grande Tradizione*, Gribaudi, Torino 1986, 213.

¹³ M. BERNSTEIN, « Classical Intellectual Jewish History », in *Avi-Gil Chaitovsky*, (June 17, 2005) 1.

และวิถีชีวิตเดิมเพื่อเข้าสู่ความเชื่อและการดำเนินชีวิตตามพระประสงค์ของพระเจ้า การเชื่อฟังของอับราฮัมแสดงให้เห็นการเชื่ออย่างบริสุทธิ์ใจ ที่ถือเป็นรากฐานของความชอบธรรม¹⁴ เราทั้งหลายก็ต้องออกไปจากความคับแคบของที่อยู่แห่งนี้เช่นกัน ต้องชำระสถานที่ที่จิตวิญญาณของเราอาศัยอยู่ให้บริสุทธิ์จากความไม่สะอาดทั้งหลาย ชับไล่ความโสมมแห่งความชั่วร้ายออกไป หากเราปรารถนาจะรับพระจิตแห่งปรีชาญาณ เพราะว่า “ปรีชาญาณไม่ซึมเข้าไปในจิตใจที่มุ่งทำความชั่วร้ายและไม่อยู่ในร่างกายที่เป็นทาสของบาป” (ปชญ 1: 4)¹⁵ คำอธิบายแบบรับบีในยุคกลาง ได้อธิบายข้อความนี้โดยกล่าวว่า: “พระเจ้าทรงพาอับราฮัมออกจากขอบฟ้าของเขาเอง” ซึ่งในแง่ *ตามตัวอักษร* หมายถึง “ออกจากเต็นท์เพื่อดูดาว” แต่ใน *เชิงเทววิทยาแบบซาวฮิว (midrashico)* หมายถึง พระเจ้าตรัสให้อับราฮัม งดออกจากโหราศาสตร์ของตนเอง เพราะเจ้าได้เห็นในดวงดาวว่าชะตากรรมของเจ้าจะไม่มีบุตร แต่เราจะให้เจ้ามองเห็นชะตากรรมที่แตกต่างออกไป ดังนั้นสถานะที่ตรงข้าม ซึ่งดูเหมือนจะปิดกั้นคำสัญญา กลับกลายเป็นสถานะที่ทำให้คำสัญญานั้นเกิดขึ้นได้จริง เมื่ออับราฮัมมีบุตร เพราะจากสถานการณ์ที่ดูสิ้นหวังนี้เอง การกำเนิดของ อิสอัค (Isacco) และจุดเริ่มต้นของประชากรอิสราเอลทั้งปวงจึงเกิดขึ้น¹⁶

องค์พระผู้เป็นเจ้าตรัสกับอับรามว่า “จงมองดูท้องฟ้า นับจำนวนดวงดาวเถิด ถ้าว่านับได้” เป็นเครื่องหมายเดียวที่พระเจ้าให้ คือสิ่งที่ดู “ไร้เหตุผล” สำหรับมนุษย์อีกครั้งหนึ่ง การนับดวงดาว ที่มองเห็นได้ อับรามต้องยอมให้พระเจ้าพาเขาออกมาจากเต็นท์ของตนเอง ซึ่งเป็นพื้นที่จำกัดและจำกัดความคิดมนุษย์ พ้นจากตรรกะและมุมมองของตนเอง เพื่อเปิดใจสู่ขอบฟ้าของพระเจ้า เมื่ออับรามได้รับการนำให้มองประวัติศาสตร์ด้วย “สายพระเนตรของพระเจ้า” แล้ว เขาจึงตอบสนอง (b’ – ข้อ 6) โดยการไว้วางใจในพระสัญญาของพระเจ้าอีกครั้ง “เขาเชื่อพระเจ้า”. ด้วยการตัดสินใจเช่นนี้ พระเจ้าทรงนับว่าอับรามเป็น “คนชอบธรรม” คือผู้ที่ทำตามพระประสงค์ของพระองค์ (เทียบ. ฉธบ. 6,25; 24,13)¹⁷

การที่พระเจ้าตรัสกับเขาราวกับจะบอกว่า: “จงมองดูดวงดาว แต่มองจากเบื้องบน มิใช่จากเบื้องล่าง” เป็นดั่งว่า พระเจ้าทรงนำอับราฮัมขึ้นไปบนฟ้า และตรัสกับเขาว่า: “ตอนนี้ จงมองชีวิตของเจ้าจากมุมมองของเรา มิใช่ของเจ้าเอง แล้วเจ้าจะเห็นว่า พระสัญญานี้มิได้เป็นไปไม่ได้ แต่เป็นจริงได้ หากเจ้ามองด้วยสายตาของพระเจ้า” กล่าวอีกนัยหนึ่ง “เจ้าสามารถมีความหวังได้ ก็ต่อเมื่อจุดมองของเจ้าคือของพระเจ้า มิใช่ของตนเอง” นั่นคือสวรรค์ซึ่งถูกจัดเตรียมไว้เป็นรางวัลอันยิ่งใหญ่สำหรับอับราฮัม และสำหรับทุกคนที่ตามแบบอย่างของเขา คือผู้ที่ติดตามพระองค์ผู้ทรงนำพวกเขาออกไป และตรัสกับทุกคนว่า “จงลืมนะหน้าตาของเจ้า

¹⁴ Ibid., 214.

¹⁵ T. C. Oden (a cura di) A. Di Berardino, *LA BIBBIA COMMENTATA DAI PADRI Antico Testamento 1/2*, Città Nuova, Roman, 2004, 81.

¹⁶ Cf. O. WIKANDER, “Go out from Your Sign”: Rashi to Genesis 15:5 as a Reference to Astrological Primary Direction – Its Background in Rabbinic Literature and Parallels in Abraham bar Hiyya,” *Old Testament Essays* 33 no. 3 (2020): 556–581.

¹⁷ G. Cappelletto, *Genesi (Capitolo 12-50)*, Messaggero di Sant’Antonio, Padova, 2019, 46-47.

และบ้านบิดาของเจ้า” (สดุดี 44, 11) ข้อนี้มีเสียงสะท้อนที่ชัดเจนของข้อความจากหนังสือประกาศกอิสยาห์ฉบับที่สอง (Deutero-Isaiah) ในช่วงการถูกเนรเทศ (อสย 40:26) ซึ่งผู้กล่าวก็เรียกร้องให้ผู้ฟัง เยหน้ามองดวงดาวเช่นกัน ในทั้งสองตอน เรื่องนี้สื่อถึง การตระหนักถึงบริบทกว้างใหญ่ที่พระเจ้าผู้สร้างดำเนินการอยู่ ซึ่งขัดแย้งกับความทุกข์ยากและความกดดันที่ผู้คนเผชิญ¹⁸

นี่คือความเชื่อที่แท้จริง และเป็นรากฐานของความหวังที่มั่นคง การมองชีวิตด้วยสายพระเนตรของพระเจ้า และความหวังที่กำเนิดจากความเชื่อของอับราฮัม แล้วสิ่งทั้งหมดนี้หมายความว่าอะไร? หมายความว่า พระเจ้าทรงเชื่อชวนให้อับราฮัม “มองดูท้องฟ้า” —แต่ *เพราะเหตุใด?* เพราะอับราฮัมเป็น ชาวเบดูอิน ผู้เดินทางตามท้องทะเลทราย เขาใช้ดวงดาวบนท้องฟ้าเป็นเครื่องนำทาง และเป็นไปได้มากกว่าเขายังรู้จัก ศาสตร์แห่งดวงดาว (โหราศาสตร์) ที่ใช้ “อ่านชะตากรรมของตน” ผ่านกลุ่มดาวเหล่านั้น ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่อับราฮัมพยายามจะ “ตีความพระสัญญา” ที่พระเจ้าทรงให้แก่เขา โดยอาศัยการอ่านดวงดาว¹⁹ และการทดสอบที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ซึ่งก็คือการผูกมัดอิสอัค (Akedà, Genesi 22) ทำให้หนทางของอับราฮัมในฐานะ “ผู้ชอบธรรม” ปรากฏเด่นชัดที่สุดใน ปฐมกาลบทที่ 22 ซึ่งบรรยายถึงเหตุการณ์ “การผูกมัดอิสอัคบนแท่นบูชา” (Akedà di Isacco) เราต้องเข้าใจก่อนว่า ในประเพณียิว เราไม่เรียกว่า การถวายบูชาอิสอัค เพราะในความเป็นจริง การบูชายังไม่เกิดขึ้น สิ่งสำคัญไม่ใช่การฆ่า แต่คือ “การผูกมัด” การมอบตนอย่างสิ้นเชิงต่อพระประสงค์ของพระเจ้า นี่คือ “การทดสอบที่ยิ่งใหญ่ที่สุด” ในที่สุด การทดสอบนี้จบลงด้วย “การถวายบูชา” ไม่ใช่ของอิสอัค แต่เป็นแกะ²⁰ ในคำอธิบายของรับบี การ “ผูกมัดอิสอัค” เป็นสัญลักษณ์ของการที่ความเชื่อและความหวังของอับราฮัมถูกนำไปทดสอบจนถึงขีดสุด เพื่อว่า “โดยอาศัยความซื่อสัตย์ของเขา” พระเจ้าจะทรงประทานการอภัยบาปแก่มวลมนุษยชาติทั้งหมด

ดังนั้น ในทุก ๆ ปี ไม่ว่าจะในวันรอชชะชานา (Rosh haShanà) วันขึ้นปีใหม่ทางศาสนา — หรือในวันคิปปูร์ (Yom Kippur) — วันแห่งการชำระบาป — ชาวยิวจึงเป่าสังข์โซฟาร์ (shofar) ซึ่งทำจากเขาแกะ (corno di montone) เพื่อรำลึกถึง “การผูกมัดอิสอัค” และ “แกะผู้ที่ถูกถวายแทน” ความเชื่อของอับราฮัม กลายเป็น เครื่องหมายของความรอดสากล (salvezza universale) เพราะในขณะที่คริสต์ศาสนามองความรอดผ่านพระเยซูคริสต์เจ้า ศาสนายิวมองความรอดผ่านความเที่ยงตรงและความหวังของอับราฮัม บุคคลผู้แรกที่เชื่อมั่นคงและหวังในพระเจ้าโดยสิ้นเชิง

¹⁸ D. E. GREEN, *Genesis*, T&T Clark International Continuum imprint London, New York, 1987, 119

¹⁹ เทียบ O. WIKANDER, “Go out from Your Sign”: Rashi to Genesis 15:5 as a Reference to Astrological Primary Direction – Its Background in Rabbinic Literature and Parallels in Abraham bar Hiyya,” *Old Testament Essays* 33 no. 3 (2020): 556–581.

²⁰ Cf. Da J.J. PETUCHOWSKI, *Come i nostri maestri spiegano la Scrittura*, Morcelliana 1984

Laudate Deum¹

ความหวังของจักรวาล

บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม, ธ.ม.น.²

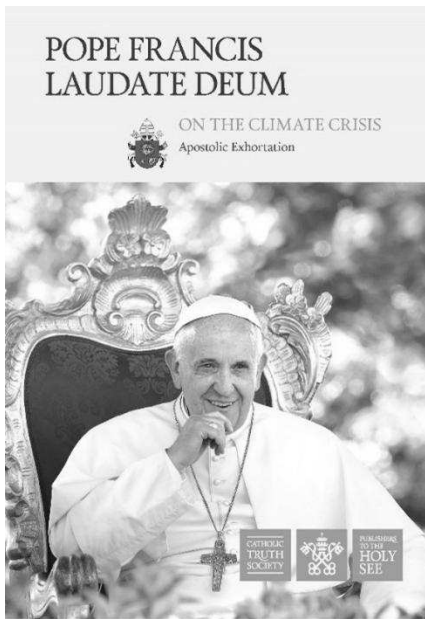
วันที่ 4 ตุลาคม 2023/2566 พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงพระอักษรสมณสาสน์เตือนใจ/อ้อนวอน (Apostolic Exhortation) “Laudate Deum/จงสรรเสริญพระเจ้า” อันเกี่ยวโยงกับนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นพระอักษรต่อยอด (ภาคสอง) ของสมณสาสน์เวียน (Encyclical) “Laudato Si’”(2015/2558)

¹ สมณสาสน์เตือนใจ/อ้อนวอน (Apostolic Exhortation) เป็นเอกสารประเภทหนึ่งที่คล้ายกับสมณลิขิต (Apostolic Letter) ซึ่งสันตะบิดรทรงใช้เพื่อเป็นสื่อติดต่อกับพระศาสนจักรเกี่ยวกับการสรุปหลังจากที่ได้พิจารณาคำแนะนำของสภาพระสังฆราช (Catholic Bishops’ Conference) พระองค์ทรงใช้แบบ“สมณสาสน์เตือนใจ/อ้อนวอน” นี้ในกรณีอื่นๆ ด้วย เช่น ทรงตักเตือนบรรดานักบวชให้ดำเนินชีวิตตามพระวรสารมากยิ่งขึ้น

² บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล, O.M.I.

เนื้อหาของสมณสาสน์เตือนใจ/อ้อนวอนฉบับนี้ เป็นเสียงร้องเร่งด่วนถึงบรรดาคริสตศาสนิกชน ถึงบรรดาผู้นำหลากหลายให้ช่วยกันพิทักษ์รักษ่าบ้านส่วนรวมของพวกเราและสิ่งสร้างสภาพแวดล้อมของโลกเรา คงเป็นเสียงโอดครวญที่พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงมีพระประสงค์จะสื่อไปยังบรรดาผู้เข้าประชุม COP28 (UN climate change conference :Dubai) เป็นพิเศษ สมณสาสน์เตือนใจ/อ้อนวอนฉบับนี้ออกสู่สายตาของพวกเราในวันที่เราระลึกถึงนักบุญฟรานซิสแห่งอัสซีซี เชื่อเชิญให้เราเราจงอย่าสิ้นหวังที่ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายต่าง ๆ ในปัจจุบันในเรื่องระบบนิเวศวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องวิกฤติสภาพภูมิอากาศ

พวกเราทราบดีว่าพระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงพระอักษร ‘สมณสาสน์เวียน Laudato Si’ (พระเจ้าข้า ขอพระองค์จงได้รับการสรรเสริญ=ผู้ถอดความ) อันเป็นที่ชื่นชมจากหลายกลุ่มบุคคล เชื่อเชิญให้นักวิทยาศาสตร์ นักการเมือง นักสังคมศาสตร์ บรรดานักบวชและผู้ถวายตัวแล้ว พระองค์ได้ทรงแสดงพระองค์ถึงความกังวลใจเกี่ยวกับการดูแลพิทักษ์รักษ่าบ้านส่วนรวมของพวกเรา โดยได้ทรงเน้นย้ำถึงศักดิ์ศรีและคุณค่าของสิ่งสร้างทั้งหมด พระองค์ยังได้ทรงชี้ให้เห็นอีกว่า สิ่งมีชีวิตที่เปราะบางที่สุดบนโลกเราต้องแบกรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างไม่เป็นธรรม และผลกระทบเหล่านี้ส่วนมากมาจาก**ฝีมือของมนุษย์**ในหลายรูปแบบ หลายวิธีการและหลายกระบวนการที่คน พระองค์ได้ทรงเร่งเร้าให้เราข้ามผ่านตำนานแห่งความก้าวหน้าตลอดกาลโดยการแลกด้วยทรัพยากรของโลก พวกเราควรให้ความหมายใหม่แก่ความก้าวหน้าที่มาจากบาปฐานขององค์กรรวมนิเวศวิทยาทั้งครบ ที่ยอมรับรู้ว่าทุกสิ่งเกี่ยวพันกัน และพวกเราต้องพยายามฟังเสียงจากโลกและจากคนยากไร้ สมณสาสน์เวียน Laudato Si’ จึงเป็นเสียงเรียกให้ทุกคนในสังคม ว่าพวกเราควรหาวิธีที่ดีที่สุดในการต่อกรกับประเด็นอันกว้างใหญ่นี้

สมณสาสน์เตือนใจ/อ้อนวอน “Laudate Deum/จงสรรเสริญพระเจ้า” เป็นพระสุรเสียงครวญจากหัวใจของพระสันตะบิดรฟรานซิส พระองค์ได้ทรงประกาศไว้ก่อนแล้วว่าสมณสาสน์เตือนใจ/อ้อนวอนฉบับนี้จะเติมเต็มสมณสาสน์เวียน **Laudato Si’** เพื่อให้เสียงเรียกร้องของสมณสาสน์เวียน Laudato Si’ นั้นเป็นที่ปรากฏแจ้งชัดขึ้นโดยกำหนดจุดที่ต้องเสียงเติมพันทางนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ทั้งยังเชื่อเชิญให้ออกจากที่ทัศนของสัมพัทธ์นิยม จากความเชื่อที่ว่าความรู้ถูกจำกัดอยู่ที่สถานการณ์ จากท่าทีที่ไม่รู้ร้อนรู้หนาวต่อวิกฤติการณ์ด้านอากาศและสภาพแวดล้อม และผลักดันให้คริสตชนและผู้มีน้ำใจดีทุกคนออกมาต่อกรกับการท้าทายอันมหึมานี้

พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงชี้ให้เห็นจากการสำรวจห้วงเสียง ว่าคริสตศาสนิกชนคาทอลิก 2/3 แปรปีให้หลังยัง**ไม่รู้จัก**สมณสาสน์เวียน Laudato Si' ดี สมณสาสน์เตือนใจ/อ้อนวอน 'Laudate Deum' อาจมุ่งหวังสร้างรสนชาติใหม่ในการอ่าน เนื้อความสั้นกว่า กระชับ และสรุปสาระที่สำคัญและจำเป็น เรียกร้องการลงมือกระทำการอย่างเป็นรูปธรรม

พระสันตะบิดรทรงเริ่มพระอักษรในสมณสาสน์เตือนใจ/อ้อนวอนด้วยการ**เชิญชวนให้ยอมรับรู้ถึงธรรมชาติของชีวิตมนุษย์ที่เกี่ยวข้องอย่างเลี่ยงไม่ได้กับสิ่งสร้างทั้งมวล** “จงสังเกตดูดอกไม้ในทุ่งนาเถิด มันเจริญงอกงามขึ้นได้อย่างไร มันไม่ทำงาน มันไม่ปั้นด้าย แต่เราบอกท่านทั้งหลายว่า กษัตริย์ซาโลมอนเมื่อทรงเครื่องอย่างหรูหราก็ยังไม่งดงามเท่าดอกไม้ชนิดหนึ่ง” (มธ 6:28-29) จากนั้นเราอาจอ่านพระสมณสาสน์ฯ เหมือนเสียงตัดพ้อ พระองค์ทรงชี้โดยไม่ต้องสงสัยเลย ว่าผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลเสียต่อชีวิตและครอบครัวของบุคคลจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ เราจะรู้สึกถึงผลกระทบในหลายด้านเป็นประเด็นทางสังคมระดับโลกและเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับศักดิ์ศรีของชีวิตมนุษย์ เป็นความกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพราะ**“ความเอาใจใส่ของเราต่อกันและการดูแลโลกของเรามีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิด** การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นหนึ่งในความท้าทายหลักที่สังคม และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเกิดขึ้นจากกลุ่มคนที่เปราะบางที่สุด”... “พอมีความห่วงใยจากใจจริงเกี่ยวกับการดูแลบ้านรวมร่วมกันของเรา แต่เมื่อเวลาผ่านไป พ่อก็คงตระหนักว่าการตอบสนองของเราอย่างไม่เพียงพอ ในขณะที่โลกที่เราอาศัยอยู่กำลังล่มสลายและอาจใกล้ถึงจุดตัน”

พระสันตะบิดรทรง**หวังใโยนาคคตของชีวิตบนโลก** พระองค์ทรงแบ่งปันเอกสารต่าง ๆ ที่กล่าวถึงวิกฤตสภาพภูมิอากาศโลก ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ค่อนข้างก้าวหน้าและน่าตำหนิผู้ที่ดูหมิ่นงานทางวิทยาศาสตร์ เยอะแยะการพูดถึงภาวะโลกร้อนอันเกิดจากการไม่มีสมดุลของโลก ผลกระทบคือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งจริง ๆ แล้วมาจากการกระทำอันเห็นแก่ได้ของมนุษย์ที่เข้าแทรกแซงธรรมชาติที่ขาดการไตร่ตรองตรวจสอบอย่างยุติธรรม จำเป็นที่เราต้องมีมุมมองที่กว้างขึ้น เพื่อจะเข้าถึงความเข้าใจว่าชีวิตมนุษย์สัมพันธ์กับสิ่งสร้างและกับธรรมชาติ “ทุกสิ่งเชื่อมสัมพันธ์กัน และไม่มีใครเอาตัวรอดพ้นได้โดยลำพัง” พระองค์ทรงเน้นตามประวัติว่ากระบวนการที่คนคิดนิยมเป็นรากฐานของกระบวนการเสื่อมสลายของสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน มันคือ “วิธีหนึ่งในการทำความเข้าใจชีวิตและกิจกรรมของมนุษย์ที่ผิดเพี้ยนไป ส่งผลเสียหายร้ายแรงต่อโลกรอบตัวเรา” อดมการณ์ที่อยู่เบื้องหลังความหลงใหล นั่นคือ การเพิ่มพลังของมนุษย์ให้เกินกว่าสิ่งใดจะจินตนา การได้ ทุกสิ่งที่มีอยู่ยุติการเป็น **ของขวัญ**ที่เราควรจะขอบคุณ**พระผู้สร้าง** ให้เกียรติ และทะนุถนอม แทนที่จะกลายเป็นทาสของความคิดและความสามารถของจิตใจมนุษย์

พระองค์ทรงขอร้องให้คิดใหม่เกี่ยวกับอำนาจของมนุษย์ ความหมาย และขีดจำกัดของมัน เพราะอำนาจของเราเพิ่มขึ้นอย่างบ้าคลั่งในเวลาไม่กี่ทศวรรษ เราได้สร้างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่น่าประทับใจและยอดเยี่ยม แต่เราไม่ได้ตระหนักรู้เลยในขณะเดียวกัน ว่าเราก็ได้กลายเป็นสิ่งมีชีวิตที่อันตรายอย่างยิ่ง สามารถคุกคามชีวิตของสิ่งมีชีวิตและความอยู่รอดของเราเองได้ ควรคำนึงถึงแนวความคิดด้านจริยธรรมที่ปัจจุบันถูกปกปิดไว้ด้วยการตลาดและข้อมูลเท็จ ซึ่งเป็นเครื่องมืออันทรงประโยชน์ในมือของผู้ที่มีทรัพยากรมากกว่าในการใช้พวกมันเพื่อกำหนดความคิดเห็นของประชาชน

ความคิดที่ว่าอยากได้ผลประโยชน์สูงสุดด้วยต้นทุนที่น้อยที่สุด ซึ่งแฝงอยู่ในความสมเหตุสมผล ความก้าวหน้าและคำสัญญาที่ลวงตา ปฏิเสธความเป็นห่วงเป็นใยอย่างจริงจังต่อบ้านรวมของเรา เป็นการเพิกเฉยต่อการช่วยเหลือคนยากจนไร้โอกาสที่ถูกสังคมของเราทอดทิ้ง เมื่ออ้างอิงสมณสาสน์เวียน Fratelli tutti พระองค์ทรงขยายความถึงการอยู่ร่วมกันแบบนานาชาติ พระองค์ทรงเชิญให้โลกมีการริเริ่มใหม่แทนที่จะหมกตักกับสิ่งเก่าๆ พระองค์ทรงเน้นความสำคัญของกระบวนการเพื่อสร้างความมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

พระองค์ทรงนำเสนอพัฒนาการกระบวนการใหม่สำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องตามกฎหมาย ในกรอบนี้ จำเป็นต้องมีช่องว่างสำหรับการพูดคุยสนทนา การให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างวัฒนธรรมหลากหลายบนโลกเรา ให้เกิดขบวนการจากประชาชนพื้นล่างขึ้นไป อันจะสามารถเป็นแรงโน้มเหนี่ยวจิตใจไปสนใจเรื่องวิกฤตสภาพภูมิอากาศโลกได้

พระองค์ได้ทรงเอยเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ภาคีที่ผ่านมาของหลายๆประเทศเป็นระยะๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตั้งแต่ปี 1992 ที่ต้องผ่านทั้งความก้าวหน้าและความล้มเหลว แต่มองด้วยความหวัง เรายังคงเห็นว่าทุกฝ่ายยังมุ่งมั่นที่จะดำเนินโครงการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ การประชุมภาคีที่สหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ณ กรุงดูไบ คงช่วยให้ต้องก้าวไปไกลกว่าความคิดที่ดูเหมือนมีความกังวลแต่ขาดความกล้าหาญที่จำเป็นในการสร้างการเปลี่ยนแปลง

พระองค์ทรงปรารถนาให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการประชุมภาคีเป็นนักยุทธศาสตร์ที่สามารถพิจารณาถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและอนาคตของลูกหลานของตน มากกว่าผลประโยชน์ระยะสั้นของบางประเทศหรือธุรกิจ ให้ความสูงส่งของการเมืองไม่ใช่ความน่าละอายใจสำหรับผู้มีอำนาจ พระองค์ได้ทรงพระอักษรว่า “ในตอนนี้ จะชักจูงใครก็ตามให้ยึดมั่นในอำนาจ อย่าเพียงเพื่อจะได้รับการจดจำว่าตนไม่สามารถดำเนินการได้เมื่อจำเป็นและเร่งด่วน”

พระองค์ทรงเตือนสติพวกเราเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านชีวิตธรรมจิตว่า ‘ความเชื่อที่แท้จริงไม่เพียงแต่ให้ความแข็งแกร่งแก่หัวใจของมนุษย์เท่านั้น แต่ยังเปลี่ยนแปลงชีวิต เปลี่ยนเป้าหมายของเรา และให้ความกระจ่างแจ้งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเรากับผู้อื่นและกับสิ่งสร้างโดยรวม’ พระเจ้าทรงยืนยันว่าทุกสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างล้วนเป็นสิ่งดี มนุษย์จึงควรเคารพกฎของธรรมชาติและความสมดุลอันละเอียดอ่อนที่อยู่ในมวลสิ่งสร้างของโลก พระเยซูคริสต์ได้ทรง

ปลีกวิเวกบ่อย ๆ เพื่อเฟื่องฟูความงามของธรรมชาติ พระเจ้าทรงรวมพวกเราเข้ากับสิ่งสร้าง ส่วนกระบวนทัศน์คตินิยมอาจดึงเราออกจากโลกรอบตัวเรา พระองค์ทรงวอนขอให้ร่วม แสวงบุญด้วยการปรองดองกับโลกที่เป็นบ้านของเราและช่วยทำให้สวยงามยิ่งขึ้น เพราะความ มุ่งมั่นนั้นเกี่ยวข้องกับศักดิ์ศรีส่วนบุคคลและค่านิยมสูงสุดของเรา ในเวลาเดียวกัน จำเป็นต้อง ชื่อสัตย์และตระหนักรู้ว่าการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพสูงสุดไม่ได้มาจากความพยายามของ แต่ละบุคคล เพียงอย่างเดียว แต่เหนือสิ่งอื่นใดควรมาจากการตัดสินใจทางการเมืองที่**สำคัญใน ระดับชาติและระดับนานาชาติ** และจำเป็นที่จะต้องตระหนักรู้ว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน หากปราศจากการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ปราศจากการเจริญเติบโตของวิถีชีวิตและ ความเชื่อมั่นในสังคม และไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมใด ๆ **หากไม่มีการเปลี่ยนแปลง ในระดับบุคคล** พระองค์ตรัสว่าความเชื่ออันเที่ยงแท้ควรเปลี่ยนชีวิต และในเวลาเดียวกัน เปลี่ยนวัฒนธรรมของพวกเราด้วย

สิ่งที่เปลี่ยนไปในการสอนจาก Laudato Si' ถึง Laudate Deum คือระดับ ความสำคัญของเนื้อความในสมณเอกสารทั้งสองฉบับ สถานการณ์ได้เปลี่ยนไป พระสันตะบิดร ฟรานซิสทรงตระหนักรู้ว่าการตอบสนองต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมยังไม่ตอบโจทย์ได้อย่างจริงจัง ขณะที่โลกกำลังจะพังทลายอันอาจนำไปถึงขั้นแตกหัก ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางนิเวศ สภาพภูมิอากาศที่เสี่ยงอันตรายมากขึ้นเรื่อยต่อชีวิตของสิ่งสร้างทั้งหมด กลายมาเป็นวิกฤติ สภาพภูมิอากาศ

สมณสาสน์เวียน Laudato Si' (2015) มีเนื้อความยาวและบรรยายเป็นพิเศษถึง ความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งแวดล้อมและวิกฤตสังคม โดยการสังเคราะห์ผสมผสานธรรมประเพณี ทางคริสต์เข้ากับวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและเข้ากับการวิเคราะห์ทางสังคมร่วมสมัย เป็นพระสุรเสียงเสนอว่าทุกคนบนโลก ร่วมสนใจติดต่อและรับรู้เกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม และผสมผสานเข้าในชีวิตธรรมจิตของพวกเรา

สมณสาสน์เตือนใจ/อ้อวอน Laudate Deum (2023) เป็นสมณสาสน์เตือนใจ/ อ้อวอนที่ออกในวันระลึกถึงนักบุญฟรานซิสแห่งอัสซีซี เรียกร้องทุกคนผู้มีน้ำใจดีทุกท่าน ให้พยายามใส่ใจในเรื่องวิกฤติของภูมิอากาศและลงมือปฏิบัติการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เรียกร้อง การมีส่วนร่วมเพิ่มจากภาคประชาสังคม จากองค์กรต่างๆ ทั้งด้านการเมืองและเศรษฐกิจ ในการมุ่งมั่นลดปฏิบัติการของก๊าซเรือนกระจกที่มีผลกระทบทำให้อุณหภูมิอากาศของโลกสูงขึ้น

ภาวะกรดในมหาสมุทรคุกคามแนวปะการังและสัตว์น้ำ น้ำทะเลหนุนขึ้นเรื่อยเป็นที่ น่าเป็นห่วงต่อแนวชายของทะเล มลพิษจากพลาสติกมีอยู่ทั่วทุกแห่ง การสูญเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพดึงพวกเราให้ตั้งสัจการสูญพันธุ์ครั้งยิ่งใหญ่ครั้งที่หก น้ำสะอาด อันเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับชีวิตเริ่มขาดแคลนหรือหายากขึ้นสำหรับคนเป็นล้านๆ คน

พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงอักษรว่าการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติเหล่านั้น ส่วนมากเกิดจากกิจกรรมแห่งความโลภของมวลมนุษย์ อันเปรียบได้กับยุคสมัยโบราณที่ถือ มนุษย์เป็นปัจจัยหลักของโลก (Anthropocene) และแม้มนุษย์ได้มีความรอบรู้มากมายทันสมัย

เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงต่ออันตรายทางธรรมชาติ ก็ยังมีคงมีผลกระทบจากกิจกรรมที่ทำให้ลายระบบของธรรมชาติอยู่ทั่วไปในโลก

พระสันตะปาปาฟรานซิสได้ทรงแสดงให้เห็นใน **สมณสาส์นเตือนใจ/อ้อวอน Laudate Deum** ถึงความบกพร่องในความเชื่อมโยงความรู้กับการปฏิบัติ ระหว่างบุคคลสมาชิกในครอบครัวและสังคมในความพยายามลดการบริโภค การทิ้งมูลขยะแบบเสียเปล่า และมลพิษหลากหลายจากหน่วยการเมืองต่างๆ และจากผู้มีอำนาจ พระองค์ทรงเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมหลากหลายต้องเกิดจากเบื้องล่างที่สามารถนำมาซึ่งกระบวนการที่กว้างไกลของการเปลี่ยนแปลง

สมณสาส์นเตือนใจ/อ้อวอน Laudate Deum คือเสียงเรียกร้องให้ร่วมมือกันกำจัดวิกฤติของภูมิอากาศ โดยตระหนักรู้ว่าเหลือเวลาน้อยจริงๆ พระองค์ทรงเตือนให้ระวังอย่าแสวงหาข้อยุติปัญหาแค่วิธีการทางเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว พระองค์ทรงให้ข้อสังเกตว่าแม้ด้วยวิธีการต่างที่โลกมี โลกก็ยังคงล้มเหลวอยู่ในการปกป้องรักษสิ่งแวดล้อมจากการถูกทำลาย เรามัวแต่หลงอยู่กับกับอำนาจสำหรับตนเอง แต่หาได้สร้างประโยชน์รวมแก่ชีวิตมนุษย์ไม่ ความสนใจและมุ่งมั่นทางเศรษฐกิจเพื่อแก้ปัญหา ส่วนใหญ่ก็เพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์หรือกำไรเพื่อตนเอง โลกต้องการเปลี่ยนแปลงการเมืองทั้งด้านในประเทศและระหว่างประเทศ พวกเราได้รับเรียกให้ร่วมมือกันสานต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผ่านทางแต่ละบุคคล ครอบครัวและกลุ่มต่างๆ ในสังคม

ใคร่ขอยกตัวอย่างหนึ่งในวิกฤติภูมิอากาศที่ใกล้ตัวเราที่สุด คือ ในประเทศไทย ชมนรมนักวิชาการสิ่งแวดล้อมได้เปิดประเด็น ตอกย้ำกรณีประเทศสหรัฐอเมริกาลงนามข้อตกลงการค้าและแร่หายากจาก 4 ประเทศในอาเซียนรวมทั้งประเทศไทย ... ประเด็นสำคัญคือกระบวนการทำเหมืองแร่หายากนี้ใช้พลังงานและน้ำจำนวนมาก และก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมากหลายด้าน ทั้งการปนเปื้อนของน้ำและดินจากสารเคมีและกากแร่ที่มีกัมมันตรังสี การปล่อยฝุ่นและก๊าซอันตราย การทำลายป่าและถิ่นที่อยู่ของสัตว์รวมทั้งต้องใช้น้ำจำนวนมาก ก่อให้เกิด “ของเสีย” และ “มลพิษ” ในระยะยาว... ดังนั้นน้ำเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิตจะปนเปื้อนด้วยโลหะหนักปริมาณมาก และจะปนเปื้อนต่อสิ่งแวดล้อม ดินอากาศและน้ำด้วยสารเคมีที่เป็นพิษและวัสดุกัมมันตรังสี

หน่วยราชการควรเตรียมความพร้อมโดยกำหนดหลักการและปฏิบัติการให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รับมือกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและเทคนิค ความเสี่ยงด้านภัยพิบัติจากธรรมชาติอันสามารถทำลายโครงสร้างสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของสิ่งสร้างทั้งหมด (จาก ไทยรัฐ 5 พ.ย.68)

ผู้เขียนใคร่ปรารภนาให้เกิดความหวังอันบรรเจิดสำหรับราชอาณาจักรและสำหรับโลก เหมือนความหวังของ ‘ราษฎรเต็มขั้น’ ที่ได้อ่านเจอในมติชนสุดสัปดาห์ว่า

“ข้าพเจ้าอยากให้กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานประมาณร่วมกับคณะรัฐบาลฯ เอาเงินทุกสกุลบนโลกนี้มาให้ข้าพเจ้าทั้งหมด ข้าพเจ้าจะเอาไปซื้อโลกใบใหม่...ข้าพเจ้าอยากให้กรมชลประทานร่วมกับกรมประปาฯ และคณะรัฐบาลฯ กลั่นกรองน้ำในมหาสมุทรทั้งโลกให้เป็นน้ำจืดและสะอาด จากนั้นแจกจ่ายให้ทุกประเทศที่ขาดแคลนเพื่อเพียงพอแก่การบริโภคอุปโภค ให้สำนักอนามัยกรมการแพทย์มาล้างกาย วาจาของข้าพเจ้าและมนุษย์ทั้งโลกให้สะอาดหมดจด...

ข้าพเจ้าอยากให้กระทรวงกลาโหม กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและคณะรัฐบาลฯ รวบรวมขีปนาวุธวิถี หารบนิวเคลียร์พิสัยไกลข้ามทวีป...ที่มีอยู่ทั้งหมดบนโลกนี้มาให้ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะเอามายิงความโลภ ความโกรธ ความหลง ฯลฯ ที่มีอยู่ในจิตใจข้าพเจ้า ในคณะรัฐบาลฯ ในนักการเมืองไทย และที่มีอยู่ในจิตใจมวลมนุษยชาติให้หมดไปเสียทีครับ (ข้าพเจ้าคิดว่าสันติสุขจะบังเกิดขึ้นบนโลกนี้...

ข้าพเจ้าอยากให้สำนักนายกรัฐมนตรี กรมการศาสนา ร่วมกับคณะรัฐบาลฯ คัดสรรคุณสมบัติผู้ที่จะมาเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของมนุษย์ ว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความรักและความเมตตาต่อมนุษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียมเสมอกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง สั่งสอนให้มนุษย์รู้คุณและตอบแทนคุณทุกๆ สรรพสิ่งที่เป็นเหตุให้มนุษย์ดำรงคงชีวิตอยู่บนพื้นฐานความจริงที่มีเหตุมีผล ...”(คัดจากส่วนหนึ่งของจดหมายในมติชนสุดสัปดาห์ ฉบับที่ 2360)

อีกความหวังหนึ่งที่ประเทศไทยรอดอยจากบรรดาส.ว. คือพ.ร.บ.อากาศสะอาดที่เครือข่ายอากาศประเทศไทยได้ขับเคลื่อนและผลักดันร่างพ.ร.บ.อากาศสะอาด ฉบับประชาชนซึ่งผ่านสภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงท่วมท้น หลังจากการรณรงค์มากกว่า 8 ปี เพื่อสิทธิในอากาศสะอาด และลมหายใจของประชาชนทุกคน ตอนนี้พ.ร.บ.อากาศสะอาดกำลังฝ่าด่านวุฒิสภา นี่คือช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของกฎหมายที่ประชาชนรอดอยมากกว่า 8 ปี กฎหมายที่จะทำให้สิทธิในการหายใจอากาศสะอาดกลายเป็นสิทธิมนุษยชนที่กฎหมายคุ้มครองจริงๆ เราต้องจับตามองเกมการเมืองและกลไกของกลุ่มผลประโยชน์ที่พยายามสกัดมิให้กฎหมายนี้เข้มข้นพอจะปกป้องชีวิตคนได้จริง

เราต้องจับตาและส่งเสียงให้ดังขึ้นเรื่อย เพราะอากาศสะอาดเป็นสิทธิของทุกคน ไม่ใช่ของใครคนใดคนหนึ่ง

สรุปโดยรวมสมณสาสน์เตือนใจ/อ้อวอน Laudate Deum เรียกร้องให้พระศาสนจักรให้ปฏิบัติ การโดยมีบทขับร้องสรรเสริญสิ่งสร้างของนักบุญฟรานซิสแห่งอัสซีซีก้องในหัวใจ เพราะพวกเราเป็นหนึ่งในเดียวอย่างกลมกลืนกับสิ่งสร้างทั้งหมด เป็นมหัศจรรย์สูงสุดของการสร้างโลก เป็นความงดงามที่แผ่นดินโลกได้ถูกเตรียมไว้ต้อนรับพวกเรา

“ข้าแต่องค์พระเจ้า พระเจ้าแห่งบรรพบุรุษของบรรดาข้าพระองค์

ขอถวายพระพรแด่พระองค์

สมควรแล้วที่พระองค์ทรงได้รับการยกย่องและสรรเสริญตลอดไป...

ผลงานทั้งหลายจากพระหัตถ์องค์พระเจ้า จงถวายพระพรแด่พระองค์เถิด...

น้ำทั้งหลายที่อยู่เหนือแผ่นดินฟ้า...ดวงดาวทั้งหลายเอ๋ย...ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์เอ๋ย...

จงถวายพระพรแด่องค์พระเจ้าผู้เป็นเจ้าเกิด

จงสรรเสริญและยกย่องพระองค์ตลอดไป” (เทียบ ดาเนียล 3: 52 – 62)

นอกจากนั้นสมณสาสน์ฉบับนี้ได้วางบาทฐานบนชีวิตธรรมจิตเชิงพระคัมภีร์ (Biblical spirituality) เร่งเร้าให้พวกเราเชื่อ ว่าปฏิบัติกรอย่างมีความรับผิดชอบ ร่วมกับสิ่งสร้างทั้งหมด สามารถมีส่วนช่วยซ่อมแซมฟื้นฟูรวมถึงการปกป้องรักษาบ้านรวมของพวกเรา ว่าสามารถสานต่อการห่วงใยดูแลและการเคารพให้เกียรติสำหรับโลกของเรา ว่าพวกเราไม่ควรจมปลักอยู่ในวังวนอันลึบๆ ในการเผชิญกับวิกฤติ แต่ผลักดันตัวพวกเราเองให้เชื่อในความใหม่ที่จะผลิดอกออกใบจากการร่วมมือร่วมใจกันกับภารกิจอันประเสริฐของพระเจ้า โดยมีความหวังในอนาคตที่ดีกว่า

สำหรับพวกเราคริสตศาสนิกชนคาทอลิก ควรมีแรงจูงใจผลักดันให้พวกเราตอบรับเสียงเรียกของพระสันตะบิดรฟรานซิสด้วยความหวังไว้ใจ ว่าพระเจ้าผู้ทรงกลับคืนชีพเยซูคริสต์ ได้ทรงรวบรวมสรรพสิ่งเข้าไว้ในพระองค์ พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงขอร้องให้พวกเราอย่าได้อาย หรือเมินหน้าจากความเป็นจริงที่พวกเรากำลังเผชิญ แต่ให้พวกเราเดินทางแสวงบุญไปพร้อมกับโลกกว้างซึ่งเป็นบ้านรวมของพวกเราและช่วยกันทำให้โลกนี้บรรเจิดและสวยงามขึ้น

พวกเราควรตระหนักรู้ถึงหน้าที่ต้องปฏิบัติในการเสริมสร้างกระบวนการแห่งการเปลี่ยนแปลงโลกใบนี้ ในการสานต่อความเอาใจใส่ดูแลบ้านรวมของพวกเรา ปีบบังคับให้ผู้มีอำนาจเปลี่ยนวิถีดำเนินชีวิต ให้กลุ่มเป็องล่างไปเสริมหรือซ่อมแซมในที่ที่อำนาจทางการเมืองล้มเหลว แม้ต้องออกมาเป็นภาพแห่งความรุนแรง แต่จากเสียงเตือนใจ/อ้อวอนของสมณสาสน์เตือนใจ/อ้อวอน Laudate Deum พวกเราคริสตชนควรพยายามมองว่าความรุนแรงนี้อาจเป็นการเปลี่ยนจิตใจ/กลับใจในด้านนิเวศวิทยา

เป็นไปได้ไหมที่พวกเราจะช่วยกันพัฒนาให้ลุ่มลึกขึ้น ซึ่งความเชื่อมั่นว่าทุกสิ่งเกี่ยวข้องกัน และไม่มีวันใครจะรอดพ้นได้เป็นส่วนตัว

พวกเราพร้อมหรือยังที่จะพยายามพลิกโลกให้ห่างไกล จากความลุ่มหลงและความโลภในอำนาจ ทรัพย์สิน เพื่อสวมใส่ความดูแลห่วงใยต่อบ้านรวมของพวกเรา

เป็นการเรียกร้องและท้าทายอันเร่งด่วนที่มีอาจปฏิเสธ ปิดบังหรือเมินเฉยต่อไปได้ ชีวิตของลูกหลานของพวกเราและของโลก ขึ้นกับปฏิบัติการของพวกเราในเวลานี้ พวกเราไม่ควรกลัว เพราะพวกเรามีความเชื่อและความหวัง เป็นเวลาที่พวกเราต้องร่วมมือกันกับทุกคนที่มีน้ำใจดี ทวงความเปลี่ยนแปลงจากผู้มีอำนาจทางการเมืองและด้านเศรษฐกิจ เพื่อศักดิ์ศรีของพวกเราและสิ่งสร้างทั้งหมด

เรากำลังทำลาย ‘บ้าน’ ของเรา และก่อให้เกิดความทุกข์ยาก
ที่ไม่อาจแก้ไขได้ แก่บรรดาผู้ยากไร้และคนรุ่นหลัง

— *Laudate Deum*, 17

(หมวดทั่วไป)

รอบรู้แสงธรรม

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2568 ณ วิทยาลัยแสงธรรม ได้ปิดฉากลงอย่างสมบูรณ์แล้ว ถือเป็นช่วงเวลาแห่งความเคลื่อนไหวที่เต็มไปด้วยพลังสร้างสรรค์และความศรัทธา โดยกิจกรรมสำคัญหลายรายการที่ปกติจะจัดในช่วงอื่น ๆ ของปี ได้ถูกปรับมาจัดอย่างเข้มข้นในช่วงต้นภาคเรียน กิจกรรมทั้งหมดของวิทยาลัยฯ ในภาคเรียนนี้จึงถูกจัดขึ้นภายใต้คติพจน์ที่ทรงคุณค่าของสถาบัน คือ "แสงธรรม นำปัญญา และชีวิต" และถูกร้อยเรียงอย่างลึกซึ้งเข้ากับแก่นสาระสำคัญของพระศาสนจักร นั่นคือ "ปีศักดิ์สิทธิ์ 2025: บรรดาผู้จาริกแห่งความหวัง" ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการหล่อหลอมและเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาทุกคนถือเป็นการเน้นย้ำถึงพันธกิจของวิทยาลัยในการพัฒนาบัณฑิตให้เป็นมโนธรรมของสังคม และดำรงตนเป็นแหล่งความรู้ที่ให้แสงสว่างส่องทางชีวิตมนุษย์ เพื่อนำพาคุณงามความดีตามหลักธรรมของคริสต์ศาสนาไปจรรโลงสังคม

ดังนั้น ทุกการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัดขึ้น จึงมุ่งหมายให้นักศึกษาเป็นผู้จาริกที่พร้อมจะก้าวเดินด้วยปัญญาและความรัก เพื่อเป็นประจักษ์พยานและมอบความหวังให้กับสังคมอย่างแท้จริง

28 พฤษภาคม 2568: พิธีถวายพระพรชัยมงคลและปฐมนิเทศ วิทยาลัยได้จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคลสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดาฯ ร่วมกับการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่และเก่า ประจำปี 2568 ณ Lux Mundi Aula โดย บาทหลวง อีร์พล กอบวิทยากุล อธิการบดี ได้นำภาวนาเปิดและให้โอวาทในหัวข้อสำคัญเกี่ยวกับ "ปีศักดิ์สิทธิ์: บรรดาผู้จาริกแห่งความหวัง" ซึ่งมีผู้เข้าร่วมรวมทั้งแบบ Onsite และ Online จากวิทยาเขตสามพราน นครปฐม และวิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย รวมทั้งสิ้น 276 คน

3 มิถุนายน 256

- **09:00 น. พิธีบูชาขอบพระคุณเปิดปีการศึกษา:** พิธีเริ่มต้นขึ้น ณ วัดบ้านเณรใหญ่ แสงธรรม โดยได้รับเกียรติจากพระอัครสังฆราช ฟรังซิสเซเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์ ประธานในพิธี ซึ่งถือเป็นการมอบถวายชีวิตและกิจการปีการศึกษาใหม่แด่พระเจ้า ซึ่งในโอกาสอันศักดิ์สิทธิ์นี้ ยังได้มีการจัดพิธีแต่งตั้งครูค้ำสอน, พิธีรับผู้สมัครบวช เตรียมเข้าสู่การเป็นสังฆานุกรและพระสงฆ์ และ พิธีฉลอง 25 ปีชีวิตสงฆ์ ของศิษย์เก่าแสงธรรม ซึ่งสะท้อนถึงการเป็นสถาบันหลักในการผลิตบุคลากรผู้รับใช้พระศาสนจักรและสังคมอย่างต่อเนื่อง

- **11:00 น. พิธีไหว้ครู ประจำปีการศึกษา 2568:** ณ ห้องประชุม Lux Mundi พิธีอันทรงคุณค่าทางวัฒนธรรมนี้ จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้แสดงความกตัญญูและเคารพต่อคณะผู้บริหารและคณาจารย์ โดยพระอัครสังฆราช ฟรังซิสเซเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์ ได้ให้เกียรติเป็น

ประธานในพิธี เพื่อเน้นย้ำถึงความสำคัญของ "ครู" ในฐานะผู้ส่องสว่างทางปัญญาและชีวิตตามปรัชญา "แสงธรรม นำปัญญา และชีวิต"

• **พิธีประสาทปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2568:** ณ หอประชุม Lux Mundi พระอัครสังฆราช ฟรังซิสเซเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์ ในฐานะนายกสภาวิทยาลัย ได้เป็นประธานเพื่อมอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2566 โดยมีบัณฑิตเข้ารับปริญญาจากหลากหลายสาขา ได้แก่ ปริญญาตรีปรัชญาและศาสนา 15 คน, ปริญญาโทเทววิทยาจริยธรรม 1 คน, และปริญญาตรีคริสตศาสนศึกษา (หลักสูตร 4 ปี) 3 คน ซึ่งทุกท่านเป็นผู้ที่พร้อมจะก้าวออกไปเป็น "มนोरรมของสังคม" ต่อไป

12 มิถุนายน 2568: การปฐมนิเทศเฉพาะสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา: บาทหลวง วิชา เลิศทรงศักดิ์ ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ได้กล่าวให้โอวาทแก่นักศึกษา โดยเน้นการแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบใบประกอบวิชาชีพครู ซึ่งเป็นการเตรียมบัณฑิตเพื่อเป็นผู้นำด้านคริสตศาสนธรรมอย่างมีคุณภาพ พร้อมต้อนรับนักศึกษาใหม่รุ่นที่ 26 อย่างอบอุ่น

16-18 มิถุนายน 2568: กิจกรรม “MARCH แสงธรรม บทเพลงประจำสถาบัน” (10.20 - 10.40 น.): เพื่อปลุกฝังจิตสำนึกรักสถาบันผ่านการประกวดร้องเพลงมาร์ชของนักศึกษาใหม่ เป็นการสร้างอัตลักษณ์ร่วมกันตามค่านิยม "Unity" (เป็นหนึ่งเดียว กลมเกลียว สามัคคี) ของสถาบัน

19 มิถุนายน 2568: กิจกรรม “สานสัมพันธ์ น้องพีซีปิก” (13.20 - 16.00 น.): ณ บริเวณอาคารมารดาพระผู้ไถ่ กิจกรรมนี้เป็นการต้อนรับนักศึกษาใหม่เข้าสู่วิทยาลัยแสงธรรมอย่างเป็นทางการ โดยเน้นการสร้างบรรยากาศแห่งความรักและความเป็นหนึ่งเดียว เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างพี่และน้อง

27 มิถุนายน 2568: วจนพิธีกรรมสมโภชนักบุญเปโตรและนักบุญเปาโล:

สโมสรมักศึกษาได้จัดวจนพิธีกรรมเพื่อฉลองโอกาสสมโภชนักบุญเปโตรและนักบุญเปาโล โดยมี บาทหลวงเกรียงศักดิ์ ประสูตรแสงจันทร์ เป็นประธาน ณ ใต้อาคารเรียนวิทยาลัยแสงธรรม ซึ่งเป็นการปิดท้ายเดือนมิถุนายนด้วยกิจกรรมที่เน้นการเติบโตด้านชีวิตจิต และ การมองเห็นชีวิตของท่านนักบุญทั้งสอง เพื่อเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตคริสตชน

21 กรกฎาคม 2568: กิจกรรมเทิดพระเกียรติ (10.20 น. และ 16.00 น.):

- ช่วงเช้า: สโมสรมักศึกษาจัดวจนพิธีกรรมเนื่องในโอกาสสมโภชสมเด็จพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ อาคารเรียน โดยมี บาทหลวงวิทยา เลิศทองศักดิ์ เป็นประธาน
- ช่วงเย็น: ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติร่วมกับสโมสรมักศึกษาจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เถิดพระเกียรติฯ ณ ใต้อาคารเรียน โดยมี บาทหลวง ดร. วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นประธานเปิดโครงการ

22 กรกฎาคม 2568: การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด: สโมสรมักศึกษาจัดกิจกรรม แบ่งปันประสบการณ์จากตัวแทนนักศึกษา 3 ท่าน ที่ได้เข้าร่วม “โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและ ป้องกันยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา ประจำปี 2568” ณ ใต้อาคารเรียนวิทยาลัย เพื่อส่งเสริม ให้นักศึกษาตระหนักรู้ถึงอันตรายของยาเสพติด และเสริมสร้างคุณธรรมในการดำเนินชีวิต

25 กรกฎาคม 2568: งานกีฬา “แสงธรรมสัมพันธ์” ประจำปี 2568: ชมรมกีฬาจัดกีฬาประจำปี เพื่อเสริมสร้างความรัก ความสามัคคี โดยมี บาทหลวงธีรพล กอบวิทยากุล อธิการบดี เป็นประธานกล่าวให้โอวาทและเปิดงาน ภายในกิจกรรมแบ่งนักศึกษาเป็น 2 ทีมตามจิตตารมณ์ของปีศักดิ์สิทธิ์ คือ "ทีมปีศักดิ์สิทธิ์" และ "ทีม Jubilee" มีการแข่งขัน 12 ชนิดกีฬา พร้อมการประกวดขบวนพาเหรด การแสดง และกองเชียร์

4 สิงหาคม 2568: วจนพิธีกรรมถวายพระพรชัยมงคล: สโมสรนักศึกษาจัดวจนพิธีกรรมเนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ พระบรมราชินีพันปีหลวง ณ อาคารเรียน โดยมี บาทหลวงศรศักดิ์ เจริญสุขทวีพูน เป็นประธาน

27 สิงหาคม 2568: เวทีทรศนะ
“ก้าวแห่งหวัง บนทางแห่งปีศักดิ์สิทธิ์”
 ชมรมการศึกษาจัดเวทีทรศนะเพื่อส่งเสริมการแสวงหาทางปัญญา โดยได้รับเกียรติจาก บาทหลวง ผศ. เซษฐา ไชยเดช อธิการสามเณราลัยแสงธรรม มาเป็นผู้บรรยาย ซึ่งในหัวข้อนี้เป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาไตร่ตรองถึงบทบาทของตนเองในฐานะผู้จาริกแห่งความหวัง

5 กันยายน 2568: งานดนตรีสร้างสรรค์ ประพันธ์บทเพลง (17.00 - 22.00 น.):
 ชมรมนันทนาได้จัดงานดนตรีสร้างสรรค์ ณ หอประชุม Lux Mundi สามเณรลัยแสงธรรม
 ในหัวข้อ “ไฟแห่งหวังลูกโซนอยู่ในหัวใจ” โดยมี บาทหลวงธีรพล กอบวิทยากุล อธิการบดี เป็น
 ประธานกล่าวเปิดงาน ซึ่งมีวงดนตรีส่งเข้าประกวดถึง 7 วง และรางวัลชนะเลิศการประพันธ์บท
 เพลง เป็นของวง The Apostle (บ้านเณรกลาง) และรางวัลชนะเลิศงานดนตรีสร้างสรรค์
 ประพันธ์บทเพลงเป็นวงปี 5 (เทววิทยา)

8 กันยายน 2568: วจนพิธีกรรมโอกาสวันฉลองแม่พระบังเกิด: สโมสรมักศึกษาจัด
 วจนพิธีกรรมปิดท้ายในภาคเรียนนี้ ณ ใต้อาคารเรียนวิทยาลัยแสงธรรม โดยมี บาทหลวง
 ผศ. เซซฐา ไชยเดช เป็นประธาน ซึ่งเป็นการสรุปกิจกรรมของภาคเรียนด้วยการมอบหัวใจเรา
 แต่ละคนถวายแด่แม่พระ และเตรียมความพร้อมด้านจิตใจสำหรับการสอบปลายภาค

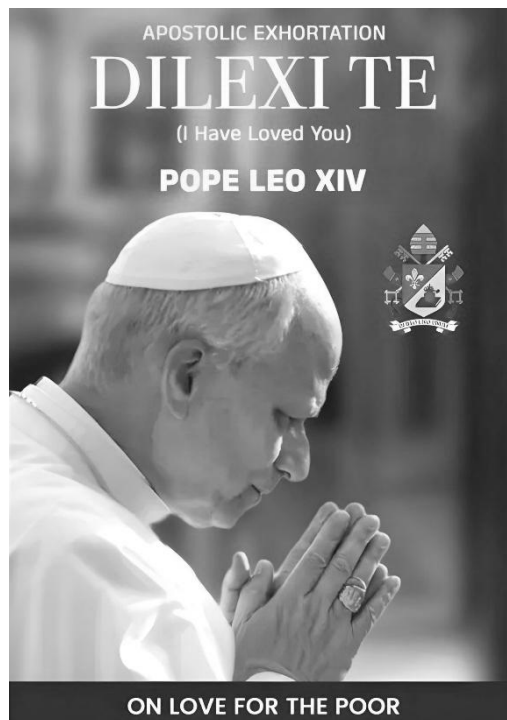

การดำเนินกิจกรรมตลอดภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2568 ได้แสดงถึง
 ความสำเร็จของวิทยาลัยแสงธรรมในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เต็มเปี่ยมด้วยความหวัง
 ทุกกิจกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการหล่อหลอมและเสริมสร้างศักยภาพของนักศึกษาทั้งครบ

กิจกรรมต่างๆ นี้ สะท้อนให้เห็นว่าวิทยาลัยแสงธรรม ได้ให้ความสำคัญกับเป้าหมายใน
 การพัฒนาบัณฑิตให้มี ปัญญาพร้อมด้วยชีวิตที่เปี่ยมด้วยศรัทธาและความรับผิดชอบ โดยพร้อม
 ที่จะก้าวออกไปเป็นมโนธรรมของสังคม และเป็นผู้จาริกแห่งความหวังที่นำ "แสงธรรม"
 ไปส่องสว่างในสังคมตามพันธกิจของพระศาสนจักรอย่างแท้จริง

(แนะนำหนังสือ)

พระสมณสาสน์เตือนใจ
 “เรารักท่าน” (Dilexi Te)
 เรื่องความรักต่อคนยากจน

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร¹

ชื่อหนังสือ พระสมณสาสน์เตือนใจ “เรารักท่าน” (Dilexi Te) เรื่องความรักต่อคนยากจน

ผู้เขียน สมเด็จพระสันตะปาปาเลโอ ที่ 14

ผู้จัดพิมพ์ สื่อมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย

¹ บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นอาจารย์ประจำวิทยาลัยแสงธรรม และบาทหลวงวิญญูณรักษ์ สามเณรลัยแสงธรรม

คำนำ (ข้อ 1-3)

พระสมณสาสน์เตือนใจ “เรารักท่าน” (ภาษาลาติน *Dilexi Te*) (มาจากพระคัมภีร์หนังสือวิวรณ์ 3:9) เรื่อง ความรักต่อคนยากจน เป็นพระสมณสาสน์แรกของสมเด็จพระสันตะปาปาเลโอ ที่ 14 ถึงคริสตชนทุกคน มอบให้ในวันที่ 4 ตุลาคม 2025 วันระลึกถึงนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี เพื่อเสนอแนวทางด้านทวิวิทยาและแผนการปฏิบัติเพื่อการมีส่วนร่วมของพระศาสนจักรกับโลกสมัยใหม่ โดยเน้นการบังเกิดเป็นมนุษย์ของพระคริสตเจ้า เป็นแบบอย่างที่เด่นชัดของความรัก และการปฏิบัติต่อสังคมของคริสตชน พระสมณสาสน์มีเป้าหมายเรียกร้องอย่างเร่งด่วน ให้คริสตชนทุกคนและพระศาสนจักรทั่วโลกให้ดูแลผู้ยากไร้ เป็นเสมือนศิลาฤกษ์แห่งความศรัทธาที่แท้จริง

พระสมณสาสน์นี้มีความสืบเนื่องมาจากคำสอนจากสมเด็จพระสันตะปาปาหลายพระองค์ และโดยเฉพาะจากสมณสาสน์ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส “พระเจ้าทรงรักเรา” *Dilexit Nos* เมื่อเราตระหนักและเข้าถึงความรักของพระเจ้า ในพระหฤทัยของพระเยซูคริสตเจ้าที่มีต่อมนุษย์ทุกคน เราจึงได้รับแรงบันดาลใจที่จะรักเพื่อนพี่น้องทุกคน โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ผู้อ่อนแอ ผู้ทันทูทุกข์ ในช่วงเดือนสุดท้ายของพระชนม์ชีพ สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงเตรียมพระสมณสาสน์เตือนใจ “เรารักท่าน” (*Dilexi Te*) “ท่านมีกำลังน้อย แต่เรารักท่าน” (วว3:9) สมเด็จพระสันตะปาปาเลโอ ที่ 14 ได้รับเอกสารนี้และเพิ่มเติมข้อไตร่ตรองบางประการ และประกาศใช้ในช่วงเริ่มต้นสมณสมัยของพระองค์ เพื่อให้คริสตชนทุกคนได้เข้าใจความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้น ระหว่างความรักของพระคริสตเจ้ากับข้อเรียกร้องให้ดูแลคนยากจน เป็นส่วนประกอบสำคัญของอัตลักษณ์และพันธกิจของพระศาสนจักร ซึ่งมีรากฐานจากพระคัมภีร์ บรรดาบิดาจารย์ และบรรดานักบุญ ไม่ใช่เป็นทางเลือกแต่เป็นหนทางสำคัญสู่ความศักดิ์สิทธิ์ เป็นการเปิดเผยความรู้สึกและการตัดสินใจที่ลึกซึ้งที่สุดพระหฤทัยแท้จริงของพระคริสตเจ้า ซึ่งนักบุญทุกคนเลียนแบบ

พระสมณสาสน์นี้เขียนมาในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและท้าทายทั้งจากบุคคลและสถาบันต่างๆ ให้เผชิญหน้ากับ “โครงสร้างของบาป” ที่ทำให้เกิดความยากจน ความไม่เท่าเทียม และวัฒนธรรมการทิ้งขว้าง คนจนมิใช่เป็นผู้รับแบบเฉยเฉย แต่เป็นตัวแทนที่กระตือรือร้นในการประกาศข่าวดีและการฟื้นฟู พระสมณสาสน์นี้เรียกร้องคริสตชนให้กล้าเผชิญเพื่อเปลี่ยนโครงสร้าง และร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกระตุ้นให้พระศาสนจักรเป็น “พระศาสนจักรที่ยากจนเพื่อคนยากจน” ซึ่งความน่าเชื่อถือนี้วัดได้จากความรัก ความยุติธรรม และการกระทำที่เป็นรูปธรรม

พระสมณสาสน์เตือนใจมี 121 ข้อ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 บทคือ บทที่ 1 ถ้อยคำเล็กน้อยที่สำคัญ (ข้อ 4-15) บทที่ 2 พระเจ้าทรงเลือกคนยากจน (ข้อ 16-34) บทที่ 3 พระศาสนจักรเพื่อผู้ยากไร้ ตัวอย่างของบรรดานักบุญ (ข้อ 35-81) บทที่ 4 ประวัติศาสตร์ที่ยังคงดำเนินต่อไปคำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักร (ข้อ 82-102) บทที่ 5 การท้าทายที่ต่อเนื่อง (ข้อ 103-121)

บทที่ 1 ถ้อยคำเล็กน้อยที่สำคัญ (ข้อ 4-15)

1.1 ความรักต่อองค์พระผู้เป็นเจ้ากับความรักต่อคนยากจน พระเยซูเจ้าตรัสว่า “เมื่อท่านทำสิ่งใดให้กับพี่น้องผู้น้อยที่สุดของเรา ก็เท่ากับท่านได้ทำสิ่งนั้นกับเรา” (มธ 25:40) มิใช่เป็นความเมตตาของมนุษย์เท่านั้น แต่เป็นการเปิดเผยของพระเจ้า การสัมผัสผู้ที่ต่ำต้อย และไร้อำนาจเป็นหนทางพบองค์พระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงเป็นเจ้าแห่งประวัติศาสตร์ พระองค์ตรัสกับเราอยู่เสมอในคนยากจน (ข้อ 5)

1.2 แบบอย่างของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี ท่านเอาใจใส่ห่วงใยต่อคนยากจน ในตัวคนโรคเรื้อนนั้นพระคริสตเจ้าทรงโอบกอดนักบุญฟรังซิส และเปลี่ยนแปลงชีวิตของท่าน จนถึงทุกวันนี้ นักบุญฟรังซิสยังเป็นแรงบันดาลใจ เป็นแบบอย่างที่ดีเด่น (ข้อ 6) ในสภาพสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 กล่าวว่า “อุปมาของชาวสะมาเรียผู้ใจดีในอดีตกาลนั้น เป็นต้นแบบของจิตตารมณ์แห่งสภาครั้งนี้” ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเลือกให้ความสำคัญกับคนยากจนเป็นพิเศษ คือแหล่งพลังแห่งการฟื้นฟูอันยิ่งใหญ่ทั้งสำหรับพระศาสนจักรและสังคม (ข้อ 7)

1.3 เสียงร้องของผู้ยากไร้และการพิพากษา ในพระคัมภีร์พระเจ้าทรงสำแดงพระองค์ต่อโมเสส ตรัสว่า “เราสังเกตเห็นความทุกข์ยากของประชากรของเราในอียิปต์ เราได้ยินเสียงร้องและรู้ถึงความทุกข์ทรมานของเขา เราจะช่วยเขาและนำเขาออกจากประเทศนั้น (อพย 3:7-8,10) พระเจ้าทรงห่วงใยต่อผู้ยากไร้ “พระยาห์เวห์ประทานผู้วินิจฉัยหลายท่านมาช่วยเขาให้พ้นจากเงื้อมมือของผู้รุกราน” (ฉฉ 2:16) เสียงร้องของผู้ยากไร้ในพระมหากษัตริย์ของพระเจ้า ผู้ทรงห่วงใยบุตรทั้งหลายของพระองค์อยู่เสมอ โดยเฉพาะผู้ขัดสนที่สุด หากเราเพิกเฉยต่อเสียงร้องนั้น ผู้ยากไร้อาจร้องต่อองค์พระผู้เป็นเจ้าให้ทรงพิพากษาเรา และเราจะต้องตกอยู่ในบาป (เทียบ ฉฉ 15:9) และหันเหออกจากพระมหากษัตริย์ของพระองค์ (ข้อ 8)

1.4 รูปแบบของความยากจน ความยากจนมีอยู่หลายรูปแบบ

1. ความยากจนของผู้ที่ขาดปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต
2. ความยากจนของผู้ที่ถูกกีดกันทางสังคมและขาดช่องทางแสดงถึงศักดิ์ศรีและความสามารถ
3. ความยากจนทางศีลธรรมและจิตวิญญาณ
4. ความยากจนทางวัฒนธรรม
5. ความยากจนของผู้ที่อ่อนแอทั้งในระดับบุคคลและสังคม
6. ความยากจนของผู้ที่ไม่มีสิทธิ์ ไม่มีพื้นที่ และไม่มีอิสรภาพในชีวิต (ข้อ 9)

1.5 วัฒนธรรมที่ผลักไสผู้คนออกไปโดยไม่รู้ตัว เป็นที่น่ายินดีที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้ การขจัดความยากจนเป็นหนึ่งในเป้าหมายห้าประการของโลก แต่การอุทิศตนต่อคนยากจนอย่างแท้จริง ต้องมีการเปลี่ยนแปลงวิถีคิด ซึ่งวัฒนธรรมของภาพลวงตาแห่งความสุขจากชีวิตที่สะดวกสบาย ได้ผลักดันผู้คนมากมายสะสมความมั่งคั่ง และความสำเร็จทางสังคมโดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น และอาศัยระบบที่ไม่เป็นธรรม จำนวนคนยากจนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ มียอมรับอย่างเฉยเมยว่ามีผู้คนนับล้านต้องตายเพราะความหิวโหย หรือดำรงชีวิตในสภาพที่ไม่สมกับความเป็นมนุษย์ ขาดแคลนอาหารและน้ำ แม้ในประเทศมั่งคั่งมีครอบครัวที่ไม่สามารถมีชีวิตจนถึงสิ้นเดือนเพิ่มมากขึ้น ผู้หญิงถูกกีดกัน ถูกทำร้าย โครงสร้างสังคมยังห่างไกลให้ผู้หญิงมีศักดิ์ศรีและสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชาย (ข้อ 10-12)

1.6 อคติทางอุดมการณ์ “กฎเกณฑ์ทางเศรษฐกิจที่พิสูจน์ว่ามีประสิทธิภาพสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ก็ไม่ครบถ้วน มีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นจริง แต่ก็มีผลเสียล้นด้วยทำให้เกิด ‘รูปแบบใหม่ของความยากจน’ ในยุคปัจจุบัน ต้องทำความเข้าใจและประเมินความยากจนใหม่ ผู้ยากจนไม่ได้เกิดขึ้นเพราะความบังเอิญ หรือชะตากรรมที่โหดร้ายและมีขอบเขต ไม่ใช่สิ่งที่พวกเขาเลือกเอง คริสตชนอาจหลงได้ ถ้าเราปล่อยให้ทัศนคติของเราได้รับอิทธิพลจากอุดมการณ์ทางโลก แนวคิดทางการเมืองและเศรษฐกิจ ที่เหมารวมและข้อสรุปที่ผิดพลาด บางคนดูหมิ่นงานการกุศล ถือเป็นงานของบางคน มิใช่งานหลักในพันธกิจของพระศาสนจักร จึงจำเป็นต้องหันกลับไปอ่านพระวรสารอีกครั้ง เพื่อไม่ให้หลงไป ผู้ยากจนไม่อาจถูกละเลยได้ในชีวิตของพระศาสนจักร ซึ่งมีต้นกำเนิดจากพระวรสาร และบังเกิดผลในทุกยุคทุกสมัยและทุกสถานที่ (ข้อ 13-15)

บทที่ 2 พระเจ้าทรงเลือกคนยากจน การเลือกคนยากจน พื้นฐานทางเทววิทยา

2.1 คำนำ พระเจ้าทรงเป็นความรักเมตตา ได้เสด็จมาอยู่ท่ามกลางเรา เพื่อปลดปล่อยเราจากพันธนาการ ความกลัว บาป และอำนาจแห่งความตาย ทรงยอมเป็นผู้ยากจน บังเกิดในเนื้อหนังเช่นเรา ในรางหญ้า สิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน “รับความตายอย่างความยากจนที่สุด” จึงพูดได้ว่า พระเจ้าทรงเลือกให้ความสำคัญกับคนยากจนเป็นพิเศษ แนวคิดนี้เกิดในทวีปอเมริกาใต้ ในการประชุมที่เมือง Puebla และต่อมาได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของคำสอนพระศาสนจักร คือ “การเลือกพิเศษ” ซึ่งมีได้หมายถึงการกีดกันหรือเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มอื่นๆ แต่เน้นพระเมตตา รับความยากจนและความอ่อนแอของมนุษยชาติ ในอาณาจักรแห่งความยุติธรรม ฆราวาสภาพ และความเป็นหนึ่งเดียวกัน พระเจ้ามีที่พิเศษ สำหรับผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติ และถูกกดขี่ในพระหฤทัย พระองค์ทรงเรียกร้องให้พระศาสนจักรเลือกอย่างจริงจังเด็ดขาด ให้อยู่ฝ่ายผู้ที่อ่อนแอที่สุด (ข้อ16)

2.2 ในพันธสัญญาเดิม กล่าวถึงพระเจ้าในฐานะสหายและผู้ปลดปล่อยผู้ยากไร้ ทรงฟังเสียงร้อง และทรงช่วยปลดปล่อยพวกเขา (เทียบ สดด 34:7) พระเจ้าผู้ทรงเป็นที่ลี้ภัยของผู้ยากไร้ ทรงประณามความอยุติธรรมที่ทำต่อผู้ที่อ่อนแอ ผ่านทางบรรดาประกาศก โดยเฉพาะท่านอาโมสและอิสยาห์ และเรียกร้องให้ประชากรอิสราเอลฟื้นฟูจิตวิญญาณแห่งการนมัสการจากภายใน เพราะไม่มีใครจะสามารถอธิษฐานภาวนาและถวายเครื่องบูชาได้อย่างแท้จริง ถ้ากดขี่ข่มเหงผู้ที่ยากจนและอ่อนแอ “พระหฤทัยของพระเจามีที่พิเศษไว้สำหรับผู้ยากจน...” (ข้อ17)

2.3.1 ในพันธสัญญาใหม่ พระเยซูเจ้าพระเมสสิยาห์ผู้ยากจน โดยทรงรับธรรมชาติมนุษย์ “ทรงสละพระองค์จนหมดสิ้น ทรงรับสภาพดุจทาสเป็นมนุษย์ดุจเรา” (ฟป 2:7) และด้วยรูปแบบนี้เอง พระองค์เปิดเผยให้เห็นความรักของพระเจ้าอย่างเต็มเปี่ยม (เทียบ ยน 1:18; 1 ยน 4:9) นักบุญเปาโลกล่าวว่า “ท่านรู้แล้วถึงพระกรุณาของพระเยซูคริสต์ องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา แม้ทรงร่ำรวย พระองค์ก็ยังทรงยอมกลายเป็นคนยากจนเพราะเห็นแก่ท่าน เพื่อท่านจะได้ร่ำรวยเพราะความยากจนของพระองค์” (2 คร 8:9) พระเยซูเจ้าจึงประสูติในสถานที่ต่ำต้อยในรางหญ้า และหลังจากนั้นครอบครัวต้องหนีไปอียิปต์ เพื่อให้พระองค์รอดพ้นจากการประหาร (เทียบ มธ 2:13-15) (ข้อ18)

2.3.2 เมื่อพระเยซูเจ้าทรงเริ่มพันธกิจสาธารณะ พระองค์ประกาศในธรรมศาลาที่นาซาเร็ธว่าปีแห่งความโปรดปรานของพระเจ้าได้มาถึงแล้วในพระองค์ เพื่อให้ความยินดีแก่ผู้ยากไร้ แต่พระองค์กลับถูกขับออกจากเมือง (เทียบ ลก 4:14-30) ในที่สุด พระองค์สิ้นพระชนม์อย่างผู้ถูกทอดทิ้ง ถูกตรึงบนไม้กางเขน (เทียบ มก 15:22) ความยากจนของพระเยซูเจ้าจึงเป็นประสบการณ์ของการถูกกีดกัน เช่นผู้ยากไร้ในสังคม เป็นพระเมสสิยาห์ของผู้ยากจนและเพื่อผู้ยากจนอีกด้วย (ข้อ19)

2.3.3 สถานะทางสังคมของพระเยซูเจ้า เป็นช่างไม้(เทียบ มก 6:3) อาชีพที่ต้องใช้แรงงานมือ ไม่มีที่ดินถูกมองว่าต่ำต้อยกว่าชาวนา เมื่อโยเซฟและมารีย์นำพระกุมารเยซูไปถวายในพระวิหาร พวกเขาหรือคนพิราบสองตัว” (เทียบ ลก 2:22-24) ตามข้อกำหนดในหนังสือเลวีนิติ (12:8) เป็นเครื่องบูชาของคนยากจน พระเยซูเจ้าพร้อมกับบรรดาศิษย์ได้ตรวงข้าวในทุ่งนามากิน (เทียบ มก 2:23-28) ซึ่งอนุญาตให้เฉพาะผู้ยากไร้ พระองค์ตรัสว่า “สุนัขจิ้งจอกยังมีโพรง นกในอากาศยังมีรัง แต่บุตรแห่งมนุษย์ไม่มีที่ที่จะวางศีรษะ” (มธ 8:20; ลก 9:58) เป็นอาจารย์พเนจรที่ยากจนไม่มั่นคงทางวัตถุ เป็นเงื่อนไขของศิษย์แท้ ละทิ้งทรัพย์สิน ความมั่งคั่ง ความมั่นคงของโลก จึงเป็น เครื่องหมายที่มองเห็นได้ของการวางใจในพระเจ้า และการพึ่งพาพระอารักขญาณของพระเจ้า (ข้อ20)

2.3.4 เมื่อพระเยซูเจ้าทรงเริ่มพันธกิจสาธารณะ ทรงอ่านหนังสือประกาศกอิสยาห์ว่า “พระจิตขององค์พระผู้เป็นเจ้าสถิตอยู่เหนือข้าพเจ้า เพราะพระองค์ทรงเจิมข้าพเจ้าไว้เพื่อประกาศข่าวดีแก่คนยากจน”(ลก 4:18;เทียบ อสย 61:1) ประกาศข่าวดีว่า “พระเจ้าทรงอยู่ใกล้ พระเจ้ารักเจ้า” (เทียบลก 7:22) ตรัสสอนว่า “ความสุขแท้เป็นของคนยากจน เพราะอาณาจักรของพระเจ้าเป็นของท่าน” (ลก 6:20) พระเจ้าทรงมีความรักคนยากจนเป็นพิเศษ หากพระศาสนจักรต้องการเป็นพระศาสนจักรของพระคริสต์อย่างแท้จริง ต้องเป็นพระศาสนจักรแห่งความสุขแท้ พระศาสนจักรที่เปิดพื้นที่ให้แก่ผู้ต่ำต้อย เดินพร้อมกับผู้ยากจน และเป็นพื้นที่ซึ่งผู้ยากไร้มีที่พิเศษ (เทียบ ยก 2:2-4) (ข้อ 21)

2.4 พระเยซูเจ้าทรงสอนทัศนคติใหม่เกี่ยวกับผู้ยากไร้และผู้เจ็บป่วย สมัยนั้นคนเหล่านี้ได้รับความอับอายทางสังคม เพราะเชื่อว่าความเจ็บป่วยและความยากจนเกี่ยวข้องกับบาปส่วนบุคคล พระเยซูเจ้าทรงต่อต้านแนวคิดนี้อย่างชัดเจน โดยตรัสว่า “พระเจ้าทรงให้ดวงอาทิตย์ของพระองค์ขึ้นเหนือคนชั่วและคนดี ให้ฝนตกแก่คนชอบธรรมและคนอธรรม” (มธ 5:45) ให้เปลี่ยนแนวคิดนี้อย่างสิ้นเชิง (ข้อ22) ข้าพเจ้ามักสงสัยอยู่เสมอว่า ทั้ง ๆ ที่คำสอนของพระคัมภีร์ชัดเจนในเรื่องผู้ยากไร้ เหตุใดผู้คนมากมายยังคงคิดว่าพวกเขาสามารถเพิกเฉยต่อคนยากจนได้ (ข้อ23)

2.5 คำสอนของพระเยซูเจ้าเรื่องความรักเมตตาต่อผู้ยากไร้ นักบุญยอห์นอัครสาวกเขียนว่า “ผู้ไม่รักพี่น้องที่เขาแลเห็นได้ ย่อมไม่รักพระเจ้าที่เขาแลเห็นไม่ได้” (1ยอ 4:20) พระเยซูเจ้าตอบธรรมาจารย์ว่า “เจ้าจงรักองค์พระผู้เป็นเจ้าพระเจ้าของเจ้าสุดใจ สุดจิต และสุดกำลังของเจ้า” (ฉธบ 6:5) “เจ้าจงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง”(ยน 19:18) บัญญัติทั้งสองเป็นบัญญัติเดียว (มก 12:29-31) ให้รักเมตตาศัตรู ในหนังสืออพยพ “ถ้าท่านพบโคหรือลาของศัตรูพลัดหลงมา ท่านจะต้องนำไปคืนให้เขา ถ้าท่านเห็นลาของผู้ที่เกลียดชังท่านล้มลง เพราะบรรทุกของหนัก จงอย่าเดินจากไปโดยไม่ช่วยเหลือ แต่จงช่วยเขาลุกมันขึ้น” (อพย 23:4-5) **ความรักต่อพระเจ้าสัมพันธ์กับความรักต่อเพื่อนมนุษย์** นักบุญยอห์นกล่าวว่า “ไม่มีผู้ใดเคย

เห็นพระเจ้า แต่ถ้าเรารักกัน พระเจ้าย่อมทรงดำรงอยู่ในเรา และความรักของพระองค์ในเราก็จะสมบูรณ์...พระเจ้าทรงเป็นความรัก ผู้ใดดำรงอยู่ในความรัก ย่อมดำรงอยู่ในพระเจ้า และพระเจ้า ย่อมทรงดำรงอยู่ในเขา” (1 ยน 4:12,16) ความรักทั้งสอง จะแยกจากกันไม่ได้เลย พระเยซูเจ้า ทรงสอนว่า “เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเรา คนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ 25:40) (ข้อ24-26)

งานเมตตาเป็นเครื่องหมายแห่งความแท้จริงของการนมัสการพระเจ้า ขณะที่เรา สรรเสริญพระองค์ พระจิตเจ้าทรงเปลี่ยนแปลงเรา ให้เป็นภาพลักษณ์ของพระคริสตเจ้า ที่เมตตาต่อผู้ที่อ่อนแอ โดยไม่หวังการตอบแทน ซึ่งเป็นจิตแห่งความรักแท้ พระเยซูเจ้าตรัสว่า “เมื่อท่านจัดเลี้ยงอาหาร อย่าเชิญมิตรสหาย พี่น้องหรือเพื่อนบ้านที่มั่งมี เพราะเขาจะเชิญท่าน และท่านจะได้รับการตอบแทน แต่เมื่อท่านจัดงานเลี้ยง จงเชิญคนยากจน คนพิการ คนง่อย คนตาบอด แล้วท่านจะเป็นสุข เพราะคนเหล่านั้นไม่มีสิ่งใดตอบแทนท่านได้” (ลก 14:12-14) (ข้อ27) ความเมตตาต่อผู้ยากไร้และการพิพากษาสุดท้าย ในอุปมาเรื่อง “การพิพากษาครั้งสุดท้าย” (เทียบ มธ 25:31-46) เป็นภาพชัดเจนของความสุขแท้ของผู้มีใจเมตตา พระเยซูเจ้า ทรงเปิดเผยกุญแจสู่ความสมบูรณ์แห่งชีวิตและเป็นเกณฑ์ชัดเจนให้เราทราบถึงสิ่งที่จะถูกตัดสิน ในวาระสุดท้าย” (ข้อ28)

2.6.1 ชุมชนคริสตชนสมัยแรกทำกิจการความรักต่อเพื่อนพี่น้อง ตามแบบของ พระเยซูเจ้าในพระวรสาร นักบุญยากอบกล่าวว่า “จะมีประโยชน์ใดหากผู้หนึ่งอ้างว่ามีความเชื่อ แต่ไม่มีการกระทำ ความเชื่อเช่นนี้จะช่วยให้เขารอดพ้นได้หรือ ถ้าพี่น้องชายหญิงคนใดขัดสน เครื่องนุ่งห่ม และไม่มีอาหารประจำวัน แล้วท่านคนหนึ่งพูดกับเขาว่า “จงไปเป็นสุขเถิด ขอให้ อบอุ่นและอิ่มเถิด” แต่มิได้ให้สิ่งจำเป็นสำหรับร่างกายแก่เขา จะมีประโยชน์ใดเล่า ความเชื่อก็ เช่นเดียวกัน หากไม่มีการกระทำ ก็เป็นความเชื่อที่ตายแล้ว” (ยก 2:14-17) นักบุญยากอบ กล่าวว่า “เงินทองของท่านก็เป็นสนิม สนิมนั้นจะเป็นพยานปรักปรำท่าน มันจะกัดกินเนื้อของ ท่านประดุจไฟ ซึ่งท่านสะสมไว้สำหรับวันสุดท้าย ท่านคดโกงไม่จ่ายค่าจ้างให้กรรมกรที่เก็บเกี่ยว ในทุ่งนาของท่าน ค่าจ้างนี้กำลังร้อง และเสียงร้องของคนเก็บเกี่ยวไปถึงพระกระรณของพระเจ้า จอมโยธาแล้ว ท่านมีชีวิตอย่างหุรหุราฟุ่มเฟือยในโลกนี้ และกินเลี้ยงอย่างสนุกสนาน ท่านบำรุง จิตใจของท่านไว้รอวันประหาร” (ยก 5:3-5) ถ้อยคำนี้ทรงพลัง นักบุญยอห์นกล่าวว่า “ถ้าผู้ใด มีทรัพย์สมบัติของโลกนี้ และเห็นพี่น้องของตนขาดแคลน แต่ยังมีใจแคบต่อเขา ความรักของ พระเจ้าจะดำรงอยู่ในผู้นั้นได้อย่างไร” (1 ยน 3:17) (ข้อ29-30)

2.6.2 ถ้อยคำของพระวาจาพระเจ้านั้น ชัดเจน ตรงไปตรงมา และเรียบง่าย มีพลัง ผลักดันให้เรากล้าที่จะตอบรับคำเชิญชวนของพระวาจานั้นด้วยใจร้อนรนและกระตือรือร้น ในชีวิตประจำวันของชุมชนคริสตชนสมัยแรก มีการแบ่งปันทรัพย์สินและการดูแลผู้ยากไร้ “มีการจัดการแจกอาหารประจำวันแก่หญิงม่าย” (เทียบ กจ 6:1-6) ปัญหาคือแม้มีบางคน มาจากต่างแดนถูกละเลย บรรดาอัครสาวกได้จัดระเบียบใหม่โดยให้ความเมตตาเป็นศูนย์กลาง

พวกท่านขอให้ชุมชนเลือกบุคคลที่มีปรีชาญาณและน่าเคารพ เพื่อมอบหมายหน้าที่ดูแลการแจกจ่ายอาหาร ส่วนบรรดาอัครสาวกจะมุ่งสู่การสวดภาวนาและการประกาศพระวาจาของพระเจ้า (ข้อ31-32)

2.6.3 พยานชีวิตของนักบุญเปาโล ท่านเดินทางไปยังกรุงเยรูซาเล็มเพื่อศึกษาบรรดาอัครสาวก “เพื่อมิให้การทำงานของตนเป็นการไร้ประโยชน์” (กท 2:2) บรรดาอัครสาวกได้ขอให้ท่าน “อย่าลืมนักบุญยากไร้” (เทียบ กท 2:10) น.เปาโลได้จัดการเรียไร้ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือบรรดาสมาชิกของชุมชนที่ยากจน ท่านกล่าวว่า “พระเจ้าทรงรักผู้ให้ด้วยใจยินดี” (2 คร 9:7) บางคนไม่มีนิสัยเอื้อเฟื้อโดยธรรมชาติ แต่การมีใจกว้างมีประโยชน์ต่อผู้ให้ “ผู้มีใจกว้างต่อคนยากจนเปรียบเสมือนให้พระยาห์เวห์ทรงขอยืม พระองค์จะทรงตอบแทนการกระทำของเขา” (สภษ 19:17) “จงให้แล้วพระเจ้าจะประทานแก่ท่าน..เพราะว่าท่านใช้ทะนุถนอมใตดวงให้เขา พระเจ้าก็จะทรงใช้ทะนุถนอมนั้นตอบแทนให้ท่านด้วย” (ลก 6:38) “ความสว่างของท่านจะขึ้นมาเหมือนรุ่งอรุณ ผลของท่านจะหายอย่างรวดเร็ว” (อสย 58:8) คริสตชนสมัยแรกเริ่มไม่สงสัยในเรื่องนี้ (ข้อ33)

2.6.4 พยานชีวิตชุมชนคริสตชนสมัยแรก บันทึกในพระคัมภีร์และถ่ายทอดถึงเราเป็นพยานแห่งความเชื่อทำผ่านความรัก และเป็นแรงบันดาลใจที่ยั่งยืนสำหรับคนรุ่นต่อๆ ตลอดหลายศตวรรษที่ผ่านมา พระคัมภีร์ได้กระตุ้นหัวใจของคริสตชนให้รักและประกอบกิจเมตตา ซึ่งเป็นเสมือนเมล็ดพันธุ์แห่งพระหรรษทานที่ไม่หยุดหยั่งรากเติบโต ออกผลเป็นความดีงามอันอุดมสมบูรณ์อยู่เสมอ (ข้อ 34)

บทที่ 3 พระศาสนจักรเพื่อผู้ยากไร้ (ข้อ35-81) พยานผู้รับใช้ผู้ยากไร้ในประวัติศาสตร์พระศาสนจักร

สามวันหลังจากได้รับเลือกตั้ง สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสตรัสกับผู้แทนสื่อมวลชนว่า “ข้าพเจ้าปรารถนาให้พระศาสนจักรเป็นพระศาสนจักรที่ยากจน และเพื่อผู้ยากจน” มีพยานมากมายจากบรรดาศิษย์ของพระคริสต์ที่สืบทอดต่อกันมานานเกือบสองพันปี มีดังนี้ (ข้อ35-36)

3.1. ชุมชนคริสตชนสมัยแรก: นักบุญเปาโลกล่าวถึงคริสตชนว่า “มีน้อยคนที่ฉลาดตามมาตรฐานของมนุษย์ น้อยคนที่มีอิทธิพล น้อยคนที่มีตระกูลสูง” (1คร 1:26) บรรดาอัครสาวกได้ปกมือตั้งชายเจ็ดคนจากหมู่คริสตชน แบ่งปันพันธกิจ “การรับใช้” (diakonia) เพื่อดูแลผู้ยากไร้ที่สุด (เทียบ กจ 6:1-5) **นักบุญสังฆานุกรสเทเฟน** เป็นประจักษ์พยานดูแลเอาใจใส่คนยากจน และเป็นมรณสักขีด้วย สองศตวรรษต่อมา **นักบุญลอเรนซ์สังฆานุกร** ในกรุงโรม เป็นมรณสักขี และเป็นรับใช้ผู้ยากไร้ นักบุญอัมโบรสกล่าวว่า ในสมณสมัยของสมเด็จพระสันตะปาปาซิกัสตัสที่ 2 นักบุญลอเรนซ์ถูกเจ้าหน้าที่โรมันบังคับให้ส่งมอบทรัพย์สินสมบัติของพระศาสนจักร วันรุ่งขึ้นท่านนำผู้ยากไร้มาด้วย กล่าวว่า “นี่แหละคือทรัพย์สินสมบัติของพระศาสนจักร” นักบุญอัมโบรสกล่าวว่า “พระเยซูเจ้าทรงมีทรัพย์สินสมบัติใดเล่า ที่ประเสริฐกว่าผู้ที่พระองค์ทรงเลือกจะทรงแสดงพระองค์ผ่านพวกเขา” “หน้าที่นี้จะต้องปฏิบัติด้วยความเชื่อจริงใจและด้วยวิจารณญาณอันเฉียบแหลม หากผู้ใดแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนจากสิ่งนี้ เขาย่อมกระทำความบาป แต่หากเขาแจกจ่ายทรัพย์สินให้แก่ผู้ยากไร้ หรือไถ่ผู้ที่ถูกจองจำ เขากำลังกระทำกิจเมตตา” (ข้อ37-38)

3.2 บรรดาบิดาจารย์ของพระศาสนจักร ตระหนักว่าผู้ยากไร้เป็นหนทางเข้าถึงพระเจ้าอย่างแท้จริง เมตตาธรรมเป็นการแสดงความเชื่อที่เป็นรูปธรรมว่า พระวจนาตถ์ทรงรับธรรมชาติมนุษย์ ชุมชนแห่งความเชื่อได้รับพลังจากพระจิตเจ้า ไม่ถือว่าผู้ยากไร้เป็น “ภาระต่อส่วนรวม” แต่เป็นส่วนหนึ่งของพระกายที่มีชีวิตของพระคริสตเจ้า **นักบุญอิกญาซีโอแห่งอันทิโอ** (108-140) ขณะเดินทางสู่การเป็นมรณสักขี ได้ดักเตือนชุมชนเมืองสมิร์นาว่า “อย่าละเลยหน้าที่ในการประกอบกิจเมตตาแก่ผู้ที่ขัดสนที่สุด และเตือนว่าอย่าทำเหมือนผู้ที่ต่อต้านพระเจ้า” **นักบุญโปลีคาร์ปพระสังฆราชแห่งสมิร์นา** (60-155) กล่าวว่า “จงให้บรรดาพระสงฆ์มีใจกรุณาและเมตตาต่อทุกคน นำผู้หลงหายกลับมา เยี่ยมเยียนผู้เจ็บป่วย และอย่าละเลยหญิงม่าย เด็กกำพร้า หรือผู้ยากจน แต่งตั้งจัดเตรียมสิ่งที่เหมาะสมต่อสายพระเนตรของพระเจ้า และของมนุษย์อยู่เสมอ” (ข้อ39)

นักบุญยูดิน มรณสักขี (100-165) เขียนจดหมาย ถึงจักรพรรดิเอเดเรียน วุฒิสภาและประชาชนแห่งกรุงโรม อธิบายว่าคริสตชนมอบทุกสิ่งที่ได้ให้แก่ผู้ขัดสน มองพวกเขาเป็นพี่น้องในพระคริสตเจ้า มาชุมนุมกันในวันอาทิตย์ หัวใจของพิธีกรรมคือ การนมัสการพระเจ้า ซึ่งไม่อาจแยกจากความห่วงใยต่อผู้ยากไร้ “ผู้ที่มีฐานะดีเต็มใจจะให้ถวายตามที่แต่ละคนเห็นสมควร รวมมอบให้กับประธานในพิธี เพื่อช่วยเหลือเด็กกำพร้า หญิงม่าย ผู้เจ็บป่วย ผู้ทุกข์ยาก ผู้ถูกจองจำ คนต่างถิ่นที่อยู่ท่ามกลางเรา เพื่อดูแลทุกคนที่อยู่ในความต้องการ” พระศาสนจักรไม่แยกความเชื่อจากการกระทำเพื่อสังคม นักบุญยากอบสอนว่า “ความเชื่อถ้าไม่มีการกระทำ ก็เป็นความเชื่อที่ตายแล้ว” (เทียบ ยก 2:17) (ข้อ40)

นักบุญยอห์น ครีโซสโตม (347-407) บิดาจารย์แห่งตะวันออก อัครสังฆราชแห่งคอนสแตนติโนเปิล เทศน์เรื่องความยุติธรรมอย่างกระตือรือร้น ท่านสอนว่า “ถ้าปรารถนาจะถวายเกียรติแด่พระกายของพระคริสต์ อย่าให้พระกายถูกดูหมิ่น ในผู้ยากไร้ที่ไม่มีเสื้อผ้า

คลุมกาย อย่าถวายเป็นเกียรติแต่พระเจ้าด้วยผ้าไหม แต่ละเลยพระกายที่กำลังทนทุกข์จากความหนาวและเปลือยเปล่า...พระกายของพระคริสต์ไม่ต้องการผ้าคลุมทองคำ แต่ต้องการใจทองคำที่เลี้ยงดูผู้หิวโหย แล้วจึงไปตกแต่งแท่นบูชาเถิด” ศีลมหาสนิทดำรงในชีวิตจริงของเราผ่านความรักและเอาใจใส่ผู้ยากไร้ เมตตาไม่ใช่ทางเลือก แต่เป็นการนมัสการพระเจ้าที่แท้จริง ไม่ใช่หน้าที่ทางสังคม แต่เป็นเงื่อนไขแห่งความรอด ท่านประณามความมั่งคั่งที่เกินเลย การเมินเฉยต่อผู้ยากไร้ ท่านสอนว่า “การไม่ให้แก่ผู้ยากไร้ คือการลักขโมยจากพวกเขา เป็นการฉ้อโกงชีวิตของพวกเขา เพราะสิ่งที่เรามีนั่นเป็นของพวกเขา” (ข้อ 41-42) **นักบุญอัมโบส พระสังฆราชแห่งมิลาน (339-397)** สอนว่า “สิ่งที่ท่านมอบให้แก่ผู้ยากไร้ นั้น มิใช่ทรัพย์สินของท่าน แต่เป็นของเขา แล้วเหตุใดท่านจึงเอาสิ่งที่ถูกประทานเพื่อใช้ร่วมกันมาเป็นของตน” “การให้ท่านมิใช่การแสดงความสงสารแบบผู้เหนือกว่า แต่เป็นการฟื้นฟูความยุติธรรมให้กลับคืนมา ท่านตำหนิโครงสร้างที่กักตุนทรัพย์สินสมบัติไว้กับกลุ่มคนบางกลุ่ม ความเป็นหนึ่งเดียวกันเป็นกระแสเรียกแท้จริงของพระศาสนจักร (ข้อ 43)

นักบุญออกัสติน พระสังฆราชแห่งฮิปโป (354-430) สอน “ให้เราสังเกตและรับรู้ความต้องการของพี่น้อง” การแบ่งปันทรัพย์สินมิได้เกิดจากความรู้สึกเห็นใจ แต่เกิดจากคุณธรรมความรัก คือ ความรักในพระคริสตเจ้า คนยากจนมิใช่เป็นเพียงผู้ที่เราควรช่วยเหลือ แต่เป็นการประทับอยู่เชิงศีลศักดิ์สิทธิ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้าอีกด้วย” “ผู้ใดกล่าววาทนรักพระเจ้าแต่ไม่มีความกรุณาต่อผู้ขัดสน ผู้นั้นโกหก (เทียบ 1ยน 4:20) “ทรัพย์สินสมบัติในสวรรค์” มีสำหรับผู้ที่ยอมสละทรัพย์สินเพื่อช่วยคนยากจน (เทียบ มธ 19:21) พระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพจะไม่ทรงยอมให้ใครมีใจกว้างเกินพระองค์ ยิ่งผู้ใดรักและรับใช้ผู้ยากไร้มากเท่าใด รางวัลจากพระเจ้าก็ยิ่งใหญ่เท่านั้น “การให้ท่านยอมมีประโยชน์ในการลบล้างบาปในอดีต หากท่านได้แก้ไขหนทางแห่งชีวิตของตนแล้ว” นี่คือเส้นทางปกติของการกลับใจ การติดตามพระคริสตเจ้า ด้วยใจที่ไม่แบ่งแยก พระศาสนจักรมองพระพักตร์ของพระคริสต์ในผู้ยากไร้ ทรัพย์สินสมบัติทางวัตถุเป็นเพียงเครื่องมือแห่งเมตตาธรรม คำสอนของนักบุญออกัสตินยังคงเป็นแสงสว่างที่มั่นคงแน่นอน การซื้อสัตย์ต่อคำสอนของท่าน มิใช่ศึกษาผลงานของท่านเท่านั้น แต่พร้อมดำเนินชีวิตตามคำสอนของท่าน (ข้อ 44-47)

บรรดาบิดาจารย์ของพระศาสนจักรตะวันออกและตะวันตก ได้สรุปเป็นทฤษฎีวิทยาเชิงปฏิบัติ มุ่งสร้างพระศาสนจักรที่ยากจนและเพื่อผู้ยากจน พระวรสารจะได้รับการประกาศอย่างถูกต้อง เมื่อผลักดันให้เราสัมผัสเนื้อแท้ของผู้ต่ำต้อยที่สุดในหมู่เรา และเตือนว่าการเคร่งครัดที่ปราศจากความเมตตา เป็นวาทะที่ว่างเปล่า ความเอื้ออาทรของคริสตชนปรากฏอย่างเด่นชัด ในการดูแลผู้เจ็บป่วยและผู้ทนทุกข์ การรักษาคนตาบอด คนโรคเรื้อน และคนง่อย เป็นพันธกิจของพระเยซูเจ้า **นักบุญซีเปเรียน** พระสังฆราชแห่งนครคาร์เธจ เมื่อเกิดโรคระบาดร้ายแรงในเมืองของท่าน ท่านสอนว่า “โรคระบาดนี้ น่าสะพรึงกลัวและนำความตาย จะตรวจสอบจิตใจว่าผู้มีสุขภาพดีจะรับใช้ผู้ป่วยหรือไม่ ญาติพี่น้องจะรักกันอย่างจริงใจหรือไม่ นายจะช่วยบ่าวผู้ป่วยหรือไม่ แพทย์จะทอดทิ้งผู้ป่วยที่ขอความช่วยเหลือหรือไม่” การเยี่ยม

ผู้ป่วย และการปลอบโยนผู้ทุกข์ทน มิใช่เป็นเพียงการทำบุญหรือการช่วยเหลือสังคม แต่เป็นการกระทำของพระศาสนจักร เพื่อ“สัมผัสเนื้อหนังที่ทุกข์ทรมานของพระคริสตเจ้า” (ข้อ49)

3.3 การดูแลรักษาผู้ป่วย นักบุญยอห์นแห่งพระเจ้า (1495-1550) ได้ก่อตั้งคณะนักบวชผู้รักษาพยาบาล ท่านสร้างโรงพยาบาลที่เปิดรับทุกคน ท่านกล่าวว่า “พี่น้องทั้งหลายจงทำความดีเถิด” เช่นเดียวกับ **นักบุญคามิลลัส เดอ เลลลิส (1550-1614)** ได้ก่อตั้งคณะสงฆ์ผู้อุทิศตนรับใช้ผู้ป่วย (คณะคามิลเลียน) กฎของคณะระบุว่า “แต่ละคนควรภาวนาขอจากองค์พระผู้เป็นเจ้า เพราะด้วยพระหรรษทานของพระองค์ เราปรารถนาที่จะรับใช้ผู้เจ็บป่วยทุกคน ด้วยความรักเยี่ยงมารดาที่มีต่อบุตรคนเดียวของตน” สมาชิกของคณะคามิลเลียนเป็นภาพสะท้อนแห่งพระเมตตาของพระคริสต์ผู้ทรงเป็นแพทย์ (ข้อ50) **คณะธิดาแห่งเมตตาธรรมของนักบุญวินเซนต์ เดอ ปอล คณะภคินีแห่งโรงพยาบาล คณะภคินีแห่งพระอาร์กัญญา และคณะนักพรตสตรีอื่น ๆ อีกมาก** เป็นเหมือนมารดาที่ทำงานอย่างเจียว ๆ ในโรงพยาบาล บ้านพักคนชรา “การสัมผัสด้วยความกรุณา” คือยารักษาแรก **นักบุญหลุยส์ เดอ มารีย์** เขียนจดหมายถึงสมาชิกคณะธิดาแห่งเมตตาธรรมว่า “พวกท่านได้รับพระพรพิเศษจากพระเจ้าเพื่อรับใช้ผู้ป่วยยากจนในโรงพยาบาล” ในสถานพยาบาล คลินิก บ้านพักฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และโรงพยาบาลสนามในเขตสงครามได้ประกาศว่า “พระอาณาจักรของพระเจ้าเริ่มต้นท่ามกลางผู้เปราะบางที่สุด” คนโรคเรื้อน เด็กที่ขาดสารอาหาร หรือผู้ใกล้ตายที่ไม่มีใครรู้จัก พระศาสนจักรกำลังปฏิบัติภารกิจ คือการรื้อองค์พระผู้เป็นเจ้า ณ ที่ซึ่งพระองค์ทรงถูกบิดเบือน พระฉายามากที่สุด (เทียบ มธ 25:36) (ข้อ50-52)

3.4.1 การดูแลผู้ยากไร้ในวิถีชีวิตนักพรตในพระศาสนจักรตะวันออก วิถีชีวิตนักพรตถือกำเนิดขึ้นจากความเจียวแห่งถิ่นทุรกันดาร เป็นพยานแห่งความเป็นหนึ่งเดียว และความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ นักพรตละทิ้งทุกสิ่ง ความมั่งคั่ง เกียรติยศ และครอบครัว เพื่อจะได้พบพระคริสต์ในผู้ยากจน **นักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ (330-379)** พระสังฆราชเมืองซีซาเรียกล่าวว่า “ไม่มีความขัดแย้งระหว่างชีวิตแห่งการภาวนากับการทำงานเพื่อผู้ยากไร้เพื่อจะมีพอที่จะช่วยผู้ยากไร้...เราต้องทำงานอย่างขยันขันแข็ง...เพื่อควบคุมร่างกาย เพื่อว่าผ่านทางเรา พระเจ้าจะได้ทรงจัดหาให้เพียงพอแก่พี่น้องที่อ่อนแอกว่า” ท่านได้สร้างที่พักโรงพยาบาล และโรงเรียนสำหรับผู้ยากจน และผู้เจ็บป่วย ผู้ใดต้องการอยู่ใกล้พระเจ้า ผู้นั้นต้องอยู่ใกล้ผู้ยากไร้ด้วย (ข้อ53-54)

3.4.2 การดูแลผู้ยากไร้ในวิถีชีวิตนักพรตในพระศาสนจักรตะวันตก:นักบุญเบเนดิกต์แห่งนอร์เชย (480-550) ได้วางกฎนักพรตเบเนดิกต์ ซึ่งกลายเป็นวิถีชีวิตจิตนักพรตในตะวันตก มีกฎว่า “คนยากจนและผู้จาริกแสวงบุญควรได้รับการต้อนรับด้วยความเอาใจใส่อย่างอบอุ่น เพราะเรากำลังต้อนรับพระคริสตเจ้า” อารามเบเนดิกตินเป็นที่พักพิงของหญิงม่าย เด็กกำพร้า ผู้แสวงบุญ และคนขอทาน อารามคือโรงเรียนแห่งเมตตาธรรม การทำงานด้วยมือเพื่อยังชีพและ

การรับใช้กันและกัน การดูแลผู้ป่วย การรับฟังผู้เปราะบางที่สุด ต้อนรับทุกคนโดยไม่มีเงื่อนไข และไม่หวังผลตอบแทน ในยามปกติ หรือมีโรคระบาด สงคราม ความอดอยาก อารามเอาชนะ วัฒนธรรมแห่งการแบ่งแยกก็ติดกัน สร้างวัฒนธรรมใหม่ การแบ่งปัน การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือผู้ยากไร้ ดำเนินชีวิตยากจนโดยสมัครใจ มีเสรีภาพและความเป็นหนึ่งเดียว อารามช่วยด้านวัตถุและด้านวัฒนธรรมและด้านจิตวิญญาณแก่ผู้ต่ำต้อย ให้การศึกษา ฝึกงาน เทคนิค เกษตรกรรม การอ่านหนังสือ อธิการเป็นทั้งครูและบิดา **ยอห์น คัสเซียน**(360-435) เขียนไว้ว่า “นักพรตต้องมีจิตใจที่ถ่อมตน...ซึ่งนำไปสู่ความรู้ที่ให้แสงสว่างโดยอาศัยเมตตาธรรมที่สมบูรณ์ ความรู้ที่ไม่ทำให้หยิ่งยโส” อบรมมนิธรรมและถ่ายทอดปัญหาแบบคริสตชน เป็นหนทางแห่ง ความศักดิ์สิทธิ์ และเปลี่ยนแปลงสังคม **นักบุญแบร์นาร์แห่งแคลร์วอซ์** (1090-1153) ผู้ปฏิรูป คณะนักพรตซิสเตอร์เซียนได้ “ย้าถึงความจำเป็นของชีวิตเรียบง่ายและพอประมาณ ทั้งใน ห้องอาหาร การแต่งกาย และอาคาร การสนับสนุนและดูแลผู้ยากไร้” ความเมตตากรุณาไม่ใช่ ทางเลือก แต่เป็นหนทางที่แท้จริงในการติดตามพระคริสตเจ้า (ข้อ55-58)

3.5 การปลดปล่อยผู้ถูกจองจำ. ตั้งแต่สมัยอัครสาวกพระศาสนจักรถือว่าการปลดปล่อยผู้ถูกกดขี่เป็นเครื่องหมายแห่งพระอาณาจักรของพระเจ้า “พระจิตของพระเจ้า ทรงส่งข้าพเจ้าไปประกาศการปลดปล่อยแก่ผู้ถูกจองจำ” (ลก 4:18) คริสตชนยุคแรกภาวนา และช่วยเหลือพี่น้องของตนที่ถูกจำคุก(เทียบ กจ 12:5; 24:23) พันธกิจนี้ดำเนินต่อไปใน ค.ศ.12-13 คริสตชนจำนวนมากถูกจับเป็นเชลยในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนหรือตกเป็นทาสใน สงคราม ได้เกิดคณะนักพรตสองคณะเพื่อตอบสนองต่อความทุกข์ยากนี้ ได้แก่ **คณะ พระตรีเอกภาพศักดิ์สิทธิ์และผู้ถูกจองจำ** ก่อตั้งโดยนักบุญยอห์นแห่งมาธา (1160-1213) และนักบุญเฟลิซแห่งวาลัวส์ (1127-1212) **คณะพระนางพรหมจารีมารีย์แห่งพระเมตตา** ก่อตั้งโดย **นักบุญเปโตร โนลัสโก** (1189-1256) สนับสนุนโดย **นักบุญเรมอนด์ แห่งเปญญา พอร์ต** (1175-1275) แห่งคณะโดมินิกัน ทั้งสองคณะมีพระพรพิเศษเพื่อปลดปล่อยคริสตชนที่ ถูกกดขี่และตกเป็นทาส พระเจ้าทรงปลดปล่อย มิใช่การเป็นทาสฝ่ายจิตเท่านั้น แต่ทาสทางกาย ด้วย เป็นการสืบต่อการไถ่กู้ของพระคริสต์ (เทียบ 1 คร 6:20) “ไม่มีใครมีความรักยิ่งใหญ่กว่า การสละชีวิตของตนเพื่อมิตรสหาย” (ยน 15:13)

สมัยปัจจุบันมีทาสยุคใหม่ ได้แก่ การค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงาน การแสวงหา ประโยชน์ทางเพศ “ผู้คนนับล้าน เด็กๆ หญิงและชายทุกวัย ถูกบังคับในสภาพใกล้เคียงกับ ทาส” มีคณะนักพรตและสถาบันต่างๆ ทำงานในเขตเมืองยากจน ในพื้นที่ขัดแย้ง กับผู้อพยพ เพื่อทำลายโซ่ตรวนที่พันธนาการผู้ยากไร้ เป็นเครื่องหมายแห่งการฟื้นฟูชีวิตและเสรีภาพ **สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส**ตรัสกับกลุ่มนักโทษว่า “สำหรับข้าพเจ้า การเข้าไปในเรือนจำคือ ช่วงเวลาสำคัญเสมอ เพราะเรือนจำคือสถานที่ที่เปี่ยมด้วยมนุษยธรรมที่ถูกทดสอบ บางครั้งถูก บั่นทอนด้วยความยากลำบาก ความผิด การตัดสินใจ และความเข้าใจผิด และความทุกข์ทรมาน ขณะเดียวกันก็เต็มไปด้วยพลัง ความปรารถนาที่จะได้รับการอภัย และความใฝ่หาการไถ่กู้”

บรรดาคณะนักพรตผู้รับใช้พันธกิจไถ่เชลยนักโทษมีความปรารถนาจะรับใช้ปลดปล่อยเราจากพันธนาการเป็นทาสทุกประการ นักบุญเปาโลกล่าวว่า “พระคริสตเจ้าทรงปลดปล่อยเราให้เป็นอิสระแล้ว อย่าเข้าเทียมแอกเป็นทาสอีกเลย” (กท 5:1) (ข้อ59-60)

3.6 ประจักษ์พยานแห่งความยากจนตามแบบพระวรสารในสมัยกลาง เกิดความเจริญในเมืองใหญ่ การสะสมทรัพย์สิน และเกิดรูปแบบใหม่ๆ ของความยากจน พระจิตเจ้าทรงบันดาลให้มีชีวิตถวายตนแบบใหม่ คือ **คณะนักพรตภิกขาจาร** ซึ่งแตกต่างจากวิถีอาราม มีชีวิตจาริกไป ไม่มีทรัพย์สินส่วนตัวหรือส่วนรวม มอบตนไว้กับพระอารักขญาณของพระเจ้าโดยสิ้นเชิง ทำตนให้ยากจนร่วมกับผู้ยากจน ถ่อมตนและภราดรภาพ ดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางคนเมืองใหญ่เป็น “ถิ่นทุรกันดารใหม่” ผู้ยากไร้เป็น “อาจารย์ฝ่ายจิตคนใหม่” คณะเหล่านี้ ได้แก่ **คณะฟรังซิสกัน คณะโดมินิกัน คณะออกัสติน และคณะคาร์เมไลท์** เป็นการปฏิบัติฝ่ายจิตตามแบบพระวรสาร การใช้ชีวิตเรียบง่ายและยากจนกลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง (เทียบ กจ 4:32) พยานชีวิตยากจน ทำทลายทั้งความฟุ้งเฟ้อของสมณะผู้มั่งคั่ง และความเย็นชาของสังคมเมือง **นักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี**(1182-1226) ได้กลายเป็นสัญลักษณ์แห่งฤดูใบไม้ผลิฝ่ายจิตวิญญาณ โดยเลียนแบบพระคริสต์ผู้ยากจน เปลือยกาย และถูกตรึงกางเขนเพื่อเราบนโลกนี้ ท่านได้ก่อตั้งครอบครัวแห่งภราดรภาพตามแบบพระวรสาร เห็นคนยากจนเป็นพี่น้องชายหญิง ความศรัทธาเกิดจากความเชื่อมั่นว่าการต้อนรับพระคริสตเจ้าอย่างแท้จริงคือ มีใจกว้างมอบตนเพื่อพี่น้องของเรา **นักบุญคลาราแห่งอัสซีซี** ได้รับแรงบันดาลใจจากนักบุญฟรังซิส ก่อตั้งคณะนักพรตคลาราผู้ยากจน มีอุดมการณ์แห่งความยากจนตามแบบนักบุญฟรังซิส มีความสัมพันธ์กับพระเจ้า มีชีวิตภาวนาและต่อต้านโลกียวิสัย และปกป้องผู้ยากจนและผู้ถูกข่ม **นักบุญดอมินิก เด กุซมาน**(1171-1221) อยู่สมัยเดียวกับนักบุญฟรังซิส ได้ก่อตั้งคณะผู้เทศน์สอน มีพระพรพิเศษที่แตกต่าง แต่มีวิถีชีวิตจิตแบบเดียวกัน มีชีวิตยากจน อุทิศตนเพื่อการศึกษาสั่งสอนความจริงเกี่ยวกับพระเจ้า ดำเนินชีวิตท่ามกลางคนยากจน

3.7 พระศาสนจักรกับการศึกษาเพื่อคนยากจน สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสตรัสแก่บรรดาผู้ให้การศึกษาว่า การศึกษาเป็นรูปแบบหนึ่งของความรัก พระศาสนจักรปฏิบัติพันธกิจอบรมเด็กและเยาวชนผู้ยากไร้ โดยตั้งคณะนักบวชที่อุทิศตนเพื่อการศึกษา **นักบุญโยเซฟ คาลาซันซ์** (1157-1648) ได้ตั้งโรงเรียนสาธารณะฟรีแห่งแรกของยุโรป เพื่ออบรมเยาวชนยากจนในกรุงโรม และตั้งคณะนักบวช “โพเอริสต์” หรือคณะสงฆ์ผู้ยากจนแห่งพระมารดาพระเจ้าในโรงเรียนศาสนา สอนความรู้ทางโลกและปรัชญาแห่งพระวรสาร มุ่งพัฒนามนุษย์ทั้งครบสำหรับทุกคน **นักบุญยอห์น บัปติสต์ เดอ ลา ซาลส์** (1651-1719) ตั้งคณะภราดาโรงเรียนคริสตชน” ให้การศึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย “ห้องเรียน” คือสถานที่พัฒนามนุษย์และการกลับใจ การภาวนา ระเบียบ วิธีการ และการแบ่งปัน ถูกหลอมเป็นหนึ่งเดียว เด็กแต่ละคนเป็นของประทานล้ำค่าจากพระเจ้า การสอนเป็นการรับใช้พระอาณาจักรของพระเจ้า

ในประเทศฝรั่งเศส **นักบุญมาร์เซอแล็ง ซ็องปาญา** (1789-1840) ได้ก่อตั้งคณะภราตามารีสต์ แห่งโรงเรียน เพื่ออุทิศตนอย่างเต็มที่ในการสั่งสอนและประกาศข่าวดีแก่เด็กและเยาวชนผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา **นักบุญยอห์น บอสโก** (1815-1888) ได้ตั้งคณะซาเลเซียนในอิตาลี ใช้หลัก 3 ประการของ “วิธีป้องกันล่วงหน้า” คือ เหตุผล ศาสนา และเมตตาธรรม **บุญราศีอันโตนิโอ รอสมินี** ได้ก่อตั้งสถาบันเมตตาธรรม “ทางปัญญา ทางวัตถุ ทางจิตวิญญาณและอภิบาล มุ่งสู่การพัฒนามนุษย์อย่างสมบูรณ์ คณะนักบวชหญิง เช่น **คณะอูร์สุลิน คณะภคินีแห่งพระนางมารีย์ คณะมาเอสเตร ปีเอ และอีกหลายคณะ** ตั้งโรงเรียนให้การศึกษาคาทอลิกกับเด็กหญิง ให้เปิดใจต่อความดี ความงาม ความจริง อบรมแบบองค์รวม รู้จักคิดและส่งเสริมศักดิ์ศรี บูรณาการชีวิตศรัทธาและการรับใช้เพื่อนพี่น้อง ความเชื่อและวัฒนธรรม หว่านเมล็ดพันธุ์แห่งอนาคต ให้เกียรติแก่พระฉายาลักษณ์ของพระเจ้าในมนุษย์ และสร้างสังคมที่ดียิ่งขึ้น (ข้อ 69-72)

3.8 การอยู่เคียงข้างผู้อพยพ อับราฮัม โมเสส มารีร์ โยเซฟ พระกุมารเยซูเดินทางไปต่างแดน พระศาสนจักรมองผู้อพยพเห็น “การประทับอยู่ขององค์พระผู้เป็นเจ้า” ผู้ตรัสกับผู้ชอบธรรมในวันพิพากษาว่า “เราเป็นคนแปลกหน้า ท่านก็ต้อนรับเรา” (มธ 25:35) **นักบุญยอห์น บัปติสต์ สกาลาบรินี** (1839-1905) พระสังฆราชแห่งเมืองเปียนเซนซา ผู้ก่อตั้งคณะธรรมทูตนักบุญชาร์ลส์ เพื่อดูแลผู้อพยพ ให้ความช่วยเหลือด้านจิตวิญญาณ กฎหมาย และวัตถุ ประกาศข่าวดี เตือนถึงอันตรายการถูกเอาเปรียบ การสูญเสียความเชื่อในต่างแดน **นักบุญฟรานเชส เซเวียร์ กาบรีนี** (1850-1917) ชาวอิตาลีเลียนสัญชาติอเมริกัน เป็นนักบุญองค์แรกของสหรัฐอเมริกาที่ทำพันธกิจช่วยเหลือผู้อพยพ ท่านตั้งโรงเรียน โรงพยาบาล และสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า รับใช้ผู้อพยพ ในปีศักดิ์สิทธิ์ 1950 สมเด็จพระสันตะปาปาปีโอที่ 12 ทรงประกาศให้เป็น “องค์อุปถัมภ์ของผู้อพยพทั้งปวง” ในปัจจุบันพระศาสนจักรทำงานเพื่อและร่วมกับผู้อพยพต่อไป **คาร์ลิตัส** สากลรวมถึงองค์กรอื่น ๆ อีกมาก สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงย้ำว่า งานอภิบาลผู้อพยพและผู้ลี้ภัยของพระศาสนจักรมีมิติที่กว้างขวาง คือ 1.ต้อนรับ 2.ปกป้อง 3.ส่งเสริม 4.บูรณาการ พระศาสนจักรเปรียบเสมือนมารดาผู้ร่วมเดินทางกับผู้ที่กำลังเดินทางอยู่ (ข้อ 74-75)

3.9 อยู่เคียงข้างผู้ต่ำต้อยที่สุดในหมู่เรา เป็นที่รักของพระเจ้าในพระวรสาร เป็นทายาทแห่งพระอาณาจักร (เทียบ ลก 6:20) ในพวกเขาพระคริสต์ทรงทนทุกข์และทรงกลับคืนพระชนม์อีกครั้ง ในพวกเขาพระศาสนจักรค้นพบถึงกระแสเรียกและตัวตนแท้อีกครั้งหนึ่ง ตัวอย่างเช่น **นักบุญเทเรซาแห่งกัลกัตตา** (1910-1997) ได้รับการประกาศเป็นนักบุญในปี ค.ศ. 2016 กลายเป็น “สัญลักษณ์สากลของเมตตาธรรม” ที่อุทิศตนดำเนินชีวิตยากจน เพื่อผู้ที่ยากไร้ที่สุด ผู้ถูกสังคมทอดทิ้ง เป็นผู้ก่อตั้งคณะธรรมทูตแห่งเมตตาธรรม ท่านกล่าวว่า “เราปรารถนาจะประกาศข่าวดีแก่คนยากจน ว่าพระเจ้าทรงรักพวกเขา เรารักพวกเขา และพวกเขา มีคุณค่าต่อเรา พวกเขาถูกสร้างขึ้นด้วยพระหัตถ์แห่งความรักของพระเจ้า เพื่อรักและเพื่อถูกรัก

คนยากจนคือผู้ยิ่งใหญ่ น่ารัก ต้องการความรักที่เข้าใจ การเคารพ การปฏิบัติต่อพวกเขาด้วย ศักดิ์ศรี” ในประเทศบราซิล **นักบุญดูลเซแห่งผู้ยากจน**(1917-1992) เป็นผู้สืบทอดธรรมเนียมแบบ นักบุญเทเรซาแห่งกัลกัตตา แต่มีเอกลักษณ์แบบบราซิล สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้การ ประกาศเป็นนักบุญในปี 2019 ท่านได้ก่อตั้งองค์กรสังคมสงเคราะห์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ท่านดูแลคนหลายพันคนในแต่ละวันด้วยความอ่อนโยน “ทำตนให้ยากจนกับคนยากจน เพื่อรัก พระองค์ ผู้ยากจนที่สุด มีชีวิตเรียบง่าย ภาวนาอย่างแรงกล้า และรับใช้ด้วยความยินดี ยังมี นักบุญหลายองค์ เช่น **นักบุญเบเนดิกต์ เมนนี** (1841-1914) คณะภคินีผู้รับใช้แห่งพระหฤทัย ศักดิ์สิทธิ์ของพระเยซูเจ้า ผู้รับใช้คนพิการ **นักบุญชาร์ลส์ เดอ ฟุโกลด์**(1858-1916) รับใช้คน เฝ้าในทะเลทรายสะฮารา **นักบุญแคทเธอริน เดรกเซล** (1858-1955)รับใช้ชนกลุ่มน้อยใน อเมริกาเหนือ **ซิสเตอร์เอ็มมานูแอล**ทำงานร่วมกับคนเก็บขยะในย่านเอชเบ็ต เอล นัคห์ กรุงไคโร นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปาโยฮัน ปอล ที่ 2 ตรัสว่า “มีการประทับอยู่อย่างพิเศษ ของพระคริสตเจ้าในคนยากจน และนั่นทำให้พระศาสนจักรต้องเลือกอยู่เคียงข้างพวกเขาเป็นพิเศษ” (ข้อ 77-79)

3.10 ขบวนการของประชาชน เกิดจากฆราวาสและผู้นำชุมชน สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสกล่าวว่า คือ “ผู้ที่เดินทางร่วมกันเป็นชุมชนที่ผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น เพื่อทุกคนและสังคมทั้งหมด ไม่ทอดทิ้งคนยากจน ผู้เปราะบางไว้เบื้องหลัง เปิดโอกาสให้ทุกคน เข้ามามีส่วนร่วม...ไม่กลัวเยาวชนที่มีบาดแผลหรือเคยแบกไม้กางเขนหนักในชีวิต” “ความเป็น หนึ่งเดียว มิได้หมายถึงการช่วยเหลือกันเท่านั้น แต่หมายถึง “การต่อสู้กับรากเหง้าของ ความยากจนและความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง การขาดแคลนงาน ที่ดิน และที่อยู่อาศัย การถูก ปฏิเสธสิทธิทางสังคมและแรงงาน” “การเผชิญหน้ากับผลทำลายล้างของจักรวรรดิแห่งเงินตรา ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน นี่คือนี่สิ่งที่ยุทธศาสตร์ประชาชนกำลังกระทำอยู่” จึงจำเป็นต้อง “เปิดพื้นที่ให้กับขบวนการประชาชน และเสริมพลังให้กับโครงสร้างระดับต่างๆร่วมสร้างอนาคต ที่เป็นของทุกคนร่วมกัน” (ข้อ 80-81)

บทที่ 4 ประวัติศาสตร์ที่ยังคงดำเนินต่อไป: ศตวรรษแห่งคำสอนด้านสังคมของ พระศาสนจักร สาเหตุความยากจน โครงสร้างของบาป และความไม่เท่าเทียมกันในสังคม

4.1 คำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักร ถือกำเนิดขึ้นเพราะความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีและสังคม เกิดความขัดแย้งมากมาย ส่งผลต่อชีวิตของผู้คนจำนวนมาก ดังนั้น คำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักรเกิดขึ้นเพื่อวิเคราะห์การเผยแสดงของ พระคริสตเจ้าในบริบทประเด็นทางสังคม แรงงาน เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมสมัยใหม่ จึงต้องการ การมีส่วนร่วมของฆราวาสทั้งชายและหญิง ผู้สอนที่เป็นทางการของพระศาสนจักร ผู้เชี่ยวชาญ ปัจเจกบุคคลและสถาบันต่าง ๆ คนยากจนเองก็มีแง่มุมความเข้าใจเฉพาะ เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ 150 ปีที่ผ่านมา คำสอนของผู้มีอำนาจสั่งสอน (Magisterium) เป็นขุมทรัพย์ของคำสอนลึกซึ้ง เกี่ยวกับคนยากจน บรรดาสมเด็จพระสันตะปาปาให้แสงสว่างใหม่ เช่น สมเด็จพระสันตะปาปา เลโอ ที่ 13 พระสมณสาส์น “สิ่งใหม่” (RN) (1891) กล่าวถึงปัญหาแรงงาน ชี้ให้เห็นสภาพชีวิต ที่ยากลำบากและไม่เป็นธรรมของกรรมกรในยุคอุตสาหกรรม เรียกร้องให้จัดระเบียบสังคมที่ ยุติธรรมขึ้น นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปายอห์น ที่ 23 พระสมณสาส์น Mater et Magistra (1961) เรียกร้องให้มีความยุติธรรมในระดับสากล ประเทศที่ร่ำรวยต้องช่วยประเทศที่อดอยาก และยากจนด้วยใจเปิดกว้าง

4.2 สถาสังคายนาวาติกันที่ 2 โดย นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปายอห์นที่ 23 ได้ ตรีว่า “พระศาสนจักรแสดงตนอย่างที่เป็น และปรารถนาจะเป็นพระศาสนจักรของทุกคน โดยเฉพาะพระศาสนจักรของคนยากจน” ทำให้สภาฯ ทิศทางใหม่ คือ “การวางศูนย์กลางไว้ที่ พระคริสตเจ้า” พระอัครสังฆราชแห่งโบโลญญาได้กล่าวว่า “นี่คือหัวใจของคนยากจนนับล้าน คนทั่วโลก ธรรมล้ำลึกของพระศาสนจักรในฐานะมารดาของคนยากจน ผู้ทรงประทับในคน ยากจน” จำเป็นต้องมีภาพลักษณ์ใหม่ คือเรียบง่าย ถ่อมตน และใกล้ชิดกับประชากรของ พระเจ้า สะท้อนพระพักตร์ขององค์พระผู้เป็นเจ้ามากกว่ารูปแบบอำนาจทางโลก เพื่อสร้างสังคม ใหม่ และร่วมแก้ปัญหาใหญ่เรื่องความยากจนในโลก (ข้อ 82-84)

4.3 สถาสังคายนาวาติกันที่ 2 สมัยประชุมครั้งที่ 2 นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา เปาโล ที่ 6 ตรีว่า “พระศาสนจักรมองไปยังมนุษยชาติทั้งหมดที่กำลังร่ำไห้และทนทุกข์ เพราะ พระศาสนจักรเป็นหนึ่งเดียวกับพวกเขาโดยสิทธิ์แห่งพระวรสาร” คนยากจนสะท้อนถึง พระคริสต พระศาสนจักรสนิทสัมพันธ์กับคนยากจน **ธรรมนูญพระศาสนจักรในโลกสมัยใหม่ (GS)** ระบุว่า “พระเจ้าทรงกำหนดแผ่นดินโลกและสิ่งทั้งปวงที่อยู่นั้นไว้สำหรับมวลมนุษยและ ประชาชาติทั้งหลาย เพื่อให้สรรพสิ่งที่ทรงสร้างจะถูกแบ่งปันกันอย่างเป็นธรรมภายใต้การชี้นำ ของความยุติธรรม ซึ่งได้หล่อเลี้ยงด้วยความรัก การใช้ทรัพย์สินต่างๆ ที่ตนมีโดยชอบธรรม มิใช่ เป็นของตนแต่ผู้เดียว แต่เป็นของส่วนรวมด้วยคือ สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นได้ เช่นเดียวกับตนเอง”... ดังนั้น ทุกคนจึงมีสิทธิ์ที่จะครอบครองทรัพย์สินของโลกในปริมาณ

เพียงพอสำหรับตนเองและครอบครัว ผู้ที่อยู่ในภาวะขาดแคลนอย่างรุนแรงย่อมมีสิทธิที่จะนำสิ่งที่จำเป็นจากทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นมาใช้ได้ ถ้าละเลยกฎนี้ก็กลายเป็นความโลภ นำความไม่เป็นระเบียบร้ายแรงในสังคมได้” นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปาเปาโล ที่ 6 พระสมณสาส์น **การพัฒนาประชาชาติ (PP)** ตรัสว่า “ไม่มีผู้ใดมีสิทธิที่จะยึดทรัพย์สินส่วนเกินไว้ใช้เพื่อตนเองเพียงผู้เดียว ขณะที่ผู้อื่นขาดแคลนสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต” ในที่ประชุมสหประชาชาติ พระองค์ตรัสในฐานะผู้ปกป้องผู้ยากจน ทรงเชิญชวนประชาคมโลกให้ร่วมสร้างโลกแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน (ข้อ 82-86)

4.4 คำสอนนักบุญของสมเด็จพระสันตะปาปาโยฮัน ปอล ที่ 2 สอนว่า “การเลือกอยู่ข้างคนยากจน” คือ “รูปแบบพิเศษของความรักคริสตชน ซึ่งมีลำดับความสำคัญเป็นพิเศษเป็นประเพณีของพระศาสนจักรเสมอมา” ในพระสมณสาส์น **ความหวังในเรื่องสังคม (SRS)** ตรัสว่า “ในยุคปัจจุบัน ซึ่งปัญหาทางสังคมมีขอบเขตกว้างระดับโลก ความรักพิเศษต่อคนยากจน และการตัดสินใจที่เกิดจากความรักนี้ จะต้องโอบรับบรรดาผู้หิวโหย ผู้ขัดสน ผู้ไร้บ้าน ผู้ขาดการรักษาพยาบาล และโดยเฉพาะผู้ที่สิ้นหวังในอนาคตที่ดีกว่า... เราไม่อาจเพิกเฉยต่อความจริงเหล่านี้ได้ การเพิกเฉยเท่ากับเป็นเหมือนชายมั่งมีผู้สร้างทำเป็นไม่เห็นคนขอทานชื่อลาซารัสที่นอนอยู่ที่ประตูบ้าน (เทียบ ลก 16:19-31)” คำสอนเกี่ยวกับงาน พระสมณสาส์น **ว่าด้วยการทำงาน (LE)** ตรัสว่า “งานของมนุษย์คือกุญแจสำคัญที่สุด ในการเข้าใจปัญหาทางสังคมทั้งหมด”(ข้อ 87)

4.5 คำสอนของพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 มีลักษณะทางการเมืองชัดเจนมากขึ้น ในพระสมณสาส์น **ความรักในความจริง (CV)** ตรัสว่า “ยิ่งเราพยายามสร้างความดีส่วนรวมที่ตอบสนองต่อความต้องการแท้จริงของเพื่อนมนุษย์ เราก็ยิ่งรักพวกเขาอย่างแท้จริง” และ “ความหิวโหยมิได้เกิดจากการขาดแคลนสิ่งของเท่านั้น แต่เกิดจากการขาดทรัพยากรทางสังคม โดยเฉพาะสถาบันทางเศรษฐกิจที่สามารถรับประกันการเข้าถึงอาหารและน้ำได้อย่างเพียงพอ... สิ่งที่ขาดหายคือเครือข่ายสถาบันที่มั่นคง ทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ ที่สามารถรับมือกับวิกฤติอาหาร ไม่ว่าจะเกิดจากภัยธรรมชาติ หรือการไร้ความรับผิดชอบทางการเมือง” (ข้อ 88)

4.6 สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ทรงตระหนักว่า ในหลายทศวรรษที่ผ่านมา มิใช่พระสังฆราชแห่งโรมเท่านั้นที่มีบทบาทด้านคำสอนทางสังคม แต่สภาพระสังฆราชลาตินอเมริกา เรื่อง “ทบทวนความสัมพันธ์ระหว่างพระศาสนจักรกับคนยากจน” ทุกประเทศในลาตินอเมริกา เกิดกระแสแรงกล้าว่า “พระศาสนจักรต้องเป็นหนึ่งเดียวกับคนยากจน” มีบทบาทในการปลดปล่อยพวกเขาจากความอยุติธรรม ได้รับความทุกข์ของผู้ว่างงาน ผู้รับค่าจ้างไม่เป็นธรรม ความเป็นอยู่ย่ำแย่ **นักบุญออสการ์ โรเมโร (St. Oscar Romero)** พระอัครสังฆราชแห่ง

ซานซัลวาดอร์ เป็นพยานชีวิตและเป็นมรดกสืบทอดของพลังแห่งความเชื่อที่ยืนหยัดข้างคนยากจน ท่านได้ทำให้ “ความทุกข์ของประชาชนส่วนใหญ่” กลายเป็น “ศูนย์กลางของพันธกิจอภิบาล” การประชุมของสภาพระสังฆราชลาตินอเมริกาในเมืองเมเดลิน (Medellín), ปวยบลา (Puebla), ซานโต โดมิงโก (Santo Domingo) และอาปาเรซีดา (Aparecida) เป็นเหตุการณ์สำคัญในชีวิตของพระศาสนจักร

ส่วนตัวข้าพเจ้า(ผู้เขียน) สมเด็จพระสันตะปาปาเลโอ ที่ 14 เคยทำงานเป็นธรรมทูตในประเทศเปรูหลายปี ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นหนี้บุญคุณต่อกระบวนการวิวินิจฉัยจิตในเชิงอภิบาลนี้ ซึ่งสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้เชื่อมโยงอย่างชาญฉลาดกับคำสอนของพระศาสนจักรท้องถิ่นในซีกโลกใต้ ข้าพเจ้าปรารถนาจะกล่าวถึงหัวข้อเฉพาะสองประการจากคำสอนเหล่านั้น (89)

4.6.1 โครงสร้างแห่งบาปที่ก่อให้เกิดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ

บรรดาพระสังฆราชประชุมที่เมืองเมเดลิน ได้ประกาศชัดเจนถึงการเลือกอยู่ข้างคนยากจนอย่างพิเศษ “พระคริสตเจ้าผู้ไถ่กู้เรา ไม่เพียงรักคนยากจน พระองค์ทรงรำรวย แต่เลือกที่จะเป็นคนยากจน ดำเนินชีวิตยากจน ประกาศเสรีภาพแก่พวกเขา ตั้งพระศาสนจักรเป็นเครื่องหมายแห่งความยากจนในหมู่เรา... ความยากจนทำให้พี่น้องจำนวนมากทนทุกข์ ร้องขอความยุติธรรม ความเป็นหนึ่งเดียวกัน การพยายามขจัดมันออกไป เพื่อให้พันธกิจแห่งความรอดของพระคริสต์จะสำเร็จสมบูรณ์” บรรดาพระสังฆราชย้ำว่า หากพระศาสนจักรซื่อสัตย์ต่อกระแสเรียกแท้จริง ต้องไม่เพียง “แบ่งปันสภาพของคนยากจน” แต่ต้อง “ยืนอยู่ข้างพวกเขา ทำงานเพื่อพัฒนาพวกเขาอย่างครบถ้วน” ต่อมาสภาพระสังฆราชที่เมืองปวยบลา ยืนยันมติของเมเดลิน พร้อมประกาศอย่างกล้าหาญว่า **โครงสร้างแห่งความยุติธรรมคือ “บาปทางสังคม (social sin)”** (ข้อ 90)

1. **“การขจัดสาเหตุโครงสร้างของความยากจนต้องทำอย่างเร่งด่วน** ข้าพเจ้าหวังว่าเราจะเห็นนักการเมืองจำนวนมากเสวนาจริงใจและได้ผล มุ่งเยียวยารากเหง้าที่ลึกของความชั่วร้ายในโลก รับฟังเสียงร้องของประชาชน โดยเฉพาะประชาชนที่ยากจนที่สุดบนแผ่นดินโลก” (ข้อ 91)

2. **หาทางแก้ไข “เผด็จการของระบบเศรษฐกิจที่คร่าชีวิต”** ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนเกิดจากอุดมการณ์ที่ปกป้อง ‘เสรีภาพสมบูรณ์ของกลไกตลาด’ และการกึ่งกำไรทางการเงินอย่างไม่มีขอบเขต ปฏิเสธสิทธิของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลประโยชน์ส่วนรวม ให้มีอำนาจกำกับควบคุมใดๆ เป็นเผด็จการที่มองไม่เห็น และไม่ยอมผ่อนปรน” แม้จะอธิบายว่าความไม่เท่าเทียมนี้เป็นสิ่งจำเป็น หรือจะได้รับการแก้ไขโดยกลไกตลาดที่มองไม่เห็น แต่ศักดิ์ศรีของผู้ยากไร้ถูกปฏิเสธ **มนุษย์ทุกคนต้องได้รับการเคารพในวันนี้ สิ่งนี้ต้องกระตุ้นมโนธรรมของเรา** (ข้อ 92)

3. **บาปทางสังคมได้ก่อให้เกิด “โครงสร้างแห่งบาป”** ที่ฝังรากในสังคม พระสมณสาส์น *Dilexit Nos* สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสอธิบายว่า “ส่วนหนึ่งของกระแสความคิดหลักในสังคม มองสิ่งที่แท้จริงเป็นความเห็นแก่ตัวและความเฉยเมยนั้น เป็นเรื่องปกติหรือสมเหตุสมผล ซึ่งนำไปสู่ “ความแปลกแยกทางสังคม” สังคมเริ่มละเลยคนจน ถือเป็นเรื่อง

ธรรมดา การจัดระเบียบเศรษฐกิจบีบบังคับคนส่วนใหญ่ เพื่อสนองผลประโยชน์ของคนส่วนน้อยถือเป็นสิ่งสมเหตุสมผล สัญญากับคนยากจนว่าจะได้รับ “เศษเล็กน้อย” จากความมั่งคั่งที่หยดลงมา จนกว่า “วิกฤตโลกครั้งต่อไป” จะทำให้ทุกอย่างกลับไปเหมือนเดิมอีกครั้ง การแปลกแยกแท้จริงเกิดขึ้น การพอใจอยู่กับ “ข้อแก้ตัวเชิงทฤษฎี” แทนที่จะลงมือแก้ปัญหาจริง

นักบุญยอห์น ปอล ที่ 2 ตรัสว่า “สังคมจะถือว่าแปลกแยก หากรูปแบบการจัดระเบียบทางสังคม การผลิต และการบริโภค ทำให้การมอบตนเพื่อผู้อื่น และการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างมนุษย์ กลายเป็นเรื่องยาก” จำเป็นต้องมุ่งมั่นมากขึ้นในการแก้ไข สาเหตุเชิงโครงสร้างของความยากจน เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ ‘ไม่อาจเลื่อนออกไปได้’ แต่เพราะว่าสังคมกำลังป่วยอ่อนแอและหมดกำลัง ไม่รักษาจะนำไปสู่วิกฤตใหม่ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้” โครงการสวัสดิการต่าง ๆ เป็นเพียงคำตอบชั่วคราวเท่านั้น”

ข้าพเจ้าขอย้ำอีกครั้งว่า **ความไม่เสมอภาคนั้นคือ ‘รากเหง้าของความชั่วร้ายทางสังคม’** แท้จริงในทางปฏิบัติ สิทธิมนุษยชนมิได้เท่าเทียมกันสำหรับทุกคน” “รูปแบบของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งให้ความสำคัญกับความสำเร็จและการพึ่งพาตนเอง เราต้องตั้งคำถามใหม่ ต้องเรียกคืนศักดิ์ศรีทางศีลธรรมและจิตวิญญาณของเราให้กลับมา เพื่อมิให้เราตกในบ่อแห่งความเสื่อมทราม ทำอย่างไรจะ ‘ทำให้รูปแบบการจัดสรรทรัพยากรในปัจจุบันชอบธรรมได้’ ปัจจุบันเป็นระบบที่คนส่วนน้อยเชื่อว่าตนมีสิทธิ์บริโภคได้อย่างฟุ่มเฟือย เป็นลักษณะที่ไม่สามารถเป็นสากล เพราะแม้แต่โลกใบนี้ก็ไม่สามารถรองรับของเสียจากการบริโภคเช่นนั้นได้เลย” (ข้อ 93-94)

4. การเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในรูปแบบการพัฒนาในปัจจุบัน วัฒนธรรมแห่งการใช้แล้วทิ้ง เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างประการหนึ่ง จำเป็นต้องจัดการแก้ไขโดยเร็วที่สุด คือเรื่องสถานที่ ชุมชน บ้านเรือน และเมืองต่าง ๆ ที่ผู้ยากจนอาศัยใช้ชีวิตอยู่ เราชื่นชมในความงดงามของ ‘เมืองที่สามารถเปิดรับและผสมผสานความแตกต่างของผู้คน เป็นปัจจัยใหม่แห่งการพัฒนา การออกแบบทางสถาปัตยกรรมด้วยพื้นที่ที่เชื่อมโยงกัน สร้างความสัมพันธ์ และเอื้อให้เกิดการยอมรับผู้อื่น แต่ในขณะเดียวกัน ‘เราจะเพิกเฉยต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชีวิตของผู้คน จากการเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม เพราะว่า ‘ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและของสังคมนั้น ส่งผลกระทบต่อผู้คนที่เปราะบางที่สุดบนโลกใบนี้’ (ข้อ 96)

5. สมาชิกประชากรของพระเจ้าทุกคนมีหน้าที่แสดงออกด้วยวิธีการแตกต่างๆ เพื่อให้เห็นและประณามปัญหาเชิงโครงสร้างเหล่านี้ แม้จะถูกมองเป็นคนโง่หรือไร้เดียงสาก็จำเป็นต้องตระหนักและกำจัดโครงสร้างที่ไม่เป็นธรรมออกไป ด้วยพลังแห่งความดี โดยการเปลี่ยนแปลงวิถีคิดของผู้คน และด้วยความช่วยเหลือจากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนานโยบายที่มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงสังคม เราต้องไม่ลืมว่า ‘พระอาณาจักรของพระเจ้า’ (เทียบ ลก 4:43) คือการรักพระเจ้าผู้ทรงครองราชย์ในโลก ในใจของเรา และในชีวิตสังคมให้กลายเป็นพื้นที่แห่งภราดรภาพสากล ความยุติธรรม สันติภาพ และศักดิ์ศรีของมนุษย์ ดังนั้น ทั้งการประกาศข่าวดีและการดำเนินชีวิตคริสตชน จึงมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม เพราะเรากำลังแสวงหาพระอาณาจักรของพระเจ้า” (ข้อ 97)

6. ผู้นำพระศาสนจักรควรรับรู้และมีคำตอบที่เป็น ‘พยานเชิงปฏิบัติ’ ในการรับใช้เพื่อนมนุษย์ โดยเฉพาะผู้ยากจนและผู้ถูกกดขี่ ในแนวทางเทววิทยา ‘เอกสาร (Instruction on certain aspects of theology of Liberation 1984 p.907-908) กล่าวว่า ‘บรรดาผู้ปกป้องความเชื่อที่ถูกต้อง มักถูกกล่าวหาว่า เชื้อยชา ผ่อนปรน หรือมีส่วนร่วมอย่างมีความผิด เรื่องความยุติธรรม และระบอบการเมืองฉ้อฉล คริสตชนทุกคนโดยเฉพาะบรรดาผู้นำพระศาสนจักรต้องมีการกลับใจฝ่ายจิต มีความรักอันลึกซึ้งต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ มีความกระตือรือร้นเพื่อความยุติธรรมและสันติภาพ และมีความเข้าใจตามพระวรสารเกี่ยวกับคนยากจนและความยากจน (ข้อ 98)

4.6.2 คนยากจนในฐานะผู้มีบทบาทผู้นำ: การเลือกอยู่ข้างคนยากจนอย่างพิเศษ และตามแบบพระวรสาร

การประชุมวินิจฉัยของสภาพระสังฆราชลาตินอเมริกาที่อาปาเรซีตา ได้ประกาศอย่างชัดเจนว่า “การเลือกอยู่ข้างคนยากจนอย่างพิเศษของพระศาสนจักรนั้น มีอยู่ในความเชื่อของคริสตวิทยา ในพระเจ้าผู้ทรงทำตนให้ยากจนเพื่อเรา เพื่อจะทรงทำให้เราร่ำรวยด้วยความยากจนของพระองค์” เอกสารอาปาเรซีตาได้วางพันธกิจของพระศาสนจักรในบริบทปัจจุบันของโลกาภิวัตน์ ซึ่งเต็มไปด้วยความไม่สมดุลใหม่ ๆ ที่รุนแรงและน่ากังวล มีความแตกต่างระหว่างคนรวยกับคนจน จึงเชิญคริสตชนทุกคนให้มุ่งทำงาน เพื่อศิษย์ของพระคริสต์ ร่วมสร้างความเป็นหนึ่งเดียว ไม่มีใครถูกกันออกไป และยืนยันการเลือกอยู่ข้างคนยากจนอย่างพิเศษ และตามแบบพระวรสาร” (ข้อ99)

เอกสารอาปาเรซีตาได้ย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องมองชุมชนชายขอบว่าเป็น ‘ผู้มีศักยภาพในการสร้างวัฒนธรรมของตนเอง’ มากกว่าเป็น ‘วัตถุแห่งความสงสารหรือต้องรับช่วยเหลือจากผู้อื่น’ คือ ชุมชนเหล่านี้มีสิทธิที่จะรับเอาพระวรสารไว้ในชีวิต และเฉลิมฉลองรวมทั้งถ่ายทอดความเชื่อของตนตามคุณค่าและวัฒนธรรมที่มีอยู่ในสังคมของพวกเขาเอง” หนทางเฉพาะของพวกเขาในการดำเนินชีวิตแห่งความเชื่อ...เมื่อวันเวลาผ่านไป ผู้ยากจนได้กลายเป็นผู้ประกาศข่าวดีและผู้ส่งเสริมความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ พวกเขาอบรมบุตรหลานให้มีความเชื่อ สร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันในหมู่ญาติและเพื่อนบ้าน แสวงหาพระเจ้าอย่างต่อเนื่อง และมอบชีวิตรวมก้าวไปด้วยกัน ภายใต้แสงสว่างแห่งพระวรสาร มีศักดิ์ศรียิ่งใหญ่และคุณค่าศักดิ์สิทธิ์ในสายพระเนตรของพระคริสต์ ผู้ทรงเป็นคนยากจนเช่นเดียวกับพวกเขา และทรงถูกผลักไสให้อยู่ท่ามกลางพวกเขา จากประสบการณ์แห่งความเชื่อนี้ เราจะร่วมมือกับคนยากจนในการปกป้องสิทธิของพวกเขา” (ข้อ100)

ความหวังใฝ่แท้จริงต่อบุคคล กระตุ้นให้ข้าพเจ้ามุ่งแสวงหาความดีแท้สำหรับพวกเขา อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการรู้จักเห็นคุณค่าของคนยากจนในความดีงามของพวกเขา ในประสบการณ์ชีวิต ในวัฒนธรรมของพวกเขา และในหนทางที่พวกเขาดำเนินชีวิตแห่งความเชื่อ ทำให้เรารับใช้เพราะเห็นความดี มีความใกล้ชิดและจริงใจ ทำให้เราสามารถเดินเคียงข้างผู้ยากจนได้อย่างเหมาะสม” ดังนั้น ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบคุณจากใจต่อทุกคนที่มีใช้เยี่ยม

เป็นครั้งคราว แต่ได้เลือกดำเนินชีวิตอยู่ท่ามกลางคนยากจน เราสามารถเรียนรู้จากคนยากจนถึง“ปรัชญาถนอกลูกที่พระเจ้าทรงประสงค์จะมอบให้เราผ่านทางพวกเขา” ผู้เติบโตท่ามกลางความไม่มั่นคง เรียนรู้ที่จะเอาชีวิตรอดในสภาพที่ยากลำบากที่สุด วางใจในพระเจ้าเมื่อไม่มีใครเห็นคุณค่าเขา ช่วยเหลือกันในยามมีดมนที่สุด ผู้ยากจนได้เรียนรู้สิ่งล้ำค่ามากมายที่เก็บไว้ในหัวใจของเขา เมื่อเปรียบเทียบกับความทุกข์และการขาดแคลนของพวกเขาเท่านั้น เราจึงจะได้รับการตักเตือนในใจ ทำทนายให้เรากลับไปมีชีวิตที่เรียบง่ายมากขึ้น (ข้อ 101-102)

บทที่ 5 การทำทนายที่ต่อเนื่อง

5.1 การเอาใจใส่ดูแลผู้ยากไร้เป็นส่วนหนึ่งของธรรมประเพณีอันยิ่งใหญ่ของพระศาสนจักร เป็นหนึ่งในพันธกิจสำคัญลำดับแรก ๆ ของทุกกระแสในพระศาสนจักร คือการให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษต่อผู้ยากไร้ อาศัยแสงสว่างแห่งพระวรสารที่ส่องสว่างใจและชี้นำคริสตชนในทุกสมัยให้ตัดสินใจมีส่วนร่วมในพันธะหน้าที่นี้ การมองเห็นพระคริสตเจ้าในใบหน้าของผู้ที่กำลังทนทุกข์และผู้ที่ยึดอยู่ในความขัดสน งานของพระศาสนจักรเพื่อผู้ยากไร้จึงมีแรงบันดาลใจและวิธีการที่แตกต่างจากงานขององค์กรมนุษยธรรมใดๆ (NGO)

5.2 ไม่มองผู้ยากไร้เป็นปัญหาของสังคม พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของ ‘ครอบครัว’ ของเรา พวกเขาเป็น ‘หนึ่งเดียวกับเรา’ ความสัมพันธ์ไม่ใช่เป็นเพียงกิจกรรมหรือภารกิจอย่างหนึ่ง เอกสารอปาเรซีดาได้กล่าวว่า เราได้รับเชิญให้มอบเวลาแก่ผู้ยากไร้ เอาใจใส่ด้วยความรัก รับฟังด้วยความสนใจ อยู่เคียงข้างในยามยากลำบาก เลือกใช้เวลาชั่วโมง สัปดาห์ หรือปีในชีวิตกับพวกเขา และพยายามเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ของพวกเขาโดยเริ่มจากตัวพวกเขาเอง เราไม่อาจลืมได้ว่าเป็นสิ่งทีพระเจ้าทรงกระทำและทรงสอนด้วยพระวาจาของพระองค์เอง” (ข้อ103-104)

5.3 ชาวสะมาเรียผู้ใจดีอีกครั้งหนึ่ง สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ในพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน (FT) ทรงเชิญชวนให้ไตร่ตรองเรื่องอุปมาชาวสะมาเรียผู้ใจดี (เทียบ ลก 10:25-37) ให้เห็นปฏิกริยาที่แตกต่างกันของผู้ที่พบเห็นชายที่บาดเจ็บนอนอยู่ริมทาง มีเพียงชาวสะมาเรียเท่านั้นที่หยุดและเข้าดูแลเขา พระองค์ทรงตั้งคำถามกับทุกคนว่า “ท่านรู้สึกว่าคุณเองเหมือนกับใครในบุคคลเหล่านี้” เราจำเป็นต้องยอมรับอย่างจริงจังว่า เรามักถูกล่อลวงจากวัฒนธรรมกระแสหลักในช่วงต้นสหัสวรรษนี้ให้เมินเฉยต่อผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ที่อ่อนแอ เรายังคง ‘ไม่รู้หนังสือ’ ในแง่ของการอยู่เคียงข้าง ดูแล และให้การสนับสนุนแก่สมาชิกที่อ่อนแอและเปราะบางที่สุดในสังคมที่พัฒนาแล้วของเรา เราเคยชินกับการหันหน้าหนี มองข้าม และเพิกเฉยต่อสถานการณ์ต่าง ๆ จนกว่ามันจะกระทบมาถึงตัวเราเอง”

ในทุกวันนี้เรื่องอุปมาชาวสะมาเรียผู้ใจดียังมีเกิดกับเรา ถ้าเราพบใครคนหนึ่งนอนกลางแจ้งในอากาศหนาวเย็น เราอาจมองด้วยความรำคาญว่า เขาเป็นคนขี้เกียจ ขวางทาง รบกวน สกปรก เป็นปัญหาที่นักการเมืองต้องจัดการ เราคริสตชนจะตอบสนองอย่างไร จะเห็นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับเรา เป็นสิ่งสร้างที่พระบิดาทรงรักที่สุด เป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้า ได้รับการไถ่โดยพระเยซูคริสตเจ้า” สังคมที่ไม่ปกติเมื่อไม่สนใจเพื่อนพี่น้องที่ทุกข์ยาก แสวงหาแต่ความมั่งคั่ง ขออย่าให้เราตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ จงเพ่งมองตัวอย่างของชาวสะมาเรียผู้ใจดีเถิด” “จงไป แล้วจงทำเช่นเดียวกันเถิด” (ลก 10:37) คือพันธกิจที่คริสตชนทุกคนต้องสลักไว้ในใจ และปฏิบัติในชีวิตประจำวันของคุณเสมอ (105-107)

5.4 โอกาสแห่งการทํากิจเมตตา: ความทําทายที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ของพระศาสนจักรยุคปัจจุบัน เมื่อสถาบันจักรวรรดิโรมันเริ่มล่มสลายจากการรุกรานของพวกอนารยชน นักบุญเกรกอรีพระสันตะปาปาเตือนสัตบุรุษว่า “ทุกวันทุกนาที่หากเราตั้งใจมอง เราจะพบลาซาร์สเสมอ ที่หน้าประตูบ้าน มาหาเรา วิงวอนขอทานจากเรา แต่ในวันข้างหน้า พวกเขาจะเป็นผู้ทูลขอพระกรุณาเพื่อเรา ดังนั้น อย่าปล่อยให้โอกาสแห่งการทํากิจการแห่งความเมตตาหลุดลอยไป ต้องใช้รับใช้ผู้อื่น” ให้ละทิ้งอคติที่มีต่อคนยากจน ความยากจนเป็นความผิดพลาดของพวกเขา ท่านกล่าวว่า “เมื่อใดที่ท่านเห็นผู้ยากไร้กระทำสิ่งที่ดูน่าตำหนิ จงอย่าดูหมิ่นหรือปฏิเสธพวกเขา เพราะไฟแห่งความยากจนที่พวกเขา กำลังเผาไหม้อยู่อาจกำลังชำระล้างการกระทำที่เป็นบาป ” บ่อยครั้ง ความมั่งคั่งของเราทำให้เรามืดบอดต่อความต้องการของผู้อื่น คิดว่า ความสุขสมบูรณ์ของชีวิตขึ้นเราเอง ไม่พึ่งพาใคร ผู้ยากไร้เป็นครู ทำให้เราตระหนักถึงความหลงตัวเอง ยอมรับจิตตารมณ์แห่งความถ่อมตนที่ถูกต้องในจิตใจของเรา (ข้อ 108)

5.5 ผู้ยากไร้คือผู้ประกาศข่าวดี เป็นความจริงที่ผู้มั่งคั่งมีหน้าที่ดูแลผู้ยากไร้ แต่ในทางกลับกันเป็นความจริงที่น่าพิศวง ชีวิตของเราจะเปลี่ยนไปในทางที่ดี เมื่อเราตระหนักว่าผู้ยากไร้มีสิ่งมากมายจะสอนเราเกี่ยวกับพระวรสารและข้อเรียกร้องของพระวรสาร ด้วยพยานแห่งความเจ็บปวดของพวกเขาเอง พวกเขาทำให้เราต้องเผชิญหน้ากับความไม่มั่นคงในการดำรงอยู่ของเรา เช่น ความเปราะบางทางร่างกายของผู้สูงอายุ เตือนให้ระลึกถึงความเปราะบางของชีวิตเรานักบุญเกรกอรีสอนว่า “อย่าให้ใครคิดว่าตนปลอดภัยเพราะพูดว่า “ข้าพเจ้าไม่ได้ขโมยของของผู้อื่น ข้าพเจ้าใช้สิ่งที่เป็นของข้าพเจ้าโดยชอบธรรมเท่านั้น” ชายผู้มั่งคั่งไม่ได้ถูกลงโทษเพราะเขาเอาของของผู้อื่นมาเป็นของตน แต่เพราะเขามีทรัพย์สินสมบัติมหาศาล เขากลับยากจนในจิตวิญญาณ นี่คือเหตุผลแท้จริงที่ทำให้เขาต้องถูกตัดสินลงนรก เพราะท่ามกลางความมั่งคั่งเขาไม่รักษาความยุติธรรมไว้เลย ความร่ำรวยที่เขาได้รับทำให้เขาเต็มไปด้วยความเย่อหยิ่ง และทำให้เขาสูญเสียความเมตตากรุณาในหัวใจไปอย่างสิ้นเชิง”(ข้อ 109)

5.6 สำหรับคริสตชนปัญหาของผู้ยากไร้ คือหนทางนำเราสู่หัวใจแท้จริงของความเชื่อ นักบุญยอห์น ปอล ที่ 2 ได้สอนว่า ‘การให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อผู้ยากไร้ซึ่งหมายถึงความรักของพระศาสนจักรต่อผู้ยากไร้ นั้น “เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับพระศาสนจักรและเป็นส่วนหนึ่งของธรรมประเพณีอันยั่งยืน ซึ่งกระตุ้นให้พระศาสนจักรหันมาใส่ใจต่อโลกที่ความยากจนกำลังขยายวงกว้างขึ้นอย่างน่ากลัว แม้ท่ามกลางความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเศรษฐกิจ” ด้วยธรรมชาติแท้ของพระศาสนจักรเอง พระศาสนจักรจึงเป็นหนึ่งเดียวกับผู้ยากไร้ ถูกทอดทิ้ง ถูกกีดกัน ถูกสังคมมองว่าเป็นคนนอก ผู้ยากไร้คือหัวใจของพระศาสนจักร (ข้อ110-111)

5.7 ขบวนการหรือกลุ่มคริสตชนที่เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของสังคม เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมสมาชิกที่เปราะบางและด้อยโอกาสที่สุดของสังคม เอาใจใส่อย่างสร้างสรรค์และร่วมมืออย่างจริงจังในการช่วยให้ผู้ยากไร้ได้ดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี มิฉะนั้น ชุมชนนั้นอาจหลงเข้าสู่ความเป็นโลกีย์ฝ่ายจิต ที่ซ่อนอยู่ภายใต้ศาสนพิธี การประชุมที่ไร้ผล และถ้อยคำที่ว่างเปล่า พระศาสนจักรทำงานด้านสังคมแต่ดูแลเอาใจใส่ทางจิตวิญญาณ..อภิบาลใกล้ชิดและเป็นรูปธรรม มีบางคนกล่าวว่า “หน้าที่ของเราคือการอธิษฐานและสอนหลักความเชื่อที่ถูกต้องเท่านั้น” โดยแยกมิติทางศาสนาออกจากการพัฒนา บางคนกล่าวว่า เป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องดูแลผู้ยากไร้ นางคนบอกว่า สอนให้พวกเขาทำงาน บางคนอ้างข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เทียม ๆ เพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรีที่จะสามารถแก้ปัญหาความยากจนได้โดยอัตโนมัติหรือบางคนเสนอ ให้มุ่งอภิบาลกับชนชั้นสูง คนมั่งคั่ง ผู้มีอิทธิพล ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อคนเหล่านี้จะช่วยเหลือผู้ยากไร้ แนวคิดเหล่านี้แสดงว่าเราติดอยู่กับโลกฝ่ายวัตถุ มองความเป็นจริงผิวเผินขาดแสงแห่งพระพรชทานจากเบื้องบน มุ่งแสวงหาความมั่นคงและตำแหน่งแห่งสิทธิพิเศษให้แก่ตนเอง (ข้อ 112-114)

5.8.1 การให้ทานยังเป็นวิถีทางที่จำเป็นในปัจจุบัน เพื่อสร้างการติดต่อ พบปะ และความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ที่ด้อยโอกาสกว่าเรา ข้าพเจ้าขอปิดท้ายกล่าวถึงเรื่อง “การให้ทาน” ซึ่งในปัจจุบันกลับไม่เป็นที่ยอมรับนัก แม้ในหมู่ผู้มีความเชื่อ ไม่ค่อยปฏิบัติ บางครั้งมองในแง่ลบด้วย ข้าพเจ้าขอย้ำว่า การให้ทานวิธีสำคัญที่สุดในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส คือ การช่วยให้ได้งานที่ดี มีศักดิ์ศรี พัฒนาความสามารถของเขาและมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการในสังคม พระศาสนจักรสอนเสมอว่างานคือการมีส่วนร่วมในงานสร้างของพระเจ้า ซึ่งดำเนินต่อไปทุกวัน ด้วยมือ สมอง และหัวใจของผู้ทำงาน” ในอีกด้านหนึ่ง เราก็ไม่อาจปล่อยให้ผู้อื่นต้องขาดแคลนสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีได้ (ข้อ115)

5.8.2 การให้ทานเปิดโอกาสแสดงความรักแก่กับผู้ยากไร้ ได้หยุดยั้งต่อหน้าผู้ยากไร้ มองดวงตา สัมผัสพวกเขา แบ่งปันบางสิ่งบางอย่างจากหัวใจ แม้เพียงเล็กน้อย ก็ยังนำความศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตากลับคืนสู่สังคม มิฉะนั้น สังคมจะเต็มไปด้วยการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนอย่างไม่หยุดยั้ง หนังสือสุภาซิกกล่าววว่า “ผู้ที่ใจกว้างย่อมเป็นสุข เพราะเขาแบ่งปันอาหารของตนกับผู้ยากไร้” (สภษ 22:9) (ข้อ116)

5.8.3 การให้ทานในพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่ “อย่าทำให้เขาต้องรอการทานของเจ้า... จงสะสมการให้ทานไว้ในคลังของเจ้า และมันจะช่วยเจ้าให้รอดพ้นจากภัยพิบัติทุกอย่าง” (บสร 29:8,12) และพระเยซูเจ้าทรงเพิ่มเติมว่า “จงขายทรัพย์สินของท่านและให้ทาน จงหาถุงเงินที่ไม่มีวันชำรุด จงหาทรัพย์สมบัติที่ไม่มีวันหมดสิ้นในสวรรค์ ที่นั่นขโมยเข้าไม่ถึงและแมลงขมวนไม่ทำลาย” (ลก 12:33) (ข้อ117)

5.8.4 บรรดานักบุญสอนให้รู้จักให้ทาน นักบุญยอห์น ครีโซสโตม สอนว่า ‘การให้ทานคือปีกของการภาวนา หากท่านไม่มอบปีกให้กับคำภาวนาของท่าน มันก็แทบจะไม่สามารถโบยบินได้เลย’ นักบุญเกรกอรีแห่งนาซีแอนซัส สอนว่า ‘จงดูแลพระองค์ เลี้ยงดูพระองค์ แต่งกายให้พระองค์ ต้อนรับพระองค์ และถวายเกียรติแด่พระองค์ ดังนั้นเราจึงแสดงความเมตตาต่อพระองค์เถิด ผ่านบุคคลของผู้ยากไร้และผู้ที่ไม่วันนั้นนอนอยู่บนพื้นดิน เพื่อว่าเมื่อเราจากโลกนี้ไป พวกเขาจะเป็นผู้ต้อนรับเราเข้าสู่ที่พำนักนิรันดร์’ (ข้อ118)

5.8.5 คริสตชนไม่ควรละทิ้งการให้ทาน การให้ทานมีหลายวิธี เราสามารถทำให้มีประสิทธิภาพได้ สิ่งสำคัญต้องไม่หยุดทำ การให้ทานย่อมสัมผัสและทำให้หัวใจที่แข็งกระด้างให้อ่อนโยน แม้ไม่สามารถแก้ปัญหาความยากจนได้ทั้งหมด การทำต่อไปด้วยปัญญา ความขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบต่อสังคม การให้ทานคือหนทางหนึ่งที่ทำให้เราได้ยื่นมือออกไปสัมผัส ‘เนื้อหนังแห่งความทุกข์ของผู้ยากไร้’ นั่นเอง (ข้อ119)

ความรักคริสตชนทำลายกำแพงทุกอย่าง เชื่อมผู้ที่เคยห่างไกลให้ใกล้ชิดกัน ความรักคือหนทางแห่งการมองชีวิต เป็นวิถีของการดำเนินชีวิต พระศาสนจักรไม่ตั้งขอบเขตให้กับความรัก ไม่มีศัตรูให้ต่อสู้ มีแต่ให้รักเท่านั้น นี่แหละคือพระศาสนจักรที่โลกกำลังต้องการในวันนี้ ด้วยงานรับใช้ของท่าน ด้วยความพยายามของท่านในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมที่ไม่เป็นธรรม หรือแม้เพียงด้วยท่าทีเล็ก ๆ ที่เต็มไปด้วยความจริงใจ ความใกล้ชิด และการสนับสนุนจากใจ ผู้ยากไร้จะได้ตระหนักว่าพระวาจาของพระเยซูเจ้าทรงมอบให้แก่พวกเขา โดยเฉพาะนั่นคือ ‘เรารักท่าน’ (วว 3:9) (ข้อ120-121)

สรุป พระสมณสาสน์เตือนใจ “เรารักท่าน” (*Dilexi Te*) (วว 3:9) เรื่อง ความรักต่อคนยากจน เป็นพระสมณสาสน์แรกของสมเด็จพระสันตะปาปาเลโอ ที่ 14 ถึงคริสตชนทุกคน มีความสืบเนื่องมาจากจากสมณสาสน์ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส “**พระเจ้าทรงรักเรา**” *Dilexit Nos* เมื่อเราตระหนักและเข้าถึงความรักของพระเจ้า ในพระหฤทัยของพระเยซูคริสตเจ้าที่มีต่อมนุษย์ทุกคน เราจึงได้รับแรงบันดาลใจที่จะรักเพื่อนพี่น้องทุกคน โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ผู้อ่อนแอ ผู้ทนต์ทุกข์ สมเด็จพระสันตะปาปาเลโอ ที่ 14 ได้เพิ่มเติมข้อไตร่ตรองบางประการ และประกาศใช้ในช่วงเริ่มต้นสมณสมัยของพระองค์ เพื่อให้คริสตชนทุกคนได้เข้าใจความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้น ระหว่างความรักของพระคริสตเจ้ากับข้อเรียกร้องให้ดูแลคนยากจน ซึ่งเป็นอัตลักษณ์และพันธกิจของพระศาสนจักร และมีรากฐานจากพระคัมภีร์ บรรดาบิดาจารย์ และบรรดานักบุญ และพันธกิจนี้ไม่ใช่เป็นทางเลือก แต่เป็นหนทางสำคัญสู่ความศักดิ์สิทธิ์ เป็นการเปิดเผยแท้จริงของพระคริสตเจ้า คือความรักและการตัดสินใจที่ลึกซึ้งที่สุดของพระองค์ ซึ่งบรรดานักบุญทุกคนพยายามเลียนแบบ

พระสมณสาสน์นี้ออกในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมาย เรียกร้องให้เราทบทวนใจ ไม่เมินเฉย แต่สนใจและรักคนยากไร้ เห็นพระคริสตเจ้าในผู้ยากจน และทำทนายทั้งบุคคลและสถาบันต่างๆ ให้ร่วมเผชิญหน้ากับ “โครงสร้างของบาป” ที่ทำให้เกิดและทำให้ความยากจนดำรงอยู่ ความไม่เท่าเทียม และวัฒนธรรมการทิ้งขว้าง คนจนมิใช่เป็นผู้รับแบบเฉยเฉย แต่เป็นตัวแทนที่กระตือรือร้นในการประกาศข่าวดีและการฟื้นฟู พระศาสนจักร พระสมณสาสน์นี้ เรียกร้องให้คริสตชนเผชิญด้วยตนเอง เพื่อเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกระตุ้นให้พระศาสนจักรเป็น “พระศาสนจักรที่ยากจนเพื่อคนยากจน” ซึ่งความน่าเชื่อถือวัดได้จากความรัก ความยุติธรรม และการกระทำที่เป็นรูปธรรม

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ใบสมัครสมาชิก/ต่ออายุสมาชิก/ยกเลิกสมาชิก/เปลี่ยนที่อยู่

ข้าพเจ้า บาทหลวง/ภคินี/นาย/นาง/นางสาว.....มีความจำนง

() 1.สมัครสมาชิกใหม่ ในนาม () องค์กร (โปรดระบุชื่อ).....
() บุคคล (โปรดระบุชื่อ).....

โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ..... (หรือ ปีที่..... ฉบับที่.....) (ปีละ 3 ฉบับ อัตราค่าสมาชิก ปีละ 300 บาท)

ที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

() 2.ต่ออายุสมาชิก หมายเลข.....ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 3.ยกเลิกการเป็นสมาชิก หมายเลข.....ตั้งแต่ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 4.เปลี่ยนที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร ของ.....สมาชิกเลขที่.....

เป็นดังนี้ เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

() 5.สมทบทุนในการจัดพิมพ์วารสารแสงธรรมปริทัศน์ ปีที่.....ฉบับที่.....(หากต้องการระบุปี/ฉบับ)

พร้อมกันนี้ ขอส่งเงินค่า () สมาชิกใหม่ () ต่ออายุสมาชิกใหม่

() ยอดค้างชำระค่าสมาชิก () สมทบทุน

เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)

โดยช่องทาง

() เงินสด

() โอนเข้าบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม

บัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4

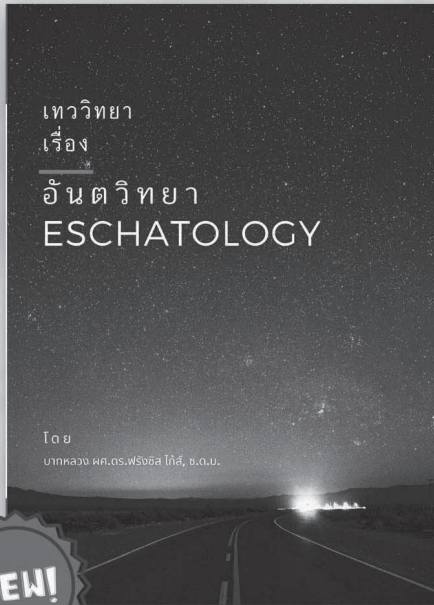
โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ - สกุล และหมายเลขสมาชิก (ถ้ามี)

มาทาง E-mail: scjournal2022@gmail.com

ลงชื่อ.....ผู้สมัครสมาชิก

วันที่...../...../.....

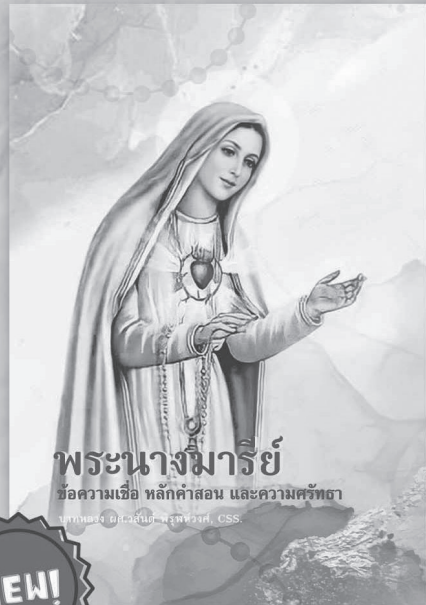
Recommend แนะนำหนังสือ

NEW!

รายการที่ 1

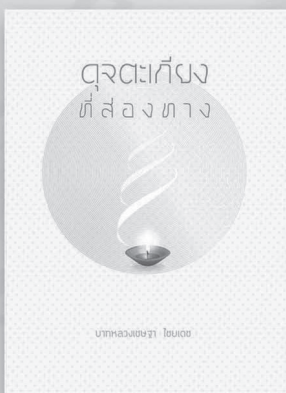
หนังสือเทววิทยาเรื่องอันทวิทยา
ผู้เขียน: บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไท่สี, S.D.B.
ราคาเล่มละ: 270.-

NEW!

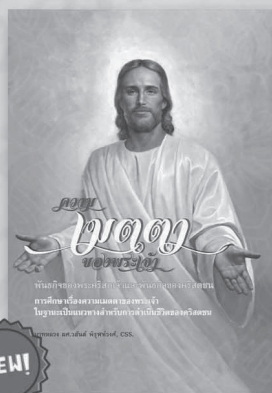
รายการที่ 2

หนังสือพระนางมารีย์
ผู้เขียน: บาทหลวง ผ.จ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, CSS.
ราคาเล่มละ: 350.-

รายการที่ 3

หนังสือจุดตะเกียงที่สองทาง
ผู้เขียน: บาทหลวงเชษฐา ไชยเดช
ราคาเล่มละ: 120.-

NEW!

รายการที่ 4

หนังสือความเมตตาของพระเจ้า
ผู้เขียน: บาทหลวง ผ.จ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, CSS.
ราคาเล่มละ: 200.-

รายการที่ 5

หนังสือวิถีชีวิตแห่งความเป็นหนึ่งเดียว
ผู้เขียน: บาทหลวง ผ.ค.สมชัย พิทยานพงศ์
ราคาเล่มละ: 45.-

SAENGTHAM BOOKSTORE

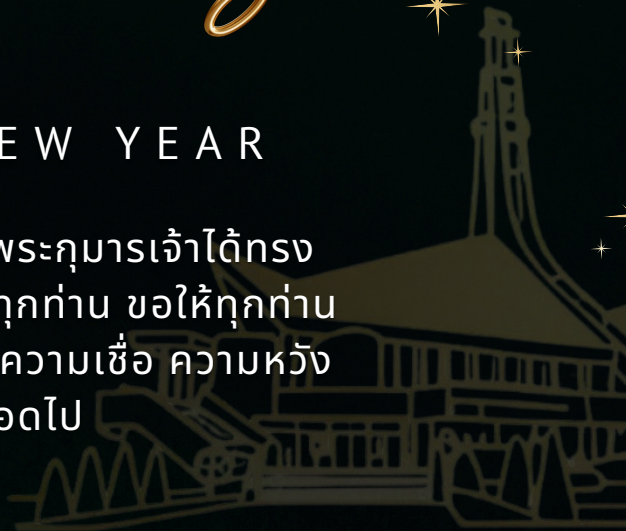
สอบถามสั่งซื้อได้ที่: แสงธรรมบุ๊คส์โทร้ โทร.0-2429-0100-3 ต่อ 620

MERRY
Christmas

AND HAPPY NEW YEAR

ในนามวิทยาลัยแสงธรรม ขอพระกุมารเจ้าได้ทรง
ลงมาบังเกิดในจิตใจของผู้อ่านทุกท่าน ขอให้ทุกท่าน
มีสันติสุขในชีวิต และเปี่ยมด้วยความเชื่อ ความหวัง
และความรักตลอดไป

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วิทยาลัยแสงธรรม 20 หมู่ 6 ต.ท่าข้าม อ.สามพราน จ.นครปฐม 73110 โทรศัพท์ 02-429100-3 โทรสาร 02-4290819

Saengtham College 20 Petkasem Rd, Sampran, Nakorn Pathom 73110 Thailand. Tel. 02-429100-2 Fax. 02-4290819

Email. parithat@saengtham.ac.th